

*norsk - sydsamisk
ordliste*

Gærjiste vaalteme

desember 2001 vers. 2

Forord.

Det har en stund versert samisk-norske ordlister av ulik størrelse og omfang. I 1993 utkom Åarjelsaemien-daaroen baakoegærja. Det var en sterkt etterlengtet utgivelse, som ble tatt i mot med stor glede. Det innebar en stor hjelp ved oversettelse fra samiske tekster, men desverre liten hjelp til oversetting den andre veien, f.eks. stilskriving i skolen. En elev sa i frustrasjon engang: denne ordlisten er for folk som bare kan samisk og ikke norsk. Og det hadde han mye rett i.

Undertegnede har undervist en tid ved Åarjel saemiej skuvle på Snåsa. I forbindelse med leksegiving har jeg da laget små glossar til de enkelte lekser. Med tiden ble det mange, og tilsammen representerte de en nokså omfattende ordbase. Ordene er hentet fra ulike kilder som: Lohkede saemien, Goltelidh jih soptsestidh, Don jih dan bijre, Gåebrehki soptsesh, Maarhkosen vaentjele, m.m.fl. Utvalget er tatt fra de deler av bøkene det er gitt lekser i, ikke hele boka, og er derfor langt fra fullstendig. Det er også tatt med ord fra den samiske læreplanen L97S. Noe har jeg fra eget forråd. I tillegg har jeg tatt med noen av de «viktigste» verbene fra Åarjelsaemien-daaroen baakoegærja (Bergsland-Magga) og foretatt visse modifiseringer og tilpasninger. Noe systematisk ordliste ble det likevel ikke noe av.

Det har i en årrekke eksistert en norsk-samisk ordliste utarbeidet av Tove Bakken i Hattfjelldal. Den er imidlertid ikke omfattende nok til å fylle behovet fullt ut. Det har derfor lenge vært et meget stort behov for en større norsk-samisk ordliste i skolen.

Under en samtale med Tom Kappfjell, foreslo han at vi burde kunne slå ilag det vi har, og kanskje få med andre også. Tove stilte sin liste til disposisjon, og Tom sendte meg en diskett, idet han overlot til meg å være redaktør. Dette kan derfor på mange måter sies å være et samarbeidsprosjekt mellom sameskolene i Snåsa og Hattfjelldal.

Resultetet foreligger her. Du finner helt sikkert feil og mangler, men da kan du bare stryke ut og tilpasse etter behov, og helst sende beskjed. Min adresse er: albertjama@yahoo.com
Send også beskjed om det er synspunkter på hvordan produktet kan gjøres bedre, osv.

La gjerne ordlisten sirkulere i e-postsystemet. Det tror jeg må være inspirerende og utviklende. På sikt vil det antakelig gi en bedre ordliste til glede og nytte for alle brukere, og ikke minst for språket.

Litt om listeføringen

Toves liste er ført i tre kolonner:

kolonne 1: søkeord,

kolonne 2: betydning,

kolonne 3: *ordklasse og evt. utfyllende forklaringer skrevet i kursiv.*

Mine føringer er gjort i to kolonner uten ordklasser og bruk av kursiv. Av tilpasnings- og plasshensyn er de to siste kolonnene i Toves liste slått sammen. Siden Tove og jeg ofte har ført samme ord, forekommer en del overlapping, selv om det meste er prøvd redigert bort.

Noen ord har mange betydninger. Et ord som tjoehpedistedh har minst 11 betydninger. Alle betydningene må derfor ramses opp 11 ganger:

tjoehpedistedh = 1)skjære, 2)hugge, 3)klippe til(alle tre som snarest), 4)tilpasse, 5)forme, 6)sette mal, 7)sette begrensning, 8)avgrense en oppgave, 9)sette standarden, 10)definere standarden, 11)bestemme omfanget,

Dette er en viktig grunn til at en ordliste blir mer omfangsrik enn man skulle tro ut fra antall oppslagsord.

I visse tilfelle er det tatt med eksempler på bruken av ordet i setninger eller uttrykk (høyre kolonne).

Når søkeordet består av setning eller er et uttrykk, har man prøvd å plassere hovedordet først, slik (venstre kolonne):

- tålmodigheten miste- = miste tålmodigheten
- tordne begynne å- =begynne å tordne
- springe i vei få til å- =få til å springe i vei
- vill komme til å gå seg- =komme til å gå seg vill

- perspektiv sette saken i det rette- =sette saken i det rette perspektiv
- ferdig,reiseklar, gjøre seg fort- =1)gjøre seg fort ferdig, 2)gjøre seg fort reiseklar
- reiseklar,ferdig, gjøre seg fort- =1)gjøre seg fort ferdig, 2)gjøre seg fort reiseklar
- skjære,hugge,klippe til, tilpasse,forme,sette mal,begrense,avgrense oppgaven,sette standrd,definere
- standarden,bestemme omfanget, begynne å- = begynne å gjøre alt det som står oppramset foran *begynne* å.

Dersom uttrykket er langt, benyttes klammer for å gjøre tydeligere hvor deling er foretatt:

- bremse en prosess (foreta en foranstaltning som skal-)=foreta en foranstaltning som skal bremse en prosess

Det er ikke lett å bestemme hva som er hovedordet alltid, så det kan være kilde til forvirring. Det anbefales derfor om mulig å legge lista inn på PC, og la maskinen gjøre søkearbeidet.

Selv om denne ordliste er gjort i en hast, har det vært et ganske omfattende arbeide. Derfor vil den ihuga leser finne nok av feil og mangler. Det vil være av stor nytte om du skriver opp det du måtte finne, slik at det kan rettes. Dette er en ordliste light, en midlertidig løsnig mens vi venter på den lenge etterlengtede (Bergsland/Mattson Magga: norsk-samisk). Vi har meget store forventninger til den. Alle som arbeider i skolen (og alle andre samer) har savnet et slikt redskap helt siden Gutenberg.

28.12.1999
Albert Jåma
(red)

Forord versjon 2.

Endelig ny utgave.

Forrige versjon var i tabellformat. Det er tungvindt, særlig når dokumentet blir over en viss størrelse. Mye arbeid er derfor nedlagt i å gjøre om til tekstformat. En full gjennomgang har derfor vært nødvendig. Dette har avdekket mange feil, noe som er rettet opp i denne versjonen. Kast derfor den gamle versjonen og installere denne i stedet. Det er ikke dermed sagt at denne heller er feilfri. Men det må være et mål at hver oppdatering skal være bedre enn den forrige.

Tips: Det er lurt å ha ordboka liggende på maskina, for da kan du søke. Dersom du konverterer til database, f.eks Access, får du det aller beste resultatet.

Dersom du liker papirversjon er det en fordel med to spalter (tar mindre plass).

Noe å tenke på til neste gang: Skal verbgruppene være med?

Desember 2001

Albert Jåma

A

ablegøyer finne på-, gjøre fantestrek

gimpeldidh

addere, forene ektiedidh

adlyde, følge dåarjodh

adlyde, lystre, være lydige luvredh

administrasjon, forvaltning reereme

administrere, forvalte, beherske, rå med, mestre

reeredh

adressat, mottaker dåastoje

adskillelse, skilsmisse juakadimmie

adspredt, bortkommen aallohks, aallohke

advare på forhånd, forby narhtodh

advare vaarohtidh

advare, forby i en fart narhtoelidh

advare, forby, tiltale, påtale biedtedh IV

aerviedidh skjønne, ane (jeg skjønte det nok/det

ante meg nok-aerviedim hov)

aeskedh jage vekk (hund)

agn sieptie, siemtje - s.

agressiv, hevnet hatsves+?

ake gierestidh, giereste på ski, kjelke, pulk, baken - v.

akebrett gierets-pleajtje - s.

akkurat der borte dabpanahkh

akkurat her daasnegh

akkurat herfra daastegh

akkurat som barre goh

akseptre mietedh I

akt gi på-, holde øye med køøksedh

akt på gi-, beundre, speide, speide på gutnedh VI

akte på, bry seg om, gidde eavadidh, eavedidh

akte, tvile, være tvilrødig, ha til hensikt, ha til

mening geakasjidh (ij Meerje dam geaksejh)

(manne maaje geakasjamme-(enda)det var min mening)

akterenden i en båt minngie-skæhtese

aktiv være- eadtjohkelaakan orrodh

aktivisere eadtjaldehtedh

aktiviserende aktiviteter eadtjaldehteme darjomh

aktiviserende eadtjaldehteme

aktivitet barkeme, darjome

aktivt eadtjohke-laakan

aldeles ov, øøvre, dan soe - adv.

aldersgrense jaepie-raaste

alderspension voeres-maaksoe, voeres-beetnegh

aldri ij gåessie (im gåessie vaejneme-jeg har aldri sett)

ale eledh, eelie *fostre opp, oppdra* - v.

alene oktegh - adv.

alene, for seg oktegims - adv.

alene, for seg selv, ensom oktegh, oktegims

alene, for seg sjøl tjetjelen, tjetjele - adv.

alkohol nøde-, utøve alkoholpress, drikke en full tjeavadehtedh I

alle sammen gaajhkesh, gaajhkesh dovnes - *ubest.pron.*

alle slag gaajhke-såarts - adv.

allerede joe - adv.

allikevel, da, virkelig, riktignok darhkan (gukts darhkan-hvordan da)

allment, objektivt siejhme-laakan

alltid iktesth (daelie iktesth båata-nå kommer han alltid)

alltid iktst - adv.

alminnelig, uformell, privat, vanlig siejhme (siejhme almetjh-vanlige mennesker)

almisse, gave vadtese

alt gaajhke *hele* - adv.

alt sammen gaajhke dovne - adv.

altan, trapp, stige raajtere, raajterasse, raajrelese,

altfor lite så-, så lite vaen'vaeniem

altfor ååpsen - adv.

altså [det (er, var)-] slik, altså (slik jeg nå forstår), nok, jo, altså nagke, nagkh

altså nagke, nagkh *slik nå jeg forstår* - adv.

altså, bare, da, ja, nok, virkelig (uttrykker

selvfølge, forvissning, oppfordring grunnet på forvissning) badth (nimhtie badth dah ussjedh-de tenker da det/ de tenker det, ja) (suelien badth-(gjør det) i smug da vel) (aellieh badth-å nej da)

alvor ta på-, bry seg om, ense seahkaridh

alvoret i noe som truer se-, få skrekk i seg

riegkiegidh, riegkiegåtedh I

amulett (metall på klær el. i komsekalesje),

offergave, gave, bryllupsgave (gitt av brud og brudgom til svigerforeldre m. fl.) sjele, sjelege

an gå-, duge dajpedh IV (ij dajph-det duger ikke)

(dajpa juhtedh-det går an å flytte (nå))

analyser, skille, skjelve, holde fra hverandre

joekehtedh I

and tjååsele - s.

andel, part, del joekehtase

andpusten bli- iepkergovvedh IV

andre jeatjebh - *ubest.pron.*

andrespråk mubpien-giele, nubpien-giele

ane, anslå, anta, forstå aerviedidh

ane, vite, kjenne til, mene, merke, kjenne, forstå mieleth IV

anelse, viten, mening, sinn, følelse, kjennskap, forståelse miele

anerkjennelse, bekreftelse jáåhkesjimmie

angle, fiske sigkestidh (gueliem sigkestidh-trekke fisk/angle)

angre saangerdidh, saangerde - v.

angripe (om menneske, hund) flovvedh

angripe njøørkedh VI (jih dellie bienjh bætieh njøørken)

angripe rein (om hunder, rovdyr) låavtedh

angripe(stadig holde på å - [om ulv]) jaeltiehtidh, njøørkedh, njøørkie - v.

angripe, begynne å sloss med dåårejdh

- angripe, gå løs på oppgaven** nierhkedh, nierhkedidh
- angripe, gå på** låevtedh, låavta- v.
- angripe, gå på, legge teltduken på kåten** åevtedh I
- angripe, komme og skremme (rein, om ulv), gjør i sinne** jaelthed I (bienje munnjen jaalta-hunden gjør i sinne på meg)
- angå, ha med å gjøre, påvirke, gjelde** dijpeth
- anklage, klage på, lyve, gielkerdidh**
- anklage, kritisere, klandre** laejhtedh
- anledning til (å gjøre noe) få-** bieselidh, bieselistedh I
- anledning, sjanse, mulighet** nuepie
- anmode, be (f. eks. om hjelp)** maedtedh I
- annen en-, noe annet** jeatjebe (gjøre noe annet-jeatjebem darjodh)
- annet** jeatjebe - *ubest.pron.*
- anonym være-, gå i skjul, spille på runebomme, gjøre noe i dølgsmål** tsiemedh I
- anse (som noe), holde, synes, mene, ha** utnedt I (manne jis utnieminie, datne dan stoerre, veaksehke..-og jeg som synes at du er så stor og sterk...) (manne åtnam dihte dan stoerre...-jeg anser(synes)at den er så stor...)
- ansikt** åaredæjja – s, njuenie, tjelmieh.(njuenim/tjelmide bissedh-vaske ansiktet)
- ansiktsutseende, utseende, fasong (om rein)** guelmie (mov guelmesne-er lik meg) (maana aehtjeben guelmesne-barnet ligner faren sin)
- anskueliggjort, opp i dagen** byjjobse
- anskueliggjøre, sette tingene på plass, sette saken i det rette perspektiv, forklare, klargjøre, redegjøre** tjielkestidh, tjielkestehtedh I
- anslå, anta, forstå, ane** aerviedidh
- anstrenge seg kraftig, ta i** pradtjedh IV
- ansvar, påvirkning** diedte
- anta, forstå, ane, anslå** aerviedidh
- anta, tro** sovmedh (suvmieh Tydalesne-de tror han/hun er i Tydalen)
- antakelig** nov sån
- antyde** hæmmoehdidh
- antyde, få fram, la forstå** daejriehdidh
- antydning** hæmmoe (nĕjten hæmmoe-liten jente/bare "antydning" til jente)
- ap med drive-, gjøre narr av, erte** firnestehtedh I
- ape, gjøre narr av** aahpeldidh, haahpeldidh
- april, kråke** voerhtje
- arbeid** barkoe - s.
- arbeide** barkedh, barka - v.
- arbeide med hendene** vytnesjidh, vytnesje - v.
- arbeidsfordeling** barkoe-jåakoe
- arbeidsform** barkoe-vuekie
- arbeidsgruppe, seminar** barkoe-duehkie/dåehkie
- arbeidsleir** barkoe-mehkie
- arbeidsleir, kibbuz** loeves-mehkie
- arbeidsmåte** barkoe-vuekie
- areal** goelpene-ståaroe
- argumentere** diejveldidh
- armhule** gaejnele - s.
- aroma, duft** roenge
- arrangement, arrangert, i orden** øørneme
- arrangere** øørnedehtedh
- arrangert bli-, bli bragt i orden** øørnesovvedh
- arrangert, i orden, arrangement** øørneme
- artig ha det-, leke, more seg** lustedalledh
- arv** aerpie
- arvekjele** raajoe-giebnie
- arveskifte, medgift (i form av en reinhjord), grense** raajoe
- aske** govne - s.
- at, over at, fordi, for** ahte, ihke, juktie - *konj.* jihkie, (ihke aahka ieskien syhkegåatan vualkeme-at aahka nettopp har dratt til sykehuset)
- atter, på nytt, igjen** aaj-viht (dihte aaj-vihth-han gjentar/forsøker på nytt)
- attest, bevis, vitnemål** vihtesjimme
- attrå, begjær, higen** njaahjtjome
- attrå, hige etter, begjære** njaahjtjodh,
- attåt, i tillegg til** lissine (mohte disse lissine-men i tillegg til det)
- august** mietske *hundredagene* - s.
- ause** gåajvodh, gåajve- v.
- ause, kopp** guksie- s.
- ause, spade** gåajvoe
- av hva det skal være** mest' e
- av hva mestie-** *pron. elativ*
- avdød** åemie- *adj.*
- avdød, død** jaemehke
- avdøde** åemehke *den gjenlevends betegnelse på avdøde mann eller kone* - s.
- avføring, dårlig, elendig, udugelig, skit** bæjhke (bæjhke bienje-elendig hund) (bæjhke kaarre-udugelig mann)
- avgangsprøve** loejhtsh-tjaeleme
- avgrense en oppgave, sette/definere standarden, bestemme omfanget, skjære, hugge, klippe til som snarest, tilpasse, forme, sette mal, sette begrensning** tjoehpeditidh I
- avgårde komme seg- (til flytting), løsne, komme seg løs (feks. om fisk fra kroken), bli løs (om mave), skille seg (om ektefolk)** loevenidh
- avhåre skinn** njilkedh, njilkie- v.
- avisinnlegg** plaerietjaeleme
- avkok, te** løøvje - s.
- avlede (fra å gråte), berolige** seerehtidh,
- avlegge et kort besøk, titte innom** goevlestidh
- avlive rein med nakkestikk, stikke (rein) i nakken** ajpestidh
- avmagring sette på, avskrelle, minske omfanget av, minimere, sammendra, la sulte, ikke gi mat nok, sette på sultekur** tjohkehtedh I
- avsidet holde seg-, skjult, komme seg unna, dra fra sted til sted** paajsanidh

avsidet okteges - *adj./adv.*

avsidet, for seg selv, øde (om landskap), lenger borte, mot veggen miehtjies (Aankarede lea miehtjies daejvesne-Ankarede er på en avsides plass)

avskjed (ta - med noen), si farvel til gávnahtidh
avskjed med ta -, si farvel til (person) gávnahtidh

avskjedshilsen gávnahtahke

avskrekke, skremme beltedh I

avskrelle, minske omfanget av, minimere, sammendra, la sulte, ikke gi mat nok, sette på sultekur, på avmagring tjohkehtedh I

avslutte et forhold, gjøre slutt på, utrydde, bruke (helt) opp nâhkehdidh

avslutte, tilføye jâerhkedh

avsnitt (tekstavnitt), tillegg lissie

avsnitt, periode, del boelhke (boelhke lea askeste måbpan-perioden skal vare fra den ene måned til den andre)

avstand, på kort- gietskies mieresne

avstå fra det de holder på med, holde opp (få noen til å-), formane nihtetjistedh I

avta snjaptjestidh, snjaptjeste *om månen* - v.

avtagende måne snjapkije aske=nâhkije aske

avtale latjkoe (dagke latjkoem utnien?-har vi to en avtale?/er vi to enige?)

avtale mååhtedimme

avtale, overenskomst, pakt, ordning, noe som er tilpasset sjehtedimmie

avundsjuk aavonte- *adv./adj.*

avveier føre på-, føre vill tjaajehdidh

avveksling jeerehts

avventende være-, passiv, (fordi man venter at andre skal gjøre det) duejjedh I (Piere vielleste duejjieminie-Piere venter at broren skal gjøre det)

avvise, forby strengt, jage vekk, hate, tilrettevise aassjoestidh, assjoestehtedh I

B

bad, dåp laavkome

bade et barn , sammenføre, tilpasse laavkedehtedh I

bade laavkodh, lååvke - v.

bade, døpe laavkodh

badet bli-, døpes, bli døpt lååvkesovvedh

bagasje deavere

bak duekie *rommet bak* - *adv.* (duakan "til" bak, *illativ*)

bak- minngie- *brukes ved sammensatte ord* (minngie-skaevhtie-bakstevnen i båt)

bak ravve *ende, rumpe* - s.

bakke med fritt utsyn vååltestahke

bakke, haug deava - s.

baklengs, på rygg guenhtede (guenhtede vaedtsedh- gå baklengs) (guenhtede gahtjedh-falle på rygg)

bakom duakan, duekesne - *adv. og prep. Illativ inessiv*

bakover mænngese - *adv.*

bakreim minngie-gåållese, juelkie-nåårese *for kløv* - s.på *skibinding*

bakse opp baavhkodh

baktale deabloth II, deebledh, dibledh VI

baktale guvsiedidh

baktale, håne, snakke nedsettende om, kritisere viesjliedidh

baktale, lyve slaarvestidh, slognestidh

baktale, snakke nedsettende (om person) dieblestidh, dieblestehtedh I

baktale, tale nedsettende om laavsedh

baktanker ha-, ha skumle planer, oppvige folk (mot hverandre), lage intriger, strikke gurredh I

bakvendt, feilaktig, motsols, vrangvillig, tverr, vrangt gåarhmede

bale klommerdidh, klommerde - v.

bale på, streve bååveldidh

balje hâalhtje- s.

ball raavra, tjeengkere- s.

banditt, fiende (i sagn), røver tjuvrie

banke (også om hjertet), slå tsaepmedh I

banke opp (flere ganger), skade, slå, denge laarkodh

banke støv el. snø av klærne såvnjedh, suvnjedh I

banne gærrodh II, gærroedidh, gærroestidh,

banne svær til å- gærroedihks

banning gærroedimmie

bannskap, forbannelse gærroe

bar leevege *granbar* - s.

bare barre

bare i-, uten, uten videre, uten å ha spist, gratis, uten videre namhtah

bare sånn at barre darhke

bare, da, ja, nok, virkelig, altså, (uttrykker selvfølge, forvissning, oppfordring grunnet på forvissning) badth (nimhtie badth dah ussjedh-de tenker da det, de tenker det, ja) (suelien badth-(gjør det) i smug da vel) (aellieh badth-å nej da)

barfrost, hardt føre (lite snø), skare (som ødelegger beitet) radte

barhodet bådtssoeh-âejjien, bådtssoes-âejjien, bådts-âejjien,

barhytte, gåetie dekket av granbar laanoe-gâetie

bark (av nåltre), innerbark (av løvtre), skall, skorpe girre (munniën-girre-eggeskall)

bark på den hårløse siden av et skinn gni- rirresjidh, rirresje- v.

barke vieredh, veara *av et tre* - v.

barklåg kraftløs, utbrukt- gadtjeldh-barhkoetjaetsie

barm boenge- s.

barmark, barflekk bievlē- s.

barmhjertig aarmohks (satne aaj mahta aarmohks årredh-også han/hun kan være barmhjertig)

- barmhjertig, nådig** åårmege
barmhjertighet med ha-, vise solidaritet ovenfor, vise medynk med, forbarme seg aarhkalastedh I
barmhjertighet vise-, synes inderlig synd på, ha medlidenhet med aarmoehetidh
barmhjertighet aarmoe, aarmohkevoete- s (mestie dam gaajhke dutnjien aarmohkevoetem vuesehte?-hva kommer det av at alt viser deg barmhjertighet?)
barn du mitt- (tiltale) maaneme
barn maana, ångkene- s.
barnebarn 1) aajjuve 2) aahkuve *bestefars barnebarn - s.bestemors barnebarn*
barnehage maanasijhte
barnepike, barnevakt såjhtere, maanasåjhtere- s.
bar nåler gåehtsvh- s.
bart (bli fritt for snø) bievledh
bart beavloes *flekkvis - adv./adj.*
be birredh, birrie- v.
be innstendig (det å -), tigging haanoehimmie
be innstendig, bønnfalle om (nåde) aanoehetidh, haanoehetidh
be mange ganger, spørre etter en ting mange ganger, tigge, ville ha, ønske tjoemehtidh
be om, begjære, ønske sterkt vaejtedh I
be om, ønske vaajtelidh
be pent, tigge aanodh, haanodh II
be som snarest, by, innby, uten videre bøørestidh
be til (Gud) tjoermedh IV
be, anmode (f. eks. om hjelp) maedtedh I
be, tigge litt aanoestidh
be, tigge aanodh
be, trygle om, tigge haanodh
bedervet bli-, surne, (om kjøtt og annen mat) gosnedh IV
bedervet lukte-, surt gusniedidh
bedra (i handel) deeredh VI
bedra deerehtidh
bedra noen for noe, berøve nulledh I
bedra, lure snåvsoehtidh
bedra, overraske, forundre, villede heajhkaldehtedh, eajhkaldehtedh I
bedra, svike, snyte, forråde biehtedh I
bedrag, forræderi, utroskap, svik biehteme
bedrager, snyter, foræder, sviker biehtedæjja
bedragerisk, utro beadteles
bedratt bli- deerehtalledh IV
bedre buerebe- *adv./adj. komp. buerie-buktie*
bedre enn han er, en som tror han er-, som står fram alene, stikker seg ut fra massen guvsie
bedre halvdel paarre-bielie- s.
bedre litt- bueriebadtje- *adv.*
bedrøvet bli -, gråte hånjodh
bedrøvet, mismodig hujnie, hujnesne
bedrøvet, trist (om person), blyg, redd hånjoes, hånjan
befinne seg, oppholde seg nåhkehtidh (daelviem dle nåhkehti luvliegisnie-(han)oppholdt seg vinteren østpå)
begge to gåabpatjahkh- *pron.*
begge, hver sin (om to) gåabpegh
begjær, higen, attrå njaajtjome
begjære, be om, ønske sterkt vaejtedh I
begjære, hige etter, attrå njaajtjodh
begrave, holde seg rolig innen et bestemt område jøørtedh VI
begripe, fatte daapadidh
begripe, oppfatte, fatte daajedh, daajedidh (ij goh dihte daajedh gåabpah edtja vaedtsedh-han fatter ikke hvorhen han skal gå)
begrunne tjilkedh
begrunne, gi begrunnelse, hvorfor man åvteste
begynne aelkedh, aalka- v. I
begynne å brenne, ta fyr tsihkesjidh (tsihkejamme- begynt å ta fyr)
begynnelse aalkoe- s.
begynnelsen i- aalkoevisnie, voestes gietjeste, voestes iereste
behag, oppfatning, mening miele (etter min mening-mov mielen mietie) (etter mitt behag/ slik jeg vil-mov mielesne) (etter min oppfatning- mov mielesne)
behandling gietedalleh
beherske, rå med, mestre, forvalte, administrere reeredh
behov, interesse, tarv buerie (dihte gujht geehtesti jitjse bueriem- han ivaretok sine egne interesser)
bein i foten viengkes-måaroe- s.
bein måara, måaroe- s.
beinverk, å ha ondt i foten juelkie løøkie
beit sette i-, bringe i forlegenhet merredh I
beite gåatodh, gååte- v.
beite gåatome (hijven gåatome-godt beite)
beite la-, føre på beite, fore gåatoehtidh I
beite litt gå og-, nappe ølestidh, snøøleste- v.
beite litt snøøledh, snøølie *nappe litt her og der - v.*
beite litt, nappe litt her og der snøøledh VI, snøølestidh
beite under snøen (fint tørt-) såevmie
bekjenne byjhkesjidh
bekjenne, tilstå boejhkesjidh
bekjenne, tilstå, erklære, meddele, si åpent fra, offentliggjøre, si fra, varsku bæjhkoehtidh
bekjennelse, tilståelse byjhkesjimmie
bekjentgjøre, tilkjenne, offentliggjøre bæjjoehtidh
bekjentskap damtese
bekk johketje- s.
beklage (seg) hiemedh
beklage, ønske, ville ha gaatlassjedh IV
bekreftelse, ta standpunkt jååhkesjidh
bekreftelse, anerkjennelse jååhkesjimmie
bekymre seg tjomberdidh, tjomberde- v.

- bekymre seg, ha smerter, plages, engstes, pines, lide, engstes** vaajvedh IV
- bekymring** tjomperdimmie
- bekymring, engstelse, besvær, vanske, plage, pine, smerte** vaejvie
- belegge med torv, torvlegge** dirhvedh
- bemerke, ordlegge seg, kalle** lahtestidh
- bemerkning, ord, innlegg** lahtese, lahtestimmie
- benevne, bestemme, nevne** moenedh
- benevne, kalle** lahtedh I, lahtestehtedh I
- benevne, kalle ved navn** nommestehtedh I
- benevnelse, tilbakemelding, respons, innlegg, replikk** lahtese
- benevnt bli-, bli tilkalt, kalles** gohtjesovvedh IV
- benytte** nuhtjedh, nuhtjie- v.
- benytte, bruke, ha** utnedh (benytte edb-edb-m utnedh)
- benyttes, bli brukt** åtnasovvedh
- beordre, påby, pålegge (noen)** stilledh
- beordre, råde, nøde, sende av gårde** raajedh IV
- berede flere skinn holde på å-** aalhtedidh
- berede skinn, skrape av kjøtthinnen og gni skinnen mykt, semske** aalhtedh IV
- berette, omtale** ållermaehtedh I
- berge, frelse, ta vare på** gorredidh (saemien gielem gorredidh-ta vare på språket)
- berge, redde** beerkedh, beerkie- v.
- berge, ta vare på, ta rede på** gorredidh
- berge/klare seg** bearkadidh, bearkede- v.
- berges, frelses, bli tatt vare på** gorredovvedh
- bergflate som heller glatt-** speanjoe- s.
- bergheller** lihpie- s.
- bergur** aarege- s.
- berolige, avlede (fra å gråte)** seerehtidh,
- berolige, trøste (barn som gråter)** seereldehtedh I
- berolige/avlede fra å gråte** seerehtalledh, seerehtalla *forsøksvis* - v.
- beruset bli-, påseilt** gieriedidh,
- berømt, kjent, fisfull** beagkoes
- berømt, navngjeten, kjent** beagkoes
- berømt, omtalt** byögke, byögkeles
- berømte (mest -), kjente (mest -)** beagkoehkommies
- berøve, bedra noen for noe** nulledh I
- besatt av en ond ånd (det å være-)** doenh-aajmosne, doen'-aajmosne
- besittelse ta i-, okkupere** ritnedh I
- beskjed** dijre, stilleme
- beskjed gi-, la få høre** biegelidh
- beskjed lavt og diskret gi-** sarkelidh, sarkele- v.
- beskjed, erklæring, meddelelse, offentliggjøring** bæjhkoehimmie
- beskjefliget (være - med noe), holde på med noe, foreta seg noe** giehtelidh
- beskjære, sneie av** snjapstehidh
- beskrive, skildre** buerkiestidh
- beskytte mot uheldig innflytelse, påvirkning, sette opp beskyttelse mot varmestråling i kåte** bartestehtedh I
- beskytte, hegne om det som er verdifullt, bygge videre på, verge, ta vare på** vaartjeskehtedh I (aalem vaartjeskehtedh-ta vare på etlingene (etter simla))
- beskytte, verne, bevare** vaarjelidh
- beskyttelse mot varmestråling i kåte (sette opp-), beskytte mot uheldig innflytelse/påvirkning** bartestehtedh I
- beskyttelse, verge** åelie
- best** bøøremes- *adj./adv. superl.*
- bestandig** ektede- *adv.*
- bestefar** aajja *gammel mann, uavhengig av slektskap* - s.
- bestemme omfanget, skjære, hugge, klippe til som snarest, tilpasse, forme, sette mal, sette begrensning, avgrense en oppgave, sette/definere standarden** tjoehpedistedh I
- bestemme seg raskt, konkludere** ussjedestielidh, ussjedistedh I
- bestemme seg, ha til hensikt, komme i de tanker** eajhnadovvedh IV
- bestemme(om Gud), si, komme fram med, nevne** moenedh IV
- bestemme, nevne, benevne** moenedh
- bestemme, tenke** ussjedidh
- bestemor** aahka *gammel dame, uavhengig av slektskap* - s.
- bestemt sted (absolutt ville fram til et-), ønske komme fram til en løsning, ville ha fortgang i saken** tjiijredh I
- bestemt, kjent, viss, sikker(t)** vihties
- bestevenn** vieneskoddje, gieries-voelpe
- bestige (ås, høyde, fjell), klatre, klyve, gå opp en motbakke** tjævtedh I
- bestige, klatre, (i terreng)** tjævstestidh
- bestille, tinge** dongkedh, dyngkedh V dongkehtidh
- bestilt, tinget** dongkesovveme
- bestrebe (seg på å gjøre noe), forsøke** bøørenjestedh I
- bestyrke, tilslutte, vedta, trene** nænnoestidh
- besverge, sverge, forbanne** våarnodh
- besvær, vanske, plage, pine, smerte, bekymring, engstelse** vaejvie
- besøke** vaaksjodh, vååksje *gå i sykebesøk* - v.
- besøke, titte innom som snarest, kaste et blikk på, titte som snarest** goevlelidh
- betale** maeksedh, maaksa- v.
- betaling (penger), middel, ressurs** vierhtie
- betaling** maaksoe- s.
- betaling, lønn** maaksoe, baalhka
- betrakte** giehtjelidh
- betrakte nøye, holde på å speide på** gutnedidh
- betro (seg til en), gi melding, opplyse, informere** bievnedh I

- betvile begynne å-** jiejkegáatedh I
betvile, være tvilrådig jiejkedh IV (dam dle amma jiejkem-det betviler jeg)
betydelig, nesten for, litt for faagka, faagkan (daate hov lea faagkan buerebe-denne er betydelig bedre) (faagkan boerehke-nesten for snill) (fagkan jáalhkoes-nesten for snar til å springe) (faagkan gyödtsehke-nesten for smal) (faagkan mochtege-nesten for mye snø til å farte)
beundre, speide, speide på, gi akt på gutnedh VI
bevare, beskytte, verne vaarjelidh
bevege seg, gli, bli gitt (om råd, forslag), flytte juhtedh I
bever vedtneme- s.
beverte gåassoehetidh
bevertning få-, være gjest gåassodh II
bevilge (penger/midler), overøse med gaver), sløse, være rundhåndet laeviehtidh
bevis, vitnemål, attest vihtesjimme
bevisst voerkes
bevisst, oppmerksom voerehkes
bevisstgjøre, klargjøre noe for noen, forkynne voerkelidh
beære, hylle, ære, gi ære til noen earoehetidh
bikkje, tisper ráaksoe- s.
bil bijle- s. biege-sjenie
bilde, tegning guvvie- s.
billett (befordringsmiddel) vuelkemeleahpa
binde (garn), flette (kurv av tæger), veve, spinne (om edderkopp), strikke (f. eks. strømpe) gurredh,
binde fast, sette fast, tilknytte debreldehtedh I (gaskе-vearman dibreldehteme-tilknyttet internett)
binde fast, tjøre viedtedh I
binde omkring (f. eks. ved i tau), pakke sammen (skohøy i sekk), pakke inn (f. eks. i papir), rulle, vikle sammen (f. eks. skinnbit for å lage knapp), vikle opp (f. eks. sener på pinne) gäbredh IV
binde pulker etter hverandre, plassere en person under ledelse av andre(under en annens ansvar), sette på en bremsekloss, holde igjen, binde (rein)som stopperein bak pulk, binde utemmet rein bakerst i raiden tjåånehtedh I
binde sammen ord, tilknytte gävlestidh
binde, knyte gárredidh
binne biesse- s.
bit, stykke bæhta- s.
bite (om verktøy), være kvass (f. eks. om kniv, nål), stikke (f. eks. åre ned i vannet) bestedh I
bite (om været), brenne (friksjon), brenne (noe) bältedh I
bite gaetskedh I, gaatska- v.
bite på (om fornærmelse, skjenn, verktøy, o.l) rarhmadehtedh I
bitt bli- bårrehtalledh, bårrehtalla- v.
bitte liten onn'ohkje- *adj./adv.*
- bitter** heskies
bitter, stram i smaken bihtseds, pred. bihtsede
bittert smake-, kneppe i reinens klover tsietsedh I
bittert smake-, være stram i smaken bihtsiedidh,
bjeffe, gjø (hund) huhtedh I
bjelle bealloe
bjelle bealloe- s.
bjøllerein beallohke- s.
bjølløkse bealloe-råantjoe- s.
bjørk såekie- s.
bjørkeskog boelte- s.
bjørn luvjie, bierne, beere, boelthke, biesse, boeltaajja, duvrie, biss-aajja, boelt-aajja, gumsie, muadt'aajja- s.
blad (urter), skall (potet) plienie
bladmagen tjaakse
blande bleentedh, bleentie- v.
blande seg (om to eller fl.reinflokker) klaadtenidh, kladtenidh
blande seg 1) klaadtenidh, klaadtene 2) mastedh, masta *to reinflokker blander seg ufrivillig* - v.
blandet tall pleenteme taale
blautmyr gievh-pluevie, lovves pluevie, sliedtjie-pluevie
bleke, gjøre hvit vyølkedehtedh
bleket, falmet spuallan, spåallan
blende sterkt, blende (om nyfallen snø) klienjiedidh
bli sjidtedh, sjædta- v.
bli tomt for noe, ta slutt nåkdedh, nåhka- v.
blid og fornøyd madtjele- *adj./adv.*
blid, smilende mujjels, mujjels, mujjies (mujjels plierie-smilende, blidt ansikt) (mujjies plierie dan almetjen-han ser blid ut, den karen)
blikkstilte laakne lædtje
blink, punkt, uvitende tosk darhve
blinke, glinse (om alt blankt og glinsende), skinne, funkle, lyse fram (nå og da) mellom skyene (om solen) gijkedh IV
blod 1) maelie 2) virre 3) maelie *av dyr av menneske som mat* - s.
blod, buljong, kraft lieme
blodvatn suelie- s.
blodåre åerie, lieme-aajroe
blodårerer (hoved-) til/fra hjertet (slakt) morhtje
blomster riesh
blomstre, pynte, slå ut i blomst riesedh IV
blunke ramkelidh, ramkele- v.
blunke, sende et blikk gikngestidh
blyg, redd, bedrøvet, trist (om person) hånnoes, hånjan
blyg, sjenert plyjhkene
blyg/sjenert være- plyjhkestalledh IV
blø vertedh I
blø, ha blodsott vartedh
blø, stable i haug, stille opp saksa (jillre) bertedh I
bløyte gjennom- sliedtjedehtedh I

blå himmelen delvis- (delvis klar himmel) ?
blåse (om vind) biegekdh IV
blåse sterkt, storme virtedh I
blåse, blåse på, pese bávsohd II
bo (det - å sammen), samboerskap, partnerskap
 ektiejieleme
bog (slakt) tjåmehtse
bog, framsteik tjåamehtse, tjåamahtasse
bogen muskelen nedenfor- (slakt) åvtesnuelie
bok gærja - s.
bokmelding gærja-saerniestimmie
boks burhtje- s.
bokstav baakoe
bom/planke som en skraper skinn på nieskeme
bonde råvna- s.
bonde, landbruker, jordbruker laante-
 burrie, båanhta
boplass årroeh-sijje, årrome-sijje, veasome-sijje,
bord buertie- s.
bort komme -, komme ut av syne, utebli, bli
borte, forsvinne gaatodh
bort komme-, plutselig bli borte, utebli gaatoelidh
bort(e) lengre- dubpiebasse- *adv.*
bortbestilt, borttinget dongkeldahkesne
borte (bli -), forsvinne, utebli, komme bort,
komme ut av syne gaatodh
borte være- gaatodh, gååte- v.
bortenfor dubpielisnie *lenger bort - adv.*
bortetter isbreene dielhtie-raejkieh
bortforklare, unngå (en som en ikke bryr seg om,
som en ikke er på god fot med) uvtedh I
borti hampen, i gal retning, "helt på viddene"
 eajhtohte
bortkommen, adspredt aallohks, aallohke
bortover doekoe (bortover/utover landet-laantem
 doekoe)
borttil bealese *ved siden av -adv. og prep. Illativ,*
 bealan
bra buerie
bra måte på en- hijven-laakan- *adv.*
bra, god, duganes, flink rikti (rikti bienje-god
 hund) (rikti bijle-bra bil) (rikti kaarre-flink kar)
bra, god, godt hijven- *adj./adv.*
bra, prektig åajvoe, åajva
bra, vel, på god måte boerehke-laakan
bra/god måte, på - hijven-laakan, hijven-ligke
bratt skråning raame- s.
bratt, vanskelig praare- *adv./adj.*
bre over (noen som sover) med flere plagg el.
lign., dekke til, dekke (flere ting), re seng
 gaptjedidh
bre over, lukke (dør), dekke til, legge over
 gaptjedh IV
bre tilside, heve, (f. eks. en teltduk), jage opp,
skremme (dyr i skogen) rabnjestidh
bre ut (en gang) f. eks. klær, hår til tørk, skinn til
å ligge på leebpedh, løøbpedh VI

bre ut underlag, re opp seng laetjedh I
brei gamte- *adj./adv.*
breie over, slenge rundt njåetsiestidh, njåetseste-
 v.
breie til side rabnjestidh, rabnjeste- v.
breie/legge over, slenge rundt 1) njoetestedh,
 njoeteste 2) njåatsoestedh, njåatsoste- v.
breie/slenge over noe å-, cape njåetsie- s.
bremse en prosess (foreta en foranstaltning som
skal-), antyde nedlegging av veto, binde opp
det ene beinet på hunden for å gire den ned litt
 tjanghkestehtedh I
bremsekloss sette på en-, holde igjen, binde(rein)
som stopperein bak pulk, binde utemmet rein
bakerst i raiden, binde pulker etter hverandre,
plassere en person under ledelse av
andre(under en annens ansvar) tjåånehtedh I
bremserrein (bundet bak pulken) tjåånehtakhe
brenne (friksjon), brenne (noe), bite (om været)
 bålstedh I
brenne (noe), bite (om været), brenne (friksjon)
 bålstedh I
brenne 1) boehtjidh, boehtje 2) bålstedh, bålta
 3) bueledh, buala 4) njåatskelidh, njåatskele 5)
 snjierpehtidh, snjierpehte *seg - v. man brenner noe*
noe brenner forbrenne svi
brenne, forbrenne njåatskelidh
brenne, svi (insektstikk), lyse (stjerner, nordlys)
 bueledh I
brenne, svi snjierpedidh (idtjin dah sjijlh altese
 gieth jih idtjin altese skopmekhem snjierpedh)
brennemerket bli-, bli sotet, få en flekk på
rullebladet, ripe i lakken, stigmatiseres
 tjirrelgåetedh I
brette opp (eks. erme), vrenge (f. eks. tarm)
 margestedh
brette, bøye sojjedidh, sojjede- v. sojjehtidh,
 sojjehtedh I
brikke dable
bringe, bringkoll mielke
bringe, komme med, sette fram buektedh I
bror velle- s.
broren hans/hennes vellebe, vieljebe
brud pruvrese
brud, brudgom, provrese
brudekrone kråvnoe- s.
brudepar provresh
brudesølv provre-silpe- s.
brudgom, brud provrese,
bruk ta i- åtnose vaeltedh
brukbar, dugelig, passende gyönegs, gyönege,
 gyönehke (manne dellie leam gyönege-jeg er vel
 passende til det?/er jeg da passende til det? (litt
 foraktelig uttrykk))
brukbar, kompetent, kvalifisert, dugelig, anse
 som- gaagnadehtedh I-

- bruke (helt) opp, avslutte et forhold, gjøre slutt på, utrydde** nåhkehdidh
- bruke opp i en fart, sløse vekk** skrovhpesjistedh I
- bruke opp** låpeptedh I
- bruke pauser** voejngehtidh
- bruke** provhkedh, prøvhka- v.
- bruke språket** gielem utnedh
- bruke, benytte, holde, anse (som noe), ha** utnedh I
- bruke, pleie (å gjøre noe), bære seg ad, oppføre seg, være udannet, klossert, oppføre seg dårlig** dååsveridh
- brukes straks som skal-, med én gang** dalletje (dalletje suejnie-skohøy som skal brukes straks, fra høsten av (like etter at det er beredt))
- brukt bli-, benyttes** åtnasovvedh
- brungrårød** juevsie-ruhtjehke
- brunost** gâmpoe- s.
- bruse med vingene** frurkiehtidh, frurkehte *slik at det høres* - v.
- bruse, suse** sjovvedh IV 1)biegke sjåvva moerine 2)johke sjåvva
- bry seg om (ikke)-, (ikke) orke (å gjøre noe)** aaparidh, aabparidh (mest med neg.) (mejtje aaperh? (aabperh)?-bryr du deg om å lystre?) (idtji aaperh (aabperh) goltelidh-han brydde seg ikke om å høre etter)
- bry seg om** seahkaridh, seahkere- v.
- bry seg om, ense** seatadidh, seatede- v.
- bry seg om, ense, ta alvorlig, respektere** seahkaridh
- bry seg om, gidde (å gjøre noe)** eavadidh
- bry seg om, gidde, akte på** eavadidh, eavedidh
- bry seg om, synes om, være glad i, være hengiven, holde seg til** gaerhtedh I (ij miesiem gaerhtieh-(den simla) bryr seg ikke om kalven sin)
- bry seg om, ta hensyn til, merke seg** krøøhkestidh
- bry seg om, ta hensyn til, merke seg** krøøhkestidh
- bry seg om, ta hensyn til, merke seg** krøøhkestidh
- bryllup** 1) hieje 2) pruvre- s.
- bryllupsgave (gitt av brud og brudgom til svigerforeldre m. fl.), amulett (metall på klær e.l. i komsekalesje), offergave, gave** sjele, sjelege
- bryllup, gjestebud, selskap, fest** hieje
- bryne, kvesse, heine** sijjedh I
- bryst (slakt)** mielkie
- bryte av** bøørhkedh, bøørhkie- v.
- bryte, ødelegge, skade** bihtedidh
- bränna med lite skog, där lingon växer** joknge-prienne
- brød** laejpie- s.
- brødre (innbyrdes)** vielletjh- s.
- brøk** brøøke
- brøkstrek** brøøkesieve
- brå** harhtsoeh- *adj./adv.*
- bråke** brorredh, brårra *lage vibrerende lyd* - v.
- bråke med vingene** frorredh, frårra- v.
- bråke, krangle** trahkestehtedh
- bråke, ramle og skramle, fare omkr. i panikk, fare, farte omkring, fare hardhendt med ting** voetsedh IV
- bråke, støyende lekemåte, leke høylydt med glede og latter, skøye** skovhtjedh (gaajhkene lehkesne govloe laavloeminie skovhtjeminie)
- brått, fort** praare
- brått, fort, bratt** praare
- brått, plutselig** praaretji, praaretje, (ånnjetji vååjnesti, praaretji dellie lij gaarvanamme)
- budbærer** dijre-guedtije
- budskap gå med-** dijredidh
- bue** gâevie
- buken (på slakt, skrott, dyrekropp)** tjåejjien-nuelie
- bukjord** 1) jovvehtahke 2) svætnoe-jovvehtahke- s.
- bukk** gøølemen-åejjie råantjoe *uten skinn på hornene* - s.
- bukse** måvhka- s.
- buksebein, margebein (nedre bak), menneskets leggbein** njietsege
- bukser av skåerrie** skænhkah, skinskie
- bukt** skohtje- s.
- bul** skagla
- bulet** skaglan
- buljong, kraft, blod** lieme
- bundet** veadtaldihkie
- bunt, honk** tjomhpe- s.
- bur** buvrie- s.
- burde, skulle, måtte** byøredh V (byørem prihtjegem åstedh-jeg bør/ må kjøpe kaffe)
- busk, kjerr** stråmpoe- s,
- butikk** bovre- s.
- butt, tverr, stump** nåmpoe (nåmpoe skaavhte-stump vinkel)
- by, innby, be som snarest, uten videre** bøørestidh
- by, kirkested** 1) sjeltie 2) staare- s.
- by, kirkested, stevne, marked, stort arrangement** sjeltie
- bygd** voene- s.
- bygd, landemerke** voene
- bygge la-, få laget** bigkehtedh I
- bygge videre på, verge, ta vare på, beskytte, hegne om det som er verdifullt** vaartjeskehtedh I (aalem vaartjeskehtedh-ta vare på etlingene (etter simla))
- bygge, lage** bigkedh VI
- bygning, oppbygning, struktur** tseegkeme
- bygning, tårn, teltskjelett, reisverk** tseagkere
- bygge et barn i søvn (i favnen), gynge (komse el. vugge)** suvtiehtidh
- bysse et barn** suvtiehtidh, suvtehte- v.
- bysser et barn en som-** suvtije- s., vustije
- bytte** låtnodh, lotne *f.eks. ting* - v.
- bytte** målsodh (de som skulle bytte med de andre-mah galkin mubpij gujmie målsodh)

bytte, skifte målsodh, molse *f.eks. klær* - s.
bær muerjie- s.
bære (holde på å -), holde på å kalve goedtehtjidh
bære 1) guedtedh, guadta 2) guedtedh, guadta *et eller annet kalve- v.*
bære seg ad 1) dåemiedidh, dåemedede 2) dååsverdidh, dååsverde *oppføre seg* - v.
bære seg ad, fare åt fearadidh
bære seg ad, oppføre seg dåemiedidh (vuartesjh dellie guktie edtjibie dåemiedidh)
bære seg ad, oppføre seg dååsveridh
bære seg ad, oppføre seg, bruke, pleie (å gjøre noe), være udannet, klossert, oppføre seg dårlig dååsveridh
bære, kalve guedtedh I
bærkopp muerjie-lihtie- s.
bølge baaroo- s.
bønn (det man ber om) tjoermehtasse
bønn rohkelasse, råhkelasse,
bør maajsoe *f.eks. sekk* - s.
børse, gevær røøvre- s.
bøtelagt bli- bøøtehtedh, bøøtehtahta
bøtelegge bøøtedh, bøøtie
bøye ned overkroppen diknedh, diknie *for å unngå noe* - v.
bøye seg fram og tilbake, svaie syjjedidh
bøye seg litt ned dikngestidh, dikngeste- v.
bøye sojjedh
bøye, brette sojjehtidh, sojjehtedh I
bøye, bøye seg, krøke seg krøøvvedidh, krøøvvede- v.
bøye, lage bøy på ski, overtale biesmedh I
bøyning syjjehtimmie, sojjedimmie
både, til og med, endog dovne (dovne abpe eatnamasse vuesiehtidh-endog vise til hele verden) (dovne daerpies- til og med behov for) (dovne tjaedh jih lohkedh- både skrive og lese) (dovne tjuara- i tillegg må man)
både...og dovne..jih
bål lage-, lage ild dållem biejedh
båre, madrass, liggeunderlag, noe som er utbredt jievog
båt vinhtse- s.
båten med den som lokker (reinen) guvhkiehtæjja-vinhtse- s.

C

ca., omtrent medtie
cape, kappe skopmehke- s.
cirka, omtrent medtie (dahkoe Leah medtie tjihtje mijlh-det er ca. 7 mil dit)

D

da (ikke) goh- *adv./konj.*
da dellie (dellie ih numhtie sæjloeh-da blir du ikke så sliten) (dellie tijre båata-da kommer det melding)
da først, nettopp da easkah- *adv.*

da goh (goh skyllim-da jeg ble konfirmert)
da, derimot, og så?, så.. darhke (nåå, daennie viermesne darhke, man jijnjh daensie?-javel,enn i dette garnet da, hvor mange er det her?) (gukts darhkan-hva så)
da, jo hov- *adv.*
da, når, fordi at juktie
da, så die- *adv.*
da, virkelig, riktignok, allikevel darhkan
daejrestidh + (jeg vet ikke ordet av før ...-im daejresth (idtjim daejresth-jeg visste ikke ordet før...))
dag biejjie- s.
dag i- daen biejjien
dag i-, nutidig daaletje
dagbok biejjiegærja
dagen om -, i morgen biejjege
dagen om- biejjege
dagens daanbeajjetje (dagens lekser- daanbeajjetje leaksoeh)
dagens, nåtidens daan biejjetje, daaletje (daaletje ektievuekie-dagens samfunn)
dagens, nåtidens daan biejjetje, daaletje (daaletje ektievuekie-dagens samfunn)
dagry luejie
dagligdags fierhten-beajjetje (dagligdagslige uttrykk-fierhtenbeajjetje raajesh)
dal (flat, åpen) jalla- s.
dal bred-, lavtliggende slette (av myrland el. fast grunn) med litt gress vaegkie
dal bred-, lavtliggende slette (myr el. gress) vaegkie
dal fjell- vaajja
dal innerste delen i en- maehkie *som er avgrenset av minst to bratte fjell* - s.
dal som går over fjellet meskie- s.
dal vaegkie *brei, uten skog* - s.
daldedh IV trampe, trække på
dame neajtoe- s.
damp, frostrøyk goeve- s.
dampdrive-, ha ferie, ta fri, feriere, fordrive tiden eejhtalledh IV
danse daantsodh, dååntse- v.
danse, snu, gå rundt, trille jårredh
data daata
databelhandling daatabarkoe, daatagiehtelimmie
data-nettverk daata-viermie
dataspill daata-gaevnie
datter daktere *gift* - s.
dauing, lik, dødt menneske jeemegassje, jeemege
de doeh - *pron.*
de sijjeh *tilbakevisende om dem selv-* *pron.*
de tiders dajpeeli, dej beeletje- *adv.*
de to guaktah- *pron.*
debattinnlegg digkiedimmie-lahtese
definere/sette standard, bestemme omfanget, skjære, hugge, klippe til som snarest, tilpasse,

forme, sette mal, sette begrensning, avgrense en oppgave tjoehpedistedh I
dekke over, dekke til, tildekke gaptjedh
dekke til, dekke (flere ting), re seng, bre over (noen som sover) med flere plagg el. lign. gaptjedidh
dekke til, legge over, bre over, lukke (dør), gaptjedh IV (oksem gaptjedh-lukke døra)
del, avsnitt, periode boelhke (boelhke lea askeste måbpan-perioden skal vare fra den ene måned til den andre)
del, mat, matbit åesie (jih dellie aaj skråevviestibie, buhtjebe jih jåamoeh tjøøngkebe guktie aaj iehkiedasse åesie)
del, part, andel joekehtasse
del, stykke stuhtje- s.
dele en reinflokk(om hund), slite av bøyrrkedh VI
dele juekedh, juaka- v.
dele juekiestidh, juekeste *og gi bort* - v.
dele reinsdyrhodet i to (øvre og nedre del), vri, knekke voevtsestedth I
dele ut joekedidh, joekede- v.
dele, dele ut juekedh I
delområde, sektor, emne, område suerkie
delt joekeldh (tredelt-guelmien joekeldh)
delta meatan årrodh, vyøjhkesadtedh
den /det der (borte) dohte- *pron.*
Den allmektige, den sterkeste, mektigste faamoehkommes
den andre mubpede- s.
den andre mubpie- *tallord*
den gangen aejkien, dan aejkien- *adv.*
Den gode kvinnen Njaevies ietnie
Den hellige Ånd Aejlies Voejkene
den neste, følgende minngebe- *adv.*
Den onde kvinnen Hatsves-ietnie
den som er forsvunnet nâhkeme- s.
den som dihte guhte?
den, det dihte- *pron.*
den/det der doete- *pron.*
den/det eneste vaajhkoes- s.
denge, banke opp (flere ganger), skade, slå laarhkodh
denge, jule opp, knuse, male (med en stein) njuvtedh I
denge, mørbanke njåvtahtalledh
dengt bli-, mørbanket njåvtahtalledh, njåvtahtalla- v.
dengt slåveldh fått *bank* - *adv.*
dengt, rundjult, pines, plages, bli utsatt for vold, bli skamslått njåvtasovvedh
denne/dette her daate- *pron.*
der (har du), se der, vær så god duelie, duvlie (duvlie mov tjdjtjen tjelmieh-se der er min mors øyne)
der 1) dagkoe 2) desnie 3) duesnie *ja, der ja! åh, der! ikke langt unna-* *adv.*

der borte debpene *åh, var det der borte den var!* -
der borte dogkoe *den forsvant der borte!* - *adv.*
der borte dubpene *den er litt lengre borte.* - *adv.*
der borte fra debpede
der borte fra dubpede *den kom der borte ifra!* - *adv.*
der og da (her og nå) daelie jih daagkoe?
der og da, tidspunkt (på det-) (feks: «**og det skjedde i de dager**») dennie gaskesne
der omkring dejkoe- *adv.*
der omkring doejkoe *hos deg* - *adv.*
der omkring dojkoe *der borte* - *adv.*
derav kommer det, konklusjonen er at destie bâata
dere dijjieh- *pron.*
dere to dotnoeh- *pron.*
deres dijen - *pron.*
derfor dan diëhre, dan gaavhtan- *adv.*
derfra 1)destie 2) dubpelde *litt lengre bortifra-* *adv.*
derfra debpede
derfra, fra den kanten debpielistie
derimot, og så? så.., da darhke (nåå,daennie viermesne darhke,man jijnjh daesnie?-javel,enn i dette garnet da, hvor mange er det her?) (gukts darhkan-hva så/og så)
dersom, hvis, i sin tur, jis
desimaltall desimaltaale
desimaltegn desimalevæhta
dessert minngiebeapmoe
det var bra hijven hov- *interj.*
diagram diagramme
dialekt smaarese
dialektgruppe smaareh-tjierde
dialog, samtale gaskestalleme
dialog, samtale soptesestalleme
die, suge njammedh, njamma- v.
differensiert, forskjellig, ulik, variert joekehth
diffrensiert undervisning joekehth øøhphehtimmie
diftongendring diftånge-målsoeme
dikt tjihtese, diikte
dikt, ordtak, fortelling, historie, sagn vaajese
din dov- *pron.*
din, di, ditt, dine dov- *pron.*
direkte riekte
dirigere narhkelidh, narhkele *om rein* - v.
dis såavla *tynn gjennomiktig skodde, i fint vær* - s.
disippel, elev, lærling learohke
diskret måte gi beskjed på-, **hviske, gi beskjed** lavt og diskret sarkelidh (jih dle bâata bâastede munnjen särkele edtja satne vaarredh bæjjese)
diskusjon digkiedimmie
diskutere 1) dierhkestidh, dierhkeste 2) dijeveldidh, dijevde- v.
diskutere kriterier digkiedidh guktie
diskutere, drøfte, vurdere digkiedidh
diskutere, krangle dijeveldidh
diskutere, rådslå râåresjidh

diskutere, spørre ut dierhkesjidh
diskutere, spørre ut, utspørre dierhkestidh
disposisjon øørneggen vierhtieh
dit bortover dubpelen dohkoe- *adv.*
dit dahkoe- *adv.*
dit, bortover doekoe- *adv.*
dit, dit bort dohkoe- *adv.*
ditover, mere i den retningen debpelen (manne debpelen vualkam-jeg drar ditover)
djevelen, "styggjen sjøl" (den onde), sott, sykdom moenehke
djevelen, ond ånd, den onde doene, doenehke
djevleskap, ondskap baahas-voete
doktor, lege badtjere
dombjeller galhkh
dorg dåarge
doven, lat aeblehts; pred. aeblehtadtje
dovenskap, latskap aeblehts-voete, eeblehts-voete
dra avgårde med, dra avsted med, frakte, reise avsted med voelkehtidh, voelkehte- *v.*
dra avgårde, reise (av sted) vuelkedh I
dra egensindig til et sted (om dyr), summe(mygg) nijjedh IV
dra fra sted til sted, holde seg avsides/skjult, komme seg unna paajsanidh
dra i gang, være inspirator, tenne på (pipa), inspirere til å tshikjehedh I
dra i hop svitnestidh, svitneste *snøre eller reim* - *v.*
dra i veg valkedh, valkoe *om reinflokk* - *v.*
dra ned i skogbandet tjaangedh, tjaanga *om rein* - *v.*
dra, gå minnedh (Næjla dihte minni-det var Næjla som gikk)
dra, ta av 1) sigkedh, sigkie 2) giesedh, geasa- *v.*
dra, trekke, giesedh I
drap, mord buvve
dratt bli- /slepet etter gyøsedh, gyøsoe- *v.*
dratt la bli- gyøsedehtedh, gyøseadahta- *v.*
dreng triengke- *s.*
drepe (fort) buvviestidh, buvveste- *v.*
drepe (gjøre av med unyttig hund), forkaste, makulere uvhtedh I
drepe buvvedh, buvvie- *v.* I
drepe juktiestidh, buvvedh, vueliedidh, jamhkelidh
drepe, hogge ned vueliedidh, vuelede- *v.*
drepe, myrde, (plutselig) tjaesniestidh
drepe, ødelegge, pine, plage irhkedh
drepes, ødelegges, pines, plages irhkesovvedh
drikke en full, nøde alkohol, utøve alkoholpress tjeavadehtedh I
drikke jovkedh, jávka- *v.*
drikke litt jovkestidh, jovkeste- *v.*
driv/farta komme i- valkesidh, valkese *begynne å fare i en retning - om rein* - *v.*

drive (rein inn i gjerde), ta inn (ved i kåta), putte, stikke inn, ta på seg (klær), sette ut (garn) tsaekedh I
drive (rein) fra et sted til et annet, drive vekk (tåke om vind) baajhtestidh
drive (rein) i dyp snø, stille i forlegenhet, sette i klemme, klemme (om sko) tsamtsestehtedh I
drive en reinflokk innen et område skeevedh, skeevie *for å lete etter andre rein* - *v.*
drive en reinflokk ut i elv el. vann stoenehtidh, stoenehte- *v.*
drive med, ha fore, gjøre ientedh I
drive ned reinen på en bestemt plass lierhkelidh, lierhkele- *v.*
drive over restiedidh, restede *drive rein over ei elv eller et pass-* *v.*
drive på å, holde på med noe, streve tjieskestidh
drive på, streve, slite (med dyr) daamkodh
drive skoesesjidh, skoesesje *en reinflokk gjennom et bestemt område for å samle inn streifdyr-* *v.*
drive(rein), jage på baejhtedh I
drive, føre flokk sietedh I
drive, jage rein baejhtedh
drive, jage vuejehetidh, vuejehte *en flokk* - *v.*
driver flokken en som er bak og- vuejehetajja- *s.*
dronning drøøhnege
drukne batnanidh
drukne holde på å- våajoelidh
dryppe (svært), renne av garkasidh, garkasidh (tjaetsie-lihteste garkese) (maelie garkese) (manne viht viermiem soejmehtji tjaetseste lutnjem,baajem annetji garkasjidh)
dryppe la- gåajhkoehetidh, gåajhkahtidh
dryppe, dryppe av gåajhkodh II
drysse barhkedh, barhka- *v.*
drøfte, vurdere, diskutere digkiedidh
drømme niekedidh, niekede- *v.*
drøy, som varer lenge bihtseles attr.; komp. bihtselåbpoe (bihtseles beapmoe-drøy mat)
drøye, trekke ut tiden, somle (guhkiem) vyjhpedehedh I
dråpe gåajhkohts, gåajhkohtasse
du datne (åja, er det deg-datne dihte)
du datne- *pron.*
du skal edtjh- *v.* 2.sg.
du skal se vienht- *v.*
du store verden! jemmede (bielien)! (åå jemmede, dihte jis dan onne-å du verden så liten den er)
duft, aroma roenge
duganes, flink, bra, god rikti (rikti bienje-god hund) (rikti bijle-bra bil) (rikti kaarre-flink kar)
duge (med nektelse og i spørsmål) darhkedh IV (ij misse gænnah darhkh-det duger ikke til noe) (mejtie disse maahta darhkedh?-tro om det kan duge til formålet?)
duge (til noe) gagnijdehtedh I

duge, gå an dajpedh IV (ij dajph-det duger ikke)
(dajpa juhtedh-det går an å flytte nå)

duge, klare seg dâhkasjidh, dâhkesje- v.

duge, merkes dååjredh (mohte dej bienji baenieh goh edtjin ennje dååjrh gænnah)

dugelig, brukbar, kompetent, kvalifisert, anse som- gaagnadehtedh I-

dugelig, passende, brukbar gyönegs, gyönege, gyönehke (manne dellie leam gyönege-jeg er vel passende til det? er jeg da duganes til det? (litt foraktelig uttrykk))

dugg, rim, tynt islag jyjsege

dukke opp komme plutselig, vise seg (om ulv) delhkiehtidh, delhkehtekomme *plutselig* - v.

dum gåffoe- *adj./adv.*

dum kjempe staaloe *i eventyr og sagn* - s.

dum, toskete jåasoeh- *adj./adv.*

dumheter gjøre- jebjiedidh

dun aegkie- s.

duzin dusijne

dusk duahpa- s.

duskregne, sildre, begynne å- sijregåtedh I

dvs. dihte jeahta=d.j.

dykke tjarnedh, tjarna- v.

dyktig, flink væjkeles (veartenen væjkalommes tjoejkijh-verdens beste skiløpere)

dynke, fukte lietsedh I

dyp giengeles- *adj./adv.*

dypeste på det-, midten av vannet voernge

dypet (ut på-), ut på havet, ut mot kysten dåvvese

dyppe og spise njåalodh, njååle- v.

dyr 1) kreehke 2) juvre 3) vijre *udyr vilt-* s.

dyrka mark ientje- s.

dyrkamark, eng, innmark ientje

dyrt 1) dovrehke 2) dovres- *adj./adv.*

dø (om menneske) sealadidh

dø 1) jaemedh I, jaama 2) jaamedidh, jaamede 3) sealadidh, sealede- v. *den ene etter den andre om mennesker*

dø av alderdom, gå bort, eldes aalterostedh V

dø ut få til å-, utrydde, kutte (et tre) slik at det ikke skyter skudd gierehtedh I

død jaame- *adj./adv.*

død, avdød jaemehke

død, det å dø sealadimmie

døden jaemedede

døden jaemedede- s.

døden, det å dø jaememe

døds Gudinnen Rovhte

dødssyk, halvdød (av sykdom) aasmeles

døgn dygne- s.

dølgsmål gjøre noe i-, være anonym, gå i skjul, spille på runeomme tsiemedh I

dømmes, idømmes døøpmesovvedh

dønning dielme, haaven dielm

døpe kristedh

døpe, bade laavkodh

døper, en som døper (eg: en som bader) laavkoje (Jåhha laavkoje-døperen Johannes)

døpes, bli døpt, bli badet lååvkesovvedh

dør, port okse- s.

dørene en som går ut og inn i- skoerkedæjja- s.

dørene gå ut og inn i- skoerkedidh, skoerkede- v.

dåehkie gruppe

dåp, bad laavkome

dårlig bli -(om vær) dormenidh

dårlig forfatning i-, ute av drift, i ustand smalhtjan

dårlig jobb utføre-, slurve slaerviedstedh I

dårlig passende, passelig madtege- *adj./adv.*

dårlig vis på- nåake-laakan- *adv.*

dårlig, elendig gååre

dårlig, elendig, udugelig skraape, skraapoe (skraape bienje-dårlig hund) (skraape bijle-dårlig bil) (skraapoe kaarre-dårlig kar)

dårlig, elendig, udugelig, skit, avføring bæjhke (bæjhke bienje-elendig hund) (bæjhke kaarre-udugelig fyr)

dårlig, passelig, passende madtege *adv*

dårlig, passelig, passende, lite av, svært lite av madtege (madtege graesie-lite gress) (madtege beapmoeh)

dårlige den-, svake siden (av noe) haaltje-bielie

E

effektiv radtjoes (attr), radtjohke (pred)

egen mening, eget synspunkt jijtsh vuajnoe

egen, opposisjonell, egenrådlig, sur, tverr, sta beeke

egen/egne sin/sine- jijtjese, jijtse (aerebi lea jijtse boelvem laarhkenamme) (aerebi lea jijtsh soermh ryøkneme)

egeninteresse jijts-buerie

egenrådlig jietjeraarehke

egenrådlig, sur, tverr, sta, egen, opposisjonell beeke

egens hans/hennes- altemse (det er hans egen skrift- altemse tjaeleme dihte)

egentlig darhke- *adv.*

egget synspunkt, egen mening jijtsh vuajnoe

egg munnie- s.

eggkjele munnie-giebnie- s.

eiendom jeeluve *i form av reinflokk* - s.

eiendom, eiendel, gods, vare eeke- s.

eier av -buerie,-burrie- (jis aaj naan røøvrebuerie, nov gujht dle meehti vaedtsedh vijredh-om det var noen eier av gevær, da kunne han jo gå på jakt)

eier rein båatsoe-buerie

eik, gammel furu haajhke- s.

einer gasngese- s.

ekkel (å se til el. av smak), illeluktende, snusket dielies

- ekkel, vemmelig** dealoes
ekorn åruve- *s.*
eksempel vuesiehtimmie
eksemplifisere, eksempelvis fremstille
 vuesiehtimmine vuesiehtidh
eksistere, finnes gååvnesidh
eksperimentere med ord stååkedidh baakojgumie
eksperimentere voejhkelidh
eksponent eksponente
ekte, åpenbart, klart tjielke, tjielks
ektefelle paarebelie
ektemake gaalla, daatema- *s.*
ektemann min- daatema
ektemann, kall geelle- *s.*
ekteskap, enhet ektievoete
ekteskapsbrudd biehteme
eldes, død av alderdom, gå bort aalterostedh V
eldst baaarasommes-*adj.* *superl.*
elendig, dårlig gååre
elendig, udugelig, dårlig skraape, skraapoe
 (skraape bienje-dårlig hund) (skraape bijle-dårlig bil) (skraapoe kaarre-dårlig kar)
elendig, udugelig, skit, avføring, dårlig bæjhke
 (bæjhke bienje-elendig hund) (bæjhke kaarre-udugelig fyr)
elev, lærling, disippel learohke
elevgruppe learohke-dæhkie
elg støøhtje, jolle-juelkie, sarve- *s.*
elgku mænnigole- *s.*
elgvold sarve-dajve- *s.*
eller (i relasjon mellom to), kanskje vyj, vuj, vij,
eller jallh- *konj.*
eller vij *i spørsmål - konj.*
elske, være glad i, engste seg (for person) iehtsedh
 I (manne datnem eahtsam-jeg elsker deg) (manne datneste eahtsam- jeg er engstelig/bekymret for deg)
elskede iehtseles (mov iehtseles-min elskede)
elskelig (for noen), kjær, elsket gieries (pred. gearhke; komp. gearhåbpoe)
elsker, elskerinne iehtsiedæjja
elsker, elsket, elskverdig iehtsemes
elskerinne, elsker iehtsiedæjja
elsket, elskelig (for noen), kjær gieries
elsket, elskverdig, elsker iehtsemes
elskverdig, elsker, elsket iehtsemes
elv johke- *s.* , jeanoe *stor - s.*
elvemming johkenjaelmie, johke-njaelmie- *s.*
elvenes, hage, fruktbart område såahva, såafoe
e-mail, e-post elektronigke-påaste, meile
emne aamhtese, iebne- *s.* (dagsaktuelt emne-beajjetje aamhtese)
emne, mål, tema, samtaleemne, møtesak
 aamhtese
emne, område, delområde, sektor suerkie
en akte- *art. og tallord*
en annen, andre jeatjah, jeatjh- *pron.*
en del naaken, naakede
en eller annen, noen (bare person) giem joem
en eller annen, noen (også person) såemies
 (såemies hæhtjoe-en eller annen hytte) (såemies iehkeden- noen kvelder) (såemies laadtan-til en eller annen bonde)
en eneste aktegh
én for én, én og én (med) akti-akti
en gang ikth
en gang til ikth vielie
en gang til, enda en gang, på nytt, gjøre-
 mubpestidh (gjør det engang til!/gjør det på nytt!-mubpesth amma!)
en og annen, noen muvhte
enbåren aajnege- *adj.*
enda en gang, på nytt, en gang til, gjøre-
 mubpestidh (gjør det engang til!/gjør det på nytt!-mubpesth amma!)
endelig dellie maa- *adv.*
endelig maajetjh, dellie maaje
endetarm (reinslakt) guhkiesbuejtie, guhkiesboejtie
endetarm gaekeretjælie/maadthtjælie, voeresen boejtie (ble fylt med kjøtt saltet og røkt/kokt)
endetarmen (slakt) voersenbuejtie
endog, både, til og med dovne (dovne abpe eatnamasse vuesiehtidh-endog vise til hele verden) (dovne daerpies- til og med behov for) (dovne tjaeledh jih lohkedh- både skrive og lese) (dovne tjuaara- i tillegg må man)
endog, nesten raakte- *adv.*
endre seg, bli forandret jorkesovvedh
endre seg, bli forandret jorkesovvedh
endre, forandre, omgjøre jeatjadehtedh
endrer seg vorte (se s. 211 3. avsn. 1. kol)
endring, forandring målsoeme
ene og det andre (det -), hva som helst, også
 ihkebe
energisk, hardt, av alle krefter tjimkes-laakan
eneste (barn) aajne, aajneh
eneste (barn), enslig (tre), enebarn, simle som
skiller seg ut fra de andre (f. eks. er kollet)
 aajnehke
eng, innmark, dyrkamark ientje
engang ikth (ikth åadtjoejibie jijtjh vuejnedh-en gang får vi selv se)
engasjere eadtalgehtedh
engel eengkele
engste seg (for deg, datneste), elske, være glad i
 iehtsedh I
engstelig være- åevriedidh, åevrede- *v.*
engstelse, besvær, vanske, plage, pine, smerte, bekymring vaejvie
engstes, bekymre seg, ha smerter, plages, engstes, pines, lide vaajvedh IV
engstes, plages, pines vaajvesovvedh
enhet, ekteskap ektievoete

enig (bli/være - om noe), **komme overens, bli isfri, gå opp** (langs land, om sjø/elv) latjkedh III
enig bli- ladtjkedh, ladtjcoe- v.
enig siemes- *adj.*
enig, isfri (langs land) latjkes
enig, overens akte-raeresne
enke aeriep
enke, enkemann aarpije
enke, enkemann aarpije- s.
enkel, lett, lettvindt daamts
enkle ord daamts baakoeh
enn jeg da! åå, manne jis!
enn nåts, gukts (enn du?-nåts datne?/gukts datne?)
ennå ennje, annje- *adv.*
enormt, umåtelig, overveldende, veldig
 ipmerihke, ipmerijhken
ense daajedidh, daajede- v.
ense, respektere, bry seg om seahkaridh
ensom, alene, for seg selv oktegh., oktegims,
entall akten-giertien
e-post, e-mail elektronigke-påaste, meile
er, han/hun/den/det er lea- v. 3.sg.
erfare, vinne erfaring, nedtegne dåårjehtalledh
erfaring dååjrehtimmie (brei/bred erfaring-nannoes
 dååjrehtimmie)
erge opp, terge opp væssjoedehtedh I
ergre, fornærme måaskadehtedh I
ergre, gjøre (en kvinne) sint buasjahtehtedh I
ergre, gjøre sint måarahtehtedh I
erindring, minne mojhtese (nåake mojhtesh-dårlige
 minner)
erklære, meddele, si åpent fra, offentliggjøre, si fra, varsku, bekjenne, tilstå bæjhkoehdidh
erklæring, meddelelse, offentliggjøring, beskjed
 bæjhkoehdimmie
erme sissie (sissieh marngestidh-brette opp ermene)
erte næskoehdidh, næskohte- v.
erte, drive ap med, gjøre narr av firmestehtedh I
erte, plage, terge naskoehdidh
erte, terge iermedh
erte, terge, irritere væssjastehtedh I
erte, være uoppdragen, gjøre ugagn, plage, forstyrre naskoehdidh
erting, krangel, mobbing tsælløeme
et eller annet, noe 1) maam joem 2) maam-akth
et eller annet, noe maam (datne maam dåaroen
 bijre govleme?-har du hørt noe om krigen?)
ete bårredh, bårra *om dyr* - v.
ete fort bårrelidh, bårrele- v.
etikk eedtigke
etteforske, undersøke, spørre goerehtidh,
 goerehtehtedh I
etter minngelen *i en rekke*
etter bli-, bli igjen baetsedh I
etter gi-, føye seg, gå med på mietedh I
etter mænngan *om tid* - *postpos.*
etter, bak minngesne- *postpos.*

etter, ifølge tsegkie- *postpos.*
etter, langsetter mietie- *postpos.*
etterforske, spørre (stadig, inntrengende)
 goerehtalledh IV
etterforske, undersøke, spørre goerehtidh,
 goerehtehtedh I
etterkontrollere, etterprøve, undersøke, evaluere, kaste, slå, kontrollere, ta en ekstra tur for å kontrollere om alle dyrene er med tjetskedh I
ettermiddag iehkeds-biejjie- s.
etterprøve, undersøke, evaluere, kaste, slå, kontrollere, ta en ekstra tur for å kontrollere om alle dyrene er med, etterkontrollere
 tjetskedh I
evaluere, kaste, slå, kontrollere, ta en ekstra tur for å kontrollere om alle dyrene er med, etterkontrollere, etterprøve tjetskedh I
evaluere, se på, legge vekt på, vurdere vuartasjidh
evangelium vaentjele, Bueriesarnie
evig, evighet ihkuve (ihkuven bijre-om evigheten)
evne, måte, form, strategi vuekie, gaarhke

F

f.eks v.g (vuesiehtimmie gaavhtan/vuesekten
 gavhtan)
fag faage
fagområde faagesuerkie
fagstoff faage-aamhtesh
faguttrykk faagejiehtese
fakkell govkije- s.
fakta guktie lea/mij deahpadamme (sg)
fakta, hendelse deahpadimmieh (pl)
faktaorientert være- saatnan bijre sijhtedh
 daejredh
faktastoff setnies aamhtesh
faktisk setnies
faktisk, nettopp, jo visst (som ventet) hojhte,
 ojhte,
falle 1) gahtjedh, gahtja 2) gahtjelidh, gahtjele-
v.plutselig
falle holde på å gahtjedidh, gahtjede- v.
falle la- gahtjehtidh, gahtjehte- v.
falle om 1) gaamparadtedh, gaamparadta 2)
 gaamparidh, gaampere 3) gaamparastedh,
 gaamparasta 4) gaempierdidh, gamperdeflere
ganger - v. *en gang*
falle på kne slienhkietidh, slienhekte- v.
falle sammen gahtjedatedh, gahtjedata- v.
falle, bikke over gaempierdidh, gaemperde- v.
falle, minke rånjodh, rånje *om vannstanden i elv*
 /sjø - v.
falle, minke, (om vann i elv el. sjø) rånjodh
fallende kurve soejije krævvie
falmet, bleket?
falsk faelskies, sluekies
familie fuelhkie
familie, husstand fuelhkie- s.

- famle** staameldidh, staamelde- v.
fan (banning) doene ræjkie, doene-hævtie
fang eskie- s.
fang, skjød, jur eskie- s.
fangarm boere- s.
fange (fisk, fugl, o. l.), fatte bivtedh I
fange fugl med snarer gieledh, geala- v.
fange, ta til fange geerelidh
fangstfolk, veidefolk vijrije almetjh, vijrh-almetjh
fangstmann/-kvinne, jeger vijrije
fantestrekere gjøre-, finne på ablegøyer
 gimpeldidh
far æhtjie- s.
far min- aahtjeme- s.
fare avgårde med plutselig-, unndra, sette opp
farten, slenge vekk voelkestehtedh I
fare avsted, stikke av fra hjorden (om rein),
absolutt ville være med (om barn) girrelidh
fare hardhendt med ting, bråke, ramle og
skramle, fare omkr. i panikk, fare, farte
omkring voetsedh IV
fare vaahra
fare åt, bære seg ad fearadidh
fare, reise feeredh, feerie- v.
farge (sette - på), fargelegge feerkedh
farge, kulør klaerie- s.
fargelegge, sette farge på feerkedh
fark og fanteri drive med- slovvestalledh
 (slovvestalligan-de to for med fark og fanteri)
fark og fanteri drive med- slovvestalledh
 (slovvestalligan-de to for med fark og fanteri)
farkåt, slu, listig slovves (slovvestalligan-de to for
 med fark og fanteri) (slovvestalledh-drive med
 fark og fanteri)
farlig ut se-, forferdelig, gyselig, nifs isveligkie,
 isveligks
farlig vaarege
farlig, skrekkelig iskeres, yskeres
fart driekte
farte omkring ajvedh IV
farte omkring, fare hardhendt med ting, bråke,
ramle og skramle, fare omkr. i panikk, fare
 voetsedh IV
farte, vandre drive på å- fielestalledh, fielestalla-
 v.
farte, vanke daamhkodh II
farten sette opp-, slenge vekk, plutselig fare
avgårde med, unndra voelkestehtedh I
farvel (si - til flere) gånnahtalledh IV
farvel (si - til), ta avskjed med (person)
 gånnahtidh
farvel si- (til flere) gånnahtalledh IV
farvel si- gånnahtehtedh I
farvel til si-, ta avskjed med (person) gånnahtidh
farvel! (avskjedshilsen for lengere tid) gånnehte!
- fasong (om rein), ansiktsutseende, utseende**
 guelmie (mov guelmesne-er lik meg) (maana
 æhtjeben guelmesne- barnet ligner faren sin)
fast (bli-), sette seg fast som snarest dabranestedh
fast sette-, binde fast, tilknytte debreldehtedh I
 (gaske-vearman dibrelldahteme-tilknyttet internett)
faste (jijtje-) nealhkoedimmie
faste, få noen til å sulte, sulte ut nealkoedidh
faster, tante seasa *fars søster* - s.
fastklebet, fast njamkan- *adj.*
fastlåse (en situasjon, forhandling), få en
utvikling til å stoppe, sette en stopper for, få
(reinflokk) til å stoppe opp og bli stående
 tjøødtjehtedh I
fat gaavtje
fatning bringe ut av-, få til å miste tråden, få til å
komme ut av det, paralyserer tjanestehtedh I
fatte mot (heartoeh bivtedh), fange (fisk, fugl, o.
l.) bivtedh I
fatte, begripe daajedidh (ij goh dñhte daajedh
 gåabpah edtja vaedtsedh-han fatter ikke hvorhen
 han skal gå)
fatte, begripe daapadidh
fatte, begripe, oppfatte daajedidh, daajedh
fattig giefies- *adj.*
favn faerhmie- s.
feber vaejlje
fehode (hunkjønn), tulljente ruvsjihtjh
feide, fiende, krig fæjjoe
feie, klargjøre flytteveien, samle, koste seeptjedh
 VI
feil, på feil måte baahtede- *adj.*
feilaktig, motsols, vrangvillig, tverr, vrangt,
bakvendt gåarhmede,
feile, synde, gjøre fortredd, urett/noe galt, begå en
forbrytelse miedtedh I
feire, hylle(gjøre ære på), lovprise, ære, lovsynge
 heevehtidh
feiring, jubileum, høytidelighet heevehtimmie
feit buajtehks- *adj.*
felle (la-), felle, flå, kalve gahtjehtidh, gahtjehte
felle gahtjehtidh, gahtjehte- v.
felle tre, hugge ned viertedh I
felle, flå, kalve, la felle gahtjehtidh, gahtjehte
felle, gleks, saks barta
felles mål ektievuepsie
fellesarbeide ektesevuekiebarkoe
fellessamling ektietjåanghcoe
fem (5) vijhte-tallord
fengsel geeremegætje, roestegætje
ferdig (bli -) galhkedh (gosse galhkeme daehtie
 bovreste-da jeg ble ferdig i butikken)
ferdig bli- galhkasovvedh
ferdig bli- galhkedh (gosse galhkeme daehtie
 bovreste- da jeg ble ferdig i butikken)
ferdig ellies, riejries- *adj.* (ferdig setning-ellies
 raajese)

ferdig gjøre- geervehtidh
ferdig gjøre seg- (til å dra) ryøjredidh, ryøjrede- v.
ferdig gjøre seg fort- ryøjredestedh, ryøjredasta- v.
ferdig gjøre seg-, reiseklar, klargjøre ryøjredidh
ferdig gjøre seg-, slutte galhkedh
ferdig gjøre-, avslutte illedh, illie- v.
ferdig gjøre-, ta seg sammen, fatte mot geervedh

VI

ferdig med den! dejnie galhkeme!
ferdig produkt ellies dorjese
ferdig, reiseklar, gjøre seg fort- ryøjredestedh I
ferdigkokt mørt kjøtt dïjmeme-bearkoe
ferdsel, tur, reise fealadateme
fergemann, setter noen over med båt (en som-)
 suvtiehtæjja
ferie (ha-), ta fri, feriere, fordrive tiden, drive
dank eejehtalledh IV
feriere, fordrive tiden, drive dank, ha ferie, ta fri
 eejehtalledh IV
fest, brylupp, gjestebud, selskap hieje
feste et knytte på ryggen vaalmestidh, vaalmeste-
 v.
feste fast dibrehtidh, dibrehte- v.
feste noe fast dilmierdidh, dilmerde- v.
feste, feste sammen (noe), neste sammen, tråkle
 debriehtidh
feste, sette fast debriehtidh, debrehte- v.
feste, sette fast en ting på noe dibrehtidh
festlig antrukket (være-), glitre, glinse, glimre, se
vakker ut på avstand, være fin, pyntet gildedh I
fetling del av- tjerkie den nederste delen - s.
fett, talg buejtie- s.
fettet rundt magesekken liepse
fettklump bærvie-skomhpele
fiende(i sagn), røver, banditt tjuvrie
fiende, hatet person, en som hater, foraktelig
 type væssjoeladtje
fiende, krig, feide fæjjoe
fiendehæ fæjjoe- s.
filleonkel maake
filletante jïjmie (en manns el.kvinnes) farbrors el.
 morbrors kone
film jielieguvvie
filter dåastoje (luftfilter/støvfilter-mueviedåastoje)
fin (være -), pyntet, glinse, glimre, være festlig
antrukket, se vakker ut på avstand gildedh I
fin tjaebpies- *adj.*
finger soerme- s.
finger, tukle filhterdidh, filhterde- v.
finne (noe), finne fram (til et sted) gaavnedh IV
finne på fisk, spire på reinhorn, gren, slektsgren,
forgrening såelie
finne på, tenke ut, pønse ut gaavnehtidh,
 hahtadidh
finne ut, observere gaahtsadidh
finnes, eksistere gaaåvnesidh
fint (fin måte) tjaebpies-laakan- *adj.*

fire ned, senke badtehtidh
fire nieljie- *tallord*
fisfull, berømt, navngjeten, kjent beagkoes
fisk guelie- s.
fiske gøøledh, gøølie- v.
fiske med snøre håagkodh, håagke- v.
fiskegarn viermie (viermieh jættdidh-sette garn)
fiskegarn vitje- (for å se om det er fisk i det)
 doeredh (trekke/ dra opp fiskegarn-viermieh
 doeredh)
fisker gøølije- s.
fiskespord birsje- s.
fjell 1) vaartoe 2) tjåallhte 3) tjahke *lavt, med skog*
omkring - s. *knaus*
fjell den nederste del av et-, høydekurve, kote,
ekvidistanse hyölmesje, hyölmedahke (dåeredh
 dam vaerien hyölmesjem/ hyölmedahkem - følg
 den nederste delen av fjellet (rundt, uten å tape
 høyde))
fjell det høyeste av et-, fjellkam (mot horisonten)
 dalvese
fjell lite- (adskilt) tjaervie- s.
fjell som ligger for seg i høgfjellet (lite rundt-)
 tjaerhvie
fjellbrem, strekningen langs kanten av fjellet
 barsje, darte (vaerien darte)
fjelldal durrie- s.
fjellhulle litnie- s.
fjellområde vaerie- s.
fjellrev svaale- s.
fjellrygg tjårra, tjårroe- s.
fjellrype gierene- s.
fjellside tjahke-baahkoe- s.
fjellskorte skoarte- s.
fjelltopp, topp (terreng) , høyde dalvese
fjellvåk bæjme- s.
fjerne seg, flykte, forflytte seg baataridh
fjernsyn maajh-vååjnese
fjor i- dæjman
fjord, bygd voene
fjær batse, baatse- s.
fjøl fealloe- s.
fjøs fuevsie (fievsie)- s.
flamme, lyse (om nordlys) goeksegidh
flau bli- sjæjmoejidh, sjæjmeje- v.
flekk på rullebladet få en-, /ripe i lakken, bli
brennemerket, bli sotet, stigmatiseres
 tjirrelgåetedh I
flekk, blink (som man skyter mot) daarhve
 (daarhvese vuetjedh-skyte på blink)
flekk av, løype never, flå (skinn) njelledh,
 njilledh
flekk fisk løøpkedh, løøpkie- v.
flekket tenger njeetsedh, njeetsie- v VI (bienje
 baenieh njeetsieh-hunden flekker tenger)
flerdobbelt, som består av mange lag el. deler
 gellien-gierts attr.

- flertall** gellien-giertien
- flette (kurv av tæger), veve, spinne (om edderkopp), strikke (f. eks. strømpe), binde (garn)** gurredh,
- flink, bra, god, duganes**, rikti (rikti bienje-god hund) (rikti bijle-bra bil) (rikti kaarre-flink kar)
- flink, dyktig** væjkele, væjkeles- *adj.* (veartenen væjkalommes tjoejkijh-verdens beste skiløpere)
- flink, rask** haerries
- flis** såara
- flittig, tålmodig** vissjeles- *adj.*
- flo** biekere- *s.*
- floke seg** maaskodh, mååske- *v.*
- floke til** maaskedh
- floke til, trasle til, vanskeliggjøre, umuliggjøre** nåagkoedidh, nåagkoedehd I
- floket, innviklet, vanskelig** maaskoeh
- flokk (rein-) som har vært i driv** vuejiehtimmie krievvie- *s.*
- flokk, kompani** dåehkie- *s.*
- flom** dulvie- *s.*
- flom i-, flomdiger** dulvies, dulvesne
- flomme over (om elv)** borserostedh V
- flue** boerege- *s.*
- fly frem og tilbake, drive på å fly** haalahtalledh, haalahtalla- *v.* (eengkelh Leah fierhten jååvlejjjen haalahtalleminie-englene driver på og flyr hver jul)
- fly i vei, fly opp** haalanidh
- fly omkring** haalahtalledh IV
- fly opp så det høres (jerpe)** frurhkiehtidh
- fly opp, fly i vei** haalanidh
- flyge** haeliehtidh, haelehte- *v.*
- flyge i veg** haalanidh, haalene- *v.*
- flykte, forflytte seg, fjerne seg** baataridh
- flyktning** baataræjja
- flyte** gabpeldidh, gabpelde- *v.*
- flyte opp** våatjodh, vååtje *om kokende fett* - *v.*
- flytende** gajkehtje (gajkehtje haamoe-flytende form)
- flytte av sted** jåhtajidh, jåhtije- *v.*
- flytte drive på å-** johtehtjidh, johtehtje- *v.*
- flytte noe/noen fra en plass til en annen** sertedh I
- flytte seg, fjerne seg** dabpanidh, dabpene- *v.*
- flytte, bevege seg, gli, bli gitt (om råd/forslag)** juhtedh I
- flytte, dra** juhtedh, jåhta- *v.*
- flytteveg** jåhtaldahke, rihrehke- *s.*
- flytting** johtelohke- *s.*
- fløte eller kjøtt i kaffen** kreadta- *s.*
- fløte, rømme** gihpetje *litt!* - *s.*
- flå (skinn), flekke av, løype never** njelledh, njilledh I
- flå** gahtjehtidh, gahtjehte- *v.*
- flå** njilledh, njælla *ikke med kniv, men med knyttneven* - *v.*
- flå og partere** iervedh, earva- *v.*
- flå, kalve, la felle, felle** gahtjehtidh, gahtjehte
- flåg** 1) raame 2) baektie- *s.*
- flåte** pluahta- *s.*
- fogd** fåvhta
- fokksnø som er ruglete og hard** regrie+
- folde hender** kråahkoehdih, kråahkokte- *v.*
- folk i flytteraiden** raajroe-almetjh- *s.*
- folk nordfra** noerhtegadtjh- *s.*
- folkeeventyr** åålmeh-vaajese
- folketradisjon** ålmeh-vuekie
- for - skyld, av den grunn at, i den hensikt at, for** å diehre, diere, diereh (ih gujht mov diereh daarpesjh-for min skyld behøver du ikke)
- for at ikke..., så ikke..., (han/hun/den/det)** olles
- for det andre** nubpelen, mubpelen
- for det første, fra førstningen, først og fremst** voestes iereste
- for eksempel** vuesiehtimmien gaavhtan
- for et eller annet** mestie joem
- for lite, som mangler** faeties, faatoes (mij dov faeties-hva er det i veien med deg?)
- for seg selv (om reinflokk som er utafor hovedflokk, eller om hovedflokk som er for seg sjøl)** tjetjelen
- for seg selv** oktegimsie (dihte oktegimsie ussjedehan tenker for seg selv)
- for seg selv, ensom, alene** oktegh., oktegims,
- for seg selv, øde, avsides, (om landskap), lenger borte, mot veggen** miehtjies (Aankarede lea miehtjies daejvesne-Ankarede er på en avsides plass)
- for seg sjøl som går-, for seg aalloes**
- for ulike formål, variert, på forskjellig måte** joekehth-laakan, joekehth vuepsiej gaavhtan
- for, at, over at, fordi** ihke, jihkie, ahte (...ihke aahka ieskien syhkegåatan vualkeme-...at ahka nettopp har dratt til sykehuset)
- for, fordi, om, om så er, selv om** jalhts, jalts
- for, i stedet for** åvteste *postpos.*
- for...siden** dan åvtelen
- for...siden** minngelen (jeemi 20 jaepien minngelenhan døde for 20 år siden)
- forakt, det å forakte(subst), foraktet, som blir foraktet (adj)** aassjoestimmie
- forakte, håne, forråde** aassjoestidh
- foraktelig type, hater en som-, fiende, hatet person** væssjoeladtje
- foraktes, hånes, bli gjort narr av** aassjoetovvedh
- foran** uvte *postpos.*
- foran** åvtene, åvtielisnie
- foran, framfor** uvte
- foran, framom** åvtelen
- forandre** jarkoestehtedh, jarkoestahta- *v.*
- forandre** jeatjahtedh I
- forandre mening få til å-, springe å snu** reinen nåarastehtedh I

- forandre seg få til å-, få til å rødme**
varhtoedehtedh
- forandre seg, rødme** værhtodh, varhtodh, varhtodidh (ååredæjja vyrhte)
- forandre, omgjøre, endre** jeatjadehtedh
- forandre, se forskjell, kunne skille mellom to el. flere ting** jyøtjedehtedh I
- forandret bli-, endre seg** jorkesovvedh
- forandret bli-, endre seg** jorkesovvedh
- forandring** jeatjahtehteme, varhtoedimmie
- forandring, endring** målsøeme
- foranledning, skyld, grunn, årsak** fåantoe
- forarge** giehtjeladtedh IV, gæjmoedidh
- forarge, fornærme** armoedidh I, ærmoedidh, armoedehtedh, ærmoedehtedh I
- forarge, gjøre «skade» for, plage, (bønder, om rein el. om naboer osv.)** nyttehtidh
- forbala bli-** bääntseridh, bääntserie- v.
- forbanne, besverge, sverge** våarnodh
- forbannelse, bannskap** gærroe
- forbarme seg** armaridh
- forbarme seg over noen, synes synd på**
aarmelostedh, aarmoedidh, aarmoelostedh
- forbarme seg, ha barmhjertighet med, vise solidaritet ovenfor, vise medynk med**
aarhkalastedh I
- forbauset (bli), forundre seg, undre seg**
bååhperidh
- forbedre** bueriedidh
- forbigå, vike, gjøre en omvei, gå utenom** gervedh I-
- forbindelse** gaskese (gaskesem guhkiebasse vedtedh-gi videre forbindelse, dvs: henviser)
- forbindelse** gaskese (gaskesem guhkiebasse vedtedh-gi videre forbindelse, dvs:henviser)
- forbli/holde seg rolig innen et bestemt område, begrave** jøørtedh VI
- forbrenne, brenne** njåatskelidh
- forbryte seg** miedtedh, meadta- v.
- forbrytelse begå en-, feile, synde, gjøre fortred/urett/noe galt** miedtedh I
- forbrytelse gjøre en -, gjøre galt, terge, synde, gjøre vondt mot noen** miedtedh
- forbryter, synder, ugjerningsmann** meadtoelassje
- forbudt bli-, bli påtalt, tiltalt** biedtehtovvedh IV
- forby i en fart, advare** narhtoelidh
- forby** nihtedh,
- forby strengt, jage vekk, hate, tilrettevise, avvise**
aassjoestidh, aassjoestehtedh I
- forby, advare på forhånd** narhtodh
- forby, få noen til å holde opp** nihtedh, næhta- v.
- forby, tiltale, påtale, advare** biedtedh IV
- forby, true, få en til å tie** nihtedh I
- fordel, lykke, nytte** aevhkie
- fordi at, da, når** juktie
- fordi** juhkoe- *konj.*
- fordi, for** ihke- *konj.*
- fordi, for, at, over at** ihke, jihkie, ahte (ihke aahka ieskien syhkegåatan vualkeme-at ahka nettopp har dratt til sykehuset)
- fordi, om, om så er, selv om, for** jalhts, jalts,
- fordi, over at, fordi (par. 80)** juhkoe, juktie (juktie lihkebe bæteme-fordi ...kommet nærmere)
- fordre, kreve** tsihkestehtedh I
- fordre, tigge (mat om barn el. hund), ta som sin del (om rovdyr), kreve sin part, kreve det som rettmessig tilkommer en, vente å få noe (mat, andel)** vaetedh I (råate aktem krievvem vaateme-gaupa har krevd en rein)
- fordrive tiden, drive dank, ha ferie, ta fri, feriere**
eejehtalledh IV
- fordrive tiden, surre, pusle** nossedh IV
- fordrive tiden, ta det med ro** 1) ostedalledh, ostedalla 2) nossedh, nåssa 3) eejehtalledh, eejehtalla- v. *pusle*
- fordums** dovletje
- fordype** giengelobese båtedh
- fore, ha i kosten (f. eks. hund), mate (med skje)**
biepmehtidh
- fore, la beite, føre på beite** gåatoehtidh I
- foredrag** buerkiestimmie
- forekommende, punktlig, vakker, høvisk (om atferd, livsførsel), høflig** dåajmijes, dåajmijis; pred. dåajmije
- forekommende, trivelig, høflig** faepeles
- foreldre** eejhtegeh- s.
- foreldremøte** eejhtegetjåahkoe, eejhtegetjåanghko
- forelske seg** gearodh II (i meg, munnjen) +
- forelskelse** lyjhkehtse, geriesvoete
- foreløpig, midlertidig** annjebodts
- forene, addere** ektiedidh
- foreslå, legge fram forslag** uvtedidh, uvtede- v.
- forespørre (om en tjeneste), tinge (til å gjøre noe), forhøre seg, høre etter** govlehtidh
- foreta seg noe, være beskjefteget med noe, holde på med noe** giehtelidh
- foretak, hensikt, tanke** earna
- forfatter, skribent** tjaelije
- forferdelig** alvas *adv.*
- forferdelig, gyselig, nifs, se farlig ut** isveligkie, isveligks
- forferdelig, nifst** isveligke
- forferdet bli-** asvedidh, asvede- v.
- forferdet, skrekkslagen, redd (å bli -)**
alvehtovvedh
- forfjamset bli-, bli forundret** bäähperostedh V
- forflytte seg, fjerne seg, flykte** baataridh
- forfordede, være korrump** gepesedh I
- forfryse (f. eks om øre), fryse (om mennesker og dyr)** garvenidh
- forfølge (ta til å)** dåalvoejahhtjedh
- forfølge, jage etter** dåalvodh, dåalve- v.
- forfølgelse, trengsel, motgang** trienkenasse
- forfølges, jages** dåalvesovvedh

forføre, lede i villfarelse, forlede viegkeldettedh I
forført (bli -), villfares beahtahtalledh
forgiftet åte, gift dilhkuvh
forgrening, slektsgren, finne på fisk, spire på reinhorn, gren såelie
forgå, forsvinne haavjodh
forgå, fortapes raavhkedh
forgå, intet bli til- dessjine sjidtedh
forhindring dåeries-moere *noe i veien* - s.
forhindring, hindring, vanskelighet, problem, problemstilling dåeriesmoere
forhold til i-, i tilknytning til muhteste (eks: guvviej muhteste-i forhold til bilder/ i tilknytning til bilder)
forhold, situasjon, sammenheng tsiehkie
forhøre seg (om noe), tinge flere govlehtalledh IV
forhøre seg, høre etter govlehtidh, govlehte- v.
forhøre seg, høre etter, forespørre (om en tjenste), tinge (til å gjøre noe) govlehtidh
forhøre seg, spørre darhkelidh
forhøre, spørre ut darhkestidh
forhøyning i terrenget bávne- s.
forhøyning, høyde jalladahke- s.
forkaste, makulere, drepe (gjøre av med unyttig hund) uvhtedh I
forkaste, oppgi hiejhtedh I
forkastes, bli forkastet hajkedovvedh
forkastet noe som er-, oppgitt hiejhtege, nom. ent. også hiejth
forkjølelse sovhte- s.
forklare (person) goerkelehtedh I
forklare (person), få til å forstå goerkelidh
forklare bihkedh, bihkje- v.
forklare goerkestehtedh I
forklare grundig, forklare tjelkestidh
forklare, veilede, rettlede, lære bort, undervise bihkedidh
forklare, gjøre rede for, redegjøre, utrede tjilkedh
forklare, gjøre ting klart for en goerkestehtedh I
forklare, klargjøre, redegjøre, anskueliggjøre, sette tingene på plass, sette saken i det rette perspektiv tjelkestidh, tjelkestehtedh I
forklare, undervise boejhkelidh, bojhkelidh
forklare, veilede, rettlede, lære, undervise bihkedidh,
forklaring, lærdom boejhkehtasse, boejhkehts
forklaring, rettleddning buerkiestimmie, tjelkestimmie
forklaring, veiledning, undervisning bihkedimmie,
forkortes la-, fatte seg i korthet åniedettedh I
forkorting ånehtse, åniedimmie
forkynne, bevisstgjøre, klargjøre noe for noen voerkelidh
forlag, stabel berteme
forlate, la bli igjen, legge igjen laehpedh I

forlate, tilgi, løse luejhtedh
forlede, forføre, lede i villfarelse viegkeldettedh I
forleden, forrige øvtebe (forleden år/forrige år- øvteben jaepien)
forlegen (bli), oppbrakt, usikker, rådvill buasarostedh
forlegenhhet bringe i-, sette i beit merredh I
forlegenhhet stille i-, sette i klemme, klemme (om sko), drive (rein) i dyp snø tsamtsesehtedh I
forlegger, utgiver bertije
forlenge, skjøte på jærhkedh I
forlove seg faelhkiedidh
forlovede faelhkieniejte (sin forlovede-faelhkie nietemse)
forlovelse faelhkie (niejte faelhkesne jenta er forlovet)
form haamoe
form fast- tjevties haamoe
form, strategi, evne, måte vuekie
formane, få noen til å holde opp/avstå fra det de holder på med nihtetjistedh I
formane, irettesette beadtodh
formane, råde åajvahtidh, åajvahtehtedh I
formaning, lærdom bihkedasse
formann, Herren, sjef, høvding, leder åajvie
forme, sette mal, sette begrensning, avgrense en oppgave, sette/definere standarden, bestemme omfanget, skjære, hugge, klippe til som snarest, tilpasse tjoehtpedistedh I
formell bijjes
formell situasjon byjjes tsiehkie
formiddag aeredsbiejjie- s.
formidle jeatjebigujmie juekedh
formidling dorjehtimmie
forminske unniedidh, unnede- v.
forminske, gjøre mindre unniedidh
formå å gjøre noe, holde stand, greie staatnehkehtedh I
formål, mål, målsetting vuepsie
fornem person, fremstående herre åvtoehke
fornye orrestidh, orreste- v.
fornærme iedtedh I, eadtoedidh
fornærme, ergre måaskadehtedh I
fornærme, forarge armoedidh, ærmoedidh, armoedehtedh I, ærmoedehtedh I
fornærmelig lett- måaskes- *adj.*
fornærmelse iedtesh (flt.)
fornærmet bli- eadtoedh I
fornærmet bli- måaskajidh, måaskije- v.
fornødne gjøre sitt- bejhkedh, bajhka- v.
fornøyd bli- (over ros el. at en lykkes med noe), få økt selvtillit, komme uoppfodret for å hjelpe til med arbeid garmaridh, garmarostedh V
fornøyd bli- fuakajidh
fornøyd bli-, tilfreds, få nok fuakedh III
fornøyd gjøre-, oppmuntre, gjøre glad madtjeldettedh I

fornøyd være- 1) nuktedh, nåkta 2) nøøkedh, nøøkie- v.
forordning, regel njoelkedasse
forrige år, forleden år øvteben jaepien
forrige, forleden øvtebe (forleden år/forrige år- øvteben jaepien)
forræderi, utroskap, svik, bedrag biehteme
forråde, bedra biehtedh I
forråde, bedra, sviike, snyte biehtedh
forråde, forakte, håne aassjoestidh
forrådt bli- beahtasovvedh, beahtasåvva- v.
forsamling av mennesker kirrie
forsamling tjåanghko
forsere bahtsedh, baahtsa *f.eks. ei elv* - v.
forsikre tjirkedh
forsiktig mojhteles-laakan
forsiktig, langsomt, (ganske) sakte soejmetji, soejmetje (soejmetji aalkam løøvedh dam onne gualtjem)
forsiktig, med omtanke mojhteles-laakan (dahph oksem mojhteles-laakan-lukk døren forsiktig/med omtanke)
forskjell joehtse
forskjell joehtse
forskjell joehtse
forskjell se-, kunne skille mellom to el. flere ting, forandre jyøtjedehtedh I
forskjell, skilnad joehtse
forskjellig måte på-, for ulike formål, variert joekehth-laakan
forskjellig ovnese- *adj.*
forskjellig slags måedtie-såarts- *adv.*
forskjellig, ulik, variert, differensiert joekehth
forskjellig/e joehtse (forskjellige slags mennesker- joehtse almetjh)
forslag uvtelasse- *s.*
forsoning seamadimmie
forstand jiermieh, goerkesh flt. (mov ohtje goerkesh- jeg har liten forstand, er så dum)
forstanden miste-, miste tenkeevnen, bli gal jiermiehtovvedh
forstandig, klok jiermege
forstandig, klok, intelligent gåårkehke
forstyrre hearaldehtedh I
forstyrre, erte, være uoppdragen, gjøre ugagn, plage naskohtidh
forstyrre, plage naskohtidh, naskohte- v.
forstyrres, bli forstyrret stirrelgåtedh I
forstå begynne å- mielegåtedh I, guarkajahtjedh IV
forstå få til å-, forklare (person) goerkelidh
forstå guarkedh III
forstå hverandre guarkadidh
forstå hverandre, komme til forståelse goerkesadtedh
forstå plutselig guerkiehtidh, guerkehte- v.
forstå straks, komme til innsikt guerkiehtidh

forstå, ane, anslå, anta aerviedidh
forstå, ane, skjønn aerviedidh, aervede- v.
forstå, tolke guarkedh
forstå, tro, vite guejstedh I
forståelig, lett gjenkjennelig, åpenbar, merkbar buajhko
forståelse komme til-, forstå hverandre goerkesadtedh IV, goerkesidh
forståelse, anelse, viten, mening, sinn, følelse, kjennskap miele
forståelse, innblikk goerkelimmie
forsvinne (plutselig) beahkalidh
forsvinne be noen-, be noen gå sin vei noerhkestehtedh I
forsvinne daajkedh IV
forsvinne jaavoelidh
forsvinne, bli til intet dåssjanidh
forsvinne, bli tomt for noe nåhkelidh, nåhkele- v.
forsvinne, forgå haavjodh
forsvinne, havne et sted hen, havne haajpanidh (gåhkese don deavese dihte saejhtie haajpeni)
forsvinne, utebli, bli borte, komme bort, komme ut av syne gaatodh
forsyne noen med noe, sørge for at andre får tak i det de trenger, sysselsette fasseldidh, fassehtidh
forsyne noen, ta seg av, sørge for noen fassehtidh
forsøke, bestrebe (seg på å gjøre noe) bøørenjestedh I
fort spaajhte (spaajhte tjoejkedh-renne fort)
fort varki- *adj./adv.*
fort, bratt, brått praare
fort, raskt sneehpes laakan
fortapes, forgå raavhkedh
fortelle (nytt), informere saarnodh, såårne- v.
fortelle begynne å- saarnoegåtedh
fortelle en gåte mujnestehtedh
fortelle litt saerniestidh, saerneste- v.
fortellende form soptsestimmie hammoe
fortellertradisjon soptsestimmievuekie
fortelling boelhke (fortelling på samisk- saemien boelhke)
fortelling lāhkoe, gåata, soptse- *s.*
fortelling, historie, sagn, dikt, ordtak vaajese
fortere varkebe- *adj./adv. komp.*
fortest varkemes- *adj./adv. superl.*
fortgang i få-, få til å gå (f. eks. klokke), sette i gang, få hjulene i sving, pådrive vaadsaldehtedh I
fortgang i saken ville ha-, absolutt ville fram til et bestemt sted/ønske, komme fram til en løsning tjijredh I
fortred gjøre-, urett, noe galt, begå en forbrytelse, feile, synde miedtedh I
fortred gjøre-, ødelegge, forårsake uheldig forløp, gjøre ugagn goerpedehtedh I

- fortrolighet be om-, gjøre konfidensiell, sette munnkurv på** voengestehtedh I
- fortsettelse** jaarhke
- fortvile, fortvilet** njæejjegidh (han ble helt fortvilet- øøvre njæejjegi)
- fortvilet** njåajjan- *adj.*
- forulykke, omkomme** faaradidh
- forundre seg** baaåhperidh, baaåhpere- v.
- forundre seg, undre seg, bli forbauset** baaåhperidh
- forundre, villede, bedra, overraske** heajhkaldehtedh, eajhkaldehtedh I
- forundret bli-, bli forfjamset** baaåhperostedh V
- forundret bli-, finne underlig, undre seg, finne merkelig** råvnasjidh (råvneshi juhkoe-han undret seg over at)
- forundret plutselig bli-** baaåhperostedh
- forundring** baaåhpere
- foruten** bieleste (dam manne daajhtam dov bieleste - det kan jeg gjøre foruten deg)
- forutsetning** jis...dellie
- forutsetningen er at....** voestegh tjuara/tjoevere...
- forvalte, beherske, rå med, mestre, administrere** reeredh
- forvaltning, styring, administrasjon** reereme
- forvaltningsområde** reeremedajve
- forveien i-** åvtelen (ham/henne i forveien-altese åvtelen) (mov åvtelen vøølki-han gikk i forveien for meg)
- forvente** veanhtadidh, veanhtede- v.
- forvente, vente, vente på (noe, noen)** vuertedh I
- forventning, håp** dåajvoe
- forvinne, bli borte** gaarvenidh, gaarvene- v.
- foræder, sviker, bedrager, snyter** biehtedæjja
- foss** fuersjie, gertjie, garse- s.
- fot** juelkie- s.
- footballcup** tjiektjemes kuhpe (tjiektjemes kuhpem dåeriedidh-bli med på footballcupen)
- foten ondt i-, benet verker** juelkie løøkie
- fotpose på en fell** skåvnjoe- s.
- fra – til** elativ-illativ (fra dag til dag-biejjeste måbpan) (han går fra hus til hus-gåeteste gåatan vaadtsa)
- fra (den) tid** miereste (miereste mearan)
- fra alle kanter/hold** gaajhkede lehkeste
- fra begynnelsen** alkoevistie
- fra den ene dagen til den andre** biejjeste måbpan
- fra der en ser det, fra ståsted** gustie vuajna
- fra det ene til det andre** akteste-måbpan
- fra en** aktede (aktede våhkoste jijniebidie våhkojde-fra en uke opptil flere uker)
- fra før** aeriebistie
- fra i fjor** dæjmetje jaepeste, dæjmetjistie
- fra** luvhtie
- fra morgenen av** aereden vuestie
- fra nordfor** noerhtielistie
- fra nå av, heretter** daehtie miereste
- fra ungdomstiden** noere-baeleste
- frakte i en fart** saehtielidh, saehtele- v.
- frakte** saehtedh,
- frakte, bringe bort** saehtedh, saahta- v.
- frakte, drive en flokk** sietedh, seata- v.
- frakte, reise avsted med, dra avgårde med** voelkehtidh
- frakte, sende i vei** saehtedh I
- fram foran, foran** uvte- *postpos.*
- fram og tilbake, hit og dit** dohk-diekie (tjelmieh vååjnoeh dohkh diekie juhtieh)
- fram til, inntil** vuestie (gijren vuestie-fram til våren)
- fram-** åvte-
- framenden, den framre enden, fremst** åvte-gietjie
- framføring, markedsføring** buekteme +?
- framheve, fremføre** åvtese buektedh
- frarå, få til å vende om** måångestehtedh I
- fraråde, hindre** jeeredh VI
- fraråde, holde tilbake** doelehtidh
- fred i-, uforstyrret, (om reinen)** seadtosne årrohdh, seadtosne, (aaltoeh seadtosne årroeh-simlene er i fred)
- fred og ro** seadtoe- s.
- fred, ro** raeffie- s
- fredag** bearjadahke- s.
- fredelig** raeffies
- fredelig, fritt for udyr** aales- *adv.*
- frekk være-, bruke seg uten grunn, være uforskammet** parregåtedh I
- frelse** gorredimmie
- frelse, berge, ta vare på** gorredidh (saemien gielem gorredidh-ta vare på språket)
- Frelseren** Lutniestæjja- s.
- frelses, bli tatt vare på, berges** gorredovvedh
- fremføre, framheve** (åvtese) buektedh
- fremføre, skildre, presentere** vuesiehtidh
- fremføring** vuesiehtimmie
- fremkomme med, nevne, si, bestemme (om Gud)** moenedh IV
- fremmed kjenne seg som-, oppføre seg som gjest** guassadalledh, guassastalledh IV
- fremmed rein helt-** aalmehke
- fremmed, ukjent** ammes (goh dam ammes almam vuajnije, dellie bæksa dam jijtse guhkies saejhtieklaahkam jih sleevhkie altese vøøste)
- fremragende, særlig god, utmerket, ypperlig** åajvoeh, åajvah (-åajvebe-åajvemes)
- fremst, framenden, den framre enden** åvte-gietjie
- fremste pulk** gieth-gierehtse *i en raid* - s.
- fremstående herre, fornem person** åvtoehke
- frese (om ild), fyke** hispedh (snøen fyker-lopme hæspa)
- fri** såångedidh, såångede *på høytidelig vis* - v.
- fri ta-, feriere, fordrive tiden, drive dank, ha ferie** eejhtalledh IV
- frier** såångedæjja- s.
- frieri** såångoe, såångedimmie, såångoe- s.
- friminutt** liegese, eejhdimmie

- frimodig, glad** girmes
frisk (om folk og rein) tjarres
frisk bli-, komme til hektene starnedh
frisk gjøre-, gjøre sterk, helbrede, medisinere,
 kurere starnedehtedh
frisk gjøre-, helbrede jealajehtedh I
frisk verries, varres- *adj.*
friskne begynne å-, komme seg starnegåetdth I
friskne til, komme seg, rekonvalisere, å ha gode
 prognoser voerpesmehtedh I
friste, lede i fristelse giehtjelidh
fristelse giehtjelimmie- *s.*
frosk tsååbpe- *s.*
frostdag baajkoes biejjie
frostrøyk, damp goeve- *s.*
fruktbart område, elveness, hage såahva, såafoe
fryse (i hjæl) gåaloelidh (manne tjoeverem dållem
 biejedh guktie im gåaloh-jeg må sette bål slik at
 jeg ikke skal fryse i hjæl=ollem gåaloh)
fryse (om mennesker og dyr), forfryse (f. eks om
 øre) garvenidh
fryse 1) gåalodh, gååle 2) gelmedh, galma *i hjel* -
v.
fryse fast (situasjonen), ta en pause i
 forhandlingene, legge saken på is, la (reinen)
 stå (på et sted) tjåadtjahtedh I
fryse gelmedh I
frysepunkt gelmememierie
fråde, skumme selsiedidh
fugl ledtie- *s.*
fugl navn på en- sporjehke
fugl som legger egg munnies-ledtie- *s.*
fuglefangst drive-, jakte etter fugl lidtedh VI
fuglenavn (sjøfugl, muligens kvinand), lang,
 smal, spiss kniv snjutjke (snjutjkine joejkedh-
 joike som en *s.*)
fuglenavn, snau sporjehke (dihte sarve tjåådtje
 ohtje deava-sporjehken nelnie-på en snauflekk)
fukte, dynke lietsedh I
fuktig bli- lapsodh, lopse- *v.*
fuktig holde seg-, bli fuktig og myk(om skinn), bli
 grovkornet (om snø) måasodh
fuktig lapsoes- *adj.*
full dieves *f.eks.en beholder* - *adj.*
full, fullstendig ellies (ellies raajese-full setning)
fullføre, fylle, fylle år illedh (vijhte jaepieh illeme-
 har fylt fem år)
fullføre, gjennomgå tjirrehtidh
fullstendig ållesth, allesth
fullstendig, komplett eensi (eensi jiehtege -
 fullstendig setning)
fullvoksen (rein) gaalnatjammes- *adj.*, ålles
 sjædtoe
fullvoksen daakteme- *adj.*
funderere, spekulere, tenke, overveie jiermestalledh
funkle, skinne lyse fram (nå og da) mellom
 skyene (om solen), blinke, glinse (om alt blankt
 og glinsende) gjikedh IV
funksjon jih guktie (vierhtiej bijre jih guktie)
funksjon åtnoe
funksjonell tospråklighet tjelke
 guektiengielevoete
funnet bli- gååvnesovvedh IV
furten, som går for seg selv (om rein) eajmohts
furu bietsie- *s.*
furuskog beetsetje
fyke igjen (skispor el.spor av rein), tilsnøes,
 overfykes ligkedh IV
fyke, frese (om ild) hispedh (snøen fyker-lopme
 hæspa)
fylle dievhtedh I
fylle ut, utfylle lissiehtidh (lissehth baakoeh mah
 faatoes-fyll inn ordene som mangler)
fylle år fylle, fullføre illedh (vijhte jaepieh illeme-
 har fylt fem år),
fylle, helle i gurkedh, liebnedh I
fylles dievedh, deava- *v.*
fylles med tårer gikngieldidh
fyr ta-, begynne å brenne tshikesjidh
 (tshikejamme-begynt å ta fyr)
fyrstikk, flis såara- *s.*
fæl, stygg rupmies- *adj.* (mest om folk)
fø, gi (noen) mat biepmedh IV
føde 1) reakadehtedh, reakadahta 2) baersieldidh,
 baerselde- *v.*
føde barn reakadehtedh I
føde reakadahtedh (mov gåmma lea maanam
 reakadahteme-har født et barn)
fødested, slekt, utgangspunkt, herkomst maadtoe
fødselsdag reakedsbiejjie, reakadimmiebiejjie
født bli- reakadidh, reakede- *v.*
født bli- reakasovvedh
føle seg fram, (stadig) kjenne etter damtehtalledh,
 dabtehtalledh [nordl.] IV
føle, få vær av, smake på, kjenne damtedh,
 dabtedh [nordl.] IV (dam badth damtem- han
 kjenner jeg da) (snehtiem damtedh- få været av
 det første gresset om våren (om rein))
følelse, kjennskap, forståelse, anelse, viten,
 mening, sinn miele
følelse, opplevelse domtese
følge (av reisende) faaroe- *s.*
følge med i-, i omsorg hos, (er) i vårt lag, opptatt
 i vår sijte, sammen med åelesne
følge spor goeredh, guara- *v.*
følge, lyde (en annens råd); gi støtte, adlyde
 dåarjodh II (ij annje dihte dåarjoech mov raeriem-
 han følger ikke mitt råd)
følgende, den neste minngebe (minngeben aereden-
 neste morgen)
før aerebi (aerebi goh vaestedh-før du svarer)

før 1) aerebe 2) åvtelen 3) åvteli *-prep., konj. og adv.*

før i tiden (som er fra-), gammeldags
dejpeladtje,dej-baaletje-

før i tiden 1) åvtesne 2) åvtetji

før åvtelen (dan åvtelen-for...siden)

før, innen aerebi goh

før, innen aerebi goh

føre (skiføre. etc) daelhkie (når det er fint føre-
juktie hijven daelhkie)

føre holde steeredh (eektete repmiem nimhtie
maehtedh steeredh-hele tiden å kunne føre
kroppen slik)

føre, drive flokk sietedh I

føre, vær (nordl.) daelhkie

føre, vær (nordl.) daelhkie (nåake daelhkie sjidti-
det ble dårlig (ski)føre)

førskole aarh-skuvle

først og fremst, for det første, fra førstningen
voestes iereste

først voestegh- *adj., ordenstall, adv.*

først, første voestes

første voestemes *av flere*

førstningen fra-, for det første, først og fremst
voestes iereste

føye seg, gå med på, gi etter mietedh I

føye til, tilføye dievhtedh

få 1) fihkedh, fihkie 2) åadtjodh, åadtje- *v.*

få, lite vaenie *om antall* - *adj.*

fåmælt monghke

G

gaffel tjåagka- *s.*

gagn, nytte aevkie

gal (bli -), plutselig bli ute av seg gaajgestedh

gal bli-, miste forstanden, miste tenkeevnen
jiermiehtovvedh

galoppere (om rein,ulv) guepmierdidh

galoppere guepmierdidh, guepmerde- *v.*, vuhtsedh
(bøøti vuhtsen-den kom galopperende)

galt gjøre- miedtedh, meadta- *v.*

galt gjøre noe-, begå en forbrytelse, feile, synde,
gjøre fortred, urett miedtedh I

galt gjøre-, terge, synde, gjøre vondt mot noen,
gjøre en forbrytelse miedtedh

galt synes at noe er-, /bakvendt gåarhmasjidh

gamle dager (i-) dovletje aejkiej

gamle dager i-, før i tid dejpeli

gamling, olding voeres, voerese (dah gøøkte
voeresh jijtsh noerebaeleste mujhtiejægan-de to
gamlingene minnes fra sin ungdomstid)

gamme eller telt plassen langs veggen i ei-
maadtere- *s.*

gamme torv- derhvie-gåetie- *s.*

gamme, hus, telt gåetie- *s.*

gammel båeries- *adj.* (10 år gammel-luhkien
jaepien båeries)

gammel dame gømmeskodtje, båeries gåmma

gammel furu, eik haajhke- *s.*

gammel tid (fra-) dovletje aejkijste

gammel voeres (man voeres datne?-hvor gammel er
du?)

gammeldags, som er fra før i tiden dejpeladtje-
adj. dej-baaletje-

gammen det rene stedet bak-, gårds plass, tun
sjålja, sjåljoe

gamme plass, telt plass gøøth-sijjie- *s.*

gang en eller annen-, somme ganger såemies
aejkien

gang sette i-, få hjulene i sving, pådrive, få
fortgang i, få til å gå (f. eks. klokke)
vaadsaldehtedh I

gang, bestemt tid, leilighet, høve, tilstedeværelse
baelie (dej beeli (baeliej) - i de tider, før i tiden),
(daan baelien-nå for tiden), (daehtie baeleste - fra
nå av), (don baelien - den gangen), (duhtie
baeleste - fra den tiden), (akten baelien - en gang i
tiden), (maana-baelien - barndomstiden), (mov
noere baelien - i min ungdom), (maana-baeleste -
fra barnsbein av), (ih maanaj baelien åadtjoeh
nimhtie jiehtedh - du må ikke si slikt i barnas
påhør), (voeresi baelien tjoeverh faepeles årrodh-
når eldre er tilstede må du være forekommende)

gang, kåava, gåava- *s.*

garn (strikke-) laejkie

garn viermieh- *s.*

garndubbel tjeavla- *s.*

garnnøste laejkie nårroe

garnstillas voektene

gassform gassehaamoe

gate, åpning jalnga- *s.*

gaug gieke- *s.*

gaupe råate- *s.*

gave vadtese- *s.*

gave, almisse vadtese

gave, bryllupsgave (gitt av brud og brudgom til
svigerforeldre m. fl.), amulett (metall på klær
el. i komsekalesje), offergave sjiele,sjielege

gaver daevere, daeverh- *s.*

gavmild, vennlig, godhjertet, snill boerehks; pred.
boerehke *adj* (boerehks hosbåanta-gavmild
ektemann).

geipe, sette trut guvsedh VI (munnjen barre guvsie
setter bare en foraktelig trut mot meg)

geit gaajhtse- *s.*

generasjon, slektledd, kne (framkneet) boelve
(saemien-boelve-samisk slektledd, generasjon),

generasjoner, kommende- bætije boelvh

genser abpese

geografisk dajveles

gevær-eier røøvre-buerie- *s.*

gi i en hast vedtielidh, vedtele- *v.*

gi opp (noe man holder på med), **slå opp med**
kjæresten, forkaste, slutte å bruke ting
 sliejhtedh I
gi opp (om hunder), **bli trett** njoejjegåetedh
gi opp aajhpehtovvedh IV
gi opp, bli motløs gåavvarostedh V
gi opp, miste motet, bli trett njoejjegåetedh I
gi opp, ombestemme seg, miste motet jammaridh,
 jeammaridh
gi seg møøkedh, møøkie *om nedbør- bare en skur i*
blant - v.
gi vedtedh, vadta- v.
gidde (å gjøre noe), **bry seg om** eavadidh
gidde, akte på, bry seg om eavadidh, eavedidh
giddesløs, likegyldig, sløv, som ikke har
arbeidsløst ealjohts, ealjoeh; komp.
 ealjoehtåbpoe
gift (toks.) 1) daalhkes 2) dilkuvh3) krodth - s.
gift sønn eelkie- s.
gift, forgiftet åte dilhkuvh
gite seg pruvredh, pruvrie- v.
gitt bli- (om råd, forslag), flytte, bevege seg, gli
 juhtedh I
gjelde (rein), **reparere** (f. eks. **skibinding**), **kurere**
 (sykdom) davvodh, dåvvodh II (skoverem
 dåvvodh-reparere skootren)
gjelde, angå, ha med å gjøre, påvirke dijpeth
gjelde, kutte av, kastre nihpesjidh (nihpesjimmie
 sarva- kastret grarein)
gjeldet/kastret bli- nihpelgidh
gemme bort noe i en fart vøørhkelidh, vøørhkele-
 v.
gemme seg (legge seg ned/krype bakom en
 annen for å -) lamkedidh
gemme seg tjiekedidh, tjiekede- v.
gemme seg, dvs: lute seg ned i hast for ikke å bli
 sett lamkestidh
gemme vøørhkedh, vøørhkie- v.
gjenferd, juni ruffie
gjenfortelle mubph soptsestidh
gjenkjenne damtjidh
gjennom tjirrh *postpos.*
gjennom, ved hjelp av vieken
gjennomgå, fullføre tjirrehtidh
gjennomkøkt, mør dijmes
gjennomslagsføre 1) sleptjie 2) saevrie *om våren*
 - s. *skare som ikke bærer*
gjennomsnitt gaskemedtie
gjennomsnittsverdi gaskemedtie-vierhtie
gjennomsøke (landskap, rom, e. l), **lete grundig**
etter (f. eks. **bortkomne rein**) sjohlestidh
gjennomvåt njarhke, njarhkes
gjennomvåt, kliss blaut njarhtjan
gjensand, pargas, vare, ting daevere
gjerde giedtie- s
gjerde gierte
gjerning darjome, dorjetalleme

gjerrig gaahtsehke, haenies, saejkies- *adj.*
gjerrig, grådig gaahtsehke- *adj.*
gjespe gaavestidh
gjest guessie *en fremmed* - s.
gjest oppføre seg som-, kjenne seg som fremmed
 guassadalledh, guassastalledh IV
gjest være-, få bevertning gåassodh II
gjeste gåassodh, gååsse- v.
gjestebud, selskap, fest, brylupp hieje
gjestfri gåassehks attr.
gjete (rein), **gå** (på to bein, om mennesker og
 fugler) vaedtsedh I
gjete (rein), **vite** daejredh I
gjete reinen i skumringen tjøresjidh (bovtsem
 tjearan ryøjnesjidh)
gjete ryøjnesjidh, ryøjnesje- v.
gjeter ryøjnesjæjja- s.
gjette moenedidh, moenede- v.
gjø få en hund til å- huhtiehtidh, huhteh- v.
gjø i sinne, angripe, komme og skremme (rein,
 om ulv) jaeltedh I (munnjen jaeltedh-gjø i sinne
 på meg (om hund)/kjefte på meg (om f. eks.
 kvinnfolk))
gjø la hunden drive og- håhtastehtedh, håhtastahta-
 v.
gjø, bjeffe (hund) huhtedh I
gjø, gi fra seg små lyder før den tar til å - (om
 hund, i **mistenksomhet**) hankedidh, hanhkehtidh
gjø, skjelle (lemen) sjueksjedh
gjøing huhteme
gjøk gieke- s.
gjøne, gjøre narr av, spotte, harselere, håne
 aahpeldidh
gjøre «skade» for, plage/forarge (bønder, om
 rein el. om naboer osv.) nydtehtidh
gjøre darjodh, dorje- v.
gjøre ende på jamhkelidh, jamhkele- v.
gjøre et stykke arbeid vitnesjidh, vitnesje- v.
gjøre for andre gang mubpiestidh, mubpeste- v.
gjøre narr av, spotte nirredehtedh
gjøre seg til dorjehtidh, dorjehte- v.
gjøre seg til, mime dorjedidh
gjøre slutt på, utrydde, bruke (helt) opp, avslutte
 et forhold nãhkehdidh
gjøre ugagn, fortred, ødelegge, forårsake uheldig
 forløp goerpedehtedh I
gjøre, drive med, ha fore, ientedh I
gjøre, lage daajhtodh
gjøre, lage, produsere darjodh
gjøremål darjome (s)- s.
glad 1) aavojne 2) feejjen 3) geerjene- *adj.*
glad bli- aavodidh
glad i bli- lyjhkestidh, lyjhkeste- v.
glad i være- iehtsedh I (datnem eahtsam -jeg er
 glad i deg)
glad i være- iehtsedh, eahtsa- v.

glad i være-, elske, engste seg iehtsedh I (jeg er engstelig for deg-datneste eahtsam)
glad i være-, være hengiven, holde seg til, bry seg om, synes om gaerhtedh I
glad, munter feejjen,feejjene (dellie edtjh åadtjodh vuejnedh guktie vualka voejen jih dan feejjen sjædta)
glatt 1) jalke 2) njalkedigkie- *adj.*
glatt njalkedigks
glede andre aavoedehdedh
glede seg, være glad feejjedidh
glede seg, være glad, bli glad aavoedidh
glede aavoe- *s.*
glede, gjøre glad, fornøyd, oppmuntre madtjeldehtedh I
gledes, få til å trives murriedehdedh I
glefse til haavrestidh (bienje njiestegasse haavrestihunden glefsa til i leggen)
glefse til haavrestidh, haavreste- *v.*
gleks, saks, felle barta
glemme hva man skal si, spise (fort) maatadistedh I
glemme åajaldehtedh I
glemme, tilgi, roe seg ned soelkedidh
glenne, åpning (i skog), tynn, glissen (om skog) vaalje
gli av (plutselig - av) (feks. kaffekjele av stangen, lasso av hornet), glippe, gli njabpestidh, njabpeste- *v.*
gli holde på å- njalkedidh, njalkede- *v.*
gli njalkestidh, njalkeste- *v.*
gli, gi (om råd, forslag), flytte, bevege seg juhtedh I
glidelås kråankelaesie
glimre, glinse, være festlig antrukket, se vakker ut på avstand, være fin, pyntet gildedh I
glinse få til å-, få til å glitre, klieniedehtedh (de fikk til å glinse- klieniedehtiejin)
glinse kljikedh I el.IV
glinse, blinke (om alt blankt og glinsende), skinne,funkle, lyse fram (nå og da) mellom skyene (om solen) gijkedh IV
glinse, glimre, være festlig antrukket, se vakker ut på avstand, være fin, pyntet gildedh I
glinse, glitre klienjedh I
glinse, glitre, være festlig antrukket gildedh I
glippe, gli, plutselig gli av (feks. kaffekjele av stangen, lasso av hornet) njabpestidh
glir/renner lett juhtele- *adv.*
glissen, tynn (om skog), glenne, åpning (i skog) vaalje
glitre få til å-, få til å glinse klieniedehtedh (de fikk til å glinse- klieniedehtiejin)
glitre, glinse klienjedh I
glitre, være festlig antrukket, glinse gildedh I
glo syyjle
glohaug syyjle-håevkie- *s.*

glohauh syyjlehåevkie (ij lin vielie naan moeren jallh åeksien nuhlie aajmene, jallan syyjlehåevkie-knapt nok en glohaug)
gløgg og ivrig (om gjeterhund) fassehke
gløtte (sette døra på gløtt) giengsjehtidh
gløtte, se plutselig, kaste et blikk, se opp, skvette opp og se seg omkring vijlelidh (reajnoemaennie dellie bæjjese vijlele)
god dag buerie biejjie
god måte på- buerie-laakan- *adv.*
god særlig-, utmerket, ypperlig, fremragende åajvoeh, åajvah (-åajvebe-åajvemes)
god, bra buerie- *adj.*
god, duganes, flink, bra rikti, buerie, hijven (rikti bienje-god hund, rikti bijle-bra bil, rikti kaarre-flink kar)
god, godt, velsmakende njaelkies- *adj.*
god/bra måte, på - hijven-laakan,hijven-ligke
godhjertet, snill, gavmild, vennlig boerehks; pred. boerehke
godkjenne dåhkasjehtedh
godlukt roenge- *s.*
gods, vare, eiendel eeke
godvær, oppholdsvær 1) buaradahke 2) buaredh- *s.*
godværsdag, en dag med tørt vær bævties biejjie
golv guelpie- *s.*
grad til den-, så langt mierie (ill/iness/elat) [f.eks:dan mearan, dennie mieresne, dehtie miereste]
grader graade, graadh
grafisk bilde grafigkeguvvie
gram gramme
gran goese- *s.*
gran som vokser i høyfjellet, buskaktig uten stamme framhte
granskog råhta, råhtoe- *s.*
gras kraesie- *s.*
grassere, være ustyrlig (om barn) gijvioldidh
gratis, uten videre, (her) i bare, uten, uten videre, uten å ha spist namhtah
graut kraavhtse- *s.*
grav (på kirkegård) kroepete
grav 1) groepte 2) gaelmie- *s.*
grav i (terrenget) gaelmie
grav jaamehke-aallie, kroepete
grav, gravplass gaelmie
grave og spørre drive på å- goeredehtedh, goeredahta- *v.*
grave og spørre goerehtidh, goerehte- *v.*
grave unna, gjøre rent i kåta, måke snø baeledh I
grave, rote kroehkedh, kruahka- *v.*
gravplass, grav gaelmie
greie gaarkeles *i motsetning til flokete - adj.*
greie seg, finne en utvei dååpedidh
greie ut (lasso, hår, tråder, garn), rekke fram, rekke, tilby, utgreie, overrekke geelkedh VI-

- greie, formå å gjøre noe, holde stand**
staatnehkehtedh I
- greie, ha ferdighet til, være i stand til, kunne**
maehtedh I
- greie, kunne** hievedh I (hievedh daeriedidh-kunne slå følge))
- greie, kunne, få seg til (å gjøre noe), få til (noe)**
buektiehtidh
- greier, pargas** daevere, daeverh- s.
- grein** åeksie- s.
- greip, griperedskap** tjåagka
- gren, finne på fisk, spire på reinhorn, forgrening, slektsgren** såelie
- grense** raaje
- grense** raaste, raajoe
- grense, arveskifte, medgift (i form av en reinjord)** raajoe
- gressbevokst område i fjellet (et lite-), grønn flekk, plen** kruanesaate
- gresshoppe** kraesie-njålhtja
- gretten bli-, bli sur** mosnestidh, sovries sjidtedh
- gretten, grinete, sur** krankoeh- *adj.*, krænkoeh (dihte lij krænkoeh båeries alma gie gaajhkesidie lij måeresne)
- grillspyd** bisseme
- grime legge på-** 1) baagkoehidh, baagkohte 2) njåånestehedh, njåånestahta 3) njåånestidh, njååneste- v.
- grinete, sur, gretten** krankoeh- *adj.*, krænkoeh (dihte lij krænkoeh båeries alma gie gaajhkesidie lij måeresne)
- gripe** doerelidh, doerele *ta i en fart* - v.
- gripe tak i, ta fatt i og holde, ta i en hast** doerelidh (dihte baernie maaje edtja doerelidh)
- gripe, ta fatt i** kreemsedh, kreemsie- v.
- gripe, ta, nappe (om fisk)** dijpedh VI
- griperedskap, greip** tjåagka
- gris** snurke- s.
- griskhet (det å forsyne seg utilbørlig), havesyke**
bovhtjehtimmie
- gro (om sår, sti som sjelden brukes, terrengskade)** suvvedh I
- grotte** haevtie- s.
- grovkornet bli- (om snø), bli fuktig og myk (om skinn), holde seg fuktig** måasodh
- grundig, ordentlig, skikkelig** eensilaakan, eensilaakan
- grunn av på-** gielhtie *for.....skyld* - *postpos.*
- grunn av på-** gaavhtan *i anledning av* - *postpos.*
- grunn av x på-** dehtie, dejstie + elativ (dejstie haaskojste-på gr. av de der ruskene)
- grunn, skyld, årsak** gaevhtie (for min skyld- mov gaavhtan)
- grunn, utgangspunkt** våaroe
- grunn, årsak, foranledning, skyld** fåantoe
- grunne gå til -, kollapse** marhkedh
- grunnform, grunnstoff** maadth-hammoe
- grunnlag** våaroe
- grunnskole** maadthskuvle
- grunnstoff, grunnform** maadth-hammoe
- gruppe** dåehkie, tjiertese
- gruppe** tjierte, dåehkie
- gruppe, utvalg** duehkie
- gruppepress utsette for-, nøde (noe på noen), utsette for press** tjevredh I
- grupper, plassere i grupper, sortere**
veesmedehtedh I
- gruppevis (gruppe for gruppe), lagvis (lag på lag)**
døøhki døøhki
- grynte (rein), skrike (ravn)** kraejedh I
- grynte** råavkedh, råavka *simla og kalven kaller på hverandre* - v.
- gryte** krovhte- s.
- grønn flekk, lite gressbevokst område i fjellet, plen** kruanesaate
- grønnsaker** kruanesaath
- grøt** kraavhtse- s.
- grå** kraevies- *adj.*
- grå-rødbrun** juevsie-ruhtjehke
- gråte** 1) tjearodh, tjøøre 2) tjearoestidh, tjearoste 3) hånodh, hojne 4) tjøørestalledh, tjøørestalla- v. *litt mismodig gråter stadig litt*
- gråte få til å-, la ligge å gråte (barn)**
tjearoehettedh I
- gråte, bli bedrøvet** hånodh
- gråten i øynene med-** tjøørest tjelmiejgjujmie
- gråten i øynene med-** tjøøresth tjelmiej-gujmie
- gubbe, mann** gobpe- s.
- Gud** Jupmele- s.
- gulne, visne, gulne(s) om løv/gress** baaajvodh II, boelnedh, vyskedidh, viskesovvedh
- gutt** 1) baahtje 2) pååjhke 3) baernie 4) bøøse- s.
- gyng (komse el. vugge), bysse et barn i søvn (i favnen)** suvtiehtidh
- gyselig, nifs, se farlig ut, forferdelig**
isveligkie, isveligks
- gå (om et barn som holder på å bli sliten)**
slabpanidh
- gå (om tid), passere, gå forbi, komme ut av syne**
vaesedh I
- gå (på to bein, om mennesker og fugler), gjete (rein)** vaedtsedh I
- gå an, stå til** gåaradidh, gåarede- v. (guktie guarede?-hvordan går det/hvordan står det til?)
- gå begynne å-** minnegåtedh I
- gå eller springe av gårde** vaarrestidh, vaarreste- v.
- gå etter, styre (reinflokk)** mietiedidh, mietede- v.
- gå forbi hverandre/passere hverandre/omgås hverandre uforvarende** molledidh
- gå forbi, komme ut av syne, gå (om tid), passere (om tid)** vaesedh I, vaesedh IV (daate jaepie soejmebi vaaseme goh aerebi) (gosse almetjh lustem vuertieminie, dellie biejjieh soejmehtje vaesieh)

gå fort, springe, løpe vaarredh, vaarra *skynde seg* (om mennesker) - v.
gå få til å- (f. eks. klokke), **overse, la nåde gå for rett, la gå** (rein uten å slakte den) vaedtsiehtedth I
gå få til å- (f. eks. klokke), **sette i gang, få hjulene i sving, pådrive, få fortgang i** vaadsaldehtedh I
gå holde på å- vaadtsehtjidh, vaadtsehtje- v.
gå i rad og rekke vaalmerdidh (geajnoeraejkien bætieh vaalmerden)
gå i veg slabpanidh, slabpene *om et barn som holder på å bli sliten* - v.
gå la- (rein uten å slakte den), **få til å gå** (f. eks. klokke), **overse, la nåde gå for rett** vaedtsiehtedth I
gå la-, slippe(løs/ut), gi slipp på luejhtedh I
gå løs på oppgaven, angripe nierhkedh, nierhkedidh, nierhkeli (munnijen nierhkeli-den angrep meg)
gå med på snø nartodh, norte- v.+?
gå med på, gi etter, føye seg mietedh I
gå opp (om isen) ladtjkedh, ladtjkoe *om is* - v.
gå opp(sola), komme fram, vise seg, vake (fisk) jijhtedh I
gå over få til å- restiedhtedh, restiedahta- v.
gå på, legge teltduken på kåten, angripe låevtedh I
gå sin vei be noen-, be noen forsvinne noerhkestedth I
gå slebpietidh, slebpehte *om et barn når det holder på å bli sliten* - v.
gå ta til å-, gå av sted vaadtsajidh, vaadtsije- v.
gå vaedtsedh, vaadtsa *om mennesker* - v.
gå, dra minnedh (Næjla dihte minni-det var Næjla som gikk)
gå, gå en tur bort til minnedh
gå, passere, gå forbi, komme ut av syne, (om tid) vaesedh I, vaasedh IV (daate jaepie soejmebi vaaseme goh aerebi) (gosse almetjh lustem vuertieminie, dellie biejjieh soejmehtje vaesieh)
gaaipie hake (nederst på ansiktet)
går en som-, vandrer vaedtsije- s.
går for seg sjøl aalloes- *adv.*
går i- jååktan
gård gaertene- s.
gårds plass, tun, det rene stedet bak gamma sjålja, sjåljoe
gårds plass, tun, veelle (dom veellem-det tunet/den gårds plassen der borte)
gås gaase- s.
gåter gi-, la gjette gåter mojnestehtedh I

H

ha med å gjøre, påvirke, gjelde, angå dijpeth
ha, anse, synes, mene utnedt (manne jis utnieminie, datne dan stoeerre, veaksehke..-og jeg som synes at

du er så stor og sterk...) (manne åtnam dihte dan stoeerre...-jeg anser(synes)at den er så stor...)
ha, bruke, benytte, synes utnedh, åtna- v.
ha, bruke, holde, anse (som noe) utnedh I
hage såahva, såafoe
hage, fruktbart område, elvenes såahva,såafoe
hagevekst, småplante girjehke
hagl tjuengele- s.
hakk skjære- tseahkodh
hakk, situasjon tsiehkje (tseahkan båtedh-komme i en situasjon) (tsiehkje minngelde-hakk bak (øremerke)
hakke (om hakkespett), hamre, pikke tsåalhkodh II
hakkespett moere-tsøølhke- s.
hale siejpie- s.
haletipp siejpie-gietjie- s.
hals tjeapohke- s.
halskjøtt, halsens sidekjøtt njaarege
halt længhkoe
halv to og en- (halvtredje) bielie-gåalmede
halv åtte (klokkeslett) bielie-gaektsie
halvannen, en og en halv bielie-mubpie, bielie nubpie
halvdel bielie- s.
halvdød (av sykdom), dødssyk aasmeles
halvdød sijnelares
halvpart lehkje *av skinn, tøy o.a. delt på tvers* - s
halvskrevet, uferdig, ikke ferdigskrevet bielie-tjaaleldh (uferdig tekst/halvskrevet tekst-bielie-tjaaleldh teekste)
halvveis (til omtrent -) gaske-mearan
halvveis, på halvveien gaske-raejesne
halvveis, til halvveien gaske-raajan
hamle (robåt) haampeldidh, haampelde- v.
hamre, pikke, hakke (om hakkespett) tsåalhkodh II
han, hun dihte- *pron.*
han, hun satne *tilbakevisende om han/hun selv* - *pron.*
hand, hånd giete- s.
handelsmann, kjøpmann, oppkjøper åesiestæjja
handle åesiestidh, åeseste- v.
hanhund deere- s.
hannrein gammel- (som ikke lenger feier hornene) gøølen-åejjie, gøølemen-åejjie
hannrein stor-, Reinhår (de lange under reinens hals) njaevie
hannrein årra
hans, hennes altese
hans/hennes altese (gusnie altese soptsesidie tjeelim - hvor jeg skrev hans fortelling)
hard garre (s)- *adj.*
hardhendt tjuerpies- *adj.*, tjuerpieslaakan
hardt føre (lite snø), skare (som ødelegger beitet), barfrost radte
hardt føre som bærer gebrie *snø-isføre* - s.

- hardt** tjamke- *adj.*
hardt, av alle krefter, energisk tjimkes-laakan
hardt, i høy grad, sterkt tjamke, tjamki (tjamhki lohkem-jeg leser hardt, sterkt (høyt))
hare njåemele- *s.*
harselere, gjøne, gjøre narr av, spotte, håne aahpeldidh
hat aassjoe
hate, forakte væssjoehtidh
hate, tilrettevise, avvise, forby strengt, jage vekk aassjoestidh, aassjoestehd I
hatet person, en som hater, fiende, foraktelig type væssjoeladtje
haug baahke, håevke
haug flat-, hump gabpe- *s.*
haug, bakke deava
hauk haepkie- *s.*
hav mearoe, saelhtie
hav, sjø, salt saelhtie
havesyke, det å forsyne seg utilbørlig bovtjehtimmie
havesyke, pengebegjær beetnege-njaahtjome
havet (ut på-) ut mot kysten, ut på dypet dåvvese
havne (et sted hen), forsvinne haajpanidh (gåhkese don deavese dihte saejhtie haajpeni),
havne, bære hen gyöntedh V (gåabph gyöntidh?- hvor bar det hen med dere?)
hefte (noen), oppholde fijehtidh
hefte bort fijneldhedh I
hefte, hindre gangen (om trange bukser), hindre aeredh I
hefte, some bort litt fijehtistedh I
heftet bli- fijnedh, fæjna- *v.*
heftet bli litt- fijnestidh, fjineste- *v.*
hegne om det som er verdifullt, bygge videre på, verge, ta vare på, beskytte vaartjeskehdh I (aalem vaartjeskehdh-ta vare på etlingene til den el. den simla)
heime gåetesne- *adv.*
heimover gåetide, gåetede- *adv.*
hekte sammen kråahkoehdih, kråahkohte- *v.* (Grong-Kråangke (der to elver hekter seg sammen))?
hektene komme til-, bli frisk starnedh
hektogram hektogramme
helbrede jealadehdh I
helbrede, få til å bli frisk, komme seg starnedehtedh I
helbrede, gjøre frisk jealajehtedh I
helbrede, kurere (sykdom), gjelde (rein), reparere (f. eks. skibinding) davvodh, dåvvodh II
helbrede, medisinerer, kurere, gjøre frisk, gjøre sterk starnedehtedh
helbreder, lege, reparatør davvoje, dåvvoje
heldig aavre, aavrelasseje, aavrelasseje, aavrehke
heldig, lykkelig, salig aavrehke
heldigvis dellie maaje *det var flaks - adv.*
heldigvis, vel, skal tro hågkh, hogkh (dellie hågkh utnehte-nå holder han vel fast/nå holder det heldigvis), (vaajkoe hogkh dihte bööti viehkine-heldigvis kom han til hjelp), (joe hogkh idtjih billh-det var godt at du ikke var/ble redd)
hele abpe *alt*
helhet elliesvoete
hell/lykke/flaks ha- lahkaskidh (nåa lahkkeski dievviedisti gujht guktie gahtji-men han hadde flaks og traff (med skuddet) slik at den falt)
helle få til å-, sette på skjeve, på kant reegedh VI
helle gurkedh, gurkie *slå i f.eks kaffe - v.*
helle i, fylle liebnedh I, gurkedh
helle, trenge ned (i jorden) soeredehd I
heller (ikke) andre gangen mubpehkh
heller ikke vaallah (vaallah mov gænnah-jeg har heller ikke)
heller vaalla (vaalla nåekebe-heller verre)
heller, (ikke) heller gænnah
heller, hule i berget, boplass i bergheller/hule aallije- *s.*
hellig aejlies, bissie- *adj.*, eejlies (dihte eejlies jijjedden hellige natten (julenatten))
hellig bli gjort/holdt- aejliestovvedh, aejlieståvva- *v.*
hellig gjøre-, holde hellig aejlietidh
hellig måltid, nattverd aejlies maalestahke
hellig, en som er eejleskodtje
helligdag bissie-biejjie- *s.*
helling, skråning (bratt skogvokst) brijrie (gijrege jis doj brijri mietie munnies-ledtieh ohtsedidh jih munnieh tjøøngkedh-og om våren var det å lete opp fugler som ruger og samle egg)
helt på viddene, i gal retning, borti hampen eajhtohte
heltall abpetaale
helvete Gehenna
helvete med virksomheten gå til-, nenedom og hjem gå-, mislykkes totalt bæjhkaridh (dihte eevre bæjhkaramme-alt har mislykkes for ham) (bovtsigujmie bæjhkari-det gikk nenedom og hjem med reindrifta hans) (bovrine sån bæjhkere-det går nok til helvete med butikkdrifta hans)
helvete, til-(banning) doene-hæjhtan
hemmelig språk jortehth giele/- baakoe
hen bære-, havne gyöntedh V (gåabph gyöntidh-hvor bar det hen med dere (den gangen))
hende, skje deahpadidh, deahpanidh
hendelse, fakta deahpadimmieh (pl)
henge gævnjasjidh, gævnjesje- *v.*
henge opp (flere ting) gæhtsodh (goh gaadtan båateme, viermide guadtme, baalhese gyhtseme jih dejtie galhkeme, dellie åabpa Sjøfe jeahta)
henge opp (flere ting) gævnjodh II
henge opp gævnjastidh, gævnjeste- *v.* gæhtsoestidh, gævnje- *v.* +

- henge opp våte klær til tørk, strekke ut (tau), sette garn** sedtedh I
- henge opp, "sette over (kjelen)"** tseegkedh
- hengeanordning for garn** voektenje- s.
- hengende (bli-)** dabranedtedh (av: dabranidh-sette seg fast)
- hengende** gævnjan
- hengende ved bli-** njemkiehtidh, njemkehtidh- v.
- hennes, hans, dens** elties, altese,
- hennes/hans (egen)** altemse (det er hans (egen) skrift- altese tjaeleme dihte)
- hensikt (ha til-)** earnadidh
- hensikt (ha til-), ha til mening, tvile, være tvilrådig, akte** geakasjidh (ij Meerje dam geaksejh) (manne maaje geakasjamme-(enda)det var min mening)
- hensikt ha til-** earnadidh
- hensikt ha til-, komme i de tanker, bestemme seg** eajhnadovvedh IV
- hensikt ha til-, tenke, ha fore** earna pred (leam earna-jeg tenker/har til hensikt (å gjøre noe))
- hensikt** aajkoe
- hensikt, tanke, foretak** earna (subst)
- hensyn til (ta-), merke seg, bry seg om** krøøhkestidh
- hente** 1) veedtjedh, veedtjie 2) viedtjedh, veadtja- v.
- her (her er)** daelie- *adv.*
- her** 1) daebpene 2) daesnie 3) daesnie- *adv.*
- her og nå** daelie jih daagkoe
- her på disse kanter** daebpene
- her på disse kanter** daajkoe- *adv.*
- her, forbi her** daagkoe- *adv.*
- heretter, fra nå av** daehtie miereste
- herfra** daebpede - *adv.*
- herje med (om barn), ødelegge** earjoehtidh
- herkomst, fødested, slekt, utgangspunkt** maadtoe
- herlighet** hearlohkevoete (Jupmelen hearlohkevoete-Guds herlighet)
- herme fugl, plystre (om fugl)** njovhkedidh (dle meehti vaedsedh naan deavan nille njovhkedidh, guktie aaj naan riegksegem aelhkieslaakan jaksi)
- herme, ta etter** heeredh, heerie- v.
- Herre, sjef, høvding, leder, formann** åajvie
- herske, regjere, råde over** harrestalledh
- hes** seakoes-*adj.* (seakoes giele-hes stemme)
- hest** 1) hierkie 2) jiellie- s.
- hesteskysse** hierkie-skovhte- s.
- heve, bre tilside (f. eks. en teltduk), jage opp, skremme (dyr i skogen)** rabnjestidh
- hevn** haadtoe
- hevnet, aggressiv** hatsves
- hevne seg** haadtoehtidh
- hiejmevoene** heimbygd
- hiejmevoene** heimbygd
- hige etter et sted** rahtjedh, rahtja *om mennesker* - v.
- hige etter, begjære, attrå** njaahtjodh,
- higen, attrå, begjær** njaahtjome
- hilse, håndhilse** 1) buarastehtedh I, buarastahta 2) heelsedh, heelsie- v
- himmel** elmie- s.
- Himmelen, Himmelriket** Elmie, Elmierihke
- himmelriket** elmie-rihke- s.
- Himmelske Far** Elmien Aehtjie- s.
- hindre (flere ganger)** jeeredidh
- hindre, fraråde** jeeredh VI
- hindre, hefte, hindre gangen (om trange bukser)** aeredh I
- hindring, forhindring, vanskelighet, problem, problemstilling** dåeriesmoere
- hinmannen** doenehke- s.
- hinne** tsoetse, tjoetjh
- hinsidige det-, den annen verden (bl. a. dødsriket), den store ånd, sinnsstemning, lune, ånd, sinn** aajmoe
- hisse i veg hunden(e)** håtskoehtidh, håtskohte- v.
- historie, sagn, dikt, ordtak, fortelling** vaajese
- hit** diekie- *adv.*
- hit og dit** dohkh diekie- *adv.*
- hit og dit, fram og tilbake** dohk-diekie
- hit og dit, fram og tilbake** dohkh diekie (tjelmieh våajnoeh-dohkh diekie juhtieh)
- hitover** daebpelen- *adv.*
- hitover komme-** daabpanidh,
- hitover, herover, prep., hitenfor** daebpelen
- hive ut, kaste ut** beelhkestidh
- hjelp av ved-, gjennom** vieken (klaahkaj vieken- ved hjelp av staver)
- hjelp til-** viehkine
- hjelp** viehkie- s.
- hjelp, bistand** viehkie (veahketje-litt hjelp)
- hjelpelitt, yte en liten skjerv, bidra med litt** ressurstilgang, øke på ressursgrunnlaget litt
- hjelpe** viehkiehtedh I
- hjelpe** viehkiehtidh, viehkehte- v.
- hjelpe å flytte** juhtiehtidh, juhtehte- v.
- hjelpe, tjene** gagkestidh
- hjelpemiddel** viehkievierhtie
- hjem, hjemover** gåetide, gåetede (gåetide vaedsedh- gå hjem)
- hjemsted** maadthsijjie
- hjerne** aajla, aajlah flt.
- hjernemassen** aajlah
- hjerte (dødt)** baahstsege
- hjerte (levende)** våajmese
- hjerte** 1) baahstsege2) vaajmoedødt *dyrehjerte* - mat - s.menneskehjerte
- hjerte, kongle** baahstsege
- hjorden del av-** paarhte- s.
- hjort** raante- s.
- hjulbeint, hjulbeint person** gåarvoeh-juelkie, gåarvah-juelkie
- hjulene i sving få-, pådrive, få fortgang i, få til å gå (f. eks. klokke), sette i gang** vaadsaldehyd I

- hode** æjje- *s.*
hode(t) æjje, tsæhkie, novpie
hodepute nalhke
hodepute åajjenalhke
hogge, skjære tjoehpedh, tjuahpa- *v.*
hold snavla di!, hold kjeft! dahph haavtemdh
hold i godt-, feit tjirkes *om slakt - adj.*
holde 1) steeredh, steerie 2) utniedidh, utnede 3) utniehtidh, utnehte- *v.*
holde fast steeredh
holde i som snarest steerestidh, steereste- *v.*
holde i, holde kursen (retning), ta tak i, ta fatt i otnelidh
holde igjen, binde rein som stopperein bak pulk, binde utemmet rein bakerst i raiden, binde pulker etter hverandre, plassere en person under ledelse av andre (under en annens ansvar), sette på en bremsekloss tjåånehtedh I
holde opp, avstå fra det de holder på med, (få noen til å-), formane nihtetjistedh I
holde på giehtelidh, giehte- *v.*
holde på med noe anstrengende, kreiste, streve tjabredh, tjabrehtidh (bovtsine tjabredh),
holde på med noe, streve, drive på å tjieskestidh
holde på med noe, være beskjeflig med noe, foreta seg noe giehtelidh
holde på med, holde på å teeksedh VI
holde på reinen (om land) tsueptsedh I, tsåeptsedh ?? (desnie bovtse tsuaptsa-der holder reinen seg/finner seg til rette/trives)
holde seg fast steeredidh, steerede- *v.*
holde seg oppå gabrodh, gobre *f.eks.snøen - v.*
holde stand, greie, formå å gjøre noe staatnehkehtedh I
holde ut (i hardt vær om arbeidsrein) duedtedh I
holde ut, makte, klare håsvoeridh
holde, anse (som noe), ha, bruke utnedh I
holde, føre steeredh (eektede repmiem nimhtie maehtedh steeredh...-hele tiden å kunne føre kroppen slik at...)
holde, strekke til rieresjidh
honning håannege
hoppe (ski) njålhtjodh (treavkaj nelnie njålhtjoeh-de hopper på ski)
hoppe 1) njulhtjedh, njulhtjie 2) njålhtjodh, njolhtje- *v.*
hoppe i veg njulhtjestalledh, njulhtjestalla- *v.*
hoppe og sprette hit og dit hurpieldidh, hurpelde- *v.*
hoppe og sprette sterpiedidh, sterpedeom *rein - v.*
hoppe, gjøre et hopp laegkiestidh
hor, utukt slierkevoete
hore, løsaktig kvinne sliedtjie
horisonten elmedi vøøste mot horisonten +
horn, gevir tjåervie- *s.*
hos luvnie- *postpos.*
- hos, sammen med** bealesne- *postpos.*
hoste gossedh, gåssa- *v.IV*
hoved- guedteles- (hovedord-guedtelesbaakoe)
hovedbosted, urhjem, der familien og de eldre bor, der husfolka overvintrer maadth-hiejme
hovedmål, hovedtrekk æjvietsiehkje
hovedtrinn æjviedaltese
hovmot, overmot, stolthet tjievlesvoete, tjievliesvoete
hubro jihpe- *s.*
hud njaltje- *s.*
hugge etter, strebe etter tjohtjedh, tjohtjoe- *v.*
hugen njaarpehke *ulven er hissig etter å ta rein - adj.*
hugge ned, drepe vueliedidh
hugge ned, felle(tre) viertedh I
hugge, klippe til, skjære som snarest, tilpasse, forme, sette mal, sette begrensning, avgrense en oppgave, sette/definere standarden, bestemme omfanget tjoehpedistedh I
huje, rope goejhkesjidh
huk sette seg på- huvhnjedidh
hukommelse mojhtese
hukommelsen grave fram noe fra-, ta fram noe som er nedsnedd rebnjedh I
hul lyd når man slår på det gi- skrumhkedh I
hule ut gohpedh IV
huljern vierhke- *s.*
hull (stort dypt hull i berg, jord eller landskap) haevtie (Åaren-haevtie-Aundalen)
hull i lage- ræjkiedidh, ræjkede- *v.*
hull ræjkje- *s.*
hull, åpning båassjoe-ræjkje *midt imot døra i ei kåte - s.*
humpe og skumpe vielhterdidh, vielhterde- *v.*
humpe og skumpe, velte seg, rulle seg vielhterdidh (bienje bejhkisisnie vielterdamme-hunden har rulla seg i møkka)
humpe, skumpe bolleridh, bollerde- *v.*
humør være i dårlig-, være sur suvriedidh, suvriedistedh I
hund (skjellsord om), fillebikkje tsåhha (sijhtem daejstie tsåhhijste voetjelidh-jeg vil skyte noen av disse hundene)
hund (skjellsord) meagroe- *s.*
hund bienje- *s.*
hund som kan drive vuejiehtæjja bienje- *s.*
hund, bikkje tsåhha *skjellsord - s.*
hundredagene mietskeldahke
hundre 1) stoerre-luhkie 2) tjuetie- *tallord*
hundre tjuetie
hundre, tusen tjuetie
hunrype fitnele- *s.*
hurtig 1) kringgehke 2) spaajhte- *adj.*
hurtig måte på en- sneehpes-laakan- *adv.*
hurtig, rask, snar sneehpes, snåhpehke
husbond hosbåanta- *s.*

- husgeråd (litt)** tjåanetjh- s.
husgeråd for sommeren giesie-dalhhketjh- s.
husgeråd tjogne- s.
husgeråd, saker, eiendeler tjåenieh- s.
huske begynne å-, komme på mujhtiegåetedh I
huske mujhtedh, måjhata- v.I
huske på (forsøke/prøve å-), komme på, tenke ut mojhtelidh
huske på mange ting (forsøke å-) mojhteladtedh IV
huske på, komme på måjhtajidh, måjhtije- v.
huske på, tenke på måjhtalidh
huske så vidt mujhtiestidh, mujhtestidh- v.
husrom, losji gåetie-luhpie- s.
hva det skal være mest'em
hva er nå dette? mij darhke daate? +?
hva i all verden saarnoeh
hva i all verden saarnoes (saarnoes mejnie datne jis giehtelh?-hva i all verden holder du på med?)
hva mij- *pron. nom.*
hva maam- *pron. akk.*
hva slags magkere(s)
hva som helst saath mij
hva som helst, også, det ene og det andre ihkebe
hva så?, hvordan ellers? gukts darhkan?
hva, hvilket, som mejtie- *pron.*
hva...enn, hvordan... som helst saath guktie (saath guktie darhkh jeahta-hva man enn sier)
hval faala- s. faelies
hvalp skoerhtje- s.
hvalpe skuarhtjadidh, skuarhtjede- v.
hvem (akk. flt av gie) giejtie
hvem gie- *pron.*
hvem som helst saath gie
hvem vet? gie dajra?, gie meala?
hvem/hvilken av de to gåabpa
hver (i - sin ende), på hver sin kant fiere guhtene haeresne
hver (og en) fiere-guhte, giekh – *adv* (på hver side-fiere guhte bieliem/fiere-guhte(n) bielesne) (på hver sin kant-fiere guhtene haeresne) (til hver side-giekh bealan)
hver fiere guhte (på hver sin kant/i hver sin ende-fiere guhtene haeresne)
hver fierhten (fierhtene tjieltesne-i hver sin kommune), (fierhten tjieltesne-i hver kommune), (hver gang-fierhten aejkien *pron.*)
hver giekh (på hver sin side-giekh bielesne)
hver og en, hver enkelt fiere guhte (hver og en av oss-fiereguhte mijjiste)
hver sin (om to), begge gåabpegh
hver, hver og en fiere-guhte (fiere-guhte(n) bielesne-på hver side)
hver, hvert fierhte
hverandre etter-, stadig, uavlatelig ikte-mearan (galka riehpem jih gajhkh raejkieh gaptjedh
 golme iehkedh ikte-mearan- han skal dekke til ljoren og alle åpninger tre kvelder etter hverandre)
hverandre holde fra-,analysere, skille, skjelne joekehtedh I
hverandre sinsitnie (av hverandre-sinsitneste-*pron. Elativ*) (til hverandre-sinsætnan)
hverandre, seg i mellom sinsitnie-
hverandres sinsitnien
hverdags- hverdags- (fierhtenbeajjetje almetje-hverdags menneske), (fierhtenbeajjetje tsiehkierhverdagssituasjon)
hvil ta en liten- liegkedestedh I
hvile av og til liegkestadtedh, liegkestadta- v.
hvile liegkedidh, liegkede- v.
hvile litt liegkestidh, liegkeste- v.
hvile seg pleahkedh
hvilke mah- *pron. pl. av mij*
hvilken guhte *av flere - pron.*
hvilken mij (om tidspunkt stående uttrykk) (hvilken måned er det nå?-mij askede daelie?), (hvilken dag er det i dag?-mij biejjede danbien?), (hvilken dag var det i går?- mij biejjede jáåktan?)
hvilken som helst som- saath + essiv (vaadtsa saath almetjinie-han går som et hvilket som helst menneske)
hvis, i sin tur, dersom, jis
hviske (stadig) simmedidh, sommedidh
hviske sepkedh I, simmedatedh, simmedata- v.
hviske, diskret måte gi beskjed på- sarkelidh (jih dle båata bååstede munnjen sarkele edtja satne vaarredh bæjjese-og han kommer så tilbake og hvisker diskret at han skal gå oppover)
hviske, snakke lavt simmedh, sommedh IV
hvit gjøre-, bleke vyølkedehtedh
hvor (er), hvor er nå gåellie (gåellie aaksjoe?-hvor er øksa?)
hvor (om sted) gogka, gojkoe
hvor gubpene- *adv.*
hvor gusnie- *adv.*
hvor hen gosse- *adv.*
hvor lenge, om litt, etter en stund man guhkiem-*adv.* (man guhkiem, dellie govlem skuehtie baahtsa-om litt hører jeg et skudd som løsner)
hvor mange galled *om personer*
hvor mange man gellieh *om ting*
hvor misse
hvor som helst (retning), samme hvor hen saath gosse,
hvor som helst (sted) saath sæjjan, (biejh dam saath sæjjan-legg den hvor som helst)
hvor, hvilken veg gogkoe- *adv.*
hvor, hvor hen gåabph- *adv.*
hvor, i hvilken retning gåebpelen- *adv.*
hvordan (var det nå igjen)? guktie bist
hvordan ellers, hva så gukts darhkan
hvordan ellers?, hva så? goktsh darhkan? gukts darhkan? guktie darhkan?

hvordan guktie, gumhtie
hvordan skal så jeg guktie edtjem dle
hvordan... som helst, hva...enn saakt guktie (saakt guktie darhkh jeahta-hva man enn sier)
hvorfor 1) mannasinie 2) man åvteste
hvorfor man diehre
hvorfor, begrunne, gi begrunnelse man åvteste
hvorfra 1) gubpede 2) gustie- *adv.*
hvorledes da men-? guktie darhkan
hvorledes, hvordan guktie
hulle(gjøre ære på), lovprise, ære, lovsynge, feire heevehtidh
hulle, ære, gi ære til noen, beære earoehetidh
hyssing, reim, bakreim på ski nåårese- *s.*
hytte huhtje, hahtjoe- *s.*
hær foeve
hærverk en som gjør-, skadevolder, vandalist, ødelegger (en som ødelegger) murhkije
høflig på-, høvisk vis dåajmetje-laakan
høflig, forekommende, punktlig, vakker, høvisk (om atferd, livsførsel) dåajmijes, dåajmijs; pred. dåajmije
høflig, forekommende, trivelig faepeles
høflig, høvisk dåajmetje
høflighet, forekommenhet faepeles-voete
høre etter, forespørre (om en tjenste), tinge (til å gjøre noe), forhøre seg govlehtidh
høre etter, lystre goltelidh, goltele- *v.*
høre etter, lytte govleskoedtedh IV
høre fra seg la-, være hørlig govlehtehtedh I
høre få- govlijidh, govlije *plutselig* - *v.*
høre govledh, gávla- *v.*
høre hverandres mening govlesadtedh IV
høre la få-, meddele bieljelidh, bieljele- *v.*
høre la seg-, være hørlig govlehtehtedh I
høre litt govlestidh, govleste- *v.*
høres govledh, govloe- *v.*
hørlig være-, la seg høre govlehtehtedh I
høst tjaktje- *s.*
høstslakt tjaktje-leekeme- *s.*
høvding, leder, formann, Herre, sjef, rektor åajvie
høve, passe sjehtedh
høve/treffe slik sååjhtedh, sååjhtoe- *v.*
høvelig, passende sjehteles
høvisk (om atferd, livsførsel), høflig, forekommende, punktlig, vakker dåajmijes, dåajmijs; pred. dåajmije
høvisk dåejmijes- *adj.*
høvle rahkestidh, rahkeste- *v.*
høy grad i-, sterkt,hardt tjamke,tjamki (tjamhki lohkem-jeg leser hardt/sterk(høyt)
høy jille- *adj.*
høy, skohøy, sennegras suejnie- *s.*
høyde(terreng), topp, fjelltopp dalvесе
høyde, status jælloe

høydedrag, utsiktspunkt (med fri sikt i alle retninger) alnadahke
høydekurve, den nederste del av et fjell hyölmesje, hyölmedahke (dåeredh dam vaerien hyölmesjem, hyölmedahkem-følg den nederste delen av fjellet (rundt, uten å tape høyde))
høyderogg, fjellkam som en ser mot himmelen rosse
høyere bijjiebasse
høyeste jallatjommes
høyfjell doedtere
høyre åelkies- *adj.*
høytidelighet, feiring, jubileum heevehtimmie
høytlesning lohkeme
hån, spott nirredehteme, aahpeldimmie
håndfull gieten-dieve
håndhilde bāarastahtedh
håndledd gieten-lihtse
håndskrift tjaeleme (manne damtem altese tjaelemem- jeg kjenner håndskriften hans)
håndrekning uoppfodret gi-, bli fornøyd (over ros el. at en lykkes med noe), få økt selvtillit garmaridh, garmarostedh V
håndrekning gi en-, gjøre en tjenste liehtestehtedh
håndtere gietedalledh, gietedidh
håndtere, ta rede på, ivareta gietedidh
håne haeniehtidh
håne, forråde, forakte aassjoestidh
håne, gjøne, gjøre narr av,spotte, harselere aahpeldidh
håne, snakke nedsettende om, kritisere, baktale viesjliedidh
håner en som- haeniehtæjja
håp håhkoe- *s.*
håp, forventning dåajjvoe
håp, omsorg, ønske, trang håhkoe
håpe håhkesjidh, håhkesje- *v.*
håpløst, nesten umulig halta tjalhta
hår goelkh- *s.*
håret mellom kløvene tjerkie-goelkh

I

allfall i-, først nå/da gut (sterkere enn gujht som betyr nok, jo) (manne gut bāatam-jeg kommer i allfall), (dihte gut bōōti-han kom i allfall), (manne gujht bāatam-jeg kommer nok) (dihte gujht bōōti-han kom jo)
allfall i-, virkelig easkah (dihte easkah boetje-han er i allfall en/virkelig en hestkuk), (dellie easkah bōōti-da først kom han), (easkah bāata-nå først kommer han)
ett i-, ofte, stadig daamtaj,daamhtaj, daamhtah (tjuatsa daamtaj-det snør i ett), (stoerre guelieh daamtaj baenjiste dabraldihkie)
ett i-, stadig ovleh
veg komme seg i- loevenidh, loevene- *v.*

veg på ski legge i - tjoekijidh, tjoekije- v.
i, inne i sisnie- *postpos.*
iakta/holde øye med, gi akt på køøksedh
idé få en-, et innfall, komme sent hjem om kvelden guassjalidh
ide, innfall, lune eajhnah
ide, tanke åssjalomme
ide, tanke åssjalomme
idømmes, dømmes døøpmesovvedh
iernedh ha til hensikt å (jeg har til hensikt/tenker (å gjøre noe)- leam earna)
igjen bli- /etter baetsedh, baatsa- v.
igjen la bli -, legge igjen, forlate laehpedh I
igjen, atter, på nytt aaj-viht (dihte aaj-vihth-han gjentar/forsøker på nytt)
igjen, i behold aajmoen, aajmojne
ikke (imp. ent) aellieh (aellieh vuertieh luuksus-hotellem gaavned-du må ikke vente å finne noe luksushotell)
ikke akkurat slik aellies ov numhtie
ikke det hip dam-im dam +
ikke han/hun/den/det ij, idtji *nektingsord - 3.p.* (han/hun har ikke tid-ij asth) (han/hun kom ikke- idtji bætieh)
ikke i det hele tatt, absolutt ikke ij...gih (idtji deaverh gih-han traff ikke i det hele tatt), (idtji maam gih utnieh-han hadde absolutt ingenting), (slett ikke noen-eah gieh)
ikke jeg bør-, at jeg ikke skal... ollem *nekting 1.sg.pres.*
ikke noe ij mij gænnah
ikke noe særlig barre goh (dihte jis barre goh-han er ikke noe særlig, ikke noe å satse på)
ikke noen ting mejtegh (akk.flt)
ikke på noen måte ij guktie gann/gænnah (idtji dihte alma guktie gannh arhkenh-den mannen skadet seg ikke på noen måte/i det hele tatt)
ikke så, men heller, men derimot valla (vaalla mijjiem bahhete vaarjelh-men fri oss (derimot) fra det onde)
ikke tro det kan-, er det neppe ij sån
ikke-same laedtie *nordmann, svenske - s.*
ild, bål dålle- s.
ilden (varmen) legge eller stelle på-, nøre nastedh, nasta- v.
ilden ved like holde- nastehettedh I
ildsted, åre, arne aernie- s.
illeluktende, snusket, ekkel (av utseende el. smak) dielies
imorgen, om dagen biejege
imøtegå, gjøre motstand, stritte i mot vuastalidh
indirekte sveehkes
informasjon, meddelelse saerniestimmie
informasjonsteknologi saerniestimmieteeknologi
informere, betro (seg til en), gi melding, opplyse bievnedh I

inkompetent, udugelig person, skrytepave
 bæjhke-råvve (humoristisk benevnelse på litt for foretaksomme barn og unge)
inn ha-
inn i sijse- *postpos.*
inn under, under nualan *postpos.*
innby, be som snarest, be/by uten videre
 bøørestidh
innby, by bøøredh, bøørie- v.
innfelt juakaldihkie
innen eannan- *konj. og prep.*
innen, før aerebi goh
innen, før aerebi goh
innfall få et-, en idé, komme sent hjem om kvelden guassjalidh
innfall, lune eajhnah, eajnoeh bare flt. (eajhnah fihkedh-få et innfall), (galkem annje dov eajnoeh vuertedh-skal jeg ennå vente på at du kommer i det lune), (dej eajhnaj nelnie-på de tanker/i det lune)
innfall, lune, idee eajhnah
innflytelse (øve aktiv-) maam misse darjodh
innflytelse (øve verbal-) maam giese jiehtedh
innhente veedtjedh, åadtjodh
innhold, innholdsfortegnelse sisvege
innholdsfortegnelse, innhold sisvege
innlegg, bemerkning, ord lahtese, lahtestimmie
innlegg, replikk, benevnelse, tilbakemelding, respons lahtese
innmark, dyrkamark, eng ientje
innmat sosmeletjh, sysngelasjh
innse, forstå lære seg buajhkedh III die (manne disse buajkam-så forstår jeg det)
innsikt komme til-, forstå straks guerkiehtidh
innslag åesie
inntil(om tid), mot, i møte, opp til (nær et sted)
 vuestie
inntil, fram til vuestie (gijren vuestie-fram til våren)
inntil, til (om tid) goske, goskh (tjuedtjeli jih minngesne veedtsi goskh bøøti dahkoe gusnie dihte alma årroeminie)
inntrykk våajnese
inntrykk, mening, oppfatning, synspunkt, påstand vuajnoe
innviklet, vanskelig, floket maaskoeh
innynde seg veanadisted?
insekt i vann hussege- s.
inspirasjon få-, oppmuntres (til å), la seg
 inspirere eadtjalgovvedh
inspirasjon skreejrehtimmie, skreejreldahke
inspirere la seg-, få inspirasjon, oppmuntres (til å) eadtjalgovvedh
inspirere, inspirere til å, være inspirator, dra i gang, tenne på tsihkijehtedh I
instruksjon bihkedimmie
integert, særtrekk, særegen sjiere

intelligent, forstandig, klok gåårkehke
intensiv(t) vissjeles-laakan, eadtjohke-laakan,
 tjärke, tjarki
interesse (vekke-) eadtjohkasse gåaskodh
interesse, tarv, behov buerie (dihte gujht geehtesti
 jitjse bueriem-han ivaretok sine egne interesser)
internasjonal gaske-naasjovne +
internasjonalisering gaske-nasjovnedimmie
internett gaske-viermie
internett, datanett daataviermie
intervju goerehtimmie
intonasjon gielen vuelie
intonasjon, arbeide med- intonisere, uttale gielem
 jiehtedh
intonisere, uttale, arbeide med intonasjon gielem
 jiehtedh
intriger lage-, ha skumle planer, oppvigle
folk(mot hverandre), ha baktanker, strikke
 gurredh I
irettesette, formane beadtodh
irettesette, klage på, ha noe å utsette på, klandre
 laejhtedh I
irettesette, skjenne på (f. eks. barn) bielhkedh I
irritere, erte, terge væssjastehtedh I
 is 1) jienge 2) tjaaste *på vatn* - s. *kan spises*
isbre dielhtie- s.
isbre, stor snøbre som ligger utover sommeren
 dielhtie
isfri (langs land), enig latjkes
isfri bli-, gå opp (langs land, om sjø), komme
overens, bli/være enig om noe latjkedh III
islag tynt-, dugg, rim jyjsege
isterkjerr sierkeh- s.
ivareta under slakting binhtedh
ivareta, håndtere, ta rede på gietedidh
ivareta, ta vare på, sørge for geehtestidh (dihte
 gujht geehtesti jitjse bueriem-han sørget for seg
 sjøl/han ivaretok sine egne interesser)
ivareta, være opptatt med eadtjaldehtedh

J

ja nov, noe, jaavoe
ja nåah! det har du sannelig rett i - *interj.*
ja selvfølgelig jehevve, jaa hævvi- *adv.*
ja visst, jo da nov amma- *adv.*
ja, jo, nok, vel (selvfølgelig), hører du golh
 (forkortet av govlh) (manne golh aaj dam jahkam-
 også jeg tror det/ja det skulle jeg mene), (daelie
 golh maahta viht Saajve-Læjsam råakedh-nå,
 hører du, kan han treffe Saajve-Læjsa igjen)
jage bort (uten selv å følge med) aeskielidh
jage etter drive på å- dåålvedidh, dåålvede- v.
jage fra hverandre, spre loebpedehtedh I
jage opp reinhjord (fra hvileplass) voelkeldehtedh
 I
jage opp, skremme (dyr i skogen), heve, bre
 tilside (f. eks. en teltduk) rabnjestidh

jage på, drive(rein), få til å bevege seg bort
 bæjhtedh, baajhta- v. I
jage på, få til å springe, la springe, springe etter,
kjøre fort goetsehtidh
jage vekk, hate, tilrettevise, avvise, forby strengt
 aassjoestidh, assjoestehtedh I aassjoestehtedh I
jage, drive vuejiehtidh, vuejehte *en flokk* - v.
jages, forfølges dåålvesovvedh
jakt vijreme
jakte/fange dyr vijredh
jakte/fange fugl lidtedh, lidtie- v. VI
jamre, skrike njæjhkodh,
jaså dagke, dagkh (spørreord: så, jaså, vel, el. lign.)
 (dagkh-ih guarkah?-så du forstår ikke?), (dagkh-ih
 Leah?- jaså, du har ikke (gjort det?), (dagke
 sæjloeh?-du blir vel ikke trett?), (dagke ojhte-
 kanskje det?/å ja, slik ja)
jaså nåå- adv.
jeg manne- *pron.*
jeger, fangstmann/kvinne vijrije
jekke ned, redusere (person) (f. eks. ved hjelp av
Janteloven) golhpesjidh (saemiej vuekie
 sinsitnidie golhpesjidh)
jente, ugift datter niejte- s.
jerpe brorke- s.
jerv gierhkie- s.
jillre, stille opp saksa (jillre), blø, stable i haug
 bertedh I
jo (uventet) darhke (dov darhke-det hadde du jo
 (det hadde jeg ikke ventet))
jo visst, sannelig maa- *adv.* (av amma)
jo, altså, det er/var altså slik, altså (slik jeg nå
forstår), nok nagke, nagkh
jo, ja, nok, vel (selvfølgelig), hører du golh
 (forkortet av govlh) (manne golh aaj dam jahkam-
 jeg tror jo også det/ja det skulle jeg mene), (daelie
 golh maahta viht Saajve-Læjsam råakedh-nå, som
 du hører, skulle han møte Saajve-Læjsa igjen)
jogge vaarredh, vaarra- v.
jogge, løpe som snarest vaarrestidh
joik, melodi vuelie
joike så smått joejkestidh, joejkeste- v.
jorda, distriktet eatneme- s.
jordbruker, landbruker, bonde laanteburrie
jorde, dyrka mark ientje- s.
jovisst(som ventet), faktisk, nettopp hojhte, ojhte,
jubileum, høytidelighet, feiring heevehtimmie
jul jåvle- s.
jule opp, knuse, male (med en stein), denge
 njuvtedh I
julekveld stroehte- s.
julenatt jåvle-jijje- s.
juling risikere-, ris å få slåavoehimmie fuehpie+
juni ruffie- s.
just, akkurat idet, nettopp dasth, dastege (dihte
 klaahka dan alman vøøste vualka, mohte dasth

goh edtja dievvihtidh dle svitnjeste jih baalte vualka)

just, akkurat idet, nettopp dasth, dastege, dastegh (dihte klaahka dan alman vøøste vualka, mohte dasth goh edtja dievvihtidh, dle svitnjeste jih baalte vualka)

K

kabellengde kaabelegåhkoe

kadaver barhve, daarhve- s.

kaffe 1) kaaffe2) prihtjege- s.

kaffe, e. l. såågekese

kaffefløte, tilsetning til kaffe (f. eks fløte, kjøtt, ost) kreadta

kaffegrut somhpe- s.

kaffekjele prihtjh-giebnie- s.

kaffekjøtt tsaapestahke- s.

kaffen sike av- njøøredh, njøørie- v.

kagge geegke- s.

kake, stumpbrød gaahkoe- s.

kald (svært -) (om fjell, vind, periode) guelhties (guelhties gjire-kald og sen vår) - *adj.*

kald (vår) gaelhvies- *adj.* (kald vår-gaelhvies gjire)

kald galme (s)- *adj.*

kaldblodighet, mot heartoeh (heartoeh bivtedh-fatte mot)

kaldt tjåetskeme- *adj.*

kaldt vær om sommeren guelhtie

kalle lahtestidh, gåhtjodh

kalle på gåhtjodh, gohtje- v. +

kalle ved navn, benevne nommestehtedh I

kalle, bemerk, ordlegge seg lahtestidh

kalle, benevne gåhtjodh, gohtje- v.

kalle, benevne lahtedh I, lahtestehtedh I

kalles, bli benevnt, bli tilkalt gohtjesovvedh IV

kalv (kukalv) gaelpie (liten kalv-gaalpetje)

kalv (reinkalv) miesie

kalv miesie- s.

kalv som en eldre simle tar til seg som sin egen lijkie-miesie

kalv som leter etter simla roeve

kalv uten mora loeves-miesie- s.

kalve (holde på å -), holde på å bære goedtehtjidh

kalve gahtjehtidh, gahtjehte- v.

kalve goedtehtjidh (dellie aaltoeh aelkieh goedtehtjidh-nå begynner simlene så smått å kalve (en etter en))

kalve holde på å- goedtehtjidh, goedtehtje- v.

kalve søøhpædh (aaltoeh søøhpæh-simlene kalver)

kalve, bære guedtedh I

kalve, la felle, felle, flå gahtjehtidh, gahtjehte

kalven begynner å lete etter simla råavegåtedh,

kalven leter etter simla råavedh, roevenidh

kalvingsland 1) suehpæds-laante 2) suehpiedimmie-laante- s.

kalvingstid 1) miesehke-tijje2) suehpæde

kam dalvese *mot horisonten* - s.

kamerat, selskap sielske

kamerat, venn voelpe

kanskje det dagke ojhte

kanskje kaanne- *adv.*

kanskje, eller (i relasjon mellom to) vyj, vuj, vij

kant (terreng) raedtie- s.

kant mierie (fra den kanten-dehtie miereste)

kant sette på på-, få til å helle, sette på skjeve reegedh VI

kant sette på-, på skjeve reegkestehtedh I

kant, hjørne, vinkel skaavhte

kante budtedh, budtie- v.

kanten på den der- debpielisnie

kantet skaavhtege (govhteskaavhtege-sekskantet)

kantre, velte om gåpmanidh, gåpmene- v.

kappe, cape skopmehke- s.

kappes, konkurrere gaahrtjedh

kar kaarre *mann* - s.

kar, kjørel lihtie- s.

karve i en fart tsaapelidh, tsaapele- v.

karve opp i en fart (være snill å-), skjære i stykker kjøtt litt fort, komme til saken, komme frem til poenget tsaapedistedh I

karve opp (kjøtt), steke små kjøttbiter, skjære opp bijredh I

karve tsaapedh (bearkoem tsaapedh-karve kjøtt)

karve tsaapedh, tsaapa *kjøtt f.eks. i kaffen* - v.

kassere, vrake, kaste, slenge (én gang) beelhkedh [bææ-] VI

kaste 1) hajkedidh, hajkede 2) slearodh, slyøre 3) slijredh, slijrie- v.

kaste bort noe gaerviehtestedh, gaerviehtasta *plutselig* - v.

kaste bort plutselig-, miste gaerviehtestedh I

kaste bort, miste gaerviehtidh, gaervehte- v.

kaste et blikk på, titte som snarest, titte innom som snarest, besøke goevlelidh

kaste et blikk vijlelidh, vijlele- v.

kaste et blikk, se opp, skvette opp og se seg omkring, gløtte, se plutselig vijlelidh (raajnoemaennie dellie bæjjese vijlele)

kaste fast med lasso åådtjedidh, åådtjede- v.

kaste opp få til å- voeksedehtedh I

kaste opp, spy goesmeridh

kaste overende, velte (flere ting) riehpestalledh

kaste sleevehkedh VI (goh dam ammes almam

vuajnije, dellie bæksa dam jijtse guhkies

saejhtieklaahkam jih sleevehkie altese vøøste)

kaste slijredh,

kaste ut, hive ut beelhkestidh

kaste, slenge (én gang), kassere, vrake beelhkedh [bææ-] VI

kaste, slynge slampestidh, slampeste- v.

kaste, slå, kontrollere, ta en ekstra tur for å kontrollere om alle dyrene er med,

etterkontrollere, etterprøve, undersøke,

evaluere tjetskedh I

kastes ut (bli kastet ut), måkes ut beelhkesovvedh
kastrere 1) dovvedidh, dovvede 2) dåvvodh,
 dovve- v.
kastrere, gjelde, kutte av nihpesjidh (nihpesjimmie
 sarva- kastrert grarein)
kastrere/gjelde begynne å- nihpesjahtedh IV
kastrert bukk råantjoe- s.
kastrert rein som skal temmes svæjleheke- s.
kastrert som er- nihpeldahkesne
kastrert/gjeldet bli- nihpelgidh
katt gaahtoe- s.
kattugle jijjesnjågloe- s.
kavelsnor (i fiskegarn) tjeavla-rietjmie
kavring keebrehke- s.
keiser keejsere
keivhendt person gorredh-giëte
kibbuz, arbeidsleir loeves-mehkie
kikke/se etter goevledh, guavla- v.
kikkert tjækja, tjiyhke- s.
kilde gaaltje- s.
kile (i huden) tjogkeldedth I
kile (spreng-) tjahta
kile inn en sprengkile, kile fast, sett i kile tjihtedh,
 tjihtie- v.
kile, kilo, krone (mynt) tjahta- s.
kilo, krone (mynt), kile tjahta- s.
kirka (gå i -) gorhkesjidh
kirke gærhcoe- s.
kirke gå til- gyrkesjidh
kirkested, stevne, marked, stort arrangement, by
 sjeltie
kjapp til beins, snar, rask jåalhkoes (jåalkhoes
 råantjoe-snar kjørerein)
kjede i hjæl, få (barn) til å sovne åarajehtedh I
kjede noen, holde på så vedkommende blir lei
 vissjehtedth I
kjede værjoe- s.
kjedelig væssjohts
kjedge tjiegle
kjele giebnie- s.
kjeller tjeallere- s.
kjeltring skiedtje
kjenne hverandre, være overens damtesadth,
 dabtesadth [nordl.] IV
kjenne noen damtehtidh, damtehte- v.
kjenne på, beføle damtehtidh, damtehte- v.
kjenne på, kjenne etter damtehtidh
kjenne til, mene, merke, kjenne, forstå, ane, vite
 mieledh IV
kjenne, forstå, ane, vite, kjenne til, mene, merke
 mieledh IV
kjenne, føle damtedh, damta- v.
kjenne, føle, få vær av, smake på damtedh,
 dabtedh [nordl.] IV (dam badth damtem-han
 kjenner jeg da), (snuhtiem damtedh-få været av
 det første gresset om våren (om rein))
kjennes domtedh, domtoe- v.

kjennskap til ha god- hijven daejredh
kjennskap, forståelse, anelse, viten, mening, sinn,
følelse miele
kjent bli- ååhpenidh
kjent bli- ååhpenidh
kjent bli-(med) åehpenidh
kjent med bli- åehpenidh
kjent med bli-, oppleve damtedh
kjent med ulike/forskjellige ....bli- daamts .....
 guarkedh (bli kjent med ulike benevnelseri-
 daamts baakoeraajes guarkedh) +?
kjent åehpies- *adj.*
kjent, berømt, navngjeten beagkoes
kjent, kjenning åehpie(s)
kjent, sikker(t), bestemt vihties
kjente forfattere åehpies tjælijh
kjepp naste-klaahka *som man holder kaffekjelen*
med over varmen - s.
kjepp som man holder kaffekjelen med
giemhpestahke over bålet - s.
kjepp som man roter i ilden/glørne med
 naestieklaahka, naste-klaahka
kjeppel skråavva- s.
kjerneområde voernges dajve, jarnge
kjerr, småskog, kratt sermie
kjerringa til Staaloe Rovhtege- s.
kjetting, lenke svaalhtse
kjole av skærrie svaalhtja, svaalhtje
kjole gåpta, gapta, gåptoe- s.
kjær(e), elskelig (for noen), elskede gieries
kjær, elskelig gieries; pred. gearheke; komp.
 gearahkåbpoe
kjæreste niejte- s. +
kjærlighet gieriesvoete- s. gieries-voete
kjærlighetssorg gieresvæjvie- s.
Kjølen (fjellryggen mellom Norge/Sverige) Rosse
kjølig jueksie- *adj.*
kjølig vær svaaloe- *adj.*
kjøpe åestedh, åasta- v. I
kjøpmann, oppkjøper, handelsmann åesiestæjja
kjøpe fort, jage på, få til å springe, la springe,
springe etter goetsehtidh
kjøpe vuejedh, vuaja- v. I
kjøtt bearkoe- s.
kjøttgryte, "kjøtt kokeri" voessjehtahke
kjøttinnen på skinn under beredning skrape av-
 nieskedh I
kjøttkokeri, kjøttgryte voessjehtahke
kjøttmeis buejtie-tjøøtsehge- s.
kjøtt siden på skinn jissie
kjøttslintre tsoedtse- s.
klage på, ha noe å utsette på, klandre, irrettesette
 laejhtedh I
klage på, lyve, anklage gielkerdidh
klage støtt og stadig lååjdedth I
klage, anklage laejhteme s.

- klage, jamre** 1) hojgedh, hājja 2) plogkedidh, plogkede- v.
- klage/jamre drive på å-** hojgedhetdh, hojgedahta- v.
- klamre seg til** guapasjidh, guapesje- v.
- klandre, anklage, kritisere** laejhtedh
- klandre, være sint og komme med uhøflige bemerkninger** gevsiedidh
- klandre, irettesette, klage på, ha noe å utsette på,** laejhtedh
- klandresyk person, en som alltid er sint og snakker uhøflig** gevsie
- klapp igjen/hold kjeft!** dahph njaalmenth
- klappe, stryke** deehkedidh, deehkehtidh
- klar bli-, trøtt, sliten** sæjlodh, syjle- v.
- klar gjøre- (flytteveg)** seeptjedh, seeptjie- v.
- klar over (bli -), oppdage** gāajhsadidh
- klare seg** ståaradidh, ståarede- v.
- klare, få til** buektiehtidh, buektehte- v.
- klare, holde ut, make** hāsvoeridh
- klare, kunne, utholde, make** hievedh
- klare, make** gaegniedidh, gaegnede
- klare, make** āajsodh, āajse- v., hāajsodh
- klare, make, orke** nahkasjidh, nahkesje- v.
- klarest, sterkest, (om stemme, lyd)** rāhkemes, rāhkalommes
- klargjøre noe for noen, forkynne, bevisstgjøre** voerkelidh
- klargjøre, gjøre seg ferdig, reiseklar** ryøjredidh
- klargjøre, redegjøre, anskueliggjøre, sette tingene på plass, sette saken i det rette perspektiv, forklare** tjielkestidh, tjielkestehtedh I
- klargjøre, samle, koste, feie** seeptjedh VI (klargjøre flytteveien-jāhtaldahkem seeptjedh)
- klarne (vær)** skearkadehtedh I
- klarne begynne å-(grumset vann, kilde, etc)** skyllegåtedh I
- klarne opp** moenjehtehtedh I
- klarne** skearkedh, skearkedh (om vær og sinnstilstand/oppfattelseevne) (maajetjh skeerki- endelig oppfattet han poenget)
- klarne** skeerkedh, skeerkie- v. (gosse skeerkie aelkebe tjønhkedh-når det klarner (skodda forsvinner) begynner vi reinsamlinga)
- klart for en gjøre ting-, forklare** goerkestehtedh I
- klart, ekte, åpenbart** tjielke(s)
- klaske, slå til, klaske til med flat hånd, piske** speehkestidh,
- klassetrinn** klaasselaahtese
- klaste lasso** āadtjestidh, āadtjeste *en gang* - v.
- klatre** goetsedh, guatsa- v.
- klatre, bestige, (terreng)** tjaavtsestidh
- klatre, klyve, gå opp en motbakke, bestige (ås, høyde, fjell)** tjaevtedh I
- klatre, krype (om orm), springe (på fire, om rein, hund, i spøk om mennesker)** goetsedh IV
- klauv, klov** seahkoe
- klauv, klov, negl** guehpere
- kle av seg** noeledidh, noeledede- v.
- kle av sigkedh**
- kle på seg, ta på seg (klær), sette ut (garn), drive (rein inn i gjerde), ta inn (ved i kåta), putte, stikke inn** tsaekedh I
- kle seg** gāårvedidh, gāårvede *de nødvendige plagg* - v.
- klebe fast** njimkehtidh, njimkehte- v.
- klebe seg til** njemhkiehtidh
- klebe til, smøre, gjøre klebrig, klistre** njieredh I
- klebe, henge ved** njamkedh, njamkoe- v.
- klebrig gjøre, klistre, klebe til, smøre** njieredh I
- klede (tøy)** skrovre- s.
- klemme** bastege (bastegisnie lea-han er kommet i klemma)
- klemme litt** tjaabroehstedh I
- klemme seg inn mellom noe, trenge seg fram, trenge seg inn** tjihtedidh
- klemme sette i-** bastestehtedh I
- klemme sette i-, klemme (om sko), drive (rein) i dyp snø, stille i forlegenhet** tsamtsestehtedh I
- klemme til, klemme ut, knytte neven** tjeebredh
- klemme, knipe, klype** tsiptsedh I
- klemme, trykke, presse** dielkestidh
- klesplagg** vaarjoe- v.
- klipe, klype** tsiptsedh, tsæptsa- v.
- klipe/klype flere ganger** tsiptsehtjidh, tsiptsehtje- v.
- klippe** bietskiedidh, bietskede- v., bietskedh
- klippe mønster** vijjedh
- klippe til, skjære, hugge (som snarest), tilpasse, forme, sette mal, sette begrensning, avgrense en oppgave, sette/definere standarden, bestemme omfanget** tjoehpedistedh I
- klistre, klebe til, smøre, gjøre klebrig** njieredh I
- klok, forstandig, intelligent** jiermege, gāårkehke, væjsehke
- klokke** klååhka, tsåahka- s.
- klokkeviser, veiviser (av stein), punkt, pil** stiegle, tsiegle
- klore, klamre seg fast** krebpedidh, krebpede- v.
- klossert være-/udannet, oppføre seg dårlig, bære seg ad, oppføre seg, bruke, pleie (å gjøre)** dååsveridh
- klosset, uforstandig, klønet, uvøren (person)** hāgloeh, hagloeh
- klov, klauv** seahkoe
- klubbe (festet til hund)** gālhpa, klābpa
- klubbe (gālhpa) om halsen på (hund) binde fast en-** golhpesjidh
- klump, kul** godtere
- klype flere ganger** tsiptsehtjidh
- klype, klemme, knipe** tsiptsedh I
- klyve, klatre, gå opp en motbakke, bestige (ås, høyde, fjell)** tjaevtedh I
- klyve, kløyve** låadtodh, låådte- v., loedtedh +
- klær (daroe-klær)** aerkebiejjien vaarjoeh

- klær** gaarvoeh- s.
klær i flyttelasset, oppakning bægakah
klø (om noe som får en til å føle kløe) goepedh IV
klø kroehkestalledh, kroehkestalla- v.
klø, føle kløe goepedidh +
kløft mellom bar skråning og snømark raame-
 maadtegh- s.
klønet, klosset, uforstandig, uvøren (person)
 hågloeh, hagloeh
kløv, husgeråd, proviant bægakah- s.
kløve på seg, ta børa på mååjsedidh, mååjsede- v.
kløve, kløv på legge- tjimkedh, tjimkie- v.
kløvkorg gæjsa- s.
kløvsal svæhka- s.
knabbe, stjele tjæktjidh
knake, knirke ruetskedh I
knapp 1) balhka 2) bålloe- s.
knapt jallan - *adv.*
knapt, såvidt, bare så vidt jællan
knaus (liten) tjåalhtetje- s.
kne (framkneet), slektledd, generasjon boelve
 (saemien-boelve-samisk slektledd/generasjon)
kne boelve- s.
kne på- 1) boelvh-juelkien 2) boelvhjøølki
kneik, motbakke tjaavtse
kneise med nakken (plutselig) gevjtjehtidh
knekke få til å-, sprekke måakoehhtehtedh I
knekke tsåapkodh, tsåapke- v., tsøøpkedh
knekke, dele reinsdyrhodet i to (øvre og nedre del), vri voevtsehtedh I
knele boelvestidh, boelveste- v.
knele slienhehtidh, slienhiehtidh (dan geerjene
 sjidti, guktie boelvhjøølki slienhechte)
kneppe i reinens klover, smake bittert tsietsedh I
knipe (i -), nød (i -), opptatt (være travelt opptatt med noe) baenhtsesne
knipe, klype, klemme tsiptsedh I
knipe, vanskelig, tvungen situasjon, problem
 aehpie (aahpan sjidtimh-vi kom i knipe/fikk
 problemer) (aehpesne lin-de var i knipe/i en
 vanskelig situasjon/hadde problemer) (aehpesne -
 (er) i knipe/har problem)
knirke få noe til å- krijtjehtidh
knirke, knake ruetskedh I
kniv lang, smal, spiss-, også navn på en sjøfugl (muligens kvinand) snjutjke) (snjutjkine
 joejkedh-joike som en kvinand)
kniv nejpje- s.
knives verbalt tsalloedh, tsolle- v.
knopp, skudd urpie
knurre snirredh VI, krovredh,
knurre, murre kritnedh IV
knuse murhkedh, murhkje- v.
knuse, male (med en stein), denge, jule opp
 njuvtedh I
knuse, slå i stykker i en fart murhkestidh,
 murhkeste- v.
knute tjoelme- s.
knutepunkt kråanke
knyte opp som snarest noelestidh, noeleste- v.
knyte opp, løse opp noeledh, nuala- v.
knyte, binde gårredidh
knytte (knytte skoene), surre (meget hardt) fast, surre sammen gaaredh
knytte gaaredh, gaara- v.
knytte gaaredidh, gaarede *flere ting* - v.
knytte gaarehtidh, gaarehte- v.
knytte neven, klemme til, klemme ut tjeebredh
knytte på kjeppel gårredh, gårra- v.
knytte vaalmestahke *båret på ryggen uten sekk* - s.
knytte, binde gårredidh, gårrede- v.
knytte, surre fast flere ting gaaredidh
knyttet til, i forhold til muhteste (guvviej
 muhteste-i forhold til bilder)
kobber kåahpere- s.
koke 1) voessjelidh, voessjele 2) leamoestidh,
 leamoste 3) voessjedh, vuassja 4) doeltetidh,
 doeltehte 5) doeltedh, dualta *i en fart* - v. *koke ut kraft, få til å koke om mat osv.*
koke ut kraft, lunke på leamoestidh, (giebniem
 leamosth!-lunk på kjelen!)
kokepunkt voessjememierie
kokkelere, tilberede (mat), lage mat jurjiehtidh
kollapse, gå til grunne marhkedh
kommager baarhkohkh, baarhkogh
komme bort (la -) (feks.rein), miste gaerviehtidh
komme bort såanedh, såana- v. IV
komme båtedh I 1) båtedh, båata 2) båtielidh,
 båetele- v. *plutselig*
komme fram, stikke fram, komme til syne, vise seg, vake (om fisk), gå opp (om solen) jijhtedh I
komme i en lang rekke (begynne å-) gaerkiehtidh,
 gaerkehte
komme langveis fra, komme, komme til syne
 dalvedh IV
komme med 1) boektelidh, boektele 2) buektedh,
 buakta *flere ting* - v. *bringe*
komme med, sette fram, bringe buektedh I
komme plutselig, vise seg (om ulv), dukke opp
 delhiehtidh
komme på, begynne å huske, tenke ut, forsøke/prøve å huske mujhtiegåtedh I,
 mojhtelidh
komme seg, begynne å-, friskne starnegåtedh I
komme til syne, komme, komme langveis fra
 dalvedh, IV dalva- v.
komme, komme til syne, komme langveis fra
 dalvedh IV
komme, måtte båtedh I
komme, vise seg dalhkedh, dalhcoe *om rovdyr* -
 v.
kommentere (disse) maam jiehtedh
kommentere, si noe nå og da tjåalhkesedh I
kommune tjielte

- kommunisere, samtale** gaskestalledh
kompetent, kvalifisert, dugelig, brukbar, anse
 som- gaagnadehtedh I-
komplett, fullstendig ellies
komposisjon ikte biejeme
komse gierhkeme- s.
kone, hustru gâmma- s.
konfidensiell gjøre-, sette munnkurv på, be om
 fortrolighet voengestehtedh I
konfirmasjon skylleme, skælloe
konfrontasjon plâavhkesimmie
konge gânka
kongle baahrtsege- s.
kongle, hjerte baahrtsege
konkludere, bestemme seg raskt
 ussjedestielidh, ussjedistedh I
konklusjonen er at, derav kommer det destie
 bâata
konkurransen (løp), renn njâalvoeme
konsulent være-, låse opp, åpne dører, åpne
 muligheter tjuevtedh I
kontakt (med) komme i-, utveksle kontakt
 gaskesadtedh
kontroll, overvåkning, test, sjekk, undersøkelse
 giehtjedimmie
kontrollere, sjekke vaaksjodh
kontrollere, ta en ekstra tur for å kontrollere om
alle dyrene er med, etterkontrollere,
etterprøve, undersøke, evaluere, kaste, slå
 tjetskedh I
kontrollere, undersøke, vurdere, studere, teste,
 sjekke giehtjedidh
koordinat koordinata
kopi, speilbilde guelmege
corp gaarenasse- s.
corpulent gisse
korrupt være-, forfordere gepsedh I
korsfestet bli-, bli naglet, spikret noeresovvedh
korsryggen (slakt) gaatna
kort tid siden (for -), nettopp ieskien, easkan
 (...ihke aahka ieskien syhkegâatan vualkeme-...at
 ahka nettopp har dratt til sykehuset)
kort âenehks-adj., âenehkes
korte av, avkorte âenedidh, âenede- v.
kortere âenebe- adj. komp.
korthet fatte seg i-, la forkortes âeniedehtedh I
koselig, trivelig murries
kosete av, sope vekk, ryste vekk, banke snø av
 klær såvnjodh
kosete, feie, klargjøre flytteveien, samle seeptjedh
 VI
kraft, blod, buljong lieme
kraft, styrke, makt faamie, faamoe
kraftanstrengelse pradtje, pradtjeme
kraftig snøvær mohtege- s.
krafttak (ta et), anstrenge seg kraftig (gjøre
kraftanstrengelse) bradtjedh, bradtja
krage gâahke på kofte - s.
kram (snø) deavere (deavere lopme-kram snø som
 nesten fester/klabber til skiene)
krangel, mobbing, erting tsælloe, tsælloeme
krangle, bråke trahkestehtedh
krangle, diskutere digkiedidh
kranglevoren viesjlie
kratt, kjerr, småskog sermie
krav ikke stille for store-, senke litt, legge lista
 litt lavere, kreve litt mindre vueliedistedh I
krefter av alle-, energisk, hardt tjimkes-laakan
krefter til ha-, kunne rå med (arbeid), makte,
mestre fuamahkehtedh I
krefter til ha-, makte, mobilisere ressurser, orke
 viejredh I
kreiste, streve, holde på med noe anstrengende
 tjabredh, tjabrehtidh (bovtsine tjabredh)
kreiste, ta i tjahtedh, tjahta- v.
krenke, gjøre urett miedtielidh
kretse, sveve girtedh I
kreve litt mindre, ikke stille for store krav, senke
 nivået litt, lempe litt på krava, legge lista litt
 lavere vueliedistedh I
kreve sin part, kreve det som rettmessig
 tilkommer en, vente å få noe (mat, andel),
 fordre, tigge (mat om barn el. hund), ta som sin
 del (om rovdyr) vaetedh I (råate aktem krievvem
 vaateme)
kreve, fordre tsihkestehtedh I
krig dåara, dåaroe
krig, feide, fiende fæjjoe
krige dåarodh, dååre- v.
kriger, soldat dåaroe-niere
krigsleder, offiser dåaroe-âejvie
kriterium moenemetsiehkie
kritisere laejhtedh
kritisere, baktale, håne, snakke nedsettende om
 viesjliedidh
kritisere, klandre, anklage laejhtedh
krok krâptjoe- s.
krokett snute krâaptjoe-njuenie- s.
krone (mynt), kile, kilo tjahta
kropp (av menneske el. dyr) bulle, bolle
kropp bolle menneske - s.
kropp redtie
kropp repmie (abpe repmine-med hele kroppen)
kropp repmie om dyr - s.
kroppsspråk redtien giele
krum gâavode, gâavede adv
kry, skrytende garmere- adj.
kry, stolt, som er svær til å skryte, som alltid
 skryter garmeres; pred. garmere
krype(om orm), springe (på fire, om rein, hund, i
spøk om mennesker), klatre goatsedh IV
krype, krabbe goegkerdidh, goegkerede- v.
kryss tvers på- aalkest dåarest
krøllet, kruset barroe

krøllet, kruset baaarroeh
kråke, april voerhtje- s.
kråkelyd lage- kraakoejidh(han gjorde kråkelyd-
kraakoeji)
ku govse- s.
kul, klump godtere
kulde sterk- baajkoe
kuler, klumper godterh- s.
kulp haaangke- s.
kulturemne kultuvre aamhtese
kulturkunnskap kultuvremaahtoe
kunne 1) maehdedh, maahta 2) maehstiedth,
maehstete- v.litt
kunne, greie, få seg til (å gjøre noe); få til (noe)
buektiehtidh
kunne, greie, ha ferdighet til, være i stand til
maehdedh I
kunne, greie, utholde, make, klare hievedh I
(eks: hievedh daeriedidh)
kunnskap maahtoe, daajroe
kunnskap, viten, forståelse gaaarkeasasse
kunst daajroetjehpie
kunstabilde daajroetjehpie-guvvie
kurere, gjøre frisk, gjøre sterk, helbrede,
medisinere starnedehtedh
kurere, helbrede (sykdom), gjelde (rein),
reparere (f. eks. skibinding) davvodh, daavvodh
II
kurering davvome
kurve kræevvie
kurve stigende- tjevtije kræevvie
kutte av, kastrere, gjelde nihpesjidh (nihpesjimmie
sarva-kastretre grein)
kvadrat kvadraate
kvae nihtjele- s.
kvalifisert, dugelig, brukbar, kompetent, anse
som- gaagnadehtedh I-
kvalm bli-, vemmes, synes (noe) er liderlig, miste
matlysten dealasidh
kvalme, spy (hund) goglenasse, flt. goglenassh
(goglenassh baetieh-(jeg) blir kvalm)
kvann faatnoe- s.
kvarter, 1/4 alen goerhte, goerhtere
kvass besteles- adj.
kvass være -, (f. eks. om kniv, nål), stikke (f. eks.
åre ned i vannet), bite (om verktøy) bestedh I
kvikke til, skvette hierpedh
kveld iehkede- s.
kvelds til- iehkiedasse
kveldslys tjuavkeds luejie- s.
kvess med hein/bryne sijjedh I (nejpiem sijjedh-
kvess kniven)
kvess, gjøre kvass, skjerve bastaldehtedh I
kvess, heine, bryne sijjedh I
kvige liten- (elg el. rein) skaaakngetje
kvige skaaaknge- s.
kvikk, spøkefull gimpel

kvine, pipe, skrike snjæjrodh II
kvinne gammel- gommeskodtje
kvinne nyjsenæjja- s.
kvit rein (albino) klovse- s.
kvit som rim jijse
kvit veelkes- adj.
kvitre vijhtsierdidh, vijhtserde- v.
kyss tjuvlie, tjuvlies, tjuvlenes
kysse tjuvliestidh, tjuvleste- v.
kysselysten tjuvliestihks
kysten (ut mot-), ut på dypet, ut på havet,
vestover daavvese
kysten ved- duvvene - adv. (utover til kysten-
daavvese)
køl skuffe på- (overf. bet.), slenge vekk, plutselig
fare avgårde med, unndra, sette opp farten
voelkestedth I
kåseri haaeleme
kåta plassen innerst i- baaassjoe- s.
L
la, tillate baajedh (baajh mannem lohkedh-la meg
lese!), (baajh numhtegh!-la det være sånn som det
er!)
lag (være) i vårt-, opptatt i vår sijte, sammen
med, i følge med, i omsorg hos aaesne
lag med i-, sammen med ektesne
lage til i en fart, stelle til stealladestedh I
lage til stealladidh, steallede- v.
lage, bygge bigkedh VI
lage, gjøre daajhtodh
lage, gjøre, produsere darjodh
laget få-, la bygge bigkehtedth I
lagvis (lag på lag), gruppevis (gruppe for gruppe)
døøhki døøhki
lam (adj.) laemies
lam laampe
land laante- s.
landbruker, jordbruker, bonde laanteburrie
lande (om båt) sealkedh III
landemerke, bygd voene
landskapsbenevnelse eatnemen moenesjimmie
lang guhkie (s)- adj.
lang tid guhkies madtese
langfinger jijtje-soerme- s.
langmagen, tykkertarmen gaaamalohke
langs bielie (johke bealam vøølki-han dro langs
elva)
langs etter raejkie (reinene går i rad og rekke langs
etter isbreen-dielhtie-raejkie gaavnjerdieh)
langs på-, langsetter aalkest, aalkesth
langsetter raejkie (hunden kom langsetter
reintråkket – bienje sjædtie-raejkiem bøøti)
(geajnoeraejkiej raahkeldidh-reke etter veiene)
langsetter, på langs aalkest
langsom, sein, treg søøjmes, saaajmehke (søøjmes
vaedtsedh-sein å gå)

- langsomt** daajvetji (daajvetji vaadtsa-hun går langsomt)
- langsomt, (ganske) sakte, forsiktig, soejmetji, soejmetje soejmehtji aalkam løøvedh dam onne gualetjem**
- langt av sted** gâhkese- *adv.*
- langt om lenge** mej varki- *adv.* (fast uttrykk) (mej varki, dellie dan dållen gâajkoe båata)
- langt utpå** 1) dåvvese 2) duvvene- *adv. langt fra land*
- lapp** doengese- *s.*
- lappe** doengedh, duanga- *v.*
- Larsok (10. august)** laaresâhkoe
- lasso** soehpenje- *s.*
- lat** aeblehts- *adj.*
- lat bli-** aablarostedh *V*
- lat, doven** aeblehts; pred. aeblihtadtje
- late vannet, pisse** gadtjedh, gadtja- *v.*
- latskap, dovenskap** aeblehts-voete, eeblehts-voete
- lauv** laste- *s.*
- lauvskogsområde** boelte- *s.*
- lav, mose** burhvie- *s.*
- lavereliggende trakt** vualadahke, vualedh
- laveste passasje mellom to fjell** sealma- *s.*
- le** føørhkedidh, føørhkede - *v.*
- ledd** lihtse- *s.*
- lede i villfarelse, forlede, forføre** viegkeldetedh *I*
- lede simler (som har kalvet) sakte etter flokken** fårhtahtidh
- leder, formann, Herre, sjef, høvding, rektor** âajvie
- lege, doktor** badtjere
- lege, reparatør, helbreder** davvoje, dåvvoje
- legg** njietsese (damta guktie njietsesene bâåktjehke)
- leggbein menneskets-, buksebein, margebein (nedre bak)** njietsese
- leggbeinet** nietsese *brukes om leggbeinet på f.eks rein - s.*
- legge igjen, forlate, la bli igjen** laehpedh, laahpa- *v.*
- legge lagvis (f. eks. fisk under salting), pakke ned** leenedh *VI*
- legge ned** sleegkedh, sleegkie *f.eks. en rein for merking - v.*
- legge over, bre over, lukke (dør, oksem), dekke til** gaptjedh *IV*
- legge saken på is, la (reinen) stå (på et sted), fryse fast (situasjonen), ta en pause i forhandlingene** tjâadtjahtetedh *I*
- legge seg** 1) veeledidh, veelede 2) âarajidh, âarije 3) veelestidh, veeleste 4) gøørjedidh, gøørjede 5) lovvedidh, lovvede 6) gilledidh, gillede- *v. for å sove ned en liten stund om hund om kloddyr slenge seg ned*
- legge seg i tur og orden (om flere)** âarajadtedh *IV*
- legge seg litt** veeledh *VI*, veelestidh
- legge seg utover** laapestidh, laapeste *om skodde - v.*
- legge til, tilføye** lissiedidh
- legge torv** derhvedh- *v.*
- legge uti, hoppe i elva** stoenedh, stuana *om et dyr eller en flokk dyr - v.*
- legge vekt på, vurdere, evaluere, se på** vuartasjidh
- legge, sette** biejedh, beaja- *v.*
- legge, sette, stable** bertedh *I*
- legge/breie over** gaptjedh, gaptja- *v.*
- leggskinn, fetling** gaamese- *s.*
- lei (holde på så vedkommende blir-), kjede noen** vissjehtetedh *I*
- lei gå-, miste tålmodigheten** njaamegâetedh *I*
- lei seg og legge seg bli-, ikke rikke seg** luemtedh, luamta- *v.*
- lei/kei/giddesløs bli-** vissjehtovvedh, vissjehtâvva- *v.*
- leie (noen ved hånden)** vuertehtidh
- leie i band** lijrehtidh, lijrehte- *v.*
- leie** leejjedh, leejjie *f.eks. arbeidshjelp - v.*
- leirplass** gøøth-jerkie- *s.*
- leke** gaevnie- *s.*
- leke høylydt med glede og latter, skøyte, bråke, støyende lekemåte** skovhtjedh, skâvhtja- *v.* (gaajhkene lehkesne govloe laavloeminie jih skovhtjeminie)
- leke støyende, begynne å tordne** reejregâetedh *I*
- leke støyende, leke høylydt med glede og latter, skøyte, bråke** skovhtjedh (gaajhkene lehkesne govloe laavloeminie jih skovhtjeminie)
- leke ståakedidh, ståakede- v.**
- leke, more seg** reejredh, reejrie *støyende - v.*
- leke, more seg, ha det artig** lustedalledh
- leketøy, saker, forskjellige ting som en bruker** gaevnieh
- leksikon, oppslagsbok** leksikovne
- lemen** luemege- *s.*
- lemleste, pine, plage, mobbe, skade, skamslå** irhkedh *VI*
- lemster bli-, stiv, støl, (i legemsdel av anstrengelse)** gæhtjodh *II*
- lemster, stiv, støl** gæhtjoes, gæhtjoeh, gæhtjah; pred. gyhtjehke
- lengde, avstand** gâhkoe
- lengde, avstand** gâhkoe
- lengde borte/lengde å vente på synes at noen blir-** gâhkasjidh
- lengde** guhkiem- *adv.* (du ble jo så lengde borte - guhkiem hov sjidtih)
- lengre** 1) guhkebem 2) guhkiebasse- *adv.*
- lengre** guhkebe
- lengte begynne å-, begynne å bli urolig** arhtegâetedh
- lenke, kjetting** svaalhtse
- lensmann** lienhtsie- *s.*

lepje, slurpe tjoekedh, tjuaka *drikke på katters og hunders vis* - v.
lepje/ete (om hund), slurpe i seg tjoekedh IV
lerret leerehte- s.
lese den som får noen til å- lohkehtæjja- s.
lese få noen til å- lohkehtidh, lohkehte- v.
lese lohkedh, låhka- v.
leserinnlegg lohkemelahtese
lesestoff lohkemh, lohkemse
lesestrategi lohkemevuekie
lete etter ohtsedidh, ohtsede- v.
lete etter simla (kalv), begynne å- råavegâetedh I
lete grundig, gjennområde (landskap, rom, e. l) sjohlestidh sjohlestidh, sjohleste *f.eks etter bortkomne rein* - v.
lete råavegâetedh, råavegâata *kalven og simla begynner å lete etter hverandre* - v.
lete, savne ohtsedh
lete, søke, savne, lengte ohtsedh, ohtsedidh
lett 1) geehpes 2) gyøhpheke- *adj.*
lett, lettvindt, enkel daamts
lettest geehpemes- *adj. superl.*
lettvindt, enkel, lett daamts
lettvint aelhkje- *adj.*
lettvint måte på- aelhkies-laakan- *adv.*
leve, bo 1) jieleth I, jeala 2) veasodh, *vyøseå være i live, å bo* - v.
levende jielije
levende jielije- *adj.*
lever (slakt) mueksie, librie
libnedh, stinke musnedh
librie, mueksie lever
lide, engstes, bekymre seg, ha smerter, plages, engstes, pines vaajvedh IV
ligge henslengt gællasjidh, gællesje- v.
ligge lovvesjidh, lovvesje *om klovdyr* - v.
ligge og velte seg, sprelle, (om rein som er kommet på rygg og ikke kan komme opp, eller som er kommet ut i vann og ikke kan svømme, om menneske som har plager) vievtjedidh (dellie vuartesje guktie dihte svæhtja, vievtjede)
ligge sammenkrøket på en bestemt plass kråavhkasjidh, kråavhkesje- v.
ligge sammenkrøllet guarjasjidh, guarjesje *om klodyr* - v.
ligge sammenkrøpet, ligge på en bestemt plass kråavhkasjidh,
liggeunderlag, noe som er utbredt, bære, madrass jievege, joevege
lignelse, sammenligning jortese
lik gaelmie, gaalne
lik gaalne, gaelmie
lik(e) seamma (seamma båeries- like gammel)
lik, dødt menneske, dauing jeemegassje, jeemege
like (etter) raakth- *adv.*
like lyjhkedh, lyjhkoe- v.

like mange som seamma gellieh + elativ (seamma gellieh dov soermiste-like mange som fingrene dine)
like til raajan- *adv.*
like, elske lyjhkestidh
like...som seamma + elativ (seamma båeries manneste-like gammel som jeg)
likegyldig en som er-, en som skulker eajtoeh almetje (eajtoeh barkije- en som sløser bort tiden under arbeidet)
likegyldig, sløv, giddesløs, uten arbeidslyst ealjohts, ealjoeh; komp. ealjoehtåbpoe
likegyldig, uvennelig, somlete gojtehke
liketil og grei, godt likt, vennlig (-sinnet), trivelig vietsesles
likevel ligke, lijhke, læjhkan, lijhke gujht, seamma-guktie "åkkesom" *adv.*
likhet seamma vierhtie
liksom, på lissom løøsh, lååssas
likt godt-, vennlig (-sinnet), trivelig, liketil og grei vietsesles
lillebror onne-vielle- s.
lillesøster onn'åabpa- s.
lim njimhkehtse
lime, lime inn njimhkedidh
lindre, mildne læjnoedehtedh I
lirype rieksege- s.
lissom på-, liksom løøsh
lissom på-, liksom lååssas
lista litt lavere legge-, kreve litt mindre, ikke stille for store krav, senke litt vueliedistedh I
liste opp, si på rams, oppnevne moenesovvedh
liste/lure seg innpå njaakedh, njaaka- v.
listig person, narr mierehke (mierehke utni hijven dihte- narren syntes det var bra)
listig, farkåt, slu slovves
lite av, svært lite av madtege *adv.* (madtege graesie-lite gress), (madtege beapmoeh),
lite på, tro, tro på jaehkedh I
liten onne- *adv.*
liten, litt ohtje- *adv.*
litt ahtjetje
litt etter litt, smått om senn, om litt ånnetji dle
litt for, betydelig, nesten for faagka, faagkan (daate hov lea faagkan buerebe-denno er betydelig bedre; faagkan boerehke-nesten for snill; fagkan jåalhkoes-nesten for snar til å springe; faagkan gyødtsehke-nesten for smal; faagkan moehtege-nesten for mye snø til å farte) (treavkah fagkan åenehkes-skiene er litt for korte)
litt uhtjienadtje, ohtje (uhtjienadtjem gujht gåahtijste aaj-og så littegrann godteri)
litt ånnetji- *adv.*
liv hiege- s.
liv, det å leve jieleme
ljore riehpene- s.
lodd kaste, ta varsel våarpodh II, våarpoehtidh,

- lodd, skjebne** vuerpie
lodden bávtere(s)- *adj*
logre fovresjidh, fovresje- *v.*
lokal voenges (lokale fortellinger-voenges vaajesh)
lokalmiljø voenges dajve
lokalmiljø, nærmiljø voenge
lokalmiljøet voengen almetjh, voengese
lokalsamfunn dajve-ektievoete
lokke 1)gohtjedidh, gohtjede 2) guvhkiehtidh, guvhkehtepå *hunden* - *v.på rein*
lokker, en som går foran og- guvhkiehtæjja- *s.*
lokkpulk loehke
lom (smålom) gurhtie- *s.*
lom gurhtie- *s.*
lon, stilleflytende utvidelse av elv sovvene- *s.*
lov gi-, tillate luhpiedidh, luhpede- *v.*
lov, tillatelse luhpie- *s.*
love (noen noe/å gjøre noe) dåajvoehtidh (munnjen beetnegh dåajvohti han lovte meg penger; dåajvoehtin edtjeh båtedh de lovte å komme)
love dåajvoehtidh, dåajvohte- *v.*
love, gi løfte dåajvodh II
lovgivningsmyndighet byjjesh laakefaamohke, mij laakem vadta
lovprise, ære, lovsynge, feire, hylle (gjøre ære på) heevehtidh
lue tjohpe- *s.*
luft biege, jiele
luft jiele
luft jiele,biege
luftrør, luftstrupe (slakt), rør girse (tjaetsiegirse-vannrør, tjoevkesegirse-elektrikerrør)
lugge, riste, skake, røre om firredh VI
luke, plukke vekk uvesentligheter, stryke det som ikke passer, rydde opp i misforståelser, tynne ut (skog) vaaljedehdedh I
lukke (dør, oksem), dekke til, legge over, bre over gaptjedh IV
lukke 1)gaptjedh, gaptja 2)daahpedh, daahpa *dør i teltkåte dør i gamle/hus* - *v.*
lukke og åpne øynene i et sett tramhkoehtidh, tramhkohte- *v.*
lukket bli- gaptjelostedh V
lukket gaptjeldahkesne
lukt, odør haaje
lukte fjøs/møkk frievniedidh, frievnede- *v.*
lukte hepsedh I, hapsa *ha luktesans* - *v.*
lukte på noe hepsiehtidh, hepshte- *v.*
lune, ide, innfall eajhnah
lune, ånd, sinn, den annen verden (bl.a.dødsriket), den store ånd, sinnsstemning aajmoe
lunefull eajhnah
lunge geahpa *hos dyr* - *s.* hapmoe
lunge -lufttett, kleber lett til noe annet geahpa,hapbmah,
lunke på lienedehtedh I
lunke på, koke ut kraft leamoestidh (giebniem leamosth-lunk på kjelen)
lunke på, varme litt aajkelidh
lunke, søke tilbake og lete etter kalven (simla), reorganisere (gå tilbake og samle trådene), ta et tilbakeblikk, trave tsuvvedh I
lunke, varme litt liedtedh,lienedidh
lure (om hund), lute seg ned, trykke (om hare) lamkedh IV
lure, bedra snåvsoehtidh
lure, ligge på lur, smyge seg fram njaakedidh
lure, narre nulliehtidh,
lureri, sluhet slovestalleme
lurt bli-, bli tatt ved nesen beahtatledh IV
lute seg ned, legge seg på lur (om hund), trykke (om hare) lamkedh IV
lyd/låt av reinhjord som kommer kraaje
lydbær råhkeles (sterkest, klarest, (om stemme, lyd)-råhkemes)
lyde (en annens råd), gi støtte, følge dåarjodh II (ij annje díhte dåarjoe mov raeriem-han følger ikke mitt råd)
lydform gaajedeajvoe
lydhør være-, lydig være-, lytte golteladtedh, golteladta- *v.* IV
lydig luvrege- *adj.*
lydig være-, adlyde, lystre luvredh
lykke ha-, ha hell lahkaskidh, lahkeske- *v.*
lykke lahkoe, læhkoe
lykke, nytte, fordel aevhkie
lykke/hell ha- lahkaskidh (nåå lahkeski dievviedisti gujht guktie gahtji)
lykkelig, salig, heldig aavrehke
lyne gaskedh, gaska- *v.*
lyng hingseh- *s.*
lys tjoevke- *s.* tjoevkese
lyse (stjerner, nordlys), brenne, svi (insektstikk) bueledh I
lyse fram (nå og da) mellom skyene (om solen), skinne, funkle, blinke, glinse (om alt blankt og glinsende) gjikedh IV
lyse, skinne joevsedh IV (dle vuajna juavsa guhkene debpene)
lyseblå tjøølle
lyst på noe bestemt mat en som har- snaavle (Jåvva, dihte støøremes laejpiesnaavle)
lyst tjuavkede *i motsetning til mørke* - *adj.*
lysten på/til, ha sterk lyst på/til, hoga på bihtere (maana danse bihtere gaahtah-barnet har så sterk lyst på godterier) (danse bihtere tjuvlistidh-så lyst til å kysse)
lystre, være lydig, adlyde luvredh
lytte, høre etter govleskoedtedh IV
lytte, være lydig golteladtedh IV
lyve, anklage, klage på gielkerdidh

lyve, lyge, baktale 1)slaarvestidh, slaarveste
2)slognestidh, slogneste- v.
lærdom, forklaring, formaning bihkedasse,
boejhkehtasse, boejhkehts
lære 1)åahpenidh, åahpene 2)lieredh, leara- v.
**lære bort kontinuerlig, undervise (gjentatte
ganger)** øøhpheptalledh
lære bort, undervise, forklare, veilede, rettled
bihkedidh
lære bort, undervise, utdanne øøhpheptidh
lære fra seg leeredh, leerie- v.
lærer lohkehtæjja, skuvle
lærer, mester øøhpheptæjja
læringsmiljø lohkemevøenge
lærling, disippel, elev learohke
løfte lutnjedh, lutnjie- v.
løfte som snarest lutnjestidh, lutnjeste- v.
løgn slaarve, slogne
løgner, en som lyver slognestæjja
lønn, baalhka- s.
lønnspålegg baalhkalissie
løpe avgårde, sette i vei, skynde seg å springe
roehstedidh
løpe om kapp gaahrtjedh, gaahrtja- v.
løpe på to (om mennesker og fugler) roehdedh IV
løpe, springe hajkedh, goetsedh
løpemagen gaasie, gaasije
lørdag laavvadahke- s.
løs loeves- *adj.*
løs uten gjeting/uten tilsyn la gå- veajhtoestidh,
veajhtoste- v.
løse, forlate, tilgi luejhtedh
**løsnet bli-, løsne, komme seg løs (feks. om fisk
fra kroken), komme seg av gårde (til flytting),
skille seg (om ektefolk)** loevenidh
**løsne (om skinnen på geviret når det løsner av seg
sjøl om høsten)** rapkedh
løsne loevenidh, loevene- v.
løsne, få til å løsne slajkeldehtedh I
**løsne, komme seg løs (feks. om fisk fra kroken),
komme seg av gårde (til flytting), bli løs (om
mave), skille seg (om ektefolk)** loevenidh
løsne/ta løs, skille løøvedh VI (skille/løsne
korsbeinet fra steika (låret)-gaatnam råaksjeste
løøvedh), (dellie viht aalkam guelieh løøvedh)
**løsning ønske/ville komme fram til en-, ville ha
fortgang i saken, absolutt ville fram til et
bestemt sted** tjjiredh I
løvblad laste
løvskog boelte
løype never, flå (skinn), flekke av njelledh, njilledh
I
låghalt linkes
lågland, lavland (lavtliggende terreng)
vualadahke- s.
lån løøneme

låne 1)løønestedh, løøneste 2)løønedh, løønie *for
kortere tid* - v.

låne løønedh

lår (på slakt), steik ruaksja- s.

lårbein menneskets-, margbein (øvre bak)
tjænhjtjeme

låret muskelen nedenfor-(slakt) vaanhka

**låse opp, åpne dører, åpne muligheter, være
konsulent** tjuevtedh I

M

m.m. j.j.

**madrass, liggeunderlag, noe som er utbredt, duk,
båre** jievege, joevege

mage tjæjje- s.

mager, avmagret tjohkehts

mager, tynn siegkies

magesekk faehtie

mai maavnese

makan! har du sett slikt! har du sett på maken!

hojhte! ojhte! hojhtene! ojhtene!

makt, styrke faamoe

makt, styrke, kraft faamie, faamoe- s.

make, klare 1)gaegniedidh, gaegnede

2)nahkasjidh, nahkesje- v.

make, klare, holde ut håsvoeridh

make, klare, kunne utholde hievedh

make, kunne rå med (arbeid), ha krefter til,

mestre fuamahkehtedh I

make, mobilisere ressurser til, orke, ha krefter til

viejredh I

makthaver faamohke

makulere, drepe (gjøre av med unyttig hund),

forkaste uvhtedh I

maleri måaladimmie guvvie

mandag måanta- s.

mandat, påbud, ordre stilleme

mane, spå ulykke over en (om gjøk), stille dårlig

prognose vemhtedh I (dihte mannem

vemhtiemini-den (gjøken) spår at jeg skal dø)

mange 1)gallesh 2)gellie- *pron.*

mange ganger gellien aejkien- *adv.*

mange ganger, ofte måedtien aejkien

mange jijnje, jijnjesh (mange, til og med samer-

jijnjesh, saemieh dovne)

mangelfull unnienadtje(h), vaenie(h) (-nadtje)

mangfoldig gellielaaketje

mangle faatoes (faatoes baakoe-ord som mangler)

mangle fååtesidh, fååtese- v.

manglende noe-, for lite faetie (munnjien rijsieh

faetie sjidtieh-jeg får for lite ris (til kåtegulvet)),

(mij lea dov faetene-hva er det i veien med deg)

mangt jijnjem (det er mangt å se og høre-jijnem

vuejnedh jih govledh)

mann ålma, alma- s.

manns el. gutts søsters el. kusines sønn el. datter,

en manns søsters barnebarn neapede

- marbakke** viernge- *s.*
marg (i bein) jirreme
margbein (øvre bak), menneskets lårbein
 tjåenhtjeme
margebein (nedre bak), menneskets leggbein,
buksebein njietsese
margebein beliggende øverst i bog og lår norske
margebein i bakfoten (nederst på steika) øverste-
 tjåenhtjeme, tjåentjeme
margebein på framfoten nederste- tsebpie
margebeinet i øvre framfot haabpa, haabpe
marked maarhna, maarhna- *s.*
marked, stort arrangement, by, kirkested, stevne
 sjeltie
markedsføring, framføring buekteme
markering tsiehkesjimmie
markør stiegle
mars njoktje *måneden - s.*
mase (om unger) kramhkestidh, kramhkestehtedh I
mase haeniedidh
mase seg til noe byöhkestidh, byöhkestehtedh I,
 byörhkestidh, byörhkestehtedh I
mase, arbeide planløst så ingenting blir gjort
 dieredh IV (dieredidh-drive og mase)
maser en som- haeniedæjja
masse tjavtese
massere, gnugge daanjehtidh
mat 1)beapmoeh 2)maksovh- *s.*
mat lage-, kokkelere, tilberede (mat) jurjiehtidh
mat, matbit, del åesie (jih dellie aaj skrævviestibie,
 buhtjebe jih jåamoeh tjøongkebe guktie aaj
 iehkiedasse åesie)
mat, porsjon åesie- *s.*
mat, raskt måltid svarkeldahke- *s.*
matbit ta seg en-, spise mellommat
 snjåapedehtedh I
matbit, raskt måltid svarkeldahke
mate (med skje), fore, ha i kosten (f.eks. hund)
 biëpmehtidh
mate med skei gadsedidh, gadsede- *v.*
materiale aamhtesh
matfett smeltet- bævrie
matlysten miste-, bli kvalm, vemmes, synes (noe)
 er liderlig dealasidh
matsekk beapmoe-voesse- *s.*
matstrupe tjovve
med 1)gujmie 2)meatan *brukes bare ved pl.*
med absolutt ville være -, (om barn), fare avsted,
stikke av fra hjorden (om rein) girrelidh
med den, det dejnie
med én gang dallatjinie
med en gang, omgående, straks dallah (destie
 dallah akte guelie vinhtese båata)
med en gang, uten opphold aahgkh (brukes tillegg
 til forskj.ord,f.eks:dallah aahgkh)
med hva 1)mejgumie 2)mejnien *om flere om en*
- med omtanke, forsiktig** mojhteles-laakan (dahph
 oksem mojhteles-laakan-lukk døren forsiktig/med
 omtanke)
med vinden biegeke-raejkie (-n) (-m)
med være-, følge dåeriedidh, dåerede- *v.*
meddele, si åpent fra, offentliggjøre, si fra,
varsku, bekjenne, tilstå, erklære bæjhkoehetidh
meddele, varsle bieljelidh
meddelelse, informasjon saerniestimmie, bievnese
meddelelse, offentliggjøring, beskjed, erklæring
 bæjhkoehetimmie
medgi, tilstå, samle etter i rolig takt i en viss
retning (reinhjorden bestemmer hastigheten)
 mietiehtidh
medgift (i form av en reinhjord), grense,
arveskifte raajoe
medgift raajoe *i form av en reinhjord - s.*
medgift sønn med- raajoe-baarnie
mediespråk meediagiele
medisin, gift daalhkes
medisinere, kurere, gjøre frisk, gjøre sterk,
helbrede starnedehtedh
medlem lihtsege
medlidenhet med ha-, vise barmhjertighet, synes
inderlig synd på aarmoehetidh
medmenneske, neste (sin-), den som er ved siden
 av baaltege
medspiller, tilskuddsyter, støtte, støttespiller
 doedtije
medvind, unnavind mietie-biegeke- *s.*
medynk med vise-, forbarme seg, ha
barmhjertighet med, vise solidaritet ovenfor
 aarhkalastedh I
mektig faamehke- *adj.*
mektigste (den-), sterkeste, Den allmektige
 faamoehkommes
mel, elvemel, skråningen ned mot elva darte,
 viedtere (johken darte)
melding gi-, opplyse, informere, betro(seg til en)
 bievnedh I
melding tijre (dellie tijre båata-da kommer det
 melding)
melk mielhkie- *s.*
melke 1)buhtjedh, båhtja I 2)jestiehtidh, jestede- *v.*
melke drive på å- bohtjehtjedtedh, bohtjetjadta- *v.*
melke en skvett jestiehtidh (varke soehpenjem
 ohtsedidh jih aaltoem jestiehtidh guktie
 prihtjegasse kreadta)
melken den siste- (som simle gir om høsten)
 laahkehts-mielhkie
mellom gaskesne- *post.pos.*
mellom ørene (på slaktet) bieljiesgattere
mellomlegg, pakning gaskese
mellomrom gaske- *s.*
mellomste gaskemes- *adj.*
mellomstykket tjøøkestahke
mellomtiden (i -), på den måten dennie mieresne

mellomtiden i- 1)dennie gaskesne 2)dennie mieresne
mellomtrinn gaskedaltese
melodi, joik vuelie
men heller, men derimot, ikke så valla (vaalla mijjiem bahhste vaarjelh-men fri oss fra det onde)
men hvordan da? gukt´amma
men hvorledes da? guktie darhkan
men mohte
men nåå,hov,m.fl. (nåå, idtji gujht bætieh-men han kom ikke), (idtji hov bætieh-men han kom ikke)
men....ikke idtji hov (idtji hov dam darjoeh - men det gjorde han ikke) (idtji hov maam dan bijre moenh-men han sa ingenting om det)
mene, anta, tro aarvadalledh IV
mene, ha, anse, synes utnedt (manne jis utnieminie,datte dan stoerre,veaksehke..-og jeg som synes at du er så stor og sterk...) (manne åtnam dihte dan stoerre...-jeg anser(synes)at den er så stor...)
mene, merke, kjenne, forstå, ane, vite, kjenne til mieledh IV
mene, tro vienhtedh, veanhta- v.
mengder store-, enormt mye, velvie
mening (etter min -), etter min oppfatning guktie manne vuajnam/guarkam
mening (ha til-), tvile, være tvilrådig, akte, ha til hensikt geakasjidh (ij Meerje dam geaksejh) (manne maaje geakasjamme-(enda)det var min mening)
mening, oppfatning, behag miele (etter min mening-mov mielen mietie) (etter mitt behag/ slik jeg vil-mov mielesne) (etter min oppfatning- mov mielesne)
mening, oppfatning, synspunkt, påstand, inntrykk vuajnoe, miele
mening, sinn, følelse, kjennskap, forståelse, anelse, viten miele
mening, tanke åssjalommes
menneske almetje- s.
menneske saajve *ikke av denne verden , begge kjønn* - s.
mens mearas, mearan- *adv.*
menstruasjon asketruerie, gujnelemmie
mer 1)vielie 2)jijnebe- *adv.*
mer enn jijnjebh + elativ (mer enn ti-jijnjebh luhkeste), (guktie bist sjædta gosse jijnjebh luhkeste?)
merkbar, kjennbar damtemes, dabtemes [nordl.]
merke mierhkesjidh, mierhkesje- v.
merke seg, bry seg om, ta hensyn til krøøhkestidh
merke, bli var, legge merke til, oppdage aajhtsedh IV
merke, kjenne, forstå, ane, vite, kjenne til, mene mieledh IV
merke, oppdage guajhtsadidh

merke, oppfatte, bli var gåajhtsedidh
merke, punkt (konkret) mierhke
merke, punkt tsiehkie
merke, varsel, punkt, tegn væhta
merkelig finne-, finne underlig, bli forundret, undre seg råvnasjidh (råvneseji juhkoeh-han undret seg over at)
merkelig, underlig,rar rovneges, rovnegs
merkes dååjredh, dååjre- v.
merkes, duge dååjredh (mohte dej bienji baenieh goh edtjin ennje dååjrh gænnah)
merr mearroe- s.
mest jijnjemes- *adv.superl.*
mesteparten jeansommes- *adv.*
mester, lærer øøhpehtæjja
mestre haalvedh III,
mestre, beherske, rå med, forvalte, administrere reeredh
mestre, make, kunne rå med (arbeid), ha krefter til fuamahkehtedh I
mestre, takle hijvenlaakan maehdedh
mett gallaname- *adj.*
mettes, bli mett gallanidh, gallene- v.
middagsmat gaskebiejje, gaskebiejje-beapmoeh (hva er det til middag i dag?- maam daen biejjien gaskebeajjan?)
middel, ressurs, betaling (penger) vierhtie
midler, utvei, råd raerie
midler/verdier vierhtieh
midlertidig, foreløpig annjebodts
midnatt, midt på natten, tiden omkring midnatt jijjegåartese
midt etter, over det hele meatesth
midt i mot jåårke- *post.pos.*
midt i/på voernge (jaevrien voernge- midt ute på vannet, midten av vannet, på det dypeste)
midt på, i midten gaskoeh- *post.pos.*
midten på-(langs etter), (dele) i to gåavtoeh, gåavtah, gåavtan
midtvegs gaske-mearan-
mieledh vite
mil mijle- s.
mild av sinn, unnselig, saktmodig plivvies
mildne, lindre læjnoedehtedh I
mildt vær liemkede- s.
miljø byjrese
milten daebrie
mime, gjøre seg til dorjedidh, dorjehtidh, dorjehtalledh IV
min, mi, mitt, mine mov- *pron.*
mindre gjøre- unniedidh, unnede- v.
mindre gjøre-, forminske unniedidh
mindre unnebe- *adj.komp.*
minimere, sammendra, la sulte, ikke gi mat nok, sette på sultekur, på avmagring, avskrelle, minske omfanget av tjohekhtedh I
minke, falle (om vann i elv el. sjø) råanjodh,

minne (en) på om noe mojhtestehtedh I
minne (noen) om noe, påminne måjhtajehtedh I
minne på mujhtiehtidh, mujhtehte- v.
minne, erindring mojhtese (nåake mojhtesh -
dårlige minner)
minnes (flere ting) mojhteladtedh, mojhteladta- v.
minnes mojhtelidh, mojhtele- v.
**minske omfanget av, minimere, sammendra, la
sulte, ikke gi mat nok, sette på sultekur, på
avmagring, avskrelle** tjohkehtedh I
minst unnemes- *adj. superl.*
minustegn minusevæhta, vaenievæhta
mishandle, slite og kna, ta fatt i noen daaresjidh
**mislykkes helt, gå nedennom og hjem, gå til
helvete** bæjhkaridh (dihte eevre bæjhkaramme-alt
har mislykkes for ham) (bovtsigujmie bæjhkari-
det gikk nedennom og hjem med reindrifta hans)
(bovrine sån bæjhkere-det går nok ad undas med
butikdriften hans)
mismodig njåajjoeh, hujnie, hujnesne
mismodig, er mismodig hujnesne- *adv.*
miste dassedh
miste dassedh, dassa- v. gaatoehtidh, biestedh
miste fatningen, bli ute av seg geagkaridh
miste fra seg, slippe biestedh I (gueliem biestedh-
miste fisken (fra kroken))
miste motet njoejjegidh, njoejjege- v.
miste motet, bli trett, gi opp njoejjegåtedh I
miste mål og mæle, tie magkalidh
miste plutselig- biestielidh
miste ting ut av hendene (faller ned) gahtjedidh
**miste tråden få til å-, få til å komme ut av det,
paralysere, bringe ut av fatning** tjatnestehtedh I
miste, la komme bort (feks. rein) gaerviehtidh
miste, plutselig kaste bort gaerviehtedh I
mistenke, ha mistanke biermedh I, beavnedh III
mistenksom stravvedigks
mjuk møøvhkes- *adj.*
mjøl javvoe- s.
mjølkekjørle buhtjeme-lihtie- s.
mjølker buhtjije *en person som melker* - s.
mo goelpe, goelpene
mobbe, skade, skamslå, lemleste, pine, plage
irhkedh VI
mobbing, erting, krangel tsælløeme
moden njoetseldh *om bær* - *adj.*
moderne, nåværende, nåtidens daaletje (daaletje
almetjh-nåtidents mennesker)
mojhtese minne (båeries mojhtesh-gamle minner)
mold morhte- s.
molte laadtege- s.
molteland biekere
moltemyr laadh-biekere- s.
mon tro(er-) ledtjie
mor hans/hennes- tjidtjebe
mor ietnie *om dyr* - s.
mor min- tjædtjeme- s.

mor og barn (fast uttrykk) tjædtjetje guaktah
(løonesth amma munnjen ohtje dalletjem, mov
gåmma lea maanam reakadahteme jih manne
tjoeverem dållem biejedh guktie tjædtjetje
guaktah eagan gåaloh)
mor tjidtjie- s.
mor,(særlig om) prestekone, gammel kjerring
måare
morbror- og søsterbarn jønetjh
mord, drap buvveme
more seg, ha det artig, leke lustedalledh
morgen aerede- s.
morgen i- jirreden
morgen tidlig i- jirrede-aerden
moro, morsomt luste- *adv.*
morsmålsopplæring ietniengiele-øøhpehtimmie
mot (i møte), til (nær) gietskie, gietske
mot fatte-, gjøre ferdig, ta seg sammen geervedh
VI
mot få- eadtjaldovvedh, eadtjaldåvva- v.
mot rett i-, vis-a-vis, rett ovenfor jaarke (jaarke
daam gåatiem-rett imot, ovenfor dette huset)
mot, borti (komme) borti sontere- *post.pos.*
mot, i mot vøøste- *post.pos.*
mot, i motsetning til modte
mot, i møte, opp til (nær et sted), inntil (om tid)
vuestie
mot, iver iedtje- s.
mot, kaldblodighet heartoeh (heartoeh bivtedh-
fatte mot)
motbakke, kneik tjaavtse
motet- miste, bli neddykt njåajjaridh
motet miste-, gi opp, ombestemme seg jammaridh,
jeammaridh
motet miste-, se svart på, bli motløs, se det ulikt
nåajjaridh
motgang, forfølgelse, trengsel trienkenasse
motivere, skynde på en skodtedehtedh I
motløs bli-, gi opp gåavvarostedh V
motløs bli-, se det ulikt, se svart på det nåajjaridh
motsatt båastoeh
motsatt retning i- gåpmolen
motsette seg døøresmehtedh I
**motsols, vrangvillig, tverr, vrangt, bakvendt,
feilaktig** gåarhmede,
motstand gjøre-, imøtegå, stritte i mot vuastalidh
motta, ta i mot dåastodh
mottaker, adressat dåastoje
motvind vuestiebiegke
mueksie, librie lever
mugg goehpe- s.
mulighet, anledning, sjanse nuepie
mann njaelmie- s., gaajpie
**mannkurv på sette-, be om fortrolighet, gjøre
konfidensiell** voengestehtedh I

munter, glad feejjen, feejjene (dellie edtjh åadtjodh vuejnedh guktie vualka voejen jih dan feejjen sjædta)
muntlig framføring njaalmeldh vuesiehtimmie
muntlig framstilling, samtale, tale, utsagn soptsestimie
muntlig njaalmeldh
muntlig språkbruk njaalmeldh giele
murre, knurre kridtnedh, krætna- v. IV
mus snjeara- s.
muvhth noen (noen om natta og noen om dagen- muvhth jijjen jih muvhth biejjien)
mye enormt-, store mengder velvie
mye jijne- *adv.*
mye jijnje, jiene
mygg tjoejhke- s.
myk bli fuktig og- (om skinn), holde seg fuktig, bli grovkornet (om snø) måasodh
mykere bli- måesere sjidtedh
mykgjøre myøvhkedehtedh I
myr pluevie- s.
myrde, drepe, (plutselig) tjaesniestidh
mystisk myjteldtje
mønster, sjablon goere
mønster, struktur leahta
mør bli-, bli myk, koke mør, bli gjennomkoka, koke for meget (f. eks. om kjøtt) dijmedh IV dijmedidh (la koke så det blir mør; la koke for hardt)
mør, gjennomkoka dijmes
mørbanke, denge njåvtahtalledh
mørkeredsel iehkeds-skabroeh
mørket i- jemhkielisnie
mørkne, skumre tjearedehtedh I
mørkt jemhkelde *lyset er slukket - adj.*
møte dåastoehetidh
møte dåastoehetidh
møte i-, opp til (nær et sted), inntil (om tid), mot vuestie
møte med i-, gå imot noen gaavnh-uvte
møte tjåahkoe
møte, stevnemøte gaavnedimmie
møte, treffe diervesjidh, diervesje- v.
møteleder være-, rettlede, bringe en avsporet debatt på rett spor igjen, veilede, styre (reinen) i en bestemt retning, være ordstyrer tsuvtshedh I
møtes (med noen), treffes, treffes igjen gaavneshjidh
møtesak, emne, mål, tema, samtaleemne aamhtese
møye og besvær arbeide med-, streve (med bæring) fahtedh IV (olleh löövles maajsojne fahth- ikke strev (du) med den tunge børen)
må få på- hahkam
må få på-, på slump, på sett og vis debpelen dahkoe
måke moevse- s. mievse

måke snø, måke unna (snø), grave unna, gjøre rent i kåta baeledh, baala- v. I
måke, spa beavkodh
mål og mening gjøre noe uten- daajhvesjidh
mål, formål, målsetting, det man streber mot vuepsie
mål, målsetting, formål vuepsie
mål, tema, samtaleemne, møtesak, emne aamhtese
målbinde, gjøre målløs, gjøre svarløs magkaldehtedh I
måle, måle opp vuepsiehtidh
måles, bli målt vuapsasovvedh
målløs bli-, overbevist gielehtovvedh IV
målløs gjøre-, gjøre svarløs, målbinde magkaldehtedh I
målsetting, formål, mål vuepsie
måltid raskt-, matbit svarkeldahke
måne, måned aske- s.
måneskinn askediepie, askedibie- s.
mår maarhte- s.
måte på god-, riktig aajmoe laakan
måte på noen- guktie- *adv.*
måte, form, strategi, evne vuekie
måten (på den -), i mellomtiden dennie mieresne
måten på den-, slik, uten videre numhtegh (jih numhtegh vaadtsajidh bovtsi gåajkoe) (jih numhtegh frurkehte olkese)
måten på denne-, sånn her numhtegh (baajh numhtegh!-la det være sånn som det er!)
måtte 1) tjoeredh, tjuara 2) tjoeveridh, tjoevere- v.
måtte bætiejidh (maanah gåetesne bætiejin årrodh- barna måtte være hjemme
måtte luvhtedh, luvhtie- v.
måtte sjidtedh, sjædta- v.
måtte tjehtedh IV
måtte, burde, skulle byøredh V (byørem prihtjegem æstedh-jeg må kjøpe kaffe)
måtte, komme båtedh I
måtte, skulle galkedh (jeg må/skal-galkem)

N

nabo, granne graanna- s.
nagle, spiker nuvvie- s.
naglet bli-, spikret, korsfestet noeresovvedh
naken, bar, uten klær bådtssoeh, bådtssoes, bådtsah; pred. bådtsan
nakke (slakt) tjeapoehke, tjeapehke
nakkemuskel njaarege
nappe (om fisk), ta, gripe dijpedh VI
nappe litt her og der, beite litt snøledh VI, snølestidh
nappe litt, spise litt (om dyr) snaabredh, snaabra *om dyr - v.*
narr av gjøre- aahpeldidh- v.
narr av gjøre-, erte, drive ap med firnehtedh I

narr av **gjøre-**, **spotte**, **harselere**, **gjøne**, **håne**
aahpeldidh
narr få noen til å fremstå som- nierredehtedh
narr, listig person mierehke (mierehke utni hijven
dihte- narren syntes det var bra)
narre nollelidh, nollele- v.
narre, lure nulliehtidh,
natt av alle netter jijjede (mij amma jijjede lea
daate?)
natt jijje- s.
nattverd, hellig måltid aejlies maalestahke
naturlig, passende, relevant sjehteles
nautisk mil, sjømil skihpemijle, saelhtiemijle
navn nomme- s.
navngjeten, kjent, berømt beagkoes, byøgkehke
ned(e) lenger- vueliebasse- *adv.*
nede vuelnie- *adv.*
nedenfor vuelelen- *adv.*
nedenforstående vuelieladtje (tjaelieh aktem
daejustie vuelieladtje boelhkiijste-en av
stiloppavene nedenfor)
nedenfra vuelhtie- *adv.*
nedenfra, fra nedenfor vuelielistie- *adv.*
nedenom og hjem gå-, mislykkes helt, gå til
helsike bæjhkaridh (dihte eevre bæjhkaramme-alt
har mislykkes for ham) (bovtsigujmie bæjhkari-
det gikk nedenom og hjem med reindrifra hans)
(bovrine sån bæjhkere-det går nok til helsike med
butikkdrifra hans)
nedetter eller oppetter elva johke-beala- *adv.*
nedlegging av veto antyde-, binde opp det ene
beinet på hunden for å gire den ned litt, foreta
en foranstaltning som skal bremse en prosess
tjanghkestehtedh I
nedover, ned våålese- *adv.*
nedre kanten vuelie-raedtie- s.
nedsettelse vueliedimmie
nedsettende om (noen) snakke-, baktale
gieblestehtedh I, laavsedh, dieblestidh,
dieblestehtedh I
nedsunket område i fjellet vaajja *avgrenset av fjell*
rundt. Bekker har ofte sitt utspring her. - s.
nedtegne, erfare, vinne erfaring dåårjehtalledh
nedtrampet bli-(om lavbeite) daltelgidh,
daltelgovvedh IV
nedtrykt gjøre- njåavvarehtedh I
negative tall negatijve taalh
negativt innstilt være - (se:neglisjert
[verb+negasjon] ij eavadidh
neglisjere ij seatadidh
neglisjert ij Leah seatadamme
nei ijje
nei, du må ikke aellieh- *nekting 2.sg.pres.*
nei, jasså aellh
nekte nyøjhkedh, nyøjhkoe- v.
nektet form, nektings form nyøjhkeme-haamoe
nemlig, sikkert gidtjh- *adv.*

nerkjeften, (under kjaka) (slakt) vulem bielie
nervøs, snar til å skvette til for det minste (om
arbeidsrein, råantjoe, og om menneske)
dearkoes, dearkoeh, dearkah attr. (dearkoes
almetje-nervøst menneske) (dearkoes råantjoe)
nese njuenie *også i terrenget* - s.
nest(e) (sin-), medmenneske, den som er ved siden
av baaltege
nest(e) den-, følgende minngebe (minngeben
aereden-neste morgen)
nest(e) til - nåbpan, måbpan
nesten dallahmasten, mahte- *adv.*
nesten for, litt for, betydelig faagka, faagkan
(daate hov lea faagkan buerebe-denne er betydelig
bedre; faagkan boerehke-nesten for snill; fagkan
jåalhkoes-nesten for snar til å springe; faagkan
gyødtsehke-nesten for smal; faagkan moehtege-
nesten for mye snø til å farte)
nesten umulig halhta tjalhta- *adv.*
nestformann baalteåejvie
netthendt måte på- tjiehpies-laakan- *adv.*
netthendt tjiehpies- *adj.*
nettmagen tjalmese
nettopp (da), da først easkah
nettopp (ikke), slettes (ikke) raakth- *adv.*
nettopp, akkurat idet, just dasth, dastege (dihte
klaahka dan alman vøøste vualka, mohte dasth
goh edtja dievviehtidh dle svitnjeste jih baalte
vualka)
nettopp, for kort tid siden ieskien, easkan
nettopp, jo visst (som ventet), faktisk hojhte,
ojhte,
nettopp, jo visst ojhte- *adv.*
nettopp, nylig aadtjegkh- *adv.*
never biessie- s.
neverfakkel biessie-govkije- s.
nevne, benevne, si, komme fram med, bestemme
(om Gud) moenedh IV
nevner (brøk-) neebnere, moenehtse
ni (9) uktsie - *tallord*
niende åktsede- *ordenstall*
nifs, se farlig ut, forferdelig, gyselig isveligkie,
isveligks
nifst synes noe er -, bli redd asvedidh
nifst, forferdelig isveligke
niste niestie- s.
nistesekk niesties-voesse- s.
nistirre gikngedh IV
nivå daltese
nivå, klasse daltese (daltese jilliedidh-høyne
nivået) (1.daltese-1.klasse)
nivå, klasse daltese (daltese jilliedidh-høyne
nivået) (1.daltese-1.klasse)
nivå, klasse daltese (daltese jilliedidh-høyne
nivået) (1.daltese-1.klasse)
noe slags, (ikke) noe slags magkere (s)- s.
noe slikt namhtemasse

noe som helst, (ikke) noe som helst maam-gih-adv.
noe som skal brukes straks, med en gang dalletje (daate lea dalletje mielhkie-denne melken skal brukes straks (skal ikke lagres))
noe som tar imot el. stopper (sagt om fangarm til reingjerde) dåastove
noe, (ikke) noe maamkih, maamkh- pron.
noe, et eller annet maam (datne maam dåaroen bijre govleme?-har du hørt noe om krigen?)
noe, et eller annet maam joem
noe, noen 1) naakene 2) naan 3) gille- pron. *noen få*
noen ganger, av og til muvhtine- pron.
noen, (ikke noen) guhtegh- pron.
noen, (ikke) noen guhte- pron.
noen, en del måedtie- pron.
noen, en eller annen giem joem
noen, en eller annen såemies (såemies hæhtjoe-en eller annen hytte) (såemies iehkeden- noen kvelder)
noen, somme såamesh
nok sånn (men den kan nok-mohte maahta sán)
nok, jo, altså, det (er, var) altså slik, altså (slik jeg nå forstår) nagke,nagkh
nok, jo, ja, vel (selvfølgelig) golh (forkortet av govlh) (manne golh aaj dam jahkam-jo, også jeg tror det=ja det skulle jeg mene) (daelie golh maahta viht Saajve-Læjsam ráakedh)
nok, sikkert gujht
nok, tilstrekkelig nuekies- adv.
nok, virkelig, altså, bare, da, ja, (uttrykker selvfølge, forvissning, oppfordring grunnet på forvissning) badth, nimhtie badth dah ussjedh-de tenker da det, de tenker det, ja) (suelien badth- (gjør det) i smug da vel) (aellieh badth-å nej da)
nokså, temmelig naa- adv.
nomenbøyning novmene-syjjehtimmie
nord noerhte
nordlys goeksegh flt. (goeksegh buelieh-nordlyset flammer)
nordlys goehksege- s.
nordlys goeksege
nordom noerhtelen- adv.,
nordover noerhtese- adv.
norsk/svensk på- laedtien
notere tjaelielidh
notere, skrive ned tjaeliestidh
novelle, småstykke ánehkes vaajese
nutidig, i dag daaletje
ny orre- adj.
nybygg spidtje- s.
nydelig faavroes (faavroes niejte-nydelig jente)
nydelig mat hearskoes beapmoeh
nyere urrebe- adj.komp.
nyest urremes- adj.superl.
nyfødt barn sliedtetje- s.
nyfødt kalv slibnehke- s.

nygress, første gresspirer om våren, spire, spiretiden om våren sneuehtie
nyhet god- bueriesaernie
nyheter gode- veasomes saernieh- s.
nyre tjiermie
nyse gesnjedh I
nyskjerrig tjetskehke
nyskjerrighet orredaajroe
nytemming orre-daamehke- s.
nytt og ukjent orrest (sutnjien dagkere sijjeh goh Saafoe øøvre orrest)
nytt på- urresth
nytt på-, en gang til, enda en gang gjøre- mubpestidh, nubpestidh (gjør det engang til!/gjør det på nytt!/nytt forsøk!-mubpesth amma!)
nytt på-, igjen, atter aaj-viht (dihte aaj-vihth - han gjentar/forsøker på nytt)
nytt år orre-jaepie- s.
nytt, nyhet saernie- s.
nytte komme til- buerine sjidtedh
nytte nahtadidh, nahtede- v.
nytte, fordel, lykke aevhkie
nytte, gagn aevkie
nytteløst aevhkehth
nyttig aevhkies
nyttiggjøre maehtedh utnedh
nyttiggjøre seg nuhtedh, nuhtie- v.
nær til, til ved siden av gietskese
nær, nær ved gietskene, gietskes
nær, som er i nærheten gietskie, gietske, gietskies, gietskes
nærgående bli-, påtrengende gyvvenidh
nærgående, pågående, (om mennesker og dyr) naarpohke, naarpehke
nærheten (i-) gietskesisnie,
nærme seg, komme nærmere geatskanidh
nærmere gietskiebasse- adv.
nærmere her daebpielisnie- adv.
nærmere komme- geatskanidh, geatskene- v.
nærmest gietskemes- adv.
nærmiljø, lokalmiljø voenge, lihkes voengese
nærttagende (person) iedtes
nød (i -), knipe (i -), opptatt (være travelt opptatt med noe) baenhtsesne
nød (sykdom eller udyr i hjorden) ha- naavjodh, nåávje- v.
nød i- baenhtsesne
nød, soldat, storkar niere
nøde (noe på en), utsette for press, utsette for gruppepress tjevredh I
nøde til, ta kraftig i, tvinge noen tjabrehtidh
nøde, påtrøe (f.eks. betaling) nuvredh I
nøde, sende avgårde, beordre, råde raajedh IV
nødvendig daerpies- adv.
nødvendige ting deerpegh
nøkkelord tsiehkiebaakoe
nøste nårroe

nøtteskrike goetske- *s.*
nå jaksedh, jaksa- *v.*
nå, ha tid til nøddtedh VI, nøøredh VI
nå, nå for tiden daelie- *adv.*
nå, rekke, «vinne» jaksedh
nå, rekke, ha tid til nøddtedh VI, nøøredh VI
nåde gå for rett la-, la gå (rein uten å slakte den), få til å gå (f. eks. klokke), overse vaedtsiehtedh I
nådig, barmhjertig åarmehke- *adj.*, åarmege
når 1) goh 2) gosse 3) gåessie *om tid om tid*
når det er udyr i flokken reajnoe- *adv.*
når, fordi at, da juktie
nåtidens, dagens daan biejetje, daaletje(daaletje ektievuekie-dagens samfunn)
nåtidens, dagens daan biejetje=daaletje (daaletje ektievuekie-dagens samfunn)
nåtidens, moderne, nåværende daaletje (daaletje almetjh-nåtidens mennesker)
nåværende, nåtidens, moderne daaletje (daaletje almetjh-nåtidens mennesker)

O

objektiv måte å se saken på, se saken utenifra, fra sidelinjen, ha et objektivt synspunkt bæjngoelistie vuejnedh
objektivt, allment siejhme-laakan
obs (være - på), være våken, årvåken fahkoes årrodh
observere, finne ut gåajhtsadidh
observere, få oversikt, få overblikk vuejnedh
observere, se seg om, smyge seg fram sierngedh I
odør, lukt haaje
offentlig byjjes
offentliggjøre, bekjentgjøre, tilkjennegi bæjjoehtidh
offentliggjøre, si fra, varsku, bekjenne, tilstå, erklære, meddele, si åpent fra bæjhkoehtidh
offentliggjøring, beskjed, erklæring, meddelelse bæjhkoehtimmie
offer gave, bryllupsgave (gitt av brud og brudgom til svigerforeldre m.fl.), amulett (metall på klær el. i komsekalesje) sjiele, sjielege
offerhandling sjieledimmie
offerstein sjiele-gierkie
offiser, krigsleder dåaroe-åejvie
ofte, mange ganger måedtien aejkien
ofte, stadig, i ett daamtaj, daamhtaj, daamhtah (tjuatsa daamtaj-det snør i ett), (stoerre guelieh daamtaj baenjiste dabraldihkie)
og 1) gonnoeh, gon 2) jih- *konj.*
og gon, gonnoeh (binder to som hører sammen), (tjittjie gonnoeh aehtjieh lægan saemieh-mor og far er samer), (Åvla gon aehtjieh-Ole og faren)
og så videre j.n.v (=jil nimhtie vijrie-basse)
og så?, så.., da, derimot darhke (nåå, daennie viermesne darhke, man jijnjh daesnie?-javel, enn i

dette garnet da, hvor mange er det her?), (gukts darhkan-hva så/og så)
også, det ene og det andre, hva som helst ihkebe
også, igjen aaj- *adv.*
okkupere, ta i besittelse ritnedh I
okse vuaksa- *s.*
olding, gamling voeres, voereese (dah gøøkte voeresh jijtsh noerebaeleste mujhtiejægan)
om 1) mejtie 2) jis 3) dagke 4) mah
om enn, skjønt, som helst selv om ihkie (selv om jeg ikke ser (det)- ihkie im vuejniah)
om så er, selv om, for, fordi, om jalhts, jalts, **om vinteren** daelvege
om, om så er, selv om, for, fordi jalhts, jalts, **om, omkring** bijre- *post.pos*
ombestemme seg, miste motet, gi opp jammaridh, jeammaridh
ombestemme seg, skifte mening, plutselig komme i tvil om berettigelsen el. riktigheten av en tidligere bestemmelse eajparostedh V
omegn miere
omfavne faarhmestidh
omfavne njååmedidh, njååmede- *v.*
omfavne, ta omkring hverandre, omfavne flere etter tur faerhmiestidh, faarhmestidh, faarhmestalledh (man stoerre aavoe, aahka gon aajjah dennie åehpies raajhterisnie fejjen maanide faerhmiestægan)
omgjøre, endre, forandre jeatjadehtedh
omgå, unngå, ta en omvei gervedh
omgående, straks, med en gang dallah (destie dallah akte guelie vinhtsese båata)
omgå hverandre/gå forbi hverandre/passere hverandre uforvarende molledidh
omkomme, forulykke faaradidh
omkostninger iktemierie åasah
omkrets, ring, sirkel gievlie (gievlien tjåadtjoeminie-står i ring)
omkring ta-, omfavne hverandre, omfavne flere etter tur faarhmestalledh,
område, delområde, sektor, emne suerkie
område, trakt dajve
omsider maajetje
omsorg hos i-, (er) i vårt lag, opptatt i vår sijte, sammen med, i følge med åelesne
omsorg, ønske, trang, håp hånkoe
omtale ållermaahtoe (buerie ållermaahtoe-hederlig omtale)
omtale, berette ållermaehtedh I
omtalt, berømt byögke, byögkeles
omtrent, cirka medtie (dahkoe Leah medtie tjijhtje mijlh-det er ca. 7 mil dit)
omvei (ta en), omgå, unngå gervedh
omvei gjøre en-, gå utenom, forbigå, vike gervedh I-
omveier (ta-) (f. eks. rundt flere tjern) garvehtjidh

ond ånd, den onde, djevelen doene,doenehke,
doenh-aajmoe, doen'-aajmoe
ondskap vesties-voete
ondskap, djevleskap baahasvoete
onkel 1) jiekie 2) tjietsie 3) jyøne 4) maake *fars*
eldre bror fars yngre bror morbror gift med
moster eller faster
onkel=1:fars yngre bror el. fetter 2:båeries
tsietsie-farfars yngre bror tsietsie, tjietsie,
onkel=fars eldre bror el. fetter jiekie
onkel=mors bror el. fetter; båeries jyøne-fars el.
mors morbror jyøne
onsdag gaskevåhkoe- s.
opp lengre- bijjebasse- *adv.*
opp på nille *postpos.*,
opp til (nær et sted), inntil (om tid), mot, i møte
vuestie
opp, oppover bæjjese- *adv.*
oppakning, klær i flyttelasset bægkah
oppblåst bli- pragkedh, pragkoe- v.
oppblåst plutselig bli- pregkiehtidh, pregkehte
magen - v.
oppbrakt (bli), usikker, rådvill, forlegen
buasarostedh
oppbygning, struktur, bygning tseegkeme
oppdage, bli var, bli oppmerksom på vueptiestidh
oppdage, bli var, bli oppmerksom på vueptiestidh
oppdage, bli var, våkne (om morgenen)
vueptiestidh (jis barre buektiehtibie vueptiestidh)
oppdage, bli var, våkne vuaptan sjidtedh
oppdage, merke, bli klar over gåajhtsadidh,
guajhtsadidh
oppdage, merke, legge merke til, bli var
aajhtsedh, aajhtsa- v. IV
oppdagelse vueptie
oppe bijjene- *adv.*
oppe om natten være-, streve med noe langt ut på
kvelden og på nattetid, rase, ha samleie (med
kvinne, finere uttrykk) boevedh IV
oppe utover natta være lenge- skovhtjedh,
skåvhtja- v.
oppfatning etter min -, etter min mening guktie
manne vuajnam/guarkam
oppfatning, behag, mening miele (etter min
mening-mov mielen mietie), (etter mitt behag/slik
jeg vil-mov mielesne), (etter min oppfatning- mov
mielesne)
oppfatning, standpunkt tseegkie (dan tsagkan
båateme-kommet til det standpunkt)
oppfatning, standpunkt tseegkie(dan tsagkan
båateme-kommet til det standpunkt)
oppfatning, synspunkt, mening miele
oppfatning, synspunkt, påstand, inntrykk,
mening vuajnoe
oppfatte, bli var, merke gåajhtsedidh
oppfatte, fatte, begripe daajedidh,daajedh
oppfordre, utfordre haestedh I

oppfordring reeseme, haesteme
oppføre seg, bære seg ad dåemiedidh (vuartesjh
dellie guktie edtjibie dåemiedidh)
oppføre seg, bære seg ad, bruke, pleie (å gjøre
noe), være udannet, klossert, oppføre seg dårlig
dåasveridh
oppgave, samarbeid laavenjasse
oppgi, forkaste hiejhtedh I
oppgitt noe som er-, forkastet hiejhtege, nom. ent.
også hiejhth
oppholde seg (på flere steder) orredidh, orrede- v.
oppholde seg rolig innen et bestemt område
jjørtedh, jjørtie- v.
oppholde seg, befinne seg nåhkehtidh (daelviem
dle nåhkehti luvliegisnie-(han)oppholdt seg
vinteren østpå)
oppholde seg, streife omkring jogrestidh
oppholde vyjhpestedh I
oppholde, hefte (noen) fijnehtidh
oppholdssted for natten gåårtese
oppholdssteder veasoeh- s.
oppi hva misse
oppkjøper, handelsmann, kjøpmann åsesiestæjja
oppleve, bli kjent med, kjenne, føle damtedh
opplevelse, følelse domtese
opplyse, informere, betro (seg til en), gi melding
bievnedh I
opplysning byjjehtimmie (andre opplysninger-
jeatjah byjjehtimmieh)
opplæring lohketjimmie
opplæringsmål øøhpehtimmie-vuepsie
oppmerksom bli- vuaptan sjidtedh
oppmerksom gjøre-, påpeke vuaptastehtedh I
oppmerksom på bli-, oppdage, bli var
vueptiestidh
oppmerksom på bli-, oppdage, bli var
vueptiestidh, vuepsiestidh
oppmerksom vuaptan (die Laasse aaj vuaptan
sjædta, jih dle vuatja vihth)
oppmerksom, bevisst voerhkes
oppmuntre garmerdehtedh I
oppmuntre, gjøre glad, fornøyd madtjeldehtedh I
oppmuntres (til å), la seg inspirere, få inspirasjon
eadtjalgovvedh
oppnevne, liste opp, si på rams moenesovvedh
opposisjonell, egenrådig, sur, tverr, sta, egen
beeke
oppover mot fjellet (fra kysten) bæjjes-våarte
(bæjjes-våarte juhtedh-flytte oppover mot fjellet
om våren)
oppover mot fjellet bæjjese våarte- *adv.*
oppslagsbok, oppslagsverk bihkehtsgærja
oppspore, spore byjrehtalledh, byjrehtalla- v.
oppstandelse,oppståing tjuedtjielimmie
oppstyr, uro båasarimmie
oppsummering ta en rask-, samle trådene som
snarest, sanke litt tjøøngghkedistedh I

opptatt (være travelt opptatt med noe), i nød, i knipe baenhtsesne
 opptatt av være- utnedh vihkeles
 opptatt i vår sijte, sammen med, i følge med, i omsorg hos, være i vårt lag åelesne
 opptatt med være-, ivre for eadtjaldehtedh
 opptatt med være-, ivre for eadtjaldehtedh
 oppvekker gi en-, vekke, synliggjøre, få til å våkne gåhtsajehtedh I
 oppvile folk (mot hverandre), ha baktanker, ha skumle planer, lage intriger, strikke gurredh I ord baakoe- s.
 ord, innlegg, bemerkning lahtese, lahtestimmie
 ordbilde baakoeguvvie
 orden bli bragt i- (ordnet), bli arrangert øørnesovvedh
 orden i-, arrangement, arrangert øørneme
 ordentlig tjimkes-ligke
 ordentlig, skikkelig eensilaakan- *adj.*
 ordentlig, skikkelig, grundig eensilaakan
 ordforråd baakoelåhkoe
 ordinær måte på-, på vanlig vis, uforstyrret (om reins eller vilts oppførsel) siejhmede, siejhetji
 ordklasse baakoedåehkie
 ordlegge seg, kalle, bemerke lahtestidh
 ordning, noe som er tilpasset, avtale, overenskomst, pakt sjehtedimmie
 ordre, mandat, påbud stilleme
 ordstyrer være-, være møteleder, rettlede, bringe en avsporet debatt på rett spor igjen, veilede, styre (reinen) i en bestemt retning tsuvtshedh I
 ordtak jiehtese
 ordtak, fortelling, historie, sagn, dikt vaajese,
 ordtak, punkt, uttrykk diejvese
 ordvalg baakoeeveljeme
 organisasjonsform øørnemehammoe
 orke (å gjøre noe) (ikke)- (ikke) bry seg om aaparidh, aabparidh (mest med neg:) (mejtie aaperh (aabperh)?-bryr du deg om å lystre?), (idtti aaperh (aabperh) goltelidh-han brydde seg ikke om å høre etter)
 orke, gidde vissjedh, væssja- v.
 orke, ha krefter til, makte, mobilisere ressurser til viejredh I
 ornamentere (forsyne barmklede med ornament (leahtah)) liehtedh, leehtedh VI, liehtesjidh
 orrhane hurrie- s.
 orrhøne snåhta- s.
 ortografi, skriftlig fremstillingsevne tjaelemevuekie
 os luspie *der elva renner ut av vatnet-* s.
 ost vuasta - s.
 osv, etc. j.n.v
 oter tjeavra- s.
 ovenfor rett-, rett i mot, vis-a-vis jaarke (jaarke daam gåtiem-rett imot, ovenfor dette huset)

ovenfra bijjede- *adv.*
 ovenfra, fra ovenfor bijjeliste- *adv.*
 over at, fordi juhkoe, juktie
 over at, fordi, for, at ihke, jihkie, ahte (ihke aahka ieskien syhkegåatan vualkeme-at ahka nettopp har dratt til sykehuset)
 over det hele, midt etter meatesth
 over på den andre side don bealan
 over, henover 1) aatsolen 2) bijjelen- *post.pos.*
 over, tvers over 1) rastah 2) dåaresth *f.eks. elv - post.pos.*
 overbevist, bli målløs giehtovvedh IV
 overblikk få-, observere, få oversikt vuejnedh
 overens komme-, bli/være enig om noe, bli isfri, gå opp (langs land, om sjø) latjedh III
 overens være-, kjenne hverandre damtesadtedh, dabtesadtedh [nordl.] IV
 overens, enig akte-raeresne
 overenskomst, pakt, ordning, noe som er tilpasset, avtale sjehtedimmie
 overflod, rikelig veljje
 overfykes, fyke igjen (skispor el.spor av rein), tilsnøes ligkedh IV
 overgi uten vederlag tjeevehtidh
 overhode åajva- s., åejvie
 overmot, stolthet, hovmot tjievlesvoete, tjievliesvoete
 overnasjonal bijjie-naasjovale
 overnatte jijjehtovvedh
 overraske, forundre, villede, bedra heajhkaldehtedh, eajhkaldehtedh I
 overrekke, rekke, greie ut (lasso, hår, tråder, garn), rekke fram, tilby, utgreie geelkedh VI-
 overs til- åebrelen
 overse, la nåde gå for rett, la gå (rein uten å slakte den), få til å gå (f. eks. klokke) vaedtsiehtedh I
 oversikt få-, få overblikk, observere vuejnedh
 overskrift bijjiebaakoe, bijjie-tjaalege
 overskyet plutselig bli- mulliedistedh
 oversvømmet bli - (av skvett) gæbpodh
 overtale noen, få noen til å snakke/fortelle soptsestehtedh I
 overtale, bøye, lage bøy på ski biesmedh I
 overveie, fundere, spekulere, tenke jiermestalledh
 overveldende, veldig, enormt, umåtelig ipmerihke, ipmerijhken
 overvåke, passe geehtedh
 overvåkning, test, sjekk, undersøkelse, kontroll giehtjedimmie
 overvåkningspoliti geehtije-politije
 overøse (med gaver), sløse, være rundhåndet, bevilge (penger/midler) laeviehtidh

P

p. gr. av gåatomen gielhtie - på gr.av beitet

pakke (sekk), putte, trær, spenne ut, spile skinn, ta imot, stoppe tsagkedh
pakke inn (f. eks. i papir), rulle, vikle sammen (f. eks. skinnbit for å lage knapp), vikle opp (f. eks. sener på pinne), binde omkring (f. eks. ved i tau), **pakke sammen** (skohøy i sekk) giebredh IV
pakke ned, legge lagvis (f. eks. fisk under salting) leenedh VI
pakke sammen, surre gaaredh (pakke sammen børene-maajsoeh gaaredh)
pakke tsagkedh, tsagka *putte i flere ting* - v.
pakke ut tjonkedh, tjonkoe- v.
pakke, bylt, kløv paantje- s.
pakke, sette av sted/av gårde peehkedh,
pakning, mellomlegg gaskese
pakt, ordning, noe som er tilpasset, avtale, overenskomst sjehtedimmie
panne, skalle gaalloe- s.
par folk et- akth almetjh
par ganger et- guektien aejkien
par paarre- s.
par to- guektieh
parallell baaltege, baalt-bielie
parallellføre, sy på sidestykke tjelkemehtedh I
parallelt baaltgisnie, baalt-bieliem
paralysere, bringe ut av fatning, få til å miste tråden, få til å komme ut av det tjatnestehtedh I
pargas, vare, ting, gjenstand daevere
parkeringsplass, stoppested tjøødtjestimmie-sijjie
part, del, andel joehtasse
partere (slakt) smeejvedh
partnerskap, det å bo sammen, samboerskap ektie-jieleme
parvis, to og to gøøktesi-gøøktesi
pass (i terrenget) klaejhpie- s.
pass på! geeht! geehteden! geehtede!
passer barn eller gamle folk syjhtedh, syjhtie- v.
passer en dyreflokk i et område holde på å- norhkehtidh, norhkehte *få den til å snu og holde seg innen området* - v.
passer geehtedh, geehtie- v.
passer litt geehtestidh, geehteste- v.
passer seg geehtedidh, geehtede- v.
passer til i en fart, tilpasse fort sjehtelestedh, sjehtelasta- v.
passer til, få på plass sjehtesjidh, sjehtesje- v.
passer, høve 1) hievedh, heava 2) sjehtedh, sjehta- v.
passer, høve sjehtedh
passer, overvåke geehtedh
passelig, passende, dårlig, lite av, svært lite av madtege (madtege graesie-lite gress), (madtege beapmoeh)
passende sjehte, sjehteles- *adv.*
passende, brukbar, dugelig gyönegs, gyönege, gyönehe (manne dellie leam gyönege-jeg er vel

passende til det? er jeg da passende til det? (litt foraktelig uttrykk))
passende, høvelig, relevant, naturlig sjehteles
passer (geometrisk instrument) passere
passere hverandre/omgås hverandre/gå forbi hverandre uforvarende molledidh
passere, gå forbi, komme ut av syne, gå (om tid) vaesedh I
passere, gå forbi, komme ut av syne, gå (om tid) vaesedh I, vaesedh IV (daate jaepie soejmebi vaaseme goh aerebi), (gosse almetjh lustem vuertieminie, dellie biejjieh soejmehtje vaesieh)
passiv være-, være avventende (fordi man venter at andre skal gjøre det) duejjedh I (Piere velleste duejjieminie-Piere venter at broren skal gjøre det)
pause i forhandlingene ta en-, legge saken på is, la (reinen) stå (på et sted), fryse fast (situasjonen) tjåadtjahtehtedh I
peke tjuvtjiedidh, tjuvtjede- v.
pekefinger tjuvtjege- s.
pels 1) muadta 2) måskoer-muadta- *s.hel foran*
pengebegjær, havesyke beetnege-njaahjtjome
penger 1) beetnegh 2) vierhtieh- s.
periode, del, avsnitt boelhke (boelhke lea askeste måbpan-perioden skal vare fra den ene måned til den andre)
periode, tidsrom gohkedæjja
perspektiv sette saken i det rette-, forklare, klargjøre, redegjøre, anskueliggjøre, sette tingene på plass tjelkestidh, tjelkestehtedh I
pese 1) deehketidh, deehkehte 2) hietedh, heata- v.
pese, blåse, blåse på bavsodh II
pessimisme uttrykke-, sverte, gjøre svart, svartmale, være pessimist tjååhpededsteh I
pessimist være-, uttrykke pessimisme, sverte, gjøre svart, svartmale tjååhpededsteh I
pikke, hakke (om hakkespett), hamre tsåalhkodh II
pil, klokkeviser, veiviser (av stein), punkt stiegle,tsiegle
pil, pilbue, sentralt punkt goevtese=sadtetje
pilbue, pil, sentralt punkt goevtese=sadtetje
pine vaejvie- s.
pine, banke, slå njuvtedh, njåvta- v.
pine, plage, mobbe, skade, skamlå, lemleste, drepe, ødelegge irhkedh VI
pine, smerte, bekymring, engstelse, besvær, vanske, plage vaejvie
pinebenken sette på-, la noen vente vuertiehtehtedh I
piner, engstes, plages vaajvesovvedh
piner, lide, engstes, bekymre seg, ha smerter, plages, engstes vaajvedh IV
piner, plages, bli utsatt for vold, bli skamlått/dengt/rundjult njåvtasovvedh
piner, plages, drepes, ødelegges irhkesovvedh

- pinne, stikke** herrehke- s.
pint/slått ned/ banket bli- njåvtasovvedh, njåvtasåvva- v.
pipe, skrike, kvine snjæjrodh II
pirke seg i tennene såålemehtedh I
piske, klaske speehkestidh, speehkeste- v.
piske, klaske, slå til, klaske til med flat hånd speehkestidh,
pisse, late vannet gadtjedh, gadtja- v.
pistre pleanjodh, gujredh, gujrie- v.
plage, drepe, ødelegge, pine irhkedh
plage, forarge, gjøre «skade» for (bønder, om rein el. om naboer osv.) nydtehtidh
plage, forstyrre, erte, være uoppdragen, gjøre ugagn naskoehetidh
plage, mobbe, skade, skamslå, lemleste, pine irhkedh VI
plage, pine, smerte, bekymring, engstelse, besvær, vanske vaejvie
plage, smerte haerhpie
plage, terge, erte naskoehetidh
plages, bli utsatt for vold, bli skamslått/dengt/rundjult, pines njåvtasovvedh
plages, drepes, ødelegges, pines irhkesovvedh
plages, engstes, pines, lide, engstes, bekymre seg, ha smerter vaajvedh IV
plages, pines, engstes vaajvesovvedh
planer legge- rååresjidh, rååresje- v.
planke/ bom som en skraper skinn på nieskeme
plante, vekst, vokster sjædtoe (jijnje lij gujht aaj jeatjah sjædtoeh dunnie skåajjesne, mejtie aaj beapmojne nuhtjin)
plapre, skvaldre baaveldidh, slaamperdidh
plaskregne, pøse ned, regne sterkt råanjedh
plass gi-, gå til side, romme (om bømte e.l.) tjeekedh VI
plass tjaangeldahke *bestemt plass i lendet hvor man driver reinen* - s.
plass, sted sijiie- s.
please! annje! ennje! (vuejnieh annje!-se der!), (govlh annje!-hør nå her!)
pleie (å gjøre noe), bære seg ad, oppføre seg, bruke, være udannet/klosset, oppføre seg dårlig dååsveridh
plen, et lite gressbevokst område i fjellet, grønn flekk i landskapet kroenesaate
plukke (bær), røve (reinkalv), sanke (bær), samle tjåagkedh I
plukke begynne å-, sanke, raske i hop tjøønhkegætedh I
plukke bær møørjedh, møørjie- v.
plukke tjøønghegætedh, tjøønghegæata *begynne å plukke* - v.
plukke vekk uvesentligheter, stryke det som ikke passer, rydde opp i misforståelser, tynne ut (skog), luke vaaljedehtedh I
plukke, rive, rykke løs, ribbe (rype) bihkedh I
plusstegn lissie-væhta, plusse-væhta
plutselig bli borte, utebli gaatoelidh
plutselig faahketji, faahketji- *adj. og adv.*
plutselig, brått praaretji, praaretje (ånnjetji vååjnesti, praaretji dellie lij gaarvanamme)
plutselig, i tilfelle (for det tilfellet at) det plutselig skulle dastegh (dastegh dle löövti (dihte duvrie)- plutselig så angrep den (bjørnen)), (dastegh obrije-i tilfelle det skulle begynne å regne)
Plystre (om fugl), herme fugl njovhkedidh (dle meehiti vaedtsedh naan deavan nille njovhkedidh, guktie aaj naan riekgsegem aelhkieslaakan jaksi)
plystre njorkedidh, njorkede- v. (manne maaje njorkedem Laassese)
plystre njovhkedidh, njovhkede *om fugl eller for å lokke fugl* - v.
poenget komme frem til-, (være snill å) karve opp i en fart, skjære i stykker kjøtt litt fort, komme til saken tsaapedistedh I
poncho, plagg (av tøy eller skinn) som man har over skuldrene njåetsie
pose til sysaker, pose til leker gaevnie-voesse
positiv tilbakemelding hijven-laakan moenedimmie
positive tall positijve taalh
positivt arbeide buerie barkoe
positivt hijven-laakan
potet peara- s.
prakke på, tvinge, styre (med hård hånd) trompehtedh I
praktfull, prektig (om rein, menneske) göögkeles, göögkelihks
praktisk aktivitet eensie barkoe
prate, snakke nåaledh, nåala- v.
prektig åajvøe- *adj./adv.*, åajva
prektig, praktfull (om rein, menneske) göögkeles, göögkelihks
prektig, staselig gøøgkeles (gøøgkeles baernie - prektig gutt)
presentere æhpiedehtedh I
presentere æhpiedehtedh I
presentere, fremføre, skildre vuesiehtidh
presse på, være streng mot (person) båvvastehtedh I
presse ut (penger) tjaabrestehtedh I
presse, klemme, trykke dielkestidh
presse, trykke diemtjestehtedh I
presse, utsette for press, utsette for gruppepress, nøde(noe på en) tjevredh I
prest hearra
pris åasa
prisme prisme
privat, vanlig, alminnelig, uformell siejhme (siejhme almetjh-vanlige mennesker)
problem, forhindring, hindring, vanskelighet, problemstilling dåeriesmoere

problem, knipe, vanskelig, tvungen situasjon
 aehpie (aahpan sjidtimh-vi kom i knipe/fikk
 problemer) (aehpesne lin-de var i knipe/i en
 vanskelig situasjon/hadde problemer) (aehpesne -
 (er) i knipe/har problem)

problemstilling dåeriesvoete

problemstilling, forhindring, hindring,
vanskelighet, problem dåeriesmoere,

produkt dorjese, produkte

produsere, gjøre, lage darjodh

profet pråffete

prognose stille dårlig-, mane, spå ulykke over en
 (om gjøk) vemhtedh I (dihte mannem
 vemhtieminie-den spår at jeg skal dø)

prognoser å ha gode-, friskne til, komme seg,
rekonvalisere voerpesmehtedh I

program, gjøremål darjomes

prosent prosent/stoerreluhkeste

prosjekt prosjekte

protestere, absolutt ville være med (om barn)
 girredh VI

proviant, saker og ting tjænieh- s.

pryl, juling slævede- s.

prøve 1) pryøvedh, pryøvoe2) voejhkelidh,
 voejhkele *forsøke å gjøre noe* - v.

prøve å gjøre noe, ta fatt på voejhkelidh

publikum almetjh, goltelæjjah, lohkiyh,
 vuartasjæjjah

puffe til, skyve fra naehkielidh

pulk gierehtse- s.

pulsåre jievkehth-åerie, snjietjkehth-åerie

pulsåren nærmest hjertet morhtje

punkt (abstr.) mierie

punkt(konkr.), merke mierhke

punkt, blink, klossmajor, fornuftsstridig person,
"hakkekylling", tåpe, dåre daarhve

punkt, merke tsiehkie

punkt, pil, klokkeviser, veiviser (av stein) stiegle,
 tsiegle

punkt, prikk dreblie

punkt, tegn, merke, varsel væhta

punkt, uttrykk, ordtak diejvese

punktdiagram dreblie-diagramme

pupill, øyeeppe gaahka

pusle nosserdidh, nosserde- v.

pusle, fordreive tiden, surre nossedh IV

puste voejngehtidh

puste voejngehtidh

pusten miste- dahpelostedh V

putte, stikke inn, ta på (sko, klær, ski), sette ut
 (garn), drive (rein inn i gjerde), ta inn (ved i
 kåta) tsaekedh I

putte, stikke rijtedh, rijtie- v.

pynte, dekorere, slå ut i blomst, blomstre riesedh,
 reasa- v. IV (gierhmemem riesedh- pynte komsa)

pyntet å være-, glinse, glimre, være festlig
antrukket, se vakker ut på avstand, være fin
 giltedh I

pyramide pyjramide

pølse goerve- s.

pønse ut, finne på, tenke ut gaavnehtidh,
 hahtadidh

pøse ned, regne sterkt, plaskregne raaanjedh

på, oppe på nelnie *postpos.*

påbud, ordre, mandat stilleme

påby, beordre, kommandere, pålegge (noen)
 stilledh

pådrive, få fortgang i, få til å gå (f. eks. klokke),
sette i gang, sette hjulene i sving vaadsaldehtedh
 I

pågående, nærgående (om mennesker og dyr)
 naarpohke, naarpehke

påminne, minne noen (om noe) måjhtajehtedh I

påpeke, gjøre oppmerksom (på) vuaptastehtedh I

påske påaske, paassja

påskynde skroedtedehtedh I

påstand, inntrykk, mening, oppfatning,
 synspunkt vuajnoe

påstand, setning, utsagn jiehtege

påstå hårdnakket, presisere, fastslå bajjehtidh

påståelig være-, envis bajjesidh

påståelig, envis bajjoeh, bajjah

påståelighet, envishet bajjesimmie

påtrengende bli-, nærgående gyvvenidh

påtrue (f. eks. betaling), nøde nuvredh I

påvirke, gjelde, angå, ha med å gjøre dijedh

påvirkning, ansvar diedte

R

rabatt sogkese

raide, tog raajroe- s.

rakle, drive dank raahkeldidh, raahkelde- v.

rakne gaerkiehtidh, gaerkehte- v.

rakne, komme i driv velkiehtidh, velkehte *om rein*
 - v.

ramle og skramle, fare omkr. i panikk, fare, farte
omkring, fare hardhendt med ting, bråke
 voetsedh IV

ramse opp, oppnevne, liste opp moenesovvedh

rar, underlig rovnegge, rovnegs- *adj.*

rasende, sint (på samer og rein, om bønder)
 bårrohks, barrehks; pred. bårrohke, barrehke

rasfarlige fjell værtoes-gaejsieh

rasisme tjiertedibleme

rask haaskoeh- s.

rask, flink haerries

rask, snar gyvjehke, sneehpes, smååhpehke

rask, snar, kjapp til beins, som beveger seg raskt
 jåalhkoes (jåalkhoes raaantjoe-snar kjørerein)

raske sammen, sammendrag ta et raskt-, samle
sammen i en fart tjåanghkiertidedh I

raskt, fort sneehpes laakan

rastløs arrhten (arrhten dohk-diekie-virre rastløs hit og dit,surre fram og tilbake,ikke ha ro på seg)
re opp seng, bre ut liggeunderlag laetjedh I
re seng, bre over (noen som sover) med flere plagg el. lign., dekke til, dekke (flere ting) gaptjedidh
reaksjon båasarimmie, baaåhperdimmie, vuastalimmie
redd (bli -), synes noe er nifst asvedidh
redd bli- alvehgodtedh (dellie amma alvehgådti jih idtji doesth nyøjhkedh)
redd bli- billijidh, billije - v.
redd få noen til å bli-, frykte, sette skrekk i noen strerkiestehtedh I
redd være- billedh, bælla- v.
redd, blyg, bedrøvet, trist (om person) hånnoes, hånnan
redd, forferdet, skrekkslagen (å bli -) alvehtovvedh
redde, berge gorredidh, gorrede- v.
rede for gjøre-, redegjøre, forklare, utrede tjilkedh
rede på ta-, ivareta, håndtere gïetedidh
redegjøre, anskueliggjøre, sette tingene på plass, sette saken i det rette perspektiv, forklare, klargjøre tjielkestidh, tjielkestehtedh I
redegjøre, forklare, gjøre rede for, utrede tjilkedh
redegjørelse, forklaring, utredning tjilkeme
redskap dirrege
redusere aktivitetsnivået litt (f.eks. binde opp det ene beinet på hunden for å-), foreta en foranstaltning som skal bremse en prosess, antyde nedlegging av veto tjanghkestehtedh I
reflekterende jiermes-laakan
regel, forordning njoelkedasse
registrere, oppdage vueptiestidh, gaaajhtsadidh
regjere, råde over, herske harrestalledh
regn ebrie- s.
regn og tåke, regnvær gaaloe *kjølig vær* - s.
regndråpe (første) elmie-tjelmie
regne obrijidh, obrije *begynne å regne* - v.
regne sterkt, plaskregne,pøse ned raaanjedh
reie opp, legge til rette laatjodh, låådtje- v.
reim 1) garhtse 2) juelkie-gåålese- s. *til å knytte kløvkorga fast med*
rein 1) bovtse 2) krievve 3) tjøøse 4) geasas-raantjoe 5) gaavalohke *pl.en eller annen med lys nese som drar pulk som følger, forganger* - s.
rein med mørkt hårlag og lyse hårspisser, rimgrå rein jijsen-goelke
rein som går for seg sjøl aalloe
rein som streifer alene omkring, rein som er egenrådig og går sin egen vei gaejvie
rein tam- bovtse, krievve
rein vill- gedtie
rein, reint raejnies- *adj.*

reimbjelle rund- dovhke
reindrifft person som driver med- båatsoe-burrie
reindrifft person som driver med- båatsoe-burrie
reineier båatsoe-almetje *en som arbeider i reinskogen* - s.
reinflokk 1) ealoe 2) gaaltenje 3) jielege 4) krievvie- s.
reinflokk del av- njuenehke *delen som går foran* - s.
reinflokk hann-(liten) årrabirhke
reinflokk rabre *stor* - s.
reinflokk(liten) birhke
reinflokken krievvie
reingjeter reajnoe-almetje
reinhjord krievvie
reinhodets bakerste del (bit m. øre) bieljiesgattere
reinhår (de lange - under reinsens hals), stor hannrein njaevie
reinkalveskinn measehke- s.
reinlav burhvieh- s.
reinmelk som man har hatt løype i tjåvhkoe- s.
reinsbukk 1) gaavelh-råantjoe 2) sarva 3) årra *leietam ikke kastrert* - s.
reinskillig raarkhoe- s.
reinskinn dueljje- s.
reinskinnet på langs midt etter-rosse (skikk: frier som kommer inn skal gå på kne langs midten av et utlagt reinskinn-rosse-raejkien) +?
reinskogen i- bovtsi luvnie
reinslakt (som skal brukes til våren) gårroedahke, gårradahke=gijreniestie
reinslakt, kropp av slaktet rein, alt kjøttet av en partert rein (slaktet til vårmat) gårrodh, gårroedahke, gårradahke=gijreniestie
reint gjøre- (i gamme) baeledh, baala- v.
reintråkk båastoe-loedte *i motsatt retning* - s.
reinvegen etter-i snøen loedte-raejkien
reir biesie- s.
reise avsted med, dra avgårde med, frakte voelkehtidh
reise seg på to for å slå hastig, uventa gahpestidh, gahpeste
reise seg på to gahpedh, gahpa *for å slå* - v.
reise seg tsøøgkegidh (goelkh bienjen rudtjen mietie tsøøgkegieh)
reise, ferdes feeledh, feelie- v.
reise, ferdsel, tur fealadateme
reise, reise (av sted), dra av gårde, dra i veg vuelkedh, vualka- v. I
reise, transport vuelkeme (vuelkemen åvteste-for reisen, transporten)
reise/farte drive på å- fealadidh, fealede- v.
reise/vandre drive på å- fielestidh, fieleste- v.
reisefølge faaroe
reiseklar, ferdig, gjøre seg fort- ryøjredstedh I
reiseklar, ferdig, gjøre seg-, klargjøre ryøjredidh
reisende fealadæjja

reisverk, bygning, tårn, teltskjelett tseagkere
 reke uten lov (om barn), trekke (om rein)
 rahtjedh
 rekke fram (noe), tilby geelkedh, geelkie- v.
 rekke fram, tilby, utgreie, rekke, overrekke,
 greie ut geelkedh VI
 rekke opp handa gietem vearoeldasse (mange
 hender opp i lufta/mange rekker opp hånden-jijnjh
 gieth vearoeldasse)
 rekke over, nå hinnehdh, hinnie- v.
 rekke, ha tid til, nå nøødtedh VI, nøøredh VI
 rekke, nå 1) ulledh, ullie 2) vitnedh, vitnie
 rekke, nå, «vinne» jaksedh
 rekke, overrekke, greie ut (lasso, hår, tråder,
 garn) geelkedh VI-
 rekke, overrekke, greie ut, rekke fram (noe),
 tilby, utgreie geelkedh VI
 rekkevidde (innen -) gietske-mieresne,
 jaksoes=jaksoe-mieresne
 rekonvalisere, å ha gode prognoser, friskne til,
 komme seg voerpesmehtedh I
 rektangel rektangele
 rekvisitt, ting, gjenstand, eiendel tjåenie (saker og
 ting-tjåenieh)
 relevant, naturlig, passende sjihteles (relevant
 tilbakemelding-sjihteles lahtese)
 ren raajne
 renn, konkurranse (løp) njåalvoeme
 renne (om væske, etc.) galkedh, galka- v
 renne av, dryppe (svært) gårkasidh, garkasidh
 (tjaetsie-lihteste garkese) (maelie garkese) (manne
 viht viermiem soejmehtji tjaetsese
 lutnjem,baajem ånnetji gårkasjidh)
 renne unna bakke, sette utfor på ski gierestalledh
 rense binhtedh (rense [forurensede] elver- jånoeh
 binhtedh)
 rense(skråvvah=kjeppel) didtesjidh
 rent i kåta gjøre-, måke snø, grave unna baeledh I
 rente lissimaaksoe, reente
 reorganisere(gå tilbake og samle trådene), ta et
 tilbakeblikk, trave, lunke, søke tilbake og lete
 etter kalven (simla) tsuvvedh I
 reparasjon iverksette- davvoehtidh
 reparatør, helbreder, lege davvoje, dåvvoje
 reparere (f. eks. skibinding), kurere (sykdom),
 gjelde (rein) davvodh, dåvvodh II
 reparere dåvvodh, dovve- v.
 replikk, benevnelse, tilbakemelding, respons,
 innlegg lahtese
 respektere, bry seg om, ense seahkaridh
 respektere, ha age for våavkasjidh
 respons (på) gi -, responsere ?? lahtestidh
 respons, innlegg, replikk, benevnelse,
 tilbakemelding lahtese
 responsere??. gi respons (på) lahtestidh
 ressurs, betaling (penger), middel vierhtie

ressurser til mobilisere-, orke, ha krefter til,
 makte viejredh I
 ressursgrunnlaget litt øke-, hjelpe litt, yte en liten
 skjerv, bidra med litt ressurstilgang
 viehkiehtestedh I
 ressurstilgang bidra med litt-, øke
 ressursgrunnlaget litt, hjelpe litt, yte en liten
 skjerv viehkiehtestedh I
 rest, det som er til overs, det som er/blir igjen
 beetsuve
 resultat med det til- raaran
 retning (i gal-), "helt på viddene", borti hampen
 eajhtohte, eajtohte
 rett 1) reaktøe 2) staaran 3) staeries 4) riekte riktig
 riktig rett fram, bein, beint
 rett spor igjen (bringe en avsporet debatt på-),
 veilede, styre (reinen) i en bestemt retning,
 være ordstyrer, møteleder, rettlede tsuvtshedh I
 rett vinkel riekte-skaavhte
 rett, rettferdighet staeriesvoete
 rette komme til-, komme til syne damhkedh III
 rette søkelyset mot, gjøre oppmerksom på, sette
 fokus på, påpeke voerkelidh, vuaptastehtedh
 rettferdighet, rett staeriesvoete, riektese, riektes
 voete
 rettlede, bringe en avsporet debatt på rett spor
 igjen, veilede, styre (reinen) i en bestemt
 retning, være ordstyrer, møteleder tsuvtshedh I
 rettlede, lære bort, undervise, forklare, veilede
 bihkedidh
 rettlede, lære, undervise, forklare, veilede
 bihkedidh,
 rettleddning, forklaring buerkiestimmie,
 tjielkestimmie
 rettskildebruk reaktagaaltijh utnedh
 rettskrivningsregel tjaeleme-njoelkedasse
 rettsoppfatning etter objektiv (individuell)-
 riektesen mietie
 rettsoppfatning reaktaj mietie
 rettssak reakta-aamhtese
 rettssystem reakta-øørnege
 rev riepie- s.
 revne 1) gajhkanidh, gajhkene 2) gæjghkanidh,
 gæjghkene- v.
 revne, rives i stykker (klær, merket reinøre osv.) gajhkanidh
 ribbe(rype), plukke, rive, rykke løs bihkedh I
 rik, velstående jealamadtje, bæmties, ræjhkoes
 rikelig, overflod veljije
 rikfolk stoerre-båantah- s.
 riking båanta- s.
 riktig, på god måte aajmoe laakan
 riktignok maaaje- adv.
 riktignok nov maaaje
 riktignok, allikevel, da, virkelig darhkan
 rim (frostrim) jijsie, jyjse, jijseme=jyjseme,
 jyjseldahke
 rim jijsie- s.

- rim og regler** baakoeraajroe
rim, tynt islag, dugg jyjsege
rime, bli belagt med rim jæjsodh II
rimet er- jyjseldahkesne, jyjseldihkie, jyseldihkie
 (rimet gress -jyjseldh kraesie)
ring, omkrets, sirkel gievlie (gievlien
 tjåadtjoeminie-står i ring)
ring, sirkel gievlie- s.
ringe ringkedh, ringkie v.
**ripe i lakken få-, bli brennemerket, bli sotet, få
 en flekk på rullebladet, stigmatiseres**
 tjirrelgåetdh I
ris doerkh på *jordgolvet* - s.
ris gi litt- slåavestidh, slåaveste- v.
ris gi- slåavedh, slåava- v.
ris på golvet legge- doerkestidh, doerkeste- v.
ris å få, fare for juling slåavoehimmieh fuehpeth
**risse inn (ornamenter), snitte opp skinnet(under
 flåing), skrive** tjaeledh I
riste på (hodet) baartahtalledh IV (aehrtje åajjah
 baartahtalla-far rister på hodet)
riste, skake, røre om, lugge firredh VI
rive i stykker i en fart, slite av bårhkoedestdh I
rive i stykker, flenge gejhkielidh, gejhkele- v.
rive til seg, røve ruhtedh I
rive, rykke løs, ribbe (rype), plukke bihkedh I
rive, slite i (plutselig), rykke i, rykke til seg
 struvkedh, struvkiestidh
**rives i stykker, revne (om klær, merket reinøre
 osv.)** gajhkanidh
ro (båt) sovkedh, såvka- v.
roe seg ned, glemme, tilgi soelkedidh
roer sovkiye- s.
rogn raavnije *tre* - s.
rolle dåemiedimmie
rollespill, spill spiele
rom, sal, værelse tjeihtjele
romme (om bømte e.l.), gi plass, gå til side tjeekedh
 VI, tjeekedidh
rommes få til å- tjeekedidh, tjeekede- v.
rommes tjaakanidh, tjaakene- v.
rommet på hver side av døren i kåta
 bajsjeme=bejsjeme
rope 1) gæljodh, gylje 2) gæljoehtidh, gæljohte 3)
 goejhkesjidh, goejhkesje 4) tjåarvodh, tjåårve -
v. rope til huie kalle
rope, huje goejhkesjidh
rope, kalle på aejviestidh
**ros (bli oppløftet av -), få selvfølelse av ros, sole
 seg i glansen** garmaridh
rose andre giermedh
rose, skryte garmerdidh
rosverdig garmerdes
rote og grave røødtsehd, røødtse- v.
rotenden, nederste del maadtege- s.
rotte røøhtse- s.
rot-tæger veadtah- s.
- ruevtie-jernskrape (for skinn)** nieskeme
rulle seg, humpe og skumpe, velte seg vielhterdidh
 (bienje bejhkisisnie vielterdamme-hunden har
 rulla seg i mannskiten)
**rulle, vikle sammen (f.eks. skinnbit for å lage
 knapp), vikle opp (f. eks. sener på pinne), binde
 omkring (f. eks. ved i tau), pakke sammen
 (skohøy i sekk), pakke inn (f. eks. i papir)**
 giebredh IV
**rundhåndet være-, bevilge (penger/midler),
 overøse (med gaver), sløse** laeviehtidh
runding forme en -, tegne en sirkel gievledidh
**rundjult, pines, plages, bli utsatt for vold, bli
 skamslått, dengt** njåvtasovvedh
rundt gå-, trille, danse, snurre, snu jårredh
rundt omkring bijre jarkan- *postpos.*
**runebomme spille på-, gjøre noe i dølgsmaal, være
 anonym, gå i skjul** tsiemedh I
rusk haaskoe (dejsstie haaskojste-av/på gr.av de der
 ruskene)
rusk, smuss haaskoeh
rusk, søppel tsumhtsie
rusk, søppel tsumhtsieh- s.
rusmiddel (-stoff) jiermehts-dalkesh
rydde bort sjeakodh II
rydde en plass neajodh
**rydde opp i misforståelser, tynne ut (skog), luke,
 plukke vekk uvesentligheter, stryke det som
 ikke passer** vaaljedehtedh I
rydde sjeakodh, sjyøke *inne* - v.
rygg på-, baklengs guenhtede (guenhtede
 vaedtsedh-gå baklengs), (guenhtede gahtjedh-falle
 på rygg)
rygg rudtje- s., rudtje, rudtjie
ryggen siden av- rudtjiebaahkoe
ryggsekk gaeblehke-voesse *med lokk* - s.
ryggstripen på et skinn rosse- s.
rykke i struvkiestidh, struvkeste- v.
rykke løs, ribbe(rype), plukke, rive bihkedh I
rykke til seg, rykke i, rive, slite i (plutselig)
 struvkedh, struvkiestidh
rykte såalhtjese
rynke snarredh, snarra *når man syr* - v.
rype rieksege- s.
rød røøpses- *adj.*
rødbrun ruhtjehke
rødgråbrun juevsie-ruhtjehke
rødme få til å-, få til å forandre (ansiktsfarge)
 værhtoedehtedh I
rødme få til å-, få til å forandre seg,
 varhtoedehtedh
rødme, bli rød i ansiktet rååpsedidh
rødme, forandre seg værhtodh, varhtodh, varhtodidh
 (ååredæjja vyrhte)
rør (tjaetsiegirse, tjoevkesegirse), luftrør girse
rør, slange girse (tjoevkese-girse-elektrikerrør)
 (tjaesie-girse-vannslange)

røre om, lugge, riste, skake firredh VI
røre på seg svihtjestidh, svihtjeste- v.
røre, ta borti, røre ved, fingre med doehdedh IV
doehdedidh
røtter, slekt boelve
røtter, slekt boelve
røve (reinkalv), sanke (bær, stemmer), samle, plukke (bær) tjåagkedh I
røve ryøvedh, ryøvoe- v.
røve, rive til seg ruhtedh I
røver, banditt, fiende (i sagn) tjuvrie
røy gåhpele- s.
røyk soeve- s.
røyk, skitt soeve
røykbål for reinen lage-, røyke kjøtt, fisk
soevestehtedh I
røyke kjøtt, fisk, lage røykbål for reinen
soevestehtedh I
røyr, røye raavre- s.
røyskatt tjetskie- s.
røyte bajkedh, bajka- v.
røyte bæjkodh
røyte, miste hår (skinn) njalkedh, njalkoe- v.
rå med (arbeid) kunne-, ha krefter til, makte, mestre fuamahkedh I
rå med, mestre, beherske, forvalte, administrere
reeredh
råd, midler, utvei raerie
råde over, herske, regjere harrestalledh
råde, formane åajvahtidh, åajvahtehtedh I
råde, nøde, sende avgårde, beordre raajedh IV
rådløs, bli rådløs, (få det) travelt baanhtsan- adv.
rådslå, diskutere rååresjidh
rådslå, holde råd raada-guedtedh I
rådsvill bli-, forlegen, oppbrakt, usikker
buasarostedh

S

sag saakoe- s.
sagn, dikt, ordtak, fortelling, historie vaajese
sak, tema aate (gierve aate-vanskelig tema/sak)
sak, tema aate (gierve aate-vanskelig tema/sak)
saken komme til-, komme frem til poenget, (være snill å) karve opp i en fart, skjære i stykker kjøtt litt fort tsaapedistedh I
saker, forskjellige ting som en bruker, leketøy
gaevnieh
sakprosa aamhteseprovs
saks skaarja- s.
saks, felle, gleks barta
sakte (ganske-), forsiktig, langsomt soejmetji,
soejmetje (soejmetji aalkam løøvedh dam onne
gualtjem)
sakte 1) soejmi 2) suejmen- adv.
sakte ganske- soejmetje- adj.
saktmodig, mild av sinn, unnselig plivvies
sal, værelse, rom tjiehtjele

salig, heldig, lykkelig aavrehke
salt, hav saelhtie- s.
salte såålhtedh, såålhtoe- v.
saltet bli-, saltet såålhtesovvedh
samarbeid, oppgave laavenjasse
samarbeide laavenjostedh
samboer ektiejielije
samboerskap, partnerskap, det å bo sammen
ektiejieleme
same saemie- s.
sameby sijte- s.
samfunn ektievoete, dajve
samfunnsliv ektievoete-jieleme
samfunnssituasjon ektievoete-tsiehkie
samisk samfunn saemien dajve, saemien
ektievuekie
samisk snakke- saemiestidh, saemeste- v.
samle etter i rolig takt i en viss retning (reinhjorden bestemmer hastigheten), medgi, tilstå mietiehtidh
samle litt, ta en rask oppsummering, samle trådene som snarest tjøøngkedistedh I
samle sammen i en fart, ta et raskt sammendrag, raske sammen tjåanghkierdistedh I
samle sammen litt fort tjøøngkelidh, tjøøngkele- v.
samle til seg rebpieldidh, rebpelde- v.
samle trådene som snarest, sanke litt, ta en rask oppsummering tjøøngkedistedh I
samle, koste, feie, klargjøre flytteveien seeptjedh VI
samle, plukke (bær), røve (reinkalv), sanke (bær, stemmer) tjåagkedh I
samle, plukke tjøøngkedh, tjøøngkie- v.
samme hvor hen, hvor som helst (retning) saahrt gosse,
samme seamma- pron.
sammen 1) ektelen 2) ektesne 3) ektine 4) ikte 5) tjåanghkan 6) tjåenghkesne- adv.
sammen aktesne, ektesne, aktene, ektine
sammen ikte
sammen komme- tjåanghkenidh, tjåanghkene- v.
sammen med, i følge med, i omsorg hos, (er) i vårt lag, opptatt i vår sakte åelesne
sammen med, i lag med ektesne
sammen ta seg-, fatte mot, gjøre ferdig geervedh VI
sammenblanding (sammenblandet flokk) klaadte
sammendra, la sulte, ikke gi mat nok, sette på sultekur, på avmagring, avskrelle, minske omfanget av, minimere tjohkehtedh I
sammendrag ta et raskt-, samle sammen i en fart, raske sammen tjåanghkierdistedh I
sammendrag tjohkehtedh I
sammenføyte, tilpasse, bade et barn laavkededh I

- sammenheng, forhold, situasjon** tsiehkje, akte-
mierie
- sammenhengende myrområde** vaegkie- s.
- sammenligne** mohtedidh
- sammenligning, lignelse** jortese
- sammensatte ord** ektiebiejeme baakoeh
- samtale, dialog** gaskestalleme
- samtale, dialog** soptesestalleme
- samtale, kommunisere** gaskestalledh
- samtale, tale, utsagn, muntlig framstilling**
soptsestimie
- samtalemne, møtesak, emne, mål, tema**
aamhtese
- samtlig, alle, hele** dovne *adj.*
- sand** saedtie- s.
- sanke (bær, stemmer), samle, plukke (bær), røve**
(reinkalv) tjåagkedh I
- sanke begynne å-, raske i hop, begynne å plukke**
tjønkhkegâetedh I
- sanke litt ved i en fart** risnjestidh, risnjeste- v. (jaa,
manne gujht ojhte risnjestem gasngesh)
- sanke litt, ta en rask oppsummering, samle**
trådene som snarest tjønghkedistedh I
- sanke ved** risnjedh, risnjie- v.
- sannhetsvitne** riekteshvæhna
- sannsynligvis, trolig, antakelig** suvmieh (suvmieh
Tydalesne-antakelig i Tydalen)
- satnan radtjoes** skikkelig effektiv(t)
- sau** sirve- s.
- sau** smeele
- savne komme til å-** båetedh ohtsedh (båatam
ohtsedh-jeg kommer til å savne)
- savne komme til å-** båetedh ohtsedh (båatam
ohtsedh-jeg kommer til å savne)
- savne, lete** ohtsedh
- savne, lete, søke** ohtsedh
- se** 1) vuejnedh, vuajna 2) bæjrohtidh, bæjrohte 3)
vuartasjidh, vuartasje 4)giehtjedidh, giehtjede 5)
vaaksjodh, vååksje - v.se etter spor se etter, se på
se over se til, undersøke
- se der** duvlie
- se der! der kan du se! der ser du! var det ikke det**
jeg sa? dovlen
- se der, der (har du), vær så god** duvlie (duvlie
mov tjidjtjen tjelmieh)
- se etter holde på å-** vuartasjadtedh, vuartasjadta- v.
- se opp, skvette opp og se seg omkring, gløtte, se**
plutselig, kaste et blikk vijlelidh
(reajnoemaennie dellie bæjjese vijlele)
- se plutselig, kaste et blikk, se opp, skvette opp og**
se seg omkring, gløtte vijlelidh (reajnoemaennie
dellie bæjjese vijlele)
- se på** giehtjedh
- se på, legg vekt på, vurdere, evaluere** vuartasjidh
- se seg om, smyge seg fram, observere** sierngedh I
- se** vijlelidh (mubpelem vijlelidh-se til den andre
siden) (vijlele munnjen jih jeahta)
- se** vuejnedh I
- seahkoeh** klauver
- seg i mellom** gaskemsh
- seg sjøl** altemse
- sein, langsom, treg** søøjmes, seejmes, sååjmehke
- sekk** voesse- s.
- sekklokk** gaebli- s.
- seks (6)** govhte- *tallord.*
- sektor, emne, område, delområde** suerkie
- sele på (f. eks. kjørerein)** geasastehtedh,
geasastahta- v.
- seletøy** geasastahkh- s.
- seletøy hoveddel i-** geasastahke- s.
- seletøyets bukjord, bakstropp (skibinding)**
jovvehtahke
- selge** doekedh, duaka- v.
- selje** saalje- s.
- selskap, fest, brylupp, gjestebud** hieje
- selskap, kamerat** sielske
- selskapsmat** guessien bæhta (dohte laeipie gujht
sjidti goh guessien bæhta)
- selv** jijtje- *pron.*
- selv om** jilhts
- selv om, for, fordi, om, om så er** jalhts, jalts,
selv om, om så er jalts- *konj.*
- selv om, skjønt, om enn, som helst** ihkie (selv om
jeg ikke ser (det)- ihkie im vuejnieh)
- selv til seg-** jijtsasse
- selv, sjøl (han/hun)** jijtjemes- *pron.*
- selveste** jijtjehke
- selvfølgelig** hævvi
- selvsikker, full av selvtillit** garmeres
- selvsikker, være sikker på seg selv, være**
selvstendig jijtjemese tjirkedh
- selvstendig læring** jijtje lierehtimmie
- selvstendig være-, være sikker på seg selv,**
selvsikker jijtjemese tjirkedh
- selvstyre, suverenitet** jijtjereereme
- selvtillit (full av -), selvsikker** garmeres
- selvtillit få økt-, komme uoppfodret for å hjelpe**
til med arbeid, bli fornøyd (over ros el. at en
lykkes med noe) garmaridh, garmarostedh V
- selvtillit** jijtjetjirkeme
- seminar, arbeidsgruppe** barkoe-duehkje
- semske** aalhtedh, aalhta- v.
- semske, berede skinn, skrape av kjøttinnen og**
gni skinnen mykt aalhtedh IV
- semsket skinn** skåerrie *uten hår* - s.
- sende avgårde, beordre, råde, nøde** raajedh IV
- sende i vei, frakte** saehtedh I
- sende, kaste** seedtedh
- sende, kaste** seedtedh, seedtie- v.
- sene, senetråd** soene- s.
- sener** aanjah på *framsida av reinfot* -s.
- seng** seangkoe- s.
- sengeklær** åeremes-vaarjoeh- s.

senke litt, legge lista litt lavere, kreve litt mindre,
 ikke stille for store krav vueliedistedh I
 senke våajoedhtedh I
 senke, fire ned badtehtidh
 sennegress sted hvor man skjærer- suejnie-
 tjuahpa- s.
 sett hjem om kvelden komme-, få et innfall, en
 idé guassjalidh
 sentrale sider voernges bielieh
 sentralt punkt, pilbue, pil goevtese=sadtetje
 setning jiehtege, raajese, baakoe-rajroe (eensi
 jiehtege-fullstendig setning)
 setning, utsagn, påstand jiehtege
 setningsbygning raajesetseegkeme
 setningsledd raajeselihtse
 setningslære raajeseraajoe
 sette av sted i full fart (uten å komme tilbake)
 tjiskelidh
 sette av sted i full fart tjiskelidh, tjiskele kommer
 ikke tilbake - v.
 sette av sted/av gårde, pakke peehkedh,
 sette avgårde på ski tjoejkelidh, tjoejkele- v.
 sette avsted i full fart (uten å komme tilbake)
 tjieskelidh
 sette begrensning, avgrense en oppgave,
 sette/definere standarden, bestemme omfanget,
 skjære, hugge, klippe til som snarest, tilpasse,
 forme, sette mal tjoehpedistedh I
 sette en over med båt, ferge suvtedh I
 sette fast en ting på noe, feste dibrehtidh
 sette fram, bringe, komme med buektedh I
 sette fyr på, tenne på tsihkijehdedh, tsihkijahta- v.
 sette garn jadtetidh, jadtede- v. jadtetidh
 sette garn, henge opp våte klær til tørk, strekke
 ut (tau) sedtedh I
 sette i vei, skynde seg å springe, løpe av gårde
 roehtetidh
 sette kjeppel på kalven skråevviestedh,
 skråevveste- v.
 sette mal, sette begrensning, avgrense en
 oppgave, sette/definere standarden, bestemme
 omfanget, skjære, hugge, klippe til som
 snarest, tilpasse, forme tjoehpedistedh I
 sette ned farten, slakke av, ta det med ro
 soejmenidh
 sette noen til å gjøre noe, tilsi stilledh, stillie- v.
 sette opp tsegkedh, tseegkie hus, gjerde ;kjøttgryte
 til koking - v.
 sette over, passere rastadehtedh, rastadahta- v.
 sette seg fast dabranidh, dabrene- v.
 sette seg fast som snarest, bli fast dabranestedh
 sette seg fast, bli hengende (av:dabranidh)
 dabranedtedh
 sette seg få en til å- tjihketidh, tjihkehte- v.
 sette seg litt tjihkestidh, tjihkeste- v.
 sette seg tjihkedidh, tjihkede- v.

sette ut (garn), drive (rein inn i gjerde), ta inn
 (ved i kåta), putte, stikke inn, ta på seg (klær)
 tsaekedh I
 sette utfor på ski, renne unna bakke gierestalledh
 sette utover gierestidh, giereste- v.
 sette, stable, legge bertedh I
 sette/definere standarden, bestemme omfanget,
 skjære, hugge, klippe til som snarest, tilpasse,
 forme, sette mal, sette begrensning, avgrense
 en oppgave tjoehpedistedh I
 setter noen over med båt (en som-), fergemann
 suvtiehtæjja
 si farvel gávnahtidh, gávnehte- v.
 si jiehtedh I, jeahta- v.
 si noe nå og da, kommentere tjåålhkesehtedh I
 si, komme fram med, nevne, bestemme (om Gud)
 moenedh IV
 side (slakt) iehterdahke
 side 1) bielie 2) baahkoe i bok fjellside - s
 side bielie - adv. (på den andre siden-dunnie
 bielesne)
 side bielie (til den andre siden-don bealan)
 side bielie,sæjroe
 side gå til-, romme (om bømte e.l.), gi plass
 tjeekedh VI
 side, kant raedtie - adv. (på/langs sørsida-åarjel-
 raedtiem)
 sidekile i gaamegh tjolkeme
 siden av hverandre ved- sinsitnien baalte (dejtie
 guelide tjaebpies laakan sinsitnien baalte bijeme)
 siden av, den som er ved-, neste (sin-),
 medmenneske baaltege
 siden mænngan (50 jaepieh mænngan-50 år siden)
 (daelie 50 jaepieh veartenedåaroen mænngan-nå
 er det 50 år siden verdenskrigen)
 siden, etterpå mænngan- adv. og konj.
 sigd tjearno
 sige, forsvinne suejielidh, suejele om sola - v.
 sikker på seg selv være-, være selvstendig,
 selvsikker jijtjemese tjirkedh
 sikker(t), bestemt, kjent vihties
 sikkert, nemlig gidtjh
 sildre, duskregne,begynne å- sijregåtedh I
 simle 1) aaltoe 2) giehke 3) råtnoe- s.som ikke har
 tatt kalv det året
 simle og kalv miesehke- s.
 simle som har sluttet å gi kalven die laahkehts-
 aaltoe
 sin egen, sitt eget, sine egne jijtjese, jijtse- pron.
 sin sønn baernemse
 sin, si, sitt, sine sov- pron.
 sin, sin egen, sine, hans, hennes altese- pron.
 single, klirre skaanjedh, skaanja- v.
 sinn, den annen verden (bl. a. dødsriket), den
 store ånd, sinnsstemning, lune, ånd aajmoe
 sinn, følelse, kjennskap, forståelse, anelse, viten,
 mening miele

sinnsstemning, lune, ånd, sinn, den annen verden
(bl. a. dødsriket), **den store ånd** aajmoe
sint (en kvinne) **gjøre-, ergre** buasjahtehtedh I
sint (på samer og rein, om bønder), **rasende**
bårrohks, barrehks; pred. bårrohke, barrehke
sint 1) måarehke 2) måeresne- *adv.*
sint bli- måarahtovvedh, måarahtåvva- v.
sint gjøre-, ergre måarahtehtedh I
sirkel (tegne en-), **forme en runding** gievledidh
sirkel halv- bielie-gievlie
sirkel, omkrets, ring gievlie (gievlien
tjåadtjoeminie)
sisselrot spaenien-roechtse
sist til- minngemes
siste den- minngemes- *adv.*
sitte tjahkasjidh, tjahkesje- v.
sitteplassen på hver side av arnen i gamma
låajtoe- s.
situasjon, hakk tsiehkie (tseahkan båtedh-komme
i en situasjon),
situasjon, sammenheng, forhold tsiehkie
sjal, tørkle lijnie- s.
sjanger tjaelemevuekie
sjangle 1) svimtjerdidh, svimtjerde 2) stebpieldidh,
stepelde- v.
sjangle, gå ustøtt, ha lett for å snuble og falle
gåvnjerdidh
sjanse, mulighet, anledning nuepie
sjef, høvding, leder, formann, Herre åajvie
sjekk, undersøkelse, kontroll, overvåkning, test
giehtjedimmie
sjekke, kontrollere vaaksjodh
sjekke, teste, undersøke, vurdere, studere,
kontrollere giehtjedidh
sjenert /blyg være- plyjhkestalledh IV
sjenert, blyg plyjhkene
sjisnjele det indre (i mitt indre/inne i meg-mov
sjisjnielisnie)
sju tjijhtje- *tallord*
sjø jaevrie- s.
sjø, da sjø! golh "*trønderuttrykk*"
sjø, salt, hav saelhtie
sjøl om jilhts- *konj.*
sjømil, nautisk mil skihpemijle/saelhtiemijle
skade komme til- arkanidh, arkene- v.
skade, bryte, ødelegge bihtedidh
skade, skamslå, lemleste, pine, plage, mobbe
irhkedh VI
skade, slå, denge, banke opp (flere ganger)
laarhkodh
skadeerstatning goerpemaaksoe
skadet (å bli -), komme til skade arhkanidh (dihte
alma idtji guktie gannh arhkenh)
skadevirkning goerpe, goerpedimmie
skadevolder, en som gjør hærverk, vandalist,
ødelegger (en som ødelegger) murhkije
skake, røre om, lugge, riste firredh VI

skal tro om, kanskje mejtie (skal tro om jeg
(kanskje)-mejtie mån)
skal tro, heldigvis, vel hågkh, hogkh (dellie hågkh
utnehte-nå holder han vel fast; nå holder det
heldigvis) (vaajkoe hogkh dihte bööti viehkine-
heldigvis kom han til hjelp) (joe hogkh idtjih
billh-det var godt at du ikke ble/var redd)
skala skaala-raajtere
skall (f. eks. på potet) goelmese
skall, skorpe, bark (av nåletre), **innerbark** (av
løvtre) girre (munnien-girre eggeskall)
skalle, panne, toppen av framhodet galloe
skallesko gaalohkh- s.
skallesko-sying gaallohke- gååredeminie- s-
skamme seg begynne å- skaemiegåatedh
skamslå, lemleste, pine, plage, mobbe, skade
irhkedh VI
skamslått bli-, dengt, rundjult, pines, plages, bli
utsatt for vold njåvtasovvedh
skankekjøtt[muskelen på baksiden nederst på
steika (slakt)] vaankha
skankeskinn som har stått lenge, nesten sure
tjåålne-gaamesh
skape (religiøst) sjugniedidh
skape darjodh
skape sjugniedidh, sjugnede- v.
skaper sjugniedæjja
Skaperen Sjugniedæjja *Gud* - s.
skar durrie- s.
skare (som ødelegger beitet), barfrost, hardt føre
(lite snø) radte
skare gåebleme- s.
skare på snø [begynnende-] (blir senere til
tjarve) skaevie
skare som begynner å tine slaptjedh, slaptjadahke-
s.
skare, skareføre tjarve- s.
skarpsindig guarkijes, guarkijs attr.
skatt skaehtie
skattefogd skaehtie-fåvhta
skaut, skjerv lijnie
skave/spise kjøttbein reint sohpedh, såhpa- v.
skeivt vælnjan- *adj.*
ski drive på og gå på- tjoejkedidh, tjoejkede- v.
ski etter gå på- tjoejkehtidh, tjoejkehte- v.
ski etter noe drive på og gå på- tjoejkehtalledh,
tjoejkehtalla- v.
ski gå på- tjoejkedh, tjuajka- v.
ski legge i vei på- tjoejkijidh
ski treavka- s.
skibinding joksege- s.
skibindingens bakstropp, bukjord (seletøy)
jovvehtahke
ski-board lopme-fealloe
skifte mening, ombestemme seg, plutselig komme
i tvil om berettigelsen el. riktigheten av en
tidligere bestemmelse eajparostedh V

skifte om molsestalledh, molsestalla *stadig* - v.
skikk vuekie- s.
skikkelig, grundig, ordentlig eensilaakan
skikkelse hammoe
skikkelse, utseende haemie (dennie haemesne
 (har) det utseende)
skildre buerkiestidh
skildre, presentere, fremføre vuesiehtidh
skille mellom to el. flere ting kunne-, forandre, se
forskjell jyjotjedehdedh I
skille rein baaltedidh, baaltede *holde reinflokker*
ved siden av hverandre for skilling - v.
skille rein raerhkedh I
skille seg (om ektefolk), bli løs (om mave), løsne,
komme seg løs (feks. om fisk fra kroken),
komme seg av gårde (til flytting) loevenidh
skille seg ut, skilles joekehtedh
Skille, løsne/ta løs løøvedh VI (gaatnam råkasje
 løøvedh-skilte knokkelen fra steika) (dellie viht
 aalkam guelieh løøvedh-ta løs fisk fra garnet)
skille, skjelve, holde fra hverandre, analysere
 joekehtedh I
skilleraerhkedh, raarhka- v.
skilles, skille seg ut joekehtedh
skilling, slant skellehke
skilsmisse, adskillelse juakadimmie
skinn av nyfødt reinkalv measadahketje- s.
skinn på geviret naemie- s.
skinne 1) goekedh, guaka2) joevsedh, juavsa- v.
skinne(om solen/månen) goekedh IV
skinne, funkle, lyse fram (nå og da) mellom
skyene (om solen), blinke, glinse (om alt blankt
og glinsende) gjikedh IV
skinne, lyse joevsedh IV (dle vuajna juavsa
 guhkene debpene)
skinnfell råavkoe, råavka- s.
skinnfell slitt (gammel)- (hårene er slitt av)
 skæl(h)tja-rååvka
skinnskrape (av jern) nieskeme-ruevhtie *til å*
skrape skinn med - s.
skinnvare skirrie- s.
skit, avføring, dårlig, elendig, udugelig bæjhke
 (bæjhke bienje-elendig hund) (bæjhke kaarre-
 udugelig mann)
skitt det var- dellie goerpe- *intrj.*
skitt, røyk soeve
skitten soeven
skitten, skitten av røyk soeven, soevine- *adj.*
skittprate bejhkiehtidh, bejhkiedidh
skive snaejrie- s. (gaahkoe-snaejrie-brødskiye)
skje, hende deahpadidh
skjebne, lodd vuerpie
skjegg skaavtjoe- s.
skjelle, gjø(lemen) sjueksjedh
skjelne, holde fra hverandre, analysere, skille
 joekehtedh I
skjelve dierkesjidh, dierkesje *av redsel* - v.

skjelve dåerkiestidh, skielpiestidh, svilkestidh
skjemme ut, ødelegge biejestedh I (radte gåatomem
 beajsta-skaren ødelegger beitet),
skjemme, gjøre ukvass neeledh, neelie- v.
skjemme/gjøre ukvass straks neelelidh
skjemmes skaamesjidh, skaamesje- v., skaamasjidh
skjenn bealhka
skjenn få-, bli skjent på bealhkasovvedh,
 bealhkahtovvedh IV
skjenne på (f. eks. barn), irettesette bielhkedh I
skjenne svær til å-, som alltid vil skjenne
 bealhkadihks
skjerdning, grytekrok rigkie- s.
skjerdningstaur, kjepp som man holder
 kaffekjelen over varmen med giemphstahke
skjerf lijnie - s. lijnese, binhte
skjerpe, gjøre kvass, kvesse bastaldehydedh I
skjerv yte en liten-, bidra med litt ressurstilgang,
øke ressursgrunnlaget litt, hjelpe litt
 viehkiehtedh I
skjeve sette på-, på kant reegkestedh I
skjeve sette på-, på kant, få til å helle reegedh VI
skjorte sjäärhta- s.
skjul gå i-, spille på runebomme, gjøre noe i
dølgsmål, være anonym tsiemedh I
skjult holde seg-, komme seg unna, dra fra sted
til sted, holde seg avsides paajsanidh
skjære i smått, snitte tsaatsedh IV
skjære i stykker kjøtt litt fort, komme til saken,
komme frem til poenget, (være snill å) karve
opp i en fart tsaapedistedh I
skjære opp/karve opp (kjøtt), steke små
kjøttbiter bijredh I
skjære ris/bar dåajodh, dååje- v.
skjære til/klippe til vijjedh, væjja *for søm* - v.
skjære, hugge, klippe til som snarest, tilpasse,
forme, sette mal, sette begrensning, avgrense
en oppgave, sette/definere standarden,
bestemme omfanget tjoehpedistedh I
skjære, hugge, klippe til som snarest, tilpasse,
forme, sette mal, sette begrensning, avgrense
en oppgave, sette/definere standarden,
bestemme omfanget, begynne å- tjoehpegåtedh
 I
skjære, sjur skærtjoe- s.
skjære/klippe til holde på å- vijjedadtedh,
 vijjedadta *for søm* - v.
skjønnlitteratur heevehts-lidteratuvre
skjønt, om enn, som helst selv om ihkie (selv om
 jeg ikke ser (det)- ihkie im vuejnieh)
skjørtet, med stor vidde i - healmije
skjøte på, forlunge jærhkedh I
skli njabpedidh, njabpede- v.
sko av nederste del av en fetling tjerkehkh- s.
 sko gaamege- s.
skoband voedtege- s.
skodde, tåke mearhka- s.

skoddelegge, tåkelegge, legge seg utover (om skodde/røyk) laapedh IV, laapestidh
skog skåajje- s.
skogdal vuemie- s.
skogholt med furu, furumo beetsetje- s.
skogvokst helling brijrie *bratt* - s.
skohøybunt (skohøydokke) snavhta, snåvhta, snåvhtoe
skole skuvle- s.
skolegang skovlem- s.
skoleklær skuvle-vaarjoeh- s.
skolenett (data) skuvle-viermie
skorpe, bark (av nåletre), innerbark (av løvtre), skall girre (munnién-girre eggeskall)
skoterkjøring skovtere-vuejeme, doenehke-vuejeme
skotunge altese- s.
skrape av kjøttthinnen og gni skinnen mykt, semske, berede skinn aalhtedh IV
skrape bort mentedh
skrape skinn 1) reektedh, reektie 2) nieskedh, neaska- v.
skrape skinn flijjedh (skirrieh flijjin-de skrapet skinn)
skrape skreepedh, skreepie- v.
skrekki i noen sette-, få noen til å bli redd/frykte strerkiestehtedh I
skrekki i seg få-, se alvoret i noe som truer riegkiegidh, riegkiegåtedh I
skrekkelig, farlig iskeres, yskeres
skrekkslagen, redd, forferdet, bli- alvehtovvedh
skrelle (kvanne, potet) plienedh I
skremme 1) beltedh, balta 2) gabnjelidh, gabnjele 3) ribnjestidh, ribnjeste - v. *i bestemt retning, skremme opp/bort om dyr*
skremme folk (skrømt) raavkedehtedh I
skremme opp, få til å springe i vei roehtestehtedh I
skremme rapkelidh
skremme rein komme og - [om ulv], gjø i sinne, angripe jaeltedh I (munnjien j. - gjø i sinne på meg (om hund))
skremme, avskrekke beltedh I
skremme/jage opp (dyr i skogen), heve, bre tilside (f. eks. en teltduk) rabnjestidh
skrent væjroe- s.
skrevet oppgave, skriveferdighet, skriveprosess, skrift, skrivning, skriftlig arbeide tjaeleme
skribent, forfatter tjaelije
skrift, skrivning, skriftlig arbeide, skrevet oppgave, skriveferdighet, skriveprosess tjaeleme
skriftlig arbeide, skrevet oppgave, skriveferdighet, skriveprosess, skrift, skrivning tjaeleme
skriftlig fremstilling tjaaleldh teeksth

skriftlig fremstillingsevne, ortografi tjaelemevuekie
skriftlig materiale tjaaleldh aamhtsesh
skriftlig tjaaleldh, tjaalasuvvie
skriftlærd tjaalege-ååhpetje
skriftspråk tjaaleme-giele
skrifttegn tjaeleme-væhta
skrike (ravn), grynte (rein) kraejedh I
skrike 1) njæjhkodh, njyjhke 2) snæjrodh, snyjre 3) gajrodh, gojre *jamre kvine*
skrike geevledh, gojredh
skrike, jamre njæjhkodh,
skrike, kvine, pipe snæjrodh II
skrike, pistre- v.
skrike, skingre snæjrodh
skrikerunge håjnoes-maana
skritt sille - s.
skritte, ta et skritt stillestidh
skrive ned, notere tjaliestidh
skrive tjaeledh, tjaala- v. (tjaelieh man joem bijre lohkeme-skriv om et eller annet du har lest om)
skrive, risse inn (ornamenter), snitte opp skinnen (under flåing) tjaeledh I
skriveferdighet, skriveprosess, skrift, skrivning, skriftlig arbeide, skrevet oppgave tjaeleme
skriveprosess, skrift, skrivning, skriftlig arbeide, skrevet oppgave, skriveferdighet tjaeleme
skrives, bli skrevet tjaalasovvedh
skryte av seg selv garmerdidh
skryte garmerdidh, garmerde- v.
skrytepave, inkompetent, udugelig person bæjhke-råvve (humoristisk benevnelse på litt for foretaksomme barn og unge)
skrøne for noen slå av en- joptsestehd I
skrøne, juge joptsestidh
skudd skuehtie- s.
skudd, knopp (planteriket) urpie
skuddår skuehtie-jaepie
skuddårsdag skuehtie-jaepie-biejjie
skuffet bli-, bli sørgmodig hojnegidh
skulke eajtodh
skulker en som-, er likegyldig eajtoeh almetje (eajtoeh barkije-en som sløser bort tiden under arbeidet)
skulle edtjedh (jeg skal-edtjem)
skulle, burde, måtte byøredh V (byørem prihtjegem åstedh-jeg må kjøpe kaffe)
skulle, måtte galkedh, galka- v. (gosse galka olkese ryøjnesjidh- når man skal/må ut å gjete)
skumle planer ha-, oppvigle folk (mot hverandre), ha baktanker, lage intriger, strikke gurredh I
skumme, fråde selsiedidh
skumpe, humpe bollerdidh
skumre holde på å- tjyøredidh, tjyørede- v.
skumre, mørkne tjeadehtedh I
skumring tjeara- s.

- skumring, grålysning** luejje- *s.*
skumt sjuevnjede
skvaldre slaamperdidh, slaamperde- *v.*
skvaldre, plapre slaamperdidh
skvette opp og se seg omkring, gløtte, se plutselig, kaste et blikk, se opp vijlelidh (reajnoemaennie dellie bæjjese vijlele)
skvette til, bli redd, kvekke til hierpedh, hearpa- *v.*
skvette, sprute strijhtjedh, stræjhta *om vatn eller søle* - *v.*
skvette, sprute, (om vann el. søle) strijhtjedh (dihte morhte vuajnam stræjhtja dohk'diekie guktie dihte kaarre jih røøvre gaarveni)
skvetten, lettskremt dearkoe- *adj.*
sky balve- *s.*
skygge for yørhkedehtedh I
skyld, gjeld laajkoe
skyld, grunn, årsak, foranledning fåantoe
skyld, årsak, grunn gaevhtie (for min skyld- mov gaavhtan)
skyldig (noe til noen) lååjkohks, lååjkohke
skynde på en, motivere skodtedehtedh I
skynde seg 1) gaahrtjedh, gaahrtja 2) skodtedh, skådta- *v.*
skyss skovhte- *s.*
skytte 1) voetjelidh, voetjele 2) vuetjedh, vuatja *flere*
skytte vuetjedh I
skyve fra, puffe til naehkielidh
skyve nehkiehtidh, nehkehte- *v.*
skæltjan utslitt skinn (nesten hårløst)
skøye, bråke, støyende lekemåte, leke høylydt med glede og latter skovhtjedh (gaajhkene lehkesne govloe laavloeminie jih skovhtjeminie)
skøyeraktig, bedragersk bearehke
skål 1) gaavtje 2) gaerie- *s.*
skål! bøøresth!
sladre springe å- sliemkedh I
slakke av, ta det med ro, sette ned farten soejmenidh
slakt del av- :muskel øverst på framfoten (bakside nederst på bogen) åvtesnuelie
slakt del av-, øverst på steika (bak på ryggen) gaatna
slakt, slakterein niestie- *s.*
slakte leekedh, leekie- *v.*
slakte leekedidh, leekede *foreta en større slakting-* *v.*
slakte rein slaaterdidh
slakteplass (tilknyttet boplassen for slakting til husbehov) aantoe-sijjie
slakterein neastetje (jih muvhtene duhtie baahkoste ohtje neastetjem)
slalom kjøre- gåavode vidtjerdelledh (i bue slenger de seg hit og dit mellom merker - gåavode vidtjerdellieh væhtaj gaskem)
- slanke** båanjodh, båånje *få igjen figuren f.eks.etter fødsel-* *v.*
slant, skilling skellehke
sleike njåalodh, njååle- *v.*
slekt sliekth
slekt, fødested maadtoe- *s.*
slekt, røtter boelve
slekt, røtter boelve
slekt, utgangspunkt, herkomst, fødested maadtoe
slekt=ens ektefelles eldre kvinnelige slektning vøønteme ?
slekt=ens ektefelles eldre mannlige slektning vøøhpeditmie ?
slekt=ens hustrus yngre brors kone, ektemanns eldre søsters mann vøørpeditmie ?
slekt=kusine, kvinnelig tremenning, høflig tiltale til noenlunde jevnaldrende kvinne/pike som man ikke er i slekt med årpele, årbielie ?
slektledd, generasjon, kne (framkneet) boelve- *s.* (saemien-boelve-samisk slektledd, generasjon)
slektninger maadtoeladtjh
slektsgren, finne på fisk, spire på reinhorn, gren, forgrening såelie
slektskapsbenevnelse laahkoe- *s.*
slenge i bakken sleegkedh (for eksempel i brytekamp)
slenge vekk, plutselig fare avgårde med, unndra, sette opp farten voelkestehtedh I
slenge/breie over, svøpe njoetestidh
slette lavtliggende- (av myrland el. fast grunn) med litt gress, bred dal vaegkie
slik 1) nimhtie 2) daagkere (s) 3) numhtie 4) naemhtie 5) dagkere (s) 6) dogkere s) 7) doegkere (s) 8) numhtegh - *adv. og konj. 1 Slik 2 som denne her 3 på den der måten 4 på denne måten 5 slik som den 6 slik som den der borte 7 slik som den hos deg 8 uten videre*
slik at 1) gaajhke2) guktie- *adv.* (slik at han ikke engang kunne komme forbi-guktie ij ennje baahrtsh) (dah sirvh jis dan tjæenghkesne lovvesjeminie guktie ij enne baahrtsh vaedtsedh) (slik at vi alle kan-guktie mijjeh gaajhkes maehtiejibie)
slik at guktie
slik at, hvordan guktie, gumhtie
slik at, med tanke på guktie
slik at, så guktie (løønesth amma munnjen ohtje dålletjem, mov gåmma lea maanam reakadahteme jih manne tjøeverem dållem biejedh guktie tjædtjetje guaktah eagan gåaloh) (slik at man kan løpe lange strekninger -guktie maahta guhkies madth njåalvodh)
slik at, så, med tanke på guktie (løønesth amma munnjen ohtje dålletjem, mov gåmma lea maanam reakadahteme jih manne tjøeverem dållem biejedh guktie tjædtjetje guaktah eagan gåaloh)

slik som denne el. dette naemhtemes, dagkeres
slik som, som f. eks goh (sjaangerh goh referath jih prievieh)
slik, på den måten, uten videre numhtegh (jih numhteg vaadtsajidh bovtsi gaaikoe) (jih numhtegh [uten videre] frurkehte olkese.)
slippe 1) biestedh, beasta 2) slyøhpædh, slyøhpoe *miste fra seg å gjøre noe*
slippe hund (etter rein), slippe løs, spenne fra (en kjørerein) snjipkedh VI
slippe løs 1) luejhtedh, luajhta 2) loejhtelidh, loejhte 3) luejhtielidh, luejhte 4) luejhtiestidh, luejhteste 5) snjipkedh, snjipkie- *v. flere med en gang som snarest*
slippe løs, slippe noensteds hen biasedh IV
slippe løs, spenne fra (kjørerein), slippe hund (etter rein) snjipkedh VI
slippe (løs, ut), gi slipp på, la gå luejhtedh I
slippe, miste fra seg biestedh I (gueliem biestedh miste fisken (fra kroken))
slire dahpe- s.
slite av bøørhkedh, bøørhkie- v.
slite av, dele en reinflokk (om hund) bøørhkedh VI
slite av, rive i stykker i en fart baaarkoedestedh I
slite i (plutselig), rykke i, rykke til seg, rive struvkedh, struvkiestidh
slite napkedh
slite og kna, ta fatt i noen, mishandle daaresjidh
slite, drive på med (dyr), streve (med dyr) daamkodh
slite, slåss, ta tak, streve, stanges (om rein) gæmhpodh,
slite/bryte av i en fart bøørhkestidh, bøørhkeste- v.
sliten bli-, trett goegkedh IV
sliten, trøtt sæjloes- *adj.*
slites av boerhkenidh, boerhkene- v.
slites napkedh, napkoe *f.eks. om klær - v.*
slokke jamhkelidh, jamhkele- v.
sloss (begynne å - med), angripe dåårejdidh
slu, listig, farkåt, slovves
sluhet, lureri, fanteri slovestalleme
slukhals gorsje- s.
slukne jamhkedh, jamhka- v.
slump på-, på måfå, på sett og vis debpelen dahkoe
slurpe i seg, ete/lepje (om hund) tjoekedh IV
slurve, utføre dårlig jobb slaerviedestedh I
slurvete være-, uvøren hertsiedidh
slutt på noe gjøre-, bruke opp nåhkehtidh, nåhkehte- v.
slutt ta-, bli uten namhtah sjidtedh
slutte 1) orrijidh, orrije 2) orrijadtedh, orrijadta 3) galhkedh, galhka *om flere, flere ganger gjøre seg ferdig*
slutte å bruke ting, gi opp (noe man holder på med), slå opp med kjæresten, forkaste sliejhtedh I

slutte, gjøre seg ferdig galhkedh
slutte; slå seg ned på en plass orrijidh
slynge seg (om vei/elv) vidtjerdidh
slynge seg, sno seg viltjeldidh
slynge, kaste slampestidh,
sløse bort, sette over styr, søle til daajesjidh
sløse vekk, bruke opp i en fart skrovhpesjistedh I
sløse, være rundhåndet, bevilge (penger/midler), overøse (med gaver) laeviehtidh
sløv gjøre-, gjøre ukvass neeledh VI (nejpiem neeledh)
sløv, giddesløs, likegyldig, en som ikke har arbeidslyst ealjohts, ealjoeh; komp. ealjoehtåbpoe
sløye fisk tjåalodh, tjååle- v.
slå (en gang med flat hånd) speehkedh VI
slå i/helle litt i gurkiestidh, gurkeste- v.
slå opp med kjæresten, forkaste, slutte å bruke ting, gi opp (noe man holder på med) sliejhtedh I
slå på lyset tjoeksem biejedh
slå seg 1) laarkhenidh, laarkhene 2) laarkhenadtedh, laarkhenadta- *v. stadig*
slå seg ned på en plass orrijidh, orrije- v-, slutte
slå til, klaske, klaske til med flat hånd, piske speehkestidh,
slå tsaepmedh, tsaapma *f.eks. med hammer - v.*
slå tsielhkedh I
slå ut i blomst, blomstre, pynte riesedh IV
slå, denge, banke opp (flere ganger), skade laarkhodh
slå, kontrollere, ta en ekstra tur for å kontrollere om alle dyrene er med, etterkontrollere, etterprøve, undersøke, evaluere, kaste tjetskedh I
slå, banke (også om hjertet) tsaepmedh I
slåss gæmhpodh, gymhpe- v.
slåss, ta tak, streve, slite, stanges (om rein) gæmhpodh,
smake mæjstedh, maajsta- v I. , smååhkedh
smake på litt smååhkestidh, smååhkeste- v.
smake på smååhkedh, smååhkoe- v.
smake på, kjenne, føle, få vær av damtedh, dabtedh [nordl.] IV (dam badth damtem-han kjenner jeg da) (snuetiem damtedh-få været av det første gresset om våren (om rein))
smal giedtsies- *adj.*
smelle baahtsedh, baahtsa *gå av - om skudd - v.*
smelte sjilkehtidh
smeltepunkt sjalkememerie
smeltet smør/fett suvlie *til å ha på maten - s.*
smerte påføre-, lidelse, bekymring vaejviestidh
smerte sterkt og brennende (vedvarende -) (mellomting mellom verk og svie)
smerte, bekymring, engstelse, besvær, vanske, plage, pine vaejvie

smerte, plage haerhpie
smertes ha-, plages, engstes, pines, lide, engstes,
bekymre seg vaajvedh IV
smigre noen fissjerdehtedh
smigre seg sjøl ovenfor noen fissjerdidh
smile (stadig-) mojjehdidh
smile litt mojjestidh
smile mujjehdidh, mujjehte- v., mæjjesjidh
smilende, blid mujjels, mujjels, mujjies (mujjels
 plierie-smilende, blidt ansikt) (mujjies plierie dan
 almetjen-han ser blid ut, den karen)
smug i- suelede, suelien
smurning badtja, bådttja
smuss, rusk haaskoeh
smyge seg fram, ligge på lur njaakedidh
smyge seg fram, observere, se seg om sierngedh I
smør voeje- s.
smøre badtjadidh, bådttjadidh (treavkide badtjadidh-
 smøre skiene) (gaamegh badtjadidh)
smøre bådttjadidh, bådttjede- v.
smøre ski vaalledh, vaalla- v., badtjadidh,
 bådttjadidh
smøre, gjøre klebrig, klistre, klebe til njieredh I
små smaave- *adj.*
småbruk lite- sjålja (Snejlen-sjålja=navnet på
 Snejle (Elias Johnsen Mjøsvundvann) sitt lille
 gårdsbruk ved Mjøsvundvatnet)
smågråte nåalodh, nååle- v.
småplante, hagevekst girjehke
småskog, kratt, kjerr sermie- s.
småskoletrinnet vøølemes daltese
smått om senn, om litt, litt etter litt ånnetji dle
snakke få noen til å-, fortelle, overtale noen
 soptsesehtedh I
snakke lavt, hviske simmedh, sommedh IV
snakke nedsettende om (person), baktale
 diëblestidh, diëblestehtedh I
snakke nedsettende om, kritisere, baktale, håne
 viesjliedidh
snakke, fortelle soptseshtidh, soptsese- v.
snakke, prate nåaledh
snakke/fortelle i veg soptseshtalledh, soptseshtalla- v.
snar 1) govjehke 2) sneehpes- *adj.*
snar, hurtig, rask sneehpes, snååhpehke
snar, rask gyvjeheke
snar, rask, kjapp til beins, som beveger seg raskt
 jåalhkoes (jåalkhoes råantjoe-snar kjørerein)
snart, om litt ånnetji dle
snau 1) spåavhroe 2) sporjehke- *adj.*
snauflekk sporjehke (dihte sarve tjåådtje ohtje
 deava-sporjehken nelnie)
snauskalle spåavhroe-æjje- s.
snauslitt skinnfell skæltja-råavkoe- s.
snegl johtsele- s., gyhtsele
sneglehus gyhtselen-gåetie
sneie av, beskjære snjaptsehtidh
snes sneese

snill, gavmild, vennlig, godhjertet boerehks; pred.
 boerehke
snipp, spiss vinkel, vik skohtje
snitt tsiehkie *del av et øremerke* - s.
snitte opp skinnet (under flåing), skrive, risse inn
 (ornamenter) tjæledh I
snitte, skjære i smått tsaatsedh IV
sno seg, slynge seg vijtjeldidh
snor, snøre rietjmie- s.
snor, tverrtre baalhka *hengeanordning* - s.
snu 1) jarkedh, jarkoe 2) jerkiehtidh, jerkehte 3)
 jårredh, jårra 4) marngedh, marnga- v. *gå rundt*
vende tilbake
snu og vende jurrieldidh
snu om, få til å snu jårrehtidh, jårrehte- v.
snu reinen springe å-, få til å forandre mening
 nâarastehtedh I
snu, gå rundt, trille, danse jårredh
snu, vende tilbake, vrenge marngedh
snuble snåhkaridh (man dellie bijjene doj
 stråmpoej sisnie kaarre snåhkaramme jih
 hajkedamme dam jijtse røøvrem gierkien sontere,
 murhkestamme dam minngie-siktem guktie ij
 naan sikte)
snuble snåhkaridh, snåhkere- v.
snuble, vakle stompeldidh
snurre rundt jårregåtedh, jårregåata *begynne å*
snurre rundt - v.
snus bruke- snuvhkedh I
snuse omkring snoegkedatedh
snusket ut se- (slik at man vemmes), være
 vemmelig dealastehtedh I
snusket, ekkel (å se til el. av smak), illeluktende,
 vemmelig, motbydelig dielies
snyte, forråde, bedra, svike biehtedh
snyter, foræder, sviker, bedrager biehtedæjja
snø (tett og stille) tjuetsedh I (det snør - tjuatsa)
snø lopme- s.
snø over ligkedidh, ligkedadtedh I
snø som faller (snøvær?) moehte- s.
snø tung snø dealhverem tjuetsedh
snøbre (stor-) som ligger utover sommeren, isbre
 dielhtie
snøen ser helt flat ut (spesiell værtype) (white-out
 ?) elmie tsukngie
snøre gaarkhedidh, gaarkhede *holde på* - v.
snøskavl, snøfonn tsoevtse *om sommeren* - s.
snøskred væjroe- s.
snøugle jijse- s., jijsen-ledtie
snøvær stridt- lopme-aajmoe
soeskedh tygge
sol biejje- s.
solbriller biejje-pralloeh
soldat soldaate- s., dåaroe-niere
soldat, storkar, nød niere
soldatlos soldaati guvhkiehdæjja- s.

sole seg i glansen, få selvfølelse av ros, bli oppløftet av ros garmaridh
solen (mens s. skinner), **i solskinnet** biejjhguakoen
solid, slitesterk nannoes- *adj.*
solidaritet ovenfor vise-, vise medynk med, forbarme seg, ha barmhjertighet med aarhkalastedh I
soloppgang låvnes-biejjie
solskinn goekedh, guakadahke- *s.*
solskinn, solsteik biejjh-guakoe
solskinnet i -, mens solen skinner biejjh-guakoen
solsteik, solskinn biejjh-guakoe
som 1) goh 2) guhte 3) maam 4) mah 5) mij- *pron.*
som for eksempel, slik som goh (sjaangerh goh referath jih prieveih)
som helst, skjønt, om enn, selv om ihkie (selv om jeg ikke ser (det)- ihkie im vuejnieh)
som kjent, som man vet daajroes
somle lenge, drøye, trekke ut tiden, somle, hefte bort litt fjnehtistedh I
somle, arbeide langsomt jievkehtidh, snjitkehtidh
somlete, likegyldig, uvennelig gojtehke
somme, noen såamesh
sommer giesie- *s.*
sommeren om- giesege
sommerland giesie-laante- *s.*
sommersko baarhkohkh *uten hår - s.*
sope søøpedh, søøpie- *v.*
soppetid (den tid da reinen løper etter sopp) vystove
sortere, plassere i grupper, gruppere veesmedehdedh I
sot tjrre- *s.*
sote til tjrredh, tjærra- *v.*
sotet bli-, få en flekk på rullebladet, ripe i lakken, bli brennemerket, stigmatiseres tjrrelgåetedh I
sotete bli- tjrrelgåetedh, tjrrelgåata- *v.*
sott, sykdom, "styggens sjøl" (den onde) moenehke
sove åeredh I, åara- *v.* (en som sover-åerije)
sovne få (barn) til å-, kjede i hjæl åarajehtedh I
sovne nahkestidh, nahkeste- *v.*
spa, måke beavkodh
spade, ause gåajvoe
spare njoetedh (guhkiem lea beetnegh njoeteme-hun/han har spart penger i lang tid)
sparke tjiektjedh, tjeaktja- *v.*
spebarn kvaadde *som ennå ikke er døpt - s.*
spebarn sliedte, sliedtetje
spebarn som ennå ikke er døpt kvaadde
spedalsk speetele-skiemtje
speide på holde på å-, betrakte nøye gutnedidh
speide, speide på, gi akt på, beundre gutnedh VI
speider, spion gutnije
speilbilde, kopi guelmege
spekalv jeaverdh-miesie
spekalveskinn jeavardahke- *s.*

spekalvskinn jieverdh, jeaverdh, jeavardahke
spekulere, tenke, overveie, fundere jiermestalledh
spelen (på reinen) battjka
spene njidtje- *s.*
spenn sette i-, spenne (hanen) gieltedh I
spenne (hanen), sette i spenn gieltedh I
spenne fra (en kjørerein), slippe hund (etter rein), slippe løs snjipkedh VI
spenne på seg ski joksedidh
spennende gieltege, gieltegs
spent (å være -) gieltegisnie (nimhtie dam daelie lægan joekoen gieltegisnie)
spent gieltesne- *adv.*
spesiell [eg:på en spesiell måte], særlig joekoenlaakan
spikke voeledh, vuala- *v.*
spikre, nagle noeredh, nuara- *v.*
spikret bli-, bli korsfestet, bli naglet noeresovvedh, noeresåvva- *v.*
spill, rollespill spiele
spille (la gå til -) deajese luejhtedh (fast uttrykk) (det er vel deavese ?)
spille gå til- deajese vuelkedh (det er vel deavese ?)
spille på gievrie, gi uttrykk for vrede (måeriem) vuetsedh I
spille spealadidh, spealede- *v.*
spinne (om edderkopp), strikke (f. eks. strømpe), binde (garn), flette (kurv av tæger), veve gurredh,
spinne (sener,tråd) butnedh I
spinnetein snaaltije, snaeltie
spion, speider gutnije
spionere siektjedh
spire (om gress), springe ut (om løv) bihtsegidh, bihtjegidh
spire jijhtedh (kraesieh jijhtieh)
spire på reinhorn, gren, finne på fisk, forgrening, slektsgren såelie
spire, spiretiden om våren, nygress, første gresspirer om våren sneuehtie
spise (fort), glemme hva man skal si maatadistedh I
spise byøpmedidh, byøpmede- *v.*, meksiehtidh, mehsehte- *v.*
spise gaadtsedh, gaadtsamed *skei - v.*
spise litt (om dyr), nappe litt snaabredh,
spise med skje (gi å -) gadsehtidh, gadsehte
spise mellommat, ta seg en matbit snjåapedehdedh I
spise skynde seg å- meksiehtestedh I
spiserøret tjovve
spiss snjurhtje- *s.*
spiss vinkel snjåhtjoe skaavhte
spiss vinkel, vik, snipp skohtje
spiss, ende gietjie- *s.*
spissmus svirrege- *s.*

spor etter (rein) følge-, spore opp (ulv), spore vuehtedh I
spor etter rein der den har gått og beita sjaedtieh- s., sjaedtie
spor etter reinflokk aajroe- s.
spore vuehtedh, vuahta *se etter spor* - v.
spore, følge sporet etter (rein), spore opp (ulv) vuehtedh I
spore, spore opp (ulv), spore, følge sporet etter (rein) vuehtedh I
spott, hån nirredehteme, aahpeldimmie
spotte, harselere, gjøne, gjøre narr av, håne aahpeldidh, nirredehtedh
spre seg (om rein) bårranidh
spre utover geerjehtidh, geerjehte- v.
spre, jage fra hverandre loebpedehtedh I
spredt (rein) bårrojde, bårrode, barrede
spredt barras- *adv.*
spredt reinflokk låabpoes krievvie- s.
sprekk guhpie *mellom snøbre og fjell*- s.
sprekke få til å-, knekke måakoehettedh I (er ikke dette trykkfeil, skal det ikke være mårhkoehettedh?)
sprelle, ligge og velte seg (om rein som er kommet på rygg og ikke kan komme opp, eller som er kommet ut i vann og ikke kan svømme; om mennesker som har plager) vievtjedidh (dellie vuartesje guktie dihte svæhtja, vievtjede)
sprengkulde baajkoe- s.
sprengvarme ?
sprette opp fra stolen, stå opp i en fart tjuedtjielestedh I
sprette, stå opp låvnedh, låvna *også om sola* - v.
sprise geerredidh, geerrede- v.
springe (på fire, om rein, hund; i spøk om mennesker), klatre, krype (om orm) goetsedh IV
springe 1) roehtedh, ruahta 2) vaarredidh, vaarrede 3) hajkedh, hajka 4) hajkelidh, hajkele 5) goetsedh, guatsa 6) goetsehtidh, goetsehte *om mennesker fram og tilbake om dyr ta på sprang om klodyr springe etter* - v.
springe etter, kjøre fort, jage på (også få til å springe, la springe) goetsehtidh
springe hajkegâetedh, hajkegâata *begynne å springe* - v.
springe i vei få til å-, skremme opp roehtestehtedh I
springe legge i veg og-, sette på sprang hajkejahtjedh, hajkejahtja- v.
springe skynde seg å-, løpe avgårde, sette i vei roehtestidh
springe ut og inn raessedh I
springe, løpe goetsedh, goetsedidh
sprute støtvis (om puls) jievkehtidh, snjitjkehtidh

sprute, skvette, (om vann el. søle) strijhtjedh (dihte morhte vuajnam stræjhtja dohk' diekie guktie dihte kaarre jih røøvre gaarveni)
sprute, sprette trijsedidh, trijsede- v.
språk giele - s.
språkbruk, stemmebruk gieleåtnoe
språkkompetanse gielemaahtoe
språkkunnskap gieledaajroe, gielemaahtoe
språkmelodi gielevuelie
språkoppbygning gielen tseegkeme
språksammenheng, språksituasjon gieletsiehkie
språksituasjon, språksammenheng gieletsiehkie
spy (hund), kvalme goglenasse, flt. goglenassh (goglenassh bætjeh-(jeg) blir kvalm)
spy, kaste opp goesmeridh, voeksedidh
spy, oppkast voeksenasse, goglenasse
spyd drepe med-, kjøre spydet i saejhtiedidh spyd saejhtie
spyd saejhtie- s.
spydet i kjøre- saejhtiedidh, saejtede- v.
spydstav saejhtie-klaahka
spøkefull, kvikk gïmpele
spøkelse ruffie, moenesje, jijjelaatje
spørre etter en ting mange ganger, tigge, ville ha, ønske, be mange ganger tjoemehtidh
spørre gihtjedh, gihtjie- v.
spørre og grave goerehtalledh
spørre ut, diskutere dierhkesjidh, dierhkestidh
spørre ut, utspørre, diskutere dierhkestidh
spørre, etterforske, undersøke goerehtidh, goerehtettedh I
spørre, forhøre seg darhkelidh
spørreskjema gihtjeme-sjeema
spørsmål gyjhtjelasse
spå ulykke over en (om gjøk), stille dårlig prognose, mane vemhtedh I (dihte daatjem vemhtieminie-den spår at bonden skal dø)
spå, ganne nåajtodh, nååjte- v.
spåttromme, runeblomme gievrie- s.
sta, egen, opposisjonell, egenrådig, sur, tverr beeke
stabbur buvrie- s.
stabel, forlag berteme
stable i haug, stille opp saksa (jillre), blø bertedh I
stable, legge beertedh, beertie- v.
stable, legge, sette bertedh I
stadig akten ((han) hviler stadig- akten liegkeden)
stadig, i ett, ofte daamhtah, daamhtaj, daamtaj (tjuatsa daamtaj-det snør i ett) (stoerre-guelieh daamtaj baenjiste dabraldihkie)
stadig, uavlatelig, etter hverandre iktemearan (galka riehpenem jih gajkhk raejkieh gaptjedh golme iehkedh iktemearan)
stadig, uten opphold ahkedh (ahkedh tjuatsa-det snør uavbrutt) (ahkedh tjieskesji-han holdt på i ett)
stakende bestehten

stakkar, stakkars vaepiedodtje- s., vellie
stakkarslig vellien (reajnoemaennie ussjede dihte
 vellien maana sán amma gáalole)
stam en som er- gahkestæjja
stam, stammende gahkes
stamme gahkedh III, gahkestidh
stammer en som- gahke
stand til være i -, kunne, greie, ha ferdighet til
 maehthedh I
standpunkt ta -, bekrefte jááhkesjidh
standpunkt, oppfatning tsegkie (dan tsagkan
 báateme-kommet til det standpunkt)
standpunkt, oppfatning tsegkie (dan tsagkan
 báateme-kommet til det standpunkt)
stange gáaljoestidh, gáaljoste- v., gáaljodh
stange med horn goeljestidh, goeljeste- v.
stange til (med hornene) goeljestidh
stanges (om rein), streve, slite, slåss, ta tak
 gæmhpodh,
staselig, nydelig, prektig, praktfull (om folk og
rein) gøøgkeles, gøøgkelihks (gøøgkeles baernie-
 prektig kar)
stasklær giltegh
status, høyde jælløe
stav klaahka- s.
stav med jernspiss, spyd saejtie-klaahka- s.
stave baakoehetidh
sted i-, nylig iskan
sted, plass sijjie
stedsnavn sijjie-nomme, dajve-nomme
steg (ta et-) / trinn daltestidh (alma dalteste akten
 sirven rudtjen nille jih nimhtie daltehte ? dej sirvi
 rudtji mietie dan dállen gáajkoe)
steg, trinn daltese
steik, lår (på slakt) ruaksja
steikepinne bissh-gietjie- s.
stein gierkie- s.
steke bishedh I
steke noe rått på glør suvriedehtedh I
steke små kjøttbiter, skjære opp, karve opp
 (kjøtt) bijredh I
stelle i stand mat jurjiehtidh, jurjehte- v.
stelle til noe fort, lage til i en fart stealladestedh,
 stealladasta- v.I
stemme giele.- s
stemmebruk, språkbruk giele-átnoe
stenge el. bre over el. lukke som snarest
 gaptjestidh
stenge imot rein, ta i mot (f. eks gjest), ønske
 velkommen dåastoehetidh
stenge steegkedh, steegkie- v.
stenges, bli dekket, bli breidd over gaptjelgidh
sterk gjøre-, helbrede, medisinerer, kurere, gjøre
 frisk starnedehtedh
sterk sol, varme njæssoe- s.
sterk veaksehke- *adj.*

sterkere (som er - enn meg) guhte manneste
 veaksahkåbpoe
sterkeste (den-), mektigste, Den allmektige
 faamoehkommes
sterkt, hardt tjarke- *adj.*
sterkt, hardt, i høy grad tjamke, tjamki (tjamhki
 lohkem-jeg leser hardt,sterk(høyt))
stevne, marked, stort arrangement, by, kirkested
 sjeltie
stevnemøte (ha -), treffes gaavnedidh
stevnemøte, møte gaavnedimmie
sti baalka- s.
stige opp berkiestidh, berkeste *om røyk* - v.
stige på, gå inn tjaangedh, tjaanga- v.
stige, altan, trapp raajtere, raajterasse, raajrelasse
stigmatiseres, brennemerket bli-, bli sotet, få en
flekk på rullebladet, ripe i lakken tjirrelgåetedh
I
stigning tjaavtese- s.
stikke (rein) i nakken, avlive rein med
nakkestikk ajpestidh
stikke av fra hjorden, fare av sted (om rein),
absolutt ville være med (om barn) girrelidh
stikke av goetselidh
stikke inn, ta på seg (klær), sette ut (garn), drive
(rein inn i gjerde), ta inn (ved i kåta), putte
 tsækedh I
stikke seg (f. eks. på en kniv), bli stukket
 baskehtalledh IV
stikke seg, stikke hverandre, stanges baskedidh
stikke(f. eks. åre ned i vannet), bite (om verktøy),
være kvass (f.eks. om kniv, nål) bestedh I
stikke, putte rijtedh,
stikke, stikke igjennom, stinge, gjøre vondt,
stange (med horn) baskedh IV
stikker seg ut fra massen, en som tror han er
bedre enn han er, som står fram alene guvsie
stil (skriftlig arbeid) guhkies vaestiedimmie,
 guhkiesboelhke, guhkies-tjaalege
stillas voektenje (daehtie voektenjistie vaaltah-fra
 dette her stillaset tar du)
stille bli- (om vær, vind) laaknedh, løødtjedh
stille få til å bli-(om vær og vind) løødtjehtidh
stille krav kriebpesjidh
stille opp saksa (jillre), blø, stable i haug bertedh I
stille, tyst sjaavedh- *adv.*
stilleflytende utvidelse av elv, lon sovvene
stillelv vealma- s.
stilling til noe ta- jiehtedh maam veanhta/guktie
 vuajna
stimulere til, åpne for skreejrehtidh
stimulerende skreejres
stinke libnedh, musnedh (libnede-det stinker)
stirre, nistirre gaahkasjidh
stiv (bli-), bli støl, stivne geahtjodh
stiv bli-, støl, lemster, (i legemsdel av
anstrengelse) gæhtjodh II

stiv, lemster gæhtjoes, gæhtjoeh, gæhtjah; pred. gyhtjehke
stivne (i kroppen), støl (bli-), bli stiv geahtjodh
stjele sualadidh, sualede- v.
stjerne 1) daasta 2) naestie- s.
stjerne naestie
stokk til å skrape skinn på nieskeme-galte- s.
stokk, kubbe 1) galte 2) klåbpoe- s.
stolpediagram ståalhpediagramme
stolt, kry, som er svær til å skryte, som alltid skryter garmeres; pred. garmere
stolthet, hovmot, overmot tjevlesvoete, tjevliesvoete
stoppe (rein som vil stikke av) få til å- stæssardehtedh I
stoppe opp og bli stående [få(reinflokk)til å-], fastlåse (en situasjon, forhandling), få en utvikling til å stoppe, sette en stopper for tjøødtjehtedh I
stoppe opp/stanse litt tjøødtjestidh, tjøødtjeste- .
stoppe/stanse få til å- tjøødtjehtedh, tjøødtjehtahta- v.
stopper for sette en-, få (reinflokk) til å stoppe opp og bli stående, fastlåse (en situasjon, forhandling), få en utvikling til å stoppe tjøødtjehtedh I
stopperein bak pulk [binde(rein)som-], binde utemmet rein bakerst i raiden, binde pulker etter hverandre, plassere en person under ledelse av andre (under en annens ansvar), sette på en bremsekloss, holde igjen tjåånehtedh I
stoppested, parkeringsplass tjøødtjestimmie sijjie
stor stoerre
stor stoerre- *adj.*
storbakke stoerredeava
storkar, nød, soldat niere
storlom duvvehke- s.
storm, uvær værtoe
storme, blåse sterkt virtedh I
stort arrangement, by, kirkested, stevne, marked sjeltie
straffes, bli straffet beadtasovvedh
straks, med én gang faavre (faavre laarhkenisti-han slo seg i hjel med én gang) (ij hov daate faavre ajpesth-denno (slaktekniven) dreper jo ikke med én gang) (faavre Leah vuatjeme?- har du skutt den steindød/så den døde med én gang?)
straks, med en gang, omgående dallah (destie dallah akte guelie vinhtese båata)
straks, med én gang, så snart som dallah, dallegh, dallah-masten
straks, øyeblikkelig dallah - *adv.*
strand fearvoe
strand gaedtie- s.
strategi, evne, måte, form vuekie

strebe (mot et mål), være ivrig sysselsatt med å forsyne, sørge for noen så de blir selvhjulpne fassedh IV
streife omkring, oppholde seg jogrestidh
strek langs kanten av ski/komse, dra- soemestehtedh I
strekke seg villedidh, villede- v.
strekke til, holde rieresjidd, rieresje- v.
strekke ut (tau), sette garn, henge opp våte klær til tørk sedtedh I
strekke ut føttene (når man sitter), vende (føttene) mot varmen skilledh VI
strekke ut, tøye syøjkedehtedh I
streng mot (person) være-, presse på båvvastehtedh I
stresskoffert fuehpieveaskoe
strev gæmhþome
streve (med bæring), arbeide med møy og besvær fahtedh IV (olleh löövles maaajsojne fahth-du bør ikke streve med den tunge børen)
streve etter å komme opp gahpedh, gahpa- v.
streve, bale på baaverdidh, baaverde- v., bååveldidh
streve, bale tjabredh
streve, drive på å, holde på med noe tjieskestidh
streve, kreiste, holde på med noe anstrengende (bovtsine tjabredh) tjabredh, tjabrehtidh
streve, slite, drive på (med dyr) daamkodh
streve, slite, slåss, ta tak, stanges (om rein) gæmhþodh,
stridig, angrepslysten (hund) haaskes
strikke gurredh, gårra- v.
strikke, intriger lage-, ha skumle planer, oppvige folk (mot hverandre), ha baktanker, binde (garn), flette (kurv av tæger), veve, spinne (om edderkopp) gurredh I
stiregne stiehpegåtedh, stiehpegåata *begynne å* *stiregne* - v. I
stritte i mot, imøtegå, gjøre motstand vuastalidh
stritte imot, krangle gírredidh
struktur leahtah (strukturen i faget-faagen leahtah)
struktur, bygning, oppbygning tseegkeme
struktur, mønster leahta
stryke det som ikke passer, rydde opp i misforståelser, tynne ut (skog etc.), luke, plukke vekk uvesentligheter vaaljedehedh I
stryke, klappe (hund) daajesjidh
stryke, klappe deehkedidh, deehkehtidh
strø seejedh, seejie- v.
strøm njuvvie- s.
strømpe guapa- s.
strømpebukser guapa-måvhkah
studere, kontrollere, undersøke, vurdere, teste, sjekke, utforske giehtjedidh
studium, utforskning giehtjedimmie
stum bli- magkalidh, magkele- v.
stum person giehtadtje

stump, butt, tverr nâmhpoē (nâmhpoē skaavhte-
stump vinkel)
stupe stovhpijhtjedh, stovhpijhtja *begynne å*
stupe - v.
stupe stovpedh, stovhpoe- v.
stygg i munnen (snakker råprat) deapsoeh
stygg vestie- *adj.*
stygg, forferdelig- voevnehke
stygt, forferdelig vesties-laakan- *adv.*
stykke (vei) boelhke- s.
stykke et- man guhkie
styre (med hård hånd), prakke på, tvinge
 trompestehtedh I
styre (reinen) i en bestemt retning, være
ordstyrer, møteleder, rettlede, bringe en
avsporet debatt på rett spor igjen, veilede
 tsuvtsedh I
styring, forvaltning reereme
styrke, makt, kraft faamie, faamoe
stødig bli- gaarsjaldovvedh, gaarsjaldåvva *vokse*
seg stødig - v.
stødig stååvehke- *adj.*
støl bli-, lemster, stiv, (i legemsdel av
anstrengelse), bli stiv, stivne (i kroppen)
 gæhtjodh II
større gruppe stuerebe dåehkie
størsteparten av flokken (rein) jienehke- s.
støte til, skubbe bonhkelidh, bonhkele- v.
støtte (f. eks. hodepute) nalhke
støtte gi- dåarjedidh
støtte gi-, følge, lyde (en annens råd) dåarjodh II
 (ij annje dihte dåarjoeh mov raeriem-han følger
 ikke mitt råd)
støtte gi-, komme raskt til unnsetning dåarjedidh
støtte, støtte opp med noe duvhtedh I
støtte, støttespiller, medspiller, tilskuddsyter
 doedtije
støtte, tilskudd (økonomisk) doedtebeetnegh
støttemidler, tilskuddsmidler doedtevierhtieh
støttespiller, medspiller, tilskuddsyter, støtte
 doedtije
støvel aalohke- s.
stå (på et sted) la reinen-, fryse fast (situasjonen),
ta en pause i forhandlingene, legge saken på is
 tjåadtjahtehtedh I
stå opp en etter en/i tur og orden tjåadtjaladtedh
stå opp fort tjuedtjielestedh, tjuedtjielasta- v.
stå opp i en fart, sprette opp av sengen om
morgenen (om en som er i god form) luekedh I
stå opp i en fart, sprette opp fra stolen
 tjuedtjielestedh I
stå opp tjuedtjielidh, tjuedtjele- v.
stå tjåadtjodh, tjåadtje- v.
står fram alene noen som-, stikker seg ut fra
massen, en som tror han er bedre enn han er
 guvsie
sukke sjuehkiehtidh

sukker, farin dijnehkh- s.
sukkerbiter gâahtah- s.
sult nielke- s.
sulte få noen til å-, sulte ut, faste nealkoedidh
sulte la-, ikke gi mat nok, sette på sultekur, på
avmagring, avskrelle, minske omfanget av,
minimere, sammendra tjohkehtehtedh I
sulte ut, faste, få noen til å sulte nealkoedidh
sulte, bli sulten bårrestohtedh V
sultekur sette på-, på avmagring, avskrelle,
minske omfanget av, minimere, sammendra, la
sulte, ikke gi mat nok tjohkehtehtedh I
sulten bli- bårrestovvedh IV
sulten være- bårrestohtedh, bårrestahta- v.
summe (mygg), dra egensindig til et sted (om
dyr) nijjedh IV
sunn og sterk bodtjehke
suppe joptse- s.
sur bli-, bli gretten mosnestidh, sovries sjidtedh
sur krankoe- *adj.*
sur og sint bli- måaskodh, mååske- v.
sur, gretten, grinete krænkoeh (dihte lij krænkoeh
 båeries alma gie gaajhkesidie lij måeresne)
sur, i dårlig humør, være-
 suvriedidh, suvriedistedh I
sur, tverr, sta, egen, opposisjonell, egenrådig
 beeke
surmelk såvra, såvroē, savra
surne, bli bedervet (om kjøtt og annen mat)
 gosnedh IV
surre (meget hardt) fast, surre sammen, knytte
(knytte skoene) gaaredh
surre fast, snøre gaarhkedh, gaarhka- v.
surre, pakke sammen gaaredh (pakke sammen
 børene- maajsoeh gaaredh)
surre, pusle, fordrive tiden nossedh IV, nosserdidh
surt lukte-, bedervet gusniedidh
suse sjovvedh, sjåvva- v.
suse, bruse sjovvedh IV 1) biege sjåvva moerine
 2) johke sjåvva
suverenitet, selvstyre jijtjereereme
svaberg hellende sleipt- (gjerne dekket av løs
torv el. fuktig og glatt) njiemehtje-spaenie
svaberg spaenjie- s., speanoe
svaberg speanjoe
svaie, bøye seg fram og tilbake syjjedidh
svak, uvel, syk dâsmoes, dasmoes,
svake den-, dårlige siden (av noe), svakhet
 haaltje-bielie
svane njoktje- s.
svans battjka
svar vaestiedasse, vaestiedimmie
svare vaestiedidh, vaestede- v., vaestedh
svarløs gjøre-, målbinde, gjøre målløs
 magkaldehtedh I
svart på se-, bli motløs, se det ulikt, miste motet
 nåajaridh

svart tjeehpes- *adj.*
svartedauen tjeehpes-sohte- *s.*
svarteste natta jijje-gåartse- *s.*
svartmale, uttrykke pessimisme, sverte, gjøre svart, være pessimist tjååhpedestedh I
svelle opp, heve seg bāvsegidh (laejpie bāvsege-brødet hever seg)
svenske svienske- *s.*
sverge, forbanne, besverge våarnodh
sverme (mygg) begynne å- haasegåtedh I
sverte, gjøre svart, svartmale, uttrykke pessimisme, være pessimist tjååhpedestedh I
svette 1) bievestehdedh, bievestahta 2) bievestidh, bieveste- *v.*
svette bievestahke- *s.*
svette bievestidh
svette, bli svett bievestovvedh IV
sveve, kretse girtedh I
svi (insektstikk), lyse (stjerner, nordlys), brenne bueledh I
svi snjierpedidh, snjierpede *v.*
svi svijregåtedh, svijregåata *begynne å svi* - *v.*
svi, brenne snjierpedidh (idtjin dah sjijlh altese gieth jih idtjin altese skopmekem snjierpedh)
svi, gjøre vondt svijredh, svæjra- *v.*
svigefar og svigemor voehph vuanovh
svigefar, ektefelles stefar voehpe- *s.*
svigerdatter mæninja- *s.*
svigerforeldre voehpe-almetjh
svigerinne mæninja I.
svigermor vuanove- *s.*
svigersønn vijve
svigersønn, svoger vijve- *s.*
svik, bedrag, forræderi, utroskap biehteme
svike, snyte, forråde, bedra biehtedh
sviker, bedrager, snyter, forræder biehtedæjja
svinge plutselig og uventet svitnjestidh (dihte klaahka dan alman vøøste vualka, mohte dasth goh edtja dievviehtidh dle svitnjeste jih baalte vualka)
svoger 1) maake 2) maaketje *gift med eldre søster* - *s. konas yngre bror*
svært kald (om fjell, vind, år) guelhties; pred. guelhtie (guelhties gjire kald og sen vår)
svært store mengder velvie
svært, voldsomt, overveldende ipmerijhken
svømme begynne å- voejegåtedh I
svømme holde på å- voejehtjidh, voejehtje- *v.*
svømme voejedh, vuaja- *v.*
svømme voejegåtedh, voejegåata *begynne å svømme* - *v.*
svømme(over) la(rein)-, (bidra til at reinen-) voejedehtedh I
svømme, la svømme få til å- voejehtidh, voejehete- *v.*
svømmested for reinflokken over elv/vatn voejehtahke- *s.*

svøpe, breie/slengje over njoetestidh
sy gåarodh, gååre- *v.*
sy på sidestykke, parallellføre tjoelkemehtedh I
syk gæbjan- *adj.*, fiejlien, skiemtje, skeamtjan
syk, dårlig (kan også brukes om føre) mådtan-
adj.
syk, svak, uvel dåsnoes, dasnoes,
sykdom el. udyr (oppdage el. ha -) i hjorden naavjodh II
sykdom johte- *s.*, skiemtjelasse
sykdom skiemtjelasse
sykdom sohte *forkjølelse* - *s.*
sykdom, sott, "styggjen sjøl" (den onde) moenehke
syn, synspunkt vuajnoe (etter mitt syn-mov vuajnoen mietie)
synagoge synnagovge
synd på synes inderlig-, ha medlidenhet med, vise barmhjertighet aarmoehetidh
synd sådtoe- *s.*
synde, gjøre fortredd, urett, noe galt, begå en forbrytelse, feile, terge miedtedh I
synder sådtere
synder, uggjerningsmann, forbryter meadtoelassje
syndig sådtoeladtje
syne komme til-, komme langveis fra, komme dalvedh IV
syne komme til-, vise seg jæjhtedh
syne komme ut av-, gå (om tid), passere, gå forbi vaesedh I
syne komme ut av-, gå (om tid), passere, gå forbi vaesedh I, vaesedh IV (daate jaepie soejmebi vaaseme goh aerebi) (gosse almetjh lustem vuertieminie, dellie biejjieh soejmehtje vaesieh)
synes 1) utnedh, åtna 2) tuhtjedh, tuhtjie *i betydningen å mene noe* - *v.*
synes om, være glad i, være hengiven, holde seg til, bry seg om gaerhtedh I (ij miesiem gaerhtieh- (den simla) bryr seg ikke om kalven sin)
synes synd på, forbarne seg over noen aarmelostedh, aarmoedidh, aarmoelostedh
synes å se noe eajhkalidh, eajhkele *men så er det ikke noe likevel* - *v.*
synes, mene, ha, anse utnedt I (manne jis utnieminie, datne dan stoerre, veaksehke...-og jeg som synes at du er så stor og sterk...) (manne åtnam dihte dan stoerre...-jeg anser(synes)at den er så stor...) (mejtie åtnah sjiehtieh - som du synes passer) (moehrele vuartesje, føørhkede, åtna luste dihte) (eah sih gaajhkesh utnieh dihte lea daerpies-ikke alle synes det er nødvendig)
synes, vises vååjnedh, vååjnoe- *v.*
synke straks vååjoelidh, vååjole- *v.*
synke, gå under, sige ned i vååjodh, vååje- *v.*
synlig begynne å bli- vååjnegåtedh I
synlig sti godt- staake baalka- *s.*

synliggjøre, få til å våkne, gi en oppvekker, vekke gâhtsajehtedh I
synspunkt, syn, påstand, inntrykk, mening, oppfatning vuajnoe, miele (etter mitt syn-mov vuajnoen mietie)
syregress jáamoe- s., jáama
sysselsette, forsyne noen med noe, sørge for at andre får tak i det de trenger fasseldidh, fassiehtidh
systematisere sjiere øørnedh
særdeles, særlig joekoen (særlig lodden-joekoen baaŋvteres) (på spesiell måte være bevisst på å-joekoen laakan voerehkes årrodh) (spesielt bevisst-joekoen voerehkes)
særegen, integrert, særtrekk sjiere
særlig (på særlig måte) joekoen-laakan
særlig ansvar joekoen diedte
særlig, spesiell [eg:på en spesiell måte] joekoen-laakan
særlig, særdeles joekoen (særlig lodden-joekoen baaŋvteres) (på spesiell måte være bevisst på å-joekoen laakan voerehkes årrodh)(spesielt bevisst-joekoen voerehkes)
særs, særdeles, særskilt joekoen- *adv.*
særslilt sjiere (sjiere nuepie-særskilt tilbud) (sjiere paehpierasse-på eget/særskilt papir)
særtrekk, særegen, integrert sjiere
søke informasjon saerniestimmieh åadtjodh
søke informasjon, savne, lengte etter, lete ohtsedidh
søke tilbake og lete etter kalven (om simle), reorganisere (gå tilbake og samle trådene), ta et tilbakeblikk, trave, lunke tsuvvedh I
søke, lete, lengte, savne ohtsedh, ohtsedidh
søker, en som leter etter noe/sender søknad ohtsije
søknad ohtseme
søle til, tilgrise, gjøre uren deerjedh
sølv silpe- s.
sølvbrosje på halskrage maalja,maeljje
sølvkrage haelsie- s.
sølvsmykke saelja
søndag aejele- s.
søppel, rusk tsumhtsie
søppelsekk, søppelpose tsumhtsie-voesse
sør- 1) jaarjel- 2) jaarjetje-- *adv.*
sør i- jaarjene
sørge for noen, forsyne noen, ta seg av fassiehtidh
sørge for, ta vare på, ivareta geehtstedh (dihte gujht geehtesti jitjse bueriem-han sørget for seg sjøl/ivaretok sine egne interesser)
sørgmodig bli-, bli skuffet hojnegidh
sørsida jaarjetje-bielie- s.
søsken innbyrdes årpienadtjh- s.
søsken årpenh- s.
søskenbarn aajkohke- s.
søster du min-(tiltale) åebpeme

søster mi åabpeme- s.
søster åabpa- s.
søstre innbyrdes åabpetjh- s.
søvn, trettthet nahkerh- s.
søvnig, trett 1) kâvrede 2) nahkeren - *adj.*
så dan - *adv.*
så darhke (giese darhke datne jis lohkh?-hvem leser så du for?) (hvordan gjør du så det? - guktie darhke darjoeh?) (guktie darhke dijjeih darjoejidie?- hvordan gjør så dere det/hva gjør så dere?) (guktie darhke- hvordan så...?)
så ikke, for at ikke aellies (aellies ov numhtie klaadtenh-(for at de) ikke skal blande sammen slik)??
så ikke..., for at ikke...,(han/hun/den/det) olles??
så langt, til den grad mierie (ill/iness/elat) (dan mearan-til den grad)
så lenge dan guhkiem
så mye, (ikke) så mye man jarke
så, da, nå dellie, dle
så, slik at guktie (løonesth amma munnjien ohtje dålletjem, mov gâmma lea maanam reakadahteme jih manne tjoeverem dållem biejedh guktie tjædtjetje guaktah eagan gâalolh)
så., da, derimot, og så? darhke (nåå,daennie viermesne darhke, man jijnjh daesnie?-javel,enn i dette garnet da, hvor mange er det her?) (gukts darhkan-hva så)
sådan en (en sådan en) dagkere (dagkerem lin gaajhkesj byøreme utnedh-en slik en skulle alle hatt)
såpass devverde (devverde lij-han var så pass til kar) (devverde lij vaarredh-han var så pass til å småspringe at det klarte seg) (devverde hov gaarsje-(reinflokken) tåler så pass (at det går an å flytte))
sår saejrie- s
sårkoddh sørge (sorkeminie-holder på å sørge)
såvidt, bare så vidt, knapt jællan

T
ta det med ro, sette ned farten, slakke av soejmenidh
ta et tilbakeblikk, trave, lunke, søke tilbake og lete etter kalven (om simle), reorganisere (gå tilbake og samle trådene) tsuvvedh I
ta fatt i noen, mishandle, slite og kna daaresjidh
ta fatt nierhkedh, nearhka *begynne på nytt igjen* - v.
ta fatt på, prøve å gjøre noe voejhkelidh
ta fra en noe med makt, trenge seg inn mellom rintedh I
ta fram noe som er nedsnedd, grave fram noe fra hukommelsen, memorere rebnjedh I
ta i bradtjedh, bradtja *gjøre en kraftanstrengelse* - v.

ta i en hast, ta fatt i og holde, gripe tak i doerelidh
(dihte baernie maaje edtja doerelidh)

ta i mot (f. eks gjest), ønske velkommen, stenge imot rein dåastoehtidh

ta i mot, motta dåastodh

ta i, anstrenge seg kraftig pradtjedh IV

ta imot dåastoehtidh, dåastohte- v.

ta inn (ved i kåta), putte, stikke (inn), ta på seg (klær), kle på, sette ut (garn), drive (rein inn i gjerde) tsaekedh I

ta kraftig i, tvinge noen, nøde til tjabrehtidh

ta på seg ski joksedidh, jokse- v.

ta på tsaekedh, tsaaka *om klær* - v.

ta seg av, sørge for noen, forsyne noen fassiehtidh

ta som sin del (om rovdyr) råate aktem krievvem
vaateme, kreve sin part, kreve det som
rettmessig tilkommer en, vente å få noe (mat,
andel), forordre, tigge (mat om barn el. hund),
forvente belønning/betaling vaetedh I

ta tak i, holde i, holde i, holde kursen (retning)
otnelidh, otnele- v.

ta tak, streve, slite, slåss, stanges (om rein)
gæmhpodh,

ta til med, forsøke aatskadidh, aatskade- v.

ta til å gråte tjørrijidh, tjørrije- v.

ta vaeltedh I, vaalta- v.

ta vare på, berge, frelse gorredidh (saemien gielem
gorredidh-ta vare på det samiske språket)

ta vare på, ivareta, sørge for geehtestidh (dihte
gijht geehtesti jijtse bueriem-han sørget for seg
sjøl/han ivaretok sine egne interesser)

ta vare på, ta rede på, berge gorredidh

ta varsel våarpoehtidh, våarpohte- v.

ta, gripe biksedh, bæksa- v.

ta, gripe, nappe (om fisk) dijedh VI

ta, plukke tjåagkodh, tjåågke- v.

tabell tabelle

tak i få- fihkelidh, fihkele- v.

tak rehpie- s.

takk (særlig for mat og drikke) gudtsien (gudtsien
aelties-takk og pris) (gudtsien viehkien åvteste-
takk for hjelpen)

takk aelties, gudtsien aelties (den andre svarer:
utnieh læjnosth)

takk gudtsien aelties *for maten*

takk gæjhtoe

takk mange- jijnjh gyjhteles

takk, takksigelse gyjhteles, flt. gyjhtelassh (jijnjh
gyjhtelassh-mange takk)

takke (særlig for mat og drikke) gudtsiestidh

takke gijhtedh I, gæjhta- v.

takke gijhtedh, gudtsiestidh, aeltiestidh

takke gyjhtelassjedh IV

takknemlig gyjhteladtje; komp. gyjhtelåbpoe

takknemlig gæjhteles

take, mestre hijvenlaakan maehdedh

tale, utsagn, muntlig framstilling, samtale
soptsestimmie

tall låhkoe, taale

tam låemtie (s)- *adj.*

tam, leietam geeles *en som kommer etter* - *adj.*

tang tåangke, taantje

tange, nes njuana- s.

tanke jiermie, åssjalommese

tanke på med-, slik at, for å guktie

tanke, ide åssjalomme

tanke, ide åssjalomme

tanke, mening åssjalommes

tanke,foretak, hensikt earna

tankeløs, uforstandig jiermehts

tanker komme i de-, bestemme seg, ha til hensikt
eajhnadovvedh IV

tann baenie- s.

tante 1) gåeskie 2) muahra 3) seasa 4) jijmie 1 *mors
eldre søster* 2 *mors yngre søster* 3 *fars søstre* 4
gift med enten farbror eller morbror

**tante 1:mors eldre søster el. kusine 2: mormors
eldre søster (båeries gåeskie=aahka) gåeskie
tante=1:mors yngre søster el.kusine 2: båeries
m.-mormors yngre søster, fars moster 3: høfflig
tiltale til eldre kvinne som en ikke er i slekt
med muahra**

**tante=faster, fars kusine; båeries seasa-
grandtante:fars el.mors faster** seasa

tarv, behov, interesse buerie (dihte gujht geehtesti
jijtse bueriem-han ivaretok sine egne interesser)

tas i bruk, bli tatt i bruk åtnose vaaltasovvedh

tas, bli tatt vaaltasovvedh

tater, reisende omstreifer fealaladtje

tatt i bruk bli-, tas i bruk åtnose vaaltasovvedh

tatt vare (bli - på), berges, frelses gorredovvedh

taus forholde seg-, tie moelhnjedh

te (drikke) løøvie

te, avkok løøvje - s.

tegn, merke, varsel, punkt væhta

tegneserie guvvie-raajroe

tekstbehandling teekste-gietedalleme

teller (brøk) lohkehtse, teellere

teltduk låavtege- s.

teltduken på kåten legge-, angripe, gå på låevtedh
I

teltkåte låavth-gåetie- s.

teltskjelett, reisverk, bygning, tårn tseagkere

tema, sak aate (gierve aate-vanskelig tema/sak)

tema, sak aate (gierve aate-vanskelig tema/sak)

tema, samtaleemne, møtesak, emne, mål
aamhtese

temme deemedh, deemie- v.

temme, gjøre tam låsmtsdehtedh I

temmet rein daamehke- s.

tenke på, huske på måjhtalidh

tenke ussjedidh, ussjede- v.

tenke ut, forsøke/prøve å huske på, komme på
mojhtelidh

tenke ut, pønse ut, finne på gaavnehtidh, hahtadidh

tenke, bestemme ussjedidh

tenke, overveie, fundere, spekulere jiermestalledh

tenkeevnen miste-, bli gal, miste forstanden
jiermiehtovvedh

tenne opp(ild), tenne (lys), slå på lyset
båalatjehtedh I

tenne på (pipa), inspirere til å, dra i gang, være inspirator tsihkijehtedh I

tenne på, sette fyr på båaltajehtedh, båaltajahta- v.

tenne(lys), tenne opp (ild) båalatjehtedh I

terge miedtedh, meadta- v.

terge opp, erge opp væssjoedehtedh I

terge, erte, plage naskoehtidh

terge, synde, gjøre vondt mot noen, gjøre en forbrytelse, gjøre galt, terge, irritere, erte
væssjastehtedh I

terminologi barkoe-jiehtese

test, sjekk, undersøkelse, kontroll, overvåkning, granskning giehtjedimmie

testamentere tjæliedehtedh I

teste, undersøke, vurdere, studere, kontrollere, sjekke giehtjedidh

tett duvhties- *adj.*

tett være-, holde vatn ute jiekedh, jeaka- v.

tett, tettvokst søøkes, sååkehke (hår, skog, gress, reinhorn) (søøkes-tjærvie-rein med tettvokste horn)

ti (10) luhkie- *tallord*

ti rein tsiehkie- *s.*

tid (god tid til noe) astoe

tid (ha tid til noe) astedh IV

tid 1) tije 2) baelie3) boelhke- *s. stund*

tid æjkie, baelie, tije

tid god- astoeh

tid ha- astedh, asta- v.

tid ha til- astedh IV

tid til ha-, nå, rekke nøødtedh VI, nøøredh VI

tid til mij astojde (ij Leah, daajrah, mij astojde onterdidh-du vet, det er ikke tid til å undres)

tid, tidsrom madte, madtese

tiden gohkedæjja (i utstrekning av tid-gohkedæjjesne)

tider, i de tider beeli

tidlig aarehke- *adv.*

tidligere åvtetje (åvtetje biejjieh-tidligere dager)

tidligere åvtetje (åvtetje biejjieh-tidligere dager)

tidligfødende simle aarehke-aaltoe- *s.*

tidsfordriv eejehtimmie

tidslinje boelhke-sieve

tidspunkt mierie (hvor langt på dag er det?-mennie mieresne biejjie?)

tidspunkt på det-, der og da dennie gaskesne (og det skjedde i de dager-dennie gaskesne)

tidsrom, periode gohkedæjja

tidsrom, tid madte, madtese

tidsskrift boelhkeplaerie

tie få en til å-, forby, true nihtedh I

tie stille få hund til å- tsielhkedh, tsealkastehtedh I

tie, forholde seg taus moelhnjedh

tie, miste mål og mæle magkalidh

tiendedel, desimaltallet 1/10 lãhkehtse

tigge (f. eks. om hund), vente å få noe vaetedh, vaata

tigge (mat om barn el. hund), ta som sin del (om rovdyr), kreve sin part, kreve det som rettmessig tilkommer en, vente å få noe (mat, andel), fordre, forvente
belønning/betaling vaetedh I (råate aktem krievvem vaateme)

tigge, be aanodh

tigge, be, trygle om haanodh

tigge, spørre etter en ting mange ganger, ville ha, ønske, be mange ganger tjoehtidh, tjoehtehtedh v.

tigger aanoje -oe-

tigging, det å be inntrengende haanoehtimmie

til (den) tid mearan (miereste mearan)

til (nær), mot (i møte) gietskie, gietske

til de som er senere æblichkåbpojde

til den andre måbpan, nåbpan

til den og den dosse daase

til den/det disse

til goske *om tid*

til han/henne disse

til hva misse

til meg munnjien

til nå daan mearan

til og med dovne (jih dovne ålkoelaantine-og til og med/også i utlandet)

til og med, endog, både dovne (dovne abpe eatnamasse vuesiehtidh-endog vise til hele verden) (dovne daerpies-til og med behov for) (dovne tjæledh jih lohkedh-både skrive og lese) (dovne tjuaara-i tillegg må man) (der var til og med samer tilstede- dovne saemieh lin desnie) (jih dovne ålkoelaantine-og også i utlandet)

til overs det som er-, rest, det som er/blir igjen
beetsuve

til overs ha-, kunne unnvære læjkoedidh, læjkode- v.

til overs, utenom åebrelen

til ro begynne å falle- sienhtegåtedh I

til sjøen jaevrie-bealese

til å begynne med, fra begynnelsen av voestes gietjeste

til, inntil (om tid) goske, goskh (tjuedtjeli jih minngesne veedtsi goskh bøøti dahkoe gusnie dihte alma årroeminie)

til, mot gåajkoe- *post.pos.*

tilbake baaastede, baaastide

tilbakemelde, gi tilbakemelding lahtesh moenedh, moenedimmie
tilbakemelding gi god- hijven-laakan lahtestidh
tilbakemelding gi-, tilbakemelde lahtesh moenedh
tilbakemelding, respons, innlegg, replikk, benevnelse lahtese
tilberede (mat) i en hast daajhtoehdih, daajhtahtidh
tilberede (mat), lage mat, kokkelere jurjiehtidh
tilbud nuepie[sjiere nuepie-særskilt tilbud]
tilby faaledh IV, faala- v.
tilby, utgreie, rekke, overrekke, greie ut, rekke fram geelkedh VI
tildekke, dekke over, dekke til gaptjedh
tildekket, overbreidd, lukket (om dør) gaptjeldihkie
tilegne seg kunnskap daajroeh åadtjodh
tilfeldigvis komme til å sååjhtedh V (tilfeldigvis for meg-munnjen jis sååjhti)
tilfeldigvis være tilstede sååjhtedh, sååjhtoe- v.
tilfreds bli-, fornøyd, få nok fuakedh III
tilføy, avslutte jærhkedh
tilføy, føye til dievhtedh
tilføy, legge til lissiedidh
tilgi aanteges vedtedh/luejhtedh
tilgi, løse, forlate luejhtedh
tilgi, roe seg ned, glemme soelkedidh
tilgitt bli- (eg, slippes løs fra noe), få tilgivelse luajhtasovvedh
tilgivelse få-, bli tilgitt (eg, slippes løs fra noe) luajhtasovvedh
tilgivelse luejhteme, loejhtedasse
tilgjengelig jaksoes
tilgrise, gjøre uren, søle til deerjedh
tilintetgjøre jamhkelidh
tilkalt bli-, kalles, bli benevnt gohtjesovvedh IV
tilkjennegi, offentliggjøre, bekjentgjøre bæjjoehdih
tilknytning til i-, i forhold til muhteste (eks: guvviej muhteste-i forhold til bilder/ i tilknytning til bilder)
tilknytte, binde sammen ord gåvlestidh
tilknytte, sette fast, binde fast debreldehtedh I (gaske-vearman dibreldehteme-tilknyttet internett)
tilknyttet dibrelidihkie (gaske-vearman dibrelidihkie-tilknyttet internett)
tilknyttet veadtaldihkie
tilknyttet viedteldihkie
tillegg til i-, attåt lissine (mohte disse lissine-men i tillegg til det)
tillegg, avsnitt (tekstavsnett) lissie
tillitsfull, hengiven, trofast gaerhteles (gaerhteles bienje) (mer tillitsfull-gaerhtielobpoe)
tillitsfull, trygg jearsoe
tilpasse fort, passe til i en fart sjiehtelededh
tilpasse sjiehtedidh
tilpasse, bade et barn, sammenføy laavkedehdih I

tilpasse, forme, sette mal, sette begrensning, avgrense en oppgave, sette/definere standarden, bestemme omfanget, skjære, hugge, klippe til som snarest tjoehpedistedh I
tilpasset, tilpasset noe som er-, avtale, overenskomst, pakt, ordning sjiehtedimmie
tilrettelegge eevtjedh, sjiehtesjidh
tilrettevise, avvise, forby strengt, jage vekk, hate aassjoestidh, assjoestehtedh I
tilskudd, støtte (økonomisk) doedte-beetnegh
tilskuddsmidler, støttemidler doedtevierhtieh
tilskuddsyter, medspiller, støttespiller, støtte doedtije
tilslutte, vedta, trene, bestyrke nænnoestidh
tilsnøes, overfykes, fyke igjen (skispor el. spor av rein) ligkedh IV
tilstå bæjhkodh II
tilstå, bekjenne boejhkesjidh
tilstå, erklære, meddele, si åpent fra, offentliggjøre, si fra, varsku, bekjenne bæjhkoehdih
tilstå, medgi, samle etter i rolig takt i en viss retning (reinhjorden bestemmer hastigheten) mietiehtidh
tilståelse, bekjennelse byjhkesjimmie
tine, bråne sjalkedh, sjalkoe- v.
ting (forskjellige - som en bruker), leketøy, saker gaevnieh
ting, gjenstand, pargas, vare daevere
tinge (til å gjøre noe), forhøre seg, høre etter, forespørre (om en tjenste) govlehtidh
tinge govlehtidh, govlehte *til å gjøre noe* - v.
tinge, bestille dongkedh, dyngkedh V
tingene på plass sette-, sette saken i det rette perspektiv, forklare, klargjøre, redegjøre, anskueliggjøre tjielkestidh, tjielkestehtedh I
tinget, bestilt dongkesovveme
tirsdag dæjsta- s.
tiur tjåktja- s.
tjeld tjievtje- s.
tjene dienesjidh, dienesje- v.
tjene, hjelpe gagkestidh
tjener gaagkeje
tjeneste gjøre en-, gi en håndsrekning liehtestehtedh
tjenestejente sjovne- s.
tjern tjonne - s.
tjermieh nyrer
tjietskesjidh holde på (manne gøøkte biejjieh tjieskesjim-jeg holdt på i to dager)
tjore, binde fast viedtiedh I
tjore, binde fast viedtiedh, veadta *f.eks. hund* - v.
tjuemøring dæelhpie
tjære dervie- s.
to bli- guaktadidh, guaktede *føde* - v.
to ganger göökth

- to** gøøkte- *tallord*
to og to, parvis gøøktesi gøøktesi
to retninger i- guektelen
to sammen guaktah (dah guaktah-de to) (aehrtjetje-guaktah-far og sønn/datter)
to sammen guaktegh (månnoeh guaktegh-vi to) (guaktegh årrodh-være bare to sammen) (guaktegh soptsestalledh-snakke på tomannshånd)
to sammen gööktesh
tolke tjielkestidh
tolke, forstå guarkedh
toller tåallere
tom, tomt gåaroeh, gåaras *en tom kopp - adj.*
tomhendt namtah-gieti, gåaroeh-gieti (med to tomme hender-gåaroeh-gieti)
tommelfinger bealketje- *s.??*
tomrom gåaroeh sijje
topp (terreng), høyde, fjelltopp dalvese
toppende, tretopp gierege, giereh, gierehgietjie
torden ræjrie- *s.*, hovreskodtje
tordivel rievtege
tordne begynne å-, leke støyende reejregåtedh I
tordne reejredh, reejrie- *v.*
tordne reejregåtedh, reejregåata *begynne å tordne - v.*
torg tåarje
tornebusk naaloe-stråmpha, tåarne-stråmpoe
torsdag dårasta- *s.*
torv derhvie- *s.*
torvhytte derhvie-laanoeh *lang vannrett stakk dekt med skråstilte stranger med ris og torv oppå - s.*, lijip-bielie
torvlegge, belegge med torv dirhvedh
tospråklig guektiengieline
tospråkligheit guektiengielevoete
total gøøkten-giertien
trakt, område dajve- *s.*
traktere gåassoehetidh, gåassohte- *v.*
trane goerke- *s.*
trang gaertjies- *adj.*, traegkies, trååghkohke
trang til, hoga på, ha sterk lyst på/-til å, lysten på bihtere (maana danse bihtere gaahtah-barnet har så sterk lyst på godterier), (danse bihtere tjuvlistidh-så lyst til å kysse/kline)
trang, håp, omsorg, ønske håhkoe
transport, reise vuelkeme (maaksoe vuelkemen åvtteste-betaling for reisen/transporten)
transportør tsiehkestahke, transportøre
trapp, stige, altan raajtere, raajterasse, raajreles
trasig, vond ealehke
trasle til, vanskeliggjøre, umuliggjøre, floke til nåagkoedidh, nåagkoedehtedh I
trau truhkie- *s.*
trave jevnt tsuvvedh, tsåvva- *v.*
trave, lunke, søke tilbake og lete etter kalven (om simle), reorganisere (gå tilbake og samle trådene), ta et tilbakeblikk tsuvvedh I
travelhet, hast fuehpie- *s.*
travelt (få det), rådløs baanhtsan
travelt fuehpesne *ha det travelt -*
travelt ha det- fuehpiedidh, fuehpede- *v.*
tre (stykker) sammen golmesh
tre golme- *tallord*
tre i tsagkedh, tsagka *f.eks. nål - v.*
tre rein golmege
tre år gammel hanrein vueperese- *s.*
tre, putte tsagkedh (tsagkh!-trede! putte! av:tsagkedh)
tre, ved moere- *s.*
trebart område, vidt synsfelt, vid åpen plass i lavlandet vååltese
tredje gaaalmede
tredobbelt gulmien vaelmien *tre bukker til å dra*
treffe 1) gaavnesjidh, gaavnesje 2) råakedh, råaka 3) dievviedidh, dievvede *en person/ personer - v. en person/personer f, eks, spikerhode*
treffe, møte diervesjidh
treffes, møtes (med noen), treffes igjen gaavnesjidh
treffes, møtes, finne hverandre, ha stevnemøte gaavnedidh, gaavnede- *v.*
treg mage ha- tjæjnodh, tjyjne- *v.*
trekk jiele (*luft*) - *s.*
trekke i en bestemt retning (rein), reke uten lov (om barn) rahtjedh, rahtja- *v.*
trekke seg inn dijmiedh, dijmie- *v.*
trekke tilbake det en har sagt eller gjort, unnskylde seg (ved å be om forlatelse åånedidh)
trekke ut tiden, drøye, somle lenge, trekke, dra opp fiskegarn, vitje fiskegarn (for å se om det er fisk i det) doeredh
trekke, dra giesedh I
trekk-rein gieseeme-råantjoe- *s.*
trekks ned, trekks i negativ retning (f. eks. om evaluering/karakterer), undertrykkes våålese diedtesovvedh
tremening aajkoe-laevie- *s.*
trene, bestyrke, tilslutte, vedta nænnoestidh
trene, gjøre utholdende saarvedehtedh??
trengende (i jorden), helle soeredehtedh I
trengende seg fram, trengende seg inn, klemme seg inn mellom noe tjihtedidh
trengende seg inn mellom, ta fra en noe med makt rintedh I
trengende, behøve daarpesjidh, daarpesje- *v.*
trengsel, motgang, forfølgelse trienkenasse
trestamme ståamhpe- *s.*
tretopp, toppende gierege, giereh
trett bli-, gi opp njoejjegåtedh, njoejjegåata *brukes om hunder - v.*
trett bli-, gi opp, miste motet njoejjegåtedh I, nåjjaridh
trette ut (noen) gievredidh, gievredehtedh I

- rette ut, få til å bli utmattet (reinhjord)**
såajjoedehdedh I
- rette, krangle, skjenne** traakestidh
- trille ned** járrelidh, járrele- v.
- trille, danse** járredh, járra- v.
- trille, danse, snu, snurre, gå rundt** járredh
(biegkem járredh-snu u vinden)
- trinn, steg** daltese
- trinn/steg ta et-** daltestidh (alma dalteste akten
sirven rudtjen nille jih nimhtie daltehte? dej sirvi
rudtji mietie dan dállen gåajkoe)
- trinn/steg ta et-** daltestidh, dalteste- v.
- trist, bedrøvet (om person), blyg, redd** hájnoes,
hájnan
- trivdes ikke jeg-** áahpere trøøjjim?
- trivelig** murrie- *adv.*,
- trivelig** tryjjes
- trivelig, høflig, forekommende** faepeles
- trivelig, koselig** murries
- trivelig, liketil og grei, godt likt, vennlig (-sinnet)**
vietsesles
- trives få til å-, gledes** murriedehdedh I
- trives** murriedidh, murrede- v.
- trivseland for rein** tsueptseles laante, tsáeptseles
laante (land som holder på reinen, der reinen
holder seg, trivseland)
- tro det får man-** barre viedtedh
- tro** jaehkedh, jaaka- v.
- tro, anta** sovmedh
- tro, tro på, lite på, stole på** jaehkedh I
- tro, vite, forstå** guejstedh I
- trolig, antakelig, sannsynligvis** suvmieh (suvmieh
Tydalesne-antakelig i Tydalen)?
- trollkjerring (en slags-)** giedteges-gaalkoe
- trollunge, uskikkelig unge, også kjælenavn**
fuerege,-ie
- tror han er bedre enn han er en som-** guvsie- s.
- trosse, være ulydig** nihksjidh, nihksje- v.
- trost** traaste- s.
- trtoløshet [det å være uten tro], tvil** jaahkohts-
voete
- true** aejhdedh I, aejhstiedidh, aajhtedh,
- true, få en til å tie, forby** nihtedh I
- trussel** aajhtoe
- trygg, tillitsfull** jearsoe
- trygghet** tjirkesevoete
- trygle om, tigge, be** haanodh
- trykke (om hare), lute seg ned, legge seg på lur**
(om hund) lamkedh IV
- trykke ned, tyngre på** diedtedh I
- trykke, presse** diemtjestehtedh I
- trykke, presse, klemme** dielkestidh
- træ på** tsaekedh, tsaaka- v. (aejmiem tsaekedh-træ
nåla)
- trøste en som sørger, blidgjøre en som er sint**
syølkedehdedh I
- trøste** soelkehtidh, soelkedehtedh I
- trøste, berolige (barn som gråter)** seereldehtedh I
- trøstet bli-** soelkedovvedh
- trøsting** soelkedehteme
- tråkle, feste, feste sammen (noe), neste sammen**
debriehdidh
- tsiemeles** anonym
- tue** belnie- s.
- tukle, fingre** filhterdidh
- tulle seg bort, gå seg vill** tjaajanidh
- tulljente, fehode (hunkjønn)** ruvsjihtj
- tumle, være ustø** tompeldidh, tompelde- v.
- tun, det rene stedet bak gamma, gårds plass** sjålja,
sjåljoe
- tun, gårds plass** veelle- s. (dunnie veellesne-på det
tunet/den gårds plassen der borte)
- tung** løøvles, lyøvlehke- *adj.*
- tunge** njoektjeme
- tunge** njoektjeme
- tur i sin-, dersom, hvis** jis
- tur ta en-** minnedh, mænna- v.
- tur, reise, ferdsel** fealadateme, fealadimmie,
minneme
- turt** jearja *plante* - s.
- tusen (1000)** stoerre-tjuetie- *tallord*
- tussen ??**vearka *reinsykdom* - s.
- tussen ha-** vierkedidh, vierkede *dyresykdom* - v.
- tvare** dearhka
- tverr, sta, egen, opposisjonell, egenrådlig, sur**
beeke
- tverr, stump, butt** námhpoe (námhpoe skaavhte-
stump vinkel)
- tverr, vrangt, bakvendt, feilaktig, motsols,**
vrangvillig gåarhmede
- tvil, trtoløshet [det å være uten tro]**
jaahkohtsvoete
- tvile** jijhkedh- v., jiejkedh
- tvile, være tvilrådig, akte, ha til hensikt, ha til**
mening geakasjidh (ij Meerje dam geaksejh)
(manne maaje geakasjamme-(enda)det var min
mening)
- tvillinger** jømmetj- s.
- tvilrådig være-, tvile, akte, ha til hensikt, ha til**
mening geakasjidh (ij Meerje dam geaksejh)
(manne maaje geakasjamme-(enda)det var min
mening)
- tvinge noen, nøde til, ta kraftig i** tjabrehtidh
- tvinge, styre (med hård hånd), prakke på**
trompehtedh I
- tvinne, spinne** butnedh, båtna- v.
- tvungen situasjon, knipe, vanskelighet, problem**
aehpie (aahpan sjidtimh-vi kom i knipe/fikk
problemer) (aehpesne lin-de var i knipe/i en
vanskelig situasjon/hadde problemer) (aehpesne -
(er) i knipe/har problem)
- tygge** gaegkedh I
- tykk** gisse (runde ting og mennesker)

tykk, tykt jassijs, jassijes- *adj.* (tykkest-
jassajammes- *adj. superl.*) om flate ting som: tøy,
skinn, klær, is

tykk, tyktflytende søøkes (mat) (søøkes-mielhkie-
tykkmelk)

tykkelse jassoe, jæssoe

tykkarmen (slakt), langmagen gåamalohke,
gåamalahkoe

tynge på, trykke ned diedtedh I

tynn (om flate ting) jissehts, jissiehtåbpoeh

tynn (om runde ting og mennesker) siegkies

tynn (om velling, hår, skog) njeerpes

tynn/glissen (om skog), glenne, åpning (i skog)
vaalje

tynne ut (skog), luke, plukke vekk
uvesentligheter, stryke det som ikke passer,
rydde opp i misforståelser vaaljedehtedh I

tynntarm raadtjoele

tynntarmen nimmere

tyttebær jogknoeh- *s.*

tyveri sualadimmie

tøff mot en annen være-, gjøre el. si noe vondt til
en annen boelvestalledh IV

tømme døømedh, døømie- *v.*

tørke njaamedh, njaama *f.eks. når man har sølet på*
golvet - v.

tørke seg njaamedidh, njaamede- *v.*

tørke, tørkes gajhkedh, gajhka- *v.*

tørket kjøtt gejhkie-bearkoe- *s.*

tørr gejhkie- *adj.*

tørre, våge, ha mot til tjarkadidh

tørrfuru på rot haajhke- *s.*

tørrfuru såervie *som ved - s.*

tørste etter sakedh, sakta *noe spesielt - v.*

tørste gojkelovvedh, gojkelovva- *v.*

tørt vær, en dag med-, godværsdag bævties
biejjie

tøy tyjje *i metervis - s.*

tøye, strekke ut syøjkedehtedh I

tåke eller snøyr tsukngie *så en ikke ser*
høydeforskjellen - s.

tåkelegge, skoddelegge, legge seg utover (om
skodde/røyk) laapedh IV, laapestidh

tålmodighet til ha- arhpedh IV (idtjim manne
arhph guhkebem tjahkasjidh-jeg hadde ikke
tålmodighet til å sitte lenger)

tålmodigheten miste-, gå lei njaamegåetedh I
tåre giknjele- *s.*

tårn, teltskjelett, reisverk, bygning tseagkere

U

uansett hvilken seamma man (seamma man
driektesne båata-uansett i hvilken fart han
kommer)

uavlatelig, stadig, etter hverandre iktemearan
(galka riehpenem jih gajhkh raejkieh gaptjedh
golme iehkedh iktemearan)

ubehagelig ropmege *menneske - adj.*

ubesluttet som være-(om man skal gjøre det ene
eller det andre) guaktastalledh IV

udannet være-, klossert, oppføre seg dårlig, bære
seg ad, oppføre seg, bruke, pleie (å gjøre noe)
dåasveridh

udugelig kvinnemenneske ruvsjihtjh (barre goh
ruvsjihtjh-om jente som "båajhtede feaktede")

udugelig person, skrytepave, inkompetent
bæjhke-råvve (humoristisk benevnelse på litt for
foretaksomme barn og unge)

udugelig, dårlig, elendig skraape, skraapoe
(skraape bienje-dårlig hund) (skraape bijle-dårlig
bil) (skraapoe kaarre-dårlig kar)

udugelig, feig njåasjloeh- *adj.*, skraapoeh

udugelig, skit, avføring, dårlig, elendig bæjhke
(bæjhke bienje-elendig hund) (bæjhke kaarre-
udugelig mann)

udyd el. sykdom (oppdage el. ha -) i hjorden
naavjodh II?

uenig, uenighet ov-vaantoe- *s.*

uferdig, ikke ferdigskrevet, halvskrevet bieli-
tjaaleldh (uferdig tekst/halvskrevet tekst-bieli-
tjaaleldh teekste)

uformell, privat, vanlig, alminnelig siejhme
(siejhme almetjh-vanlige mennesker)

uforskammet være-, frekk, bruke seg uten grunn
parregåtedh I

uforstandig, tankeløs jiermehts

uforstandig, uvøren, klønet, klosset (person)
hågloeh, hagloeh

uforstyrret (om reins eller vilts oppførsel), på
ordinær måte, på vanlig vis siejhmede,
siejhmetji

uforstyrret, fred være i-, (om reinen) seadtoe
årrodh, seatsne (aaltoeh seadtoe årroeh-simlene
er i fred)

uframkommelig (grunnet kupert terreng)

kraejhpie (s) *om landskap i form av berg og ur*
- adj.

ugagn gjøre-, fortred, ødelegge, forårsake

uheldig forløp goerpedehtedh I

ugagn gjøre-, plage, forstyrre, erte, være
uoppdragen naskoehtidh

ugjerningsmann, forbryter, synder meadtoelassje

uheldig forløp forårsake-, gjøre ugagn, fortred,
ødelegge goerpedehtedh I

uhell, skitt goerpe (dihte maa goerpe-det var da
uheldig/det var da skitt)

uhøvisk tjålpoeh- *adj.*

uke våhkoe- *s.*

ukjent, fremmed ammes *adj.* (goh dam ammes
almam vuajnije, dellie bæksa dam jijtse guhkies
saejhtieklahkam jih sleevhkie altese vøøste)

ukvass gjøre-, gjøre sløv neeledh VI (nejpiem
neeledh)

ukvass gjøre-/skjemme straks neelelidh

ulik, variert, differensiert, forskjellig joekehth
ulike sider joekehth bielieh
ulike situasjoner joekehth tsiehkieh
ulike språksituasjoner joekehth gieletsiehkieh
ulike tema joekehth aamtesh
ulikt se det-, se svart på det, bli motløs nåajjaridh
ulltråd, ullgarn laejkie
ulv siejpe- s.
ulydig (om hund) goerehth, goerehtahke
ulydig neahkoeh- *adj.*
ulydighet ovluvrege-voeten- s.
ulykkessted, uheldssted goerpe-dajve
umulig, uskikkelig ovnuvhtege- *adj.*
umuliggjøre, floke til, trasle til, vanskeliggjøre
 nåagkoedidh, nåagkoedehtedh I
umåtelig, overveldende, veldig, enormt
 ipmerihke, ipmerijhken
under ledelse av andre (under en annens ansvar)
 [plassere en person-], sette på en bremsekloss,
 holde igjen, binde (rein) som stopperein bak
 pulk, binde utemmet rein bakerst i raiden,
 binde pulker etter hverandre tjåånehtehtedh I
under nuelesne- *postpos.*
under nueliem *langs etter - postpos.*
underbygge nænnoedidh
underholdende være-, forekommende faepieldidh
underkjeven (slakt) vulem-bielie
underlag for kløv dååbpese- s.
underlig finne- råvnašjidh, råvnesjidh- v.
underlig finne-, bli forundret, undre seg, finne
merkelig, råvnašjidh (råvnesji juhkoe-han undret
 seg over at)
undersiden av magen (på rein) tjåejjen-nuelie
undersøke nøye darhkedh III
undersøke, evaluere, kaste, slå, kontrollere, ta en
ekstra tur for å kontrollere om alle dyrene er
med, etterkontrollere, etterprøve tjetskedh I
undersøke, spørre, etterforske goerehtidh,
 goerehtehtedh I
undersøkelse, kontroll, overvåkning, test, sjekk
 giehtjedimmie
undertrykker vueliedæjja
undertrykkes, trekks ned, trekks i negativ
retning (f. eks. om evaluering/karakterer)
 våålese diedtesovvedh
undertøy lijhkje-vaarjoeh- s.
undervise (gjentatte ganger), lære bort
 kontinuerlig øøhphehtalledh
undervise, forklare boejhkelidh, boejhkestidh
undervise, forklare, veilede, rettlede, lære bort
 bihkedidh
undervise, utdanne, lære bort øøhphehtidh
undervisning, forklaring, veiledning
 bihkedimmie,
undre seg, finne merkelig, finne underlig, bli
forundret råvnašjidh, (råvnesji juhkoe-han undret
 seg over at)

undre seg, fundere 1) rontestalledh, rontestalla 2)
 onterdidh, onterde 3) funterdidh, funterde
gjentatte ganger - v.
undre seg, gi uttrykk for overraskelse, bli
forbauset, forundre seg baaåhperidh
undres på, mon tro lidjtje/ledtjje (mon tro hva
 slags føre det er nå?-magkeres lidjtje daelhkje?)
ung noere (yngre nuerebe- *adj.komp.* yngst
 nøøremes- *superl.*)
ung noere- *adj.*
ungdomstrinnet noere-daltese
unna komme seg- 1) paahkanidh, paahkene 2)
 paajsanidh, paajsene- v.
unna komme seg-, dra fra sted til sted, holde seg
avsides/skjult paajsanidh
unnabakke 1) njoenje 2) njååjte- s.
unndra, sette opp farten, slenge vekk, plutselig
fare avgårde med voelkestehtedh I
unnnfanget åedtjine
unngå (en som en ikke bryr seg om/som en ikke
er på god fot med), bortforklare uvtedh I
unngå, ta en omvei, omgå gervedh
unnselig, saktmodig, mild av sinn plivvies
unnsetning komme raskt til-, gi støtte dåarjelidh
 (dihthe hov mannem dagkoe dåarjeli-han støttet
 meg da i det (f.eks. i debatt))
unnskyld, beklager gaatesjen (ov dellie gaatesjen-
 det var synd (f.eks. om ens barn har gjort den
 andre noe galt)) (gaatesjen maana-barn man ber
 om unnskyldning for (om det har gjort den andre
 noe galt)) (gaatesjen bienje-hund man ber om
 unnskyldning for (f.eks. om den har revet den
 andres bukse))
unnskyld, omforlatelse baajh manne åånedem
unnskyldte seg (ved å be om forlatelse, trekke
tilbake det en har sagt eller gjort) åånedidh
unnskyldte åånedidh (baajh manne åånedem- la meg
 unnskyldte/unnskyld)
uoppdragen være-, gjøre ugagn, plage, forstyrre,
erte naskoehtidh
upassende, utilpass ov-sjiehteles
upassende, utilpass ov-sjiehteles
ur, steinur aavroe- s.
uren dielies
uren gjøre-, søle til, tilgrise deerjedh
urett gjøre-, krenke miedtielidh
urett gjøre-, noe galt, begå en forbrytelse, feile,
synde, gjøre fortred miedtedh I
urin slikke- (omkring gammene om rein)
 råådtjesjidh
uro, oppstyr baaasarimmie
urolig begynne å bli, begynne å lengte
 arhtegåtedh I
urolig være- (om kjørerein) baaåhtseridh
usikker (bli) , rådvill, forlegen, oppbrakt
 buasarostedh

uskikkelig unge, trollunge, også kjælenavn
fuerege,-ie

ustand i-, i dårlig forfatning, ute av drift
smalhtjan

ustøtt kollere *underlag* - *adj.*

usyret (brød) easehts

ut av syne (komme-), komme bort, utebli, bli borte, forsvinne gaatodh

ut fra land dåvvese- *adv.*

ut olkese- *adv.* *ill.*

utbeitet gåatsies

utdanne, lære bort, undervise øøhpentidh

ute av drift, i ustand, i dårlig forfatning smalhtjan

ute av seg (bli-), miste fatningen geagkaridh

ute av seg (plutselig bli -), bli gal gaajegostedh

ute ålkene - *adv.*

utebli, bli borte, forsvinne, komme bort, komme ut av syne gaatodh

utebli, plutselig bli borte, komme bort gaatoelidh

utemmet reinokse svaejlehke

uten bielemen postp. og prep. (dĩhte tjuajka bielemen klaahkam/dĩhte klaahkan bielemen tjuajka-han går på ski uten stav) (datne fihkh soptsestidh bielemen mov gihtjemem-du får snakke uten at jeg spør)

uten bli-, ta slutt namhtah sjidtedh

uten gjeting (la gå løs-) veajhtoestidh

uten grunn bruke seg-, være uforskammet, frekk parregåtedh I

uten hjelp almetjamhtah *av folk*

uten opphold, med en gang aahgkh (tillegg til forskj. ord, f. eks: dallah aahgkh)

uten videre, i bare, uten, uten videre, uten å ha spist, gratis namhtah

uten videre, på den måten, slik numhtegh (jih numhtegh vaadtsajidh bovtsi gåajkoe) (numhtegh frurkehte olkese-uten videre fløy den ut)

uten votter vaanhtsehth

uten å ha spist, gratis, uten videre, i bare, uten, uten videre namhtah

uten, bare namhtah- *prep.*

uten, uten videre, uten å ha spist, gratis, uten videre, i bare namhtah

utenfor bæjngolen (dah sijhtieh mijjiem bæjngolen utnedh-de vil holde oss utafor)

utenfor bæjngolen (dah sijhtieh mijjiem bæjngolen utnedh-de vil holde oss utafor)

utenfor bæjngolen- *prep.*

utenfor, på utsiden ålkoelisnie- *adv.*

utenfra, fra ute ålkide- *adv.* *elativ*

utenom gå-, forbigå, vike, gjøre en omvei gervedh I-

utenpå, utvendig ålkolde- *adv.*

utestengt steegkeldh (saemien ektievuekeste steegkeldh-utestengt fra det samiske samfunnet)

utestengt steegkeldh (saemien ektievuekeste steegkeldh-utestengt fra det samiske samfunnet)

utfordre, oppfordre haestedh I

utforme hammoedidh

utforske, studere giehtjedidh

utforskning, studium giehtjedimmie

utfylle, fylle ut lissiehtidh (lissehth baakoeh mah faatoes-føy til orda som mangler)

utgangspunkt, grunn våaroe

utgangspunkt, herkomst, fødested, slekt maadtoe

utgi maam buektedh

utgiver, forlegger bertije

utgreie, rekke, overrekke, greie ut, rekke fram, tilby geelkedh VI

uthogd skog, høsteplass tjuahpa- s.(suejnie-tjuahpa-høsteplass for skohøy)

utholde, makte, klare, kunne hievedh

utholdende måte på en- saarvehkelaakan

utholdende saavrehke (å være utholdende-saavrehke årrodh) (saavrehke nuekies sjidtedh-bli tilstrekkelig utholdende/veltrent)

utilpass, upassende ov-sjiehteles

utilpass,upassende ov-sjiehteles

utkaster beelhkestæjja

utmerket, ypperlig, fremragende, særlig god åajvoeh,åajvah (-åajvebe-åajvemes)

utover doekoe - *adv.* (utover ettermiddagen-iehkedh-biejjie doekoe) (utover vinteren-daelvie doekoe)

utrede, redegjøre, forklare, gjøre rede for tjielkedh, tjielkestidh

utredning, redegjørelse, forklaring tjilekeme, tjilkeme??

utro, bedragerisk beadteles

utroskap, svik, bedrag, forræderi biehteme

utrydde, bruke(helt) opp, avslutte et forhold, gjøre slutt på nåhkehdidh

utrydde, få til å dø ut, kutte (et tre) slik at det ikke skyter skudd gierehtehtedh I

utsagn, muntlig framstilling, samtale, tale soptsestimmie

utsagn, påstand, setning jiehtege

utseende, fasong (om rein), ansiktsutseende guelmie (mov guelmesne-er lik meg) (maana aehtjeben guelmesne-barnet ligner faren sin)

utseende, likhet pliere- s.

utseende, skikkelse haemie (dennie haemesne-(har) det utseende)

utsette på ha noe å-, klandre, irettesette, klage på laejhtedh I

utsiktspunkt, høyledrag (med fri utsikt i alle retninger) alnadahke

utspørre, diskutere, spørre ut dierhkestidh

utstyr dalketjh- s.

uttale jiehtedh

uttale tjoejenasse

uttale, arbeide med intonasjon, intonisere gielem jiehtedh

uttale, intonasjon vuelie (arbeide med uttalen/intonasjonen-gielen vueliem lierehtalledh)

uttrykk baakoe-nuhtjeme
uttrykk, ordtak, punkt diejevse
utukt, hor slierkevoete
utvalg, gruppe duehkie
utvei finne en-, greie seg dååpedidh
utvei, løsning, råd, midler raerie
utveksle kontakt, komme i kontakt (med)
 gaskesadtedh
utvikle evtiedidh
utvikle øøvtiedidh, åvtanidh, evtiedidh, væjranidh,
 vijriedidh,
utvikles åvtenidh
uvel, syk, svak dåsmoes, dasmoes,
uvennelig, somlete, likegyldig gojtehke
uvennlig snakke- vievsedh I
uvitende tosk, punkt, blink darhve?
uvær elmie- s.
uvøren haaksoeh
uvøren være-, slurvete hertsiedidh
uvøren, klønet, klosset, uforstandig, (person)
 hågloeh, hagloeh

V

vade gaalehtjidh, gaalehtje- v.
vade, vasse gaeledh I, gaala- v.
vadested gaaloe- s.
vadmel vaarese- s.
vadmelskofte vaares-gåptoe- s.
vake (fisk), gå opp (sola), komme fram, vise seg
 jijhtedh I
vakker (se - ut på avstand), være fin, pyntet,
 glinse, glimre, være festlig antrukket giltedh I
vakker faavroes- *adj.*, gåalmijes
vakker ut på avstand se- rijmedh I
vakker, høvisk (om atferd, livsførsel), høflig,
 forekommende, punktlig dåajmijes, dåajmijis;
 pred. dåajmije
vakle, snuble stompeldidh
valg veeljeme
vandalist, ødelegger, skadevolder, en som
 ødelegger, en som gjør hærverk murhkije
vandre, farte damhkodh, damhkoe- v.
vanke, farte daamhkodh II
vanlig daamts
vanlig vis på-, uforstyrret (om reins eller vilts
 oppførsel), ordinær måte siejhmede, siejhmetji
vanlig, alminnelig, uformell, privat siejhme
 (siejhme almetjh-vanlige mennesker)
vann, vatn tjaetsie- s.
vannkilde tjaetsie-gaaltje- s.
vannrør tjaetsiegirse,
vanske, plage, pine, smerte, bekymring,
 engstelse, besvær vaejvie
vanskelig, bratt praare- *adv./adj.*
vanskelig, floket, innviklet maaskoeh
vanskelig, tvungen situasjon, knipe, problem
 aehpie (aahpan sjidtimh-vi kom i knipe/fikk

problemer) (aehpesne lin-de var i knipe/i en
 vanskelig situasjon/hadde problemer) (aehpesne -
 (er) i knipe/har problem)
vanskeliggjøre, umuliggjøre, floke til, trasle til
 nåagkoedidh, nåagkoedehtedh I
vanskelighet, forhindring, hindring, problem,
 problemstilling dåeriesmoere
vantrives ovmurriedidh, ovmurrede- v.
var bli-, bli oppmerksom på, oppdage
 vueptiestidh
var bli-, bli oppmerksom på, oppdage
 vueptiestidh
var bli-, merke, oppfatte gåajhtsedidh,
 gåajhtsaridh
var bli-, oppdage 1) voeredidh, voerede 2)
 vueptiestidh, vuepteste- v.
var bli-, våkne (om morgenen), oppdage
 vueptiestidh (jis barre buektiehtibie vueptiestidh)
var bli-, våkne, oppdage vuaptan sjidtedh
var vel han/hun/den/det- (var antakelig) sållij
var, han/hun/den/det var lij 3.sg.pret.
vare på ta-, beskytte, hegne om det som er
 verdifullt, bygge videre på, verge
 vaartjeskehtedh I (aalem vaartjeskehki-han tok
 vare på etlingene (til simla))
vare, eiendel, gods eeke
vare, ting, gjenstand, bagasje, pargas daevere
varer daevere, daeverh- s.
variere jeatjahtedidh, joekehthlaakan utnedh,
 målsoehtidh, værhtoedidh
variert joekehth
variert, differensiert, forskjellig, ulik joekehth
variert, på forskjellig måte, for ulike formål
 joekehth-laakan
varm baahkes- *adj.*
varme (om varmekilde) biktedh I
varme litt, lunke liedtedh, lienedidh
varme opp baahkedidh, baahkede- v.
varme opp noe så det blir lunkent leamoestidh,
 leamoste- v.
varme seg bæaktahtalledh, bæaktahtalla- v.
varme, varmt vær 1) baahke 2) bijvele(s)- s.
varme, varmt vær, varm, het, fersk (om spor)
 baahke attr.; pred. baahkes
varmsommerland baahkes-laante
varsel ta-, kaste lodd vjaarpodh II, vjaarpoehtidh,
varsel, punkt, tegn, merke væhta
varsku, bekjenne, tilstå, erklære, meddele, si
 åpent fra, offentliggjøre, si fra bæjhkoehtidh
varsle, meddele bieljelijidh
vaske ansiktet tjelmide bissedh, njueniem bissedh
vasse i gress, snø biekedh I
vasse, vade gaeledh I
ved siden av baalte- *postpos.*, maadtege- *postpos.*
 (ved siden av en busk- stråmhpoeh-maadtegisnie)
ved siden av, atmed gietskesne

ved siden av, langs med lihke, bielie (dan sotnen lihke-like ved siden av henne) (ved siden av varmen- dälle-bealese) (johke-bealam-langsmid bekken)

ved, nær, attmed lihke- *postpos.*

ved, om, via baaktoe- *postpos.*

vedde tsygkedidh, tsygkede- *v.*

vedski tjieskese

vedstykke endestykke av nesten oppbrent- nuhlie

vedta, trene, bestyrke, tilslutte nænnoestidh

veg geajnoe- *s.*

vei etter rein i snøen loedte- *s.*

veidefolk, fangstfolk vijrije almetjh, vijrh-almetjh

veidemann, skytter vijrije- *s.*

veilede, rettlede, lære bort, undervise, forklare bihkedidh

veilede, rettlede, lære, undervise, forklare bihkedidh,

veilede, styre (reinen) i en bestemt retning, være ordstyrer, møteleder, rettlede, bringe (for eksempel en avsporet debatt) på rett spor igjen tsuvtsehd I

veiledning, undervisning, forklaring bihkedimmie,

veiviser/veimarkør (av stein), punkt, pil,

klokkeviser stiegle, tsiegle

vekke gåaskodh, gååske- *v.*

vekke, synliggjøre, få til å våkne, gi en oppvekker gåhtsajehtedh I

vekst, vokster, plante sjædtoe (jijnje lij gujht aaj jeatjah sjædtoeh dunnie skåajjesne, mejtie aaj beapmojne nuhtjin)

vel (selvfølgelig), jo, ja, nok golh (forkortet av govlh=du hører) (manne golh aaj dam jahkam-jo, også jeg tror det/ja det skulle jeg mene) (daelie golh maahta viht Saajve-Læjsam råakedh)

vel bekomme gudtsene

vel sån- *adv.*

vel, (du vel) dån- *adv.*

vel, skal tro, heldigvis hågkh, hogkh (dellie håghk utnehte- nå holder det heldigvis/nå holder han vel fast) (vaajkoe hogkh dihte bööti viehkine-heldigvis kom han til hjelp) (joe hogkh idtjih billh-det var godt at du ikke var/ble redd)

vel... de er- (men jeg er ikke sikker) ledtjeh

velbegrunne nænnoes-laakan tjilkedh

velbegrunnet nænnoes-laakan tjilkeme

veldig lang (vei), veldig (stor) aajmohts

veldig, enormt, umåtelig, overveldende ipmerihke, ipmerijhken

velformulert –laaketje (saemie-laaketje jiehtegh-velformulerte samiske setninger)

velge veeljedh, veeljie- *v.*

velkommen (ønske-), stenge imot rein, ta i mot (f. eks gjest) dåastoehdidh

velsigne buerie-sjugniedidh, bueriesjugniehtidh

velsignelse bueriesjugniehtasse

velsigner, en som velsigner bueriesjugniehtæjja **velstående** jealamadtje- *adj.*

velte (flere ting), kaste overende riehpstalledh **velte** gubpmiedidh, gubpmede- *v.*

velte seg, humpe og skumpe, rulle seg vielhterdidh(bienje bejhkisisnie vielterdamme-hunden har rulla seg i møkka)

vemmelig være- goegkedidh

vemmelig være-, se snusket ut (slik at man vemmes) dealastehtedh I

vemmelig, ekkel dealoes

vemmes, synes (noe) er liderlig/motbydelig, miste matlysten, bli kvalm dealasidh, dealaskidh

vende (føttene) mot varmen, strekke ut føttene (når man sitter) skilledh VI

vende mot varmen skilledh, skillie- *v.*

vende om få til å-, frarå määrngestehtedh I

venn, kamerat voelpe

venner på nytt igjen (begynne å pleie gamle-), gjøre seg til venns med igjen, gjenopprette et havarert vennskap veanadehtedh I

vennlig (-sinnet), trivelig, liketil og grei, godt likt vietseseles

vennlig, godhjertet, snill, gavmild boerehks; pred. boerehke

vennskap gjenopprette et havarert-, begynne å pleie gamle venner på nytt igjen, gjøre seg til venns med igjen veanadehtedh I

venstre gårroeh- *adv.*

vente 1) vuartahtalledh, vuartahtalla 2) dyjjedh, dyjja 3) vuertedh, vuarta *stadig* - *v. på at andre skal utføre/gjøre*

vente la noen-, sette på pinebenken

vuertiehtehtedh I

vente på anledning (til å gjøre et varp el. et pek mot noen) jaegniehtidh

vente å få noe, tigge (mat, andel), fordre, tigge (mat om barn el. hund), ta som sin del (om rovdyr), kreve sin part, kreve det som rettmessig tilkommer en vaetedh I (råate aktem krievvem vaateme)

vente å få noe, tigge vaetedh, vaata *f.eks. om hund* - *v.*

vente, vente på (noe, noen), forvente vuertedh I **verb** darjome-baakoe, veerbe, vierbe

verbbøyning veerbe-syjehtimmie

verdi, virkemiddel vierhtie

verdier/ midler vierhtieh

verdig, ærbar vyørtegs

verdighet, ærbarhet vyørtegs

verdiløs ting dessjie

verdiløs, tom dassjie

verdsette, vurdere vierhtiedidh

verdt (ad. attr/pred) seatadigks (mejtie seatadigs-er det verdt bryet)

verge, beskyttelse ælie- *s.*

verge, frelse vaarjelidh, vaarjele- *v.*

verge, ta vare på, beskytte, hegne om det som er verdifullt, bygge videre på vaartjeskehtedh I (aalem vaartjeskehtedh-ta vare på etlingene (etter simla))

verke saejriedidh, saejrede- v.

verke, gjøre vondt vearehkedh I

verkende, vondt baaåktjehke- *adv.*

verne, bevare, beskytte vaarjelidh

verre enn det (den) andre vierrebe mubpeste (jih dle ånnetji, dellie aalka dihte akte skuehtie baahtsedh vierrebe mubpeste)

verst vearemes- *adj. superl.*

vest (retning) i- jillene

vestkanten, vestsida jillie-raedtie- s.

vestover jallese- *adv.*

vettløshet, uforstand jiermehtsvoete

veve, spinne (om edderkopp), strikke (f. eks. strømpe), binde (garn), flette (kurv av tæger) gurredh, vi mijjeh- *pron.*

vi to monnoeh- *pron.*

vid geljies *om klær - adj.*

vid utsikt, lang veg maaje- *adj.*

vid åpen plass i lavlandet, trebart område, vidt synsfelt vaaåltese

vid, stor vijries *om område - adj.*

videreføre øøvtiebasse buektedh

videreføres jaarhkasovvedh

videreutvikle vijriebasse øøvtiedidh

vidjebånd byøssege- s.

vidne vihnesjidh

vidnemål, vidneutsagn, vitne væhna

vidstrakt, vidt omkring vyjrehke, væjrehke

vidt synsfelt, vid åpen plass i lavlandet, trebart område vaaåltese

vifte haabjesjidh

vifte med noe (f. eks. armene armene for å skremme noe (insekter, etc)) sjaepedh I, sjaepiehtidh

vifte vekk haabjelidh

vik, bukt loekte- s.

vik, snipp, spiss vinkel skohtje

vike til side i en fart sveehkestidh, sveehkeste- v.

vike til side, forandre retning sveehkedh, sveehkie- v.

vike, gjøre en omvei, gå utenom, forbigå gervedh I-

vike, gjøre en omvei, gå utenom, forbigå gervedh I-

vikle seg inn giebrelgovvedh, giebrelgåvva- v.

vikle seg inn, bli viklet inn giebrelostedh V

vikle seg inn, vikle seg fast giebredidh (bovtse eelki soehpenjasse giebredidh-reinen begynte å vikle seg inn i tømnen) (juktie aaltoa maahta bijre sækkiem vaedtsedh jih ij giebredh-slik at simla kan gå rundt bjørka og ikke vikle seg fast)

vikle, rulle, sammen (f. eks. skinnbit for å lage knapp), vikle opp (f. eks. sener på pinne), binde omkring (f. eks. ved i tau), pakke sammen (skohøy i sekk), pakke inn (f. eks. i papir) giebredh IV

vilhtie skråning, bakkehelling, li (i fjellet)

vilje syjhtede- s.

vill føre-, føre på avveier tjaajehtidh

vill gå seg- tjaajanidh, tjaajene- v.

vill gå seg-, tulle seg bort tjaajanidh

vill komme til å gå seg- tjaajanestedh I

villdyr vaejsjie *bl.a. ulv, gaupe etc. - s.*

ville bli sijtedh sjidtedh (nimhtie sæjhta sjidtedh-slik vil det bli)

ville bli sijtedh sjidtedh (nimhtie sæjhta sjidtedh-slik vil det bli)

ville ha, beklage, ønske gaatelassjedh IV

ville ha, spørre etter en ting mange ganger, tigge, ønske, be mange ganger tjoemehtidh

ville sijhtedh, sæjhta- v.

villede, bedra, overraske, forundre heajhkaldehtedh, eajhkaldehtedh I

villfares, bli forført beahtahtalledh

villmark, ødemark miehtjie, mietjiesdajve

villrein, vill rein gedtie- s.

villspor på- øøjtete

vind biegeke- s.

vind kald gjennomtrengende- væhtjadahke

vindstille læedtjie- *adv.*

vinge såaja, såajoe

vinger såajoe- s.

vingård, vintrehage vijnemoere-såafoe

vinke holde på å- seavahtalledh, seavahtalla- v.

vinke seavahtidh, seavehte- v.

vinkel skaavhte (nåmhpoee skaavhte-stump vinkel)

vinne erfaring, nedtegne, erfare dåårjehtalledh

vinpresse vijne-diedte

vinter daelvie- s.

vinteren om- daelvege

vinterflytting daelvie-juhteme- s.

vinterland daelvie-laante- s.

vinterpels daelvie-muadta- s.

vintersko gejhkehkh ierhtehkh snjaltjh - s. *vintersko som har blitt uten hår*

vintre vijne-moere

virke, ta dijpedh, dæjpa- v.

virkelig, altså, bare, da, ja, nok, (uttrykker selvfølge, forvissning, oppfordring grunnet på forvissning) badth (nimhtie badth dah ussjedh-de tenker da det/de tenker det, ja) (suelien badth-(gjør det) i smug da vel) (aellieh badth-å nej da)

virkelig, altså, nok badth

virkelig, i allfall easkah (dihte easkah boetje-han er i allfall (virkelig) en hestkuk) (dellie easkah bøøti-da først kom han) (easkam baaata-nå først kommer han)

virkelig, riktignok, allikevel, da darhkan

virkemiddel, verdi vierhtie
virksomhet darjoe
vis-a-vis, rett ovenfor, rett i mot jårke (jårke daam gåtiem-rett imot/ovenfor dette huset)
vis seg (om ulv), dukke opp, komme plutselig delhkiehtidh
vis seg jijhtedh, jæjhta- v.
vis seg, komme til syne jæjhtedh
vis seg, vake (fisk), gå opp (sola), komme fram jijhtedh I
vis, vise fram vuesehtidh, vuesehte- v.
visne slaamedh, slaama- v.
viss, bestemt vihties
visst vihties- *adv.*
vite daejredh I, daajra- v.
vite, forstå, tro guejstedh I
vite, gjete (rein) daejredh I
vite, kjenne til, mene, merke, kjenne, forstå, ane mieledh IV
viten daarjoe
viten, mening, sinn, følelse, kjennskap, forståelse, anelse miele
vitne, vidnemål, vidneutsagn væhna
vitnemål, attest, bevis vihtesjimme
voejhkelimmie, voejhkelasse prøve, eksamen
vokalforandring vokaale-jeatjahteteme
vokse opp byjjenidh
vokse opp eelesovvedh (desnie lij eelesovveme-der var hun oppvokst)
vokse opp eelesovvedh (desnie lij eelesovveme-der var hun oppvokst)
vokse opp sjidtedh (gusnie datne sjidteme?-hvor vokste du opp?)
vokse sjidtedh, sjædta- v.
voksen geerve- *adj.*
voksen om rein (mer enn ett år gammel), flokk
voksen rein uten kalver, lik gaalne
voksen rein (mer enn ett år gammel), flokk
voksne rein uten kalver, lik gaalne
voksen ålle-sjædtoe
vokster, plante, vekst sjædtoe (jijnje lij gujht aaj jeatjah sjædtoeh dunnie skåajjesne, mejtie aaj beapmojne nuhtjin)
vokster, plante, vekst sjædtoe- s.
vokter, gjeter reajnoemaennie- s.
vokter, overvåker geehtije
vold bli utsatt for-, bli skamslått, dengt, rundjult, pines, plages njåvtasovvedh
voldsomt, svært ipmerijhken
volum sjisjnie-ståaroe, volume
vom (slakt) faehtie
vond, trasig ealehke
vondt begynne å gjøre- baektjiegåtedh I
vondt gjøre - mot noen, gjøre en forbrytelse, gjøre galt, terge, synde miedtedh
vondt gjøre-, verke vearkhedh I
vondt i ryggen rudtje vaarkha

vondt om snakke- viesjiedidh
vondt, dårlig nåake- *adj.*
votter vaanhtsh- s.
vrake, kaste, slenge (én gang), kassere beelhkedh [bææ-] VI
vrang, bakvendt, feilaktig, motsols, vrangvillig, tverr gåarhmede
vrede gi uttrykk for-, spille på gievrie vuetsedh I
vrede, sinne måerie
vreng (f. eks. sko) mådtoestidh
vreng (f. eks. tarm), brette opp (eks. erme) marngestidh
vreng madtsastidh, madtseste- v., marngedh, marnga- v.,
vreng, snu, vende tilbake marngedt,
vri opp buhtjiedidh, buhtjede - v.
vri, knekke vuevtsedh I
vri, knekke, dele reinsdyrhodet i to (øvre og nedre del) voevtsesehtedh I
vurdere vierhtiedidh, vovejnedh guktie
vurdere, diskutere, drøfte digkiedidh
vurdere, evaluere, se på, legge vekt på vuartasjidh
vurdere, studere, kontrollere, undersøke, teste, sjekke giehtjedidh
vurdere, verdsette vierhtiedidh
vurdering vierhtiedimmie
vurderingsgrunnlag vierhtiedimmie-våarome, man muhteste vierhtiedidh
vær stille årroeh sjaavedh
vær så god, se der, der (har du) duelie, vuajnah (vær så god og sett deg-vuajnah tjihkedh) (vovejnede tjaangedh-vær så god og stig på (dere)/kom inn) (vær så god å ta (forsyn deg)-vuajnah vaeltieh!) (duelie mov tjidjtjen tjelmieh-der ser du min mors øyne)
vær så snill å... +
vær vearolde- s
vær vierhtse *sau* - s.
være (få vær av), smake på, kjenne, føle damtedh, dabtedh [nordl.] IV (dam badth damtem-han kjenner jeg da) (snuetiemi damtedh-få været av det første gresset om våren (om rein))
være vearadidh, vearede- v., årrodh (gubpene vearamme?-hvor har du vært?)
være, oppholde seg årrodh, orre- v.
værelse, rom, sal tjiehtjele
våge doestedh, duasta- v.
våge, tørre, ha mot til tjarkadidh
våke guhtsedh I, guhtsie- v.
våken fahkes- *adv.*
våken holde- guhtsiehtidh, guhtsehte- v.
våken være-, være årvåken, være obs på fahkoes årrodh
våkne (om morgenen), oppdage, bli var vueptiestidh (jis barre buektiehtibie vueptiestidh)
våkne fahkedh, fahkoe- v.

våkne få til å-, gi en oppvekker, vekke,
synliggjøre gâhtsajetdh I
våkne opp til bevissthet (om sinnssyk person)
vuerkedh I
våkne opp til bevissthet (om sinnssyk person)
vuerkedh I
våkne plutselig, gå opp et lys for, få aha-
opplevelse, bli klarsynt fehkiehtidh, fehkehte- v.
våkne, oppdage, bli var vuaptan sjidtedh
vår gjire- s.
vårdag gjire-biejjie- s.
våren om- gjirege
vårland gjire-laante- s.
vårløysing gjire-råanjese- s.
vårsko novhtekh *spesielt sydd for å holde vatnet*
ute - s.
vårvinter gjire-daelvie- s.
våt bli- lovvedh, låvva- v.
våt lovves- *adj.*

Y

ymte, snakke frampå nåalodh
ynkes aarmalestedh I (ynkes over deg-dov bijre
aarmalestedh)
ypperlig, fremragende, særlig god, utmerket
åajvoeh, åajvah (-åajvebe-åajvemes)
yr rasse *småregn - s.*
yttertøy, ytterklær bæjngoe-vaarjoeh

Æ

ærbar, verdig vyørtegs
ærbarhet, verdighet vyørtege
ære (gi ære til noen), beære, hylle earoehidh
ære earoe
ære, lovsynge, feire, hylle (gjøre ære på), lovprise
heevehtidh
ærend ierie- s.
ærlig earoeladtje

Ø

øde, avsides, for seg selv, (om landskap/sted),
lenger borte, mot veggen miehtjies (Aankarede
lea miehtjies daejvesne-Ankarede er på en avsides
plass),
ødelegge eerjedh VI
ødelegge, forårsake uheldig forløp, gjøre ugagn,
fortred goerpedehtedh I
ødelegge, forårsake uheldig forløp, gjøre
ugagn/fortred goerpedehtedh I
ødelegge, herje med (om barn) earjoehidh
ødelegge, pine, plage, drepe irhkedh
ødelegge, skade, bryte bihtedidh
ødelegge, skjemme ut biejstedh I (radte gåatomem
beajsta-isskaren (etter tøvær) ødelegger beitet)
ødelegger en som- earjohks (earjohks maana-barn
som ødelegger/plukker borti alt mulig)
ødelegger, en som ødelegger, vandalist, en som
gjør hærverk, skadevolder murhkije

ødelegges begynne å- slahtjegætedh I
ødelegges, pines, plages, drepes irhkesovvedh
ødemark, villmark miehtjje, mietjiesdajve
øks aaksjoe- s.
ønske sterkt, begjære, be om vaejtedh I
ønske vajtele- s.
ønske vajtelidh, vajtele- v.
ønske, be om vaajtelidh
ønske, spørre etter en ting mange ganger, tigge,
ville ha, be mange ganger tjoemehtidh
ønske, trang, håp, omsorg håhkoe
ønske, ville ha gaatedidh
ønske, ville ha, beklage gaatelassjedh IV
øre bieljie- s.
øre med utydelige merker somperebieljie- s.
ører (noen få) bealjetjh *mynt - s.*
ørespiss bieljie-gietjie- s.
ørn aarhtse- s.
ørret dååpmehke- s.
øst i-, østpå luvlene
øst- luvlie- *adv.*
østafor luvlielisnie- *adv.*
østover luvlelen- *adv.*
øve (seg), få øvelse lierehtalledh
øvre -, over - bijjie- (øvre (øverste) huset-biejjie-
gåetie)
øy, holme sååle- s.
øye få- på vuajnajidh, vuajnije- v.
øye tjelmie- s.
øyeeple, pupill gaahka
øyelukk loeve

Å

å ja - slik ja dagke ojhte- *interj.*
å jøje meg jidtedh- *interj.*
åadtjie kjød (åadtjien tjuedtjelimie-kjødets
oppstandelse)
ånd, tanke aajmoe- s.
åndeverdenen, den store ånd, sinnsstemning,
lune, ånd, sinn, den annen verden (bl. a.
dødsriket) aajmoe
åpen latjkes- *adj.*
åpen rihpes (åpen skole-rihpes skuvle)
åpen vid plass i lavlandet, trebart område, vidt
synsfelt vååltese
åpenbart, klart, ekte tjelke(s)
åpne dører, åpne muligheter, være konsulent,
låse opp tjuvedth I
åpne for, stimulere til, gi adgang til skreejrehtidh
åpne muligheter, være konsulent, låse opp, åpne
dører tjuvedth I
åpne rihpestidh
åpne, lukke opp rihpestidh, rihpeste- v.
åpnet bli- rihpesovvedh, rihpesåvva- v.
åpning i reingjerdet valkeldh-okse *der flokken*
drives inn eller slippes ut - s.

åpning, glenne (i skog), tynn, glissen (om skog)

vaalje

åpning, passasje i terrenget klodtje- s.

åpningstale riehpestimie háaleme

år gammel jaepien báeries, jaepien voeres (manne

leam 17 jaepien báeries/jaepien voeres-jeg er 17

år)

år jaepie- s.

åre aajroe- s.

årsak, foranledning, skyld, grunn fáantoe

årsak, skyld, grunn gaevhtie (for min skyld- mov

gaavhtan)

årsmøte jaepie-tjáanghcoe, jaepie-tjáahcoe

årstid jaepie-boelhke

årvåken (være-), være obs på, være våken

fahcoes árrodh

ås aesie, bovine- s.

åsrygg áárke- s.

åtte (8) gaektsie- *tallord*